

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOLA PRO ZDRAVÝ ŽIVOT

*PROJEKT
ZDRAVÁ ŠKOLA*

Školní vzdělávací program
Základní školy M. Kudeřikové Strážnice, Příční 1365, příspěvkové organizace

OBSAH ŠVP

1. Identifikační údaje ŠVP ZV	3
2. Charakteristika školy	4
3. Charakteristika ŠVP	6
3. A Zaměření (priority) školy	6
3. B Výchovné a vzdělávací strategie školy	8
3. C Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3. D Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	13
3. E Začlenění průřezových témat	15
4. Učební plán	23
4. A Tabulace učebního plánu	23
4. B Poznámky k učebnímu plánu	24
5. Učební osnovy	25
Povinné předměty	25
Český jazyk a literatura	25
Anglický jazyk	48
Německý jazyk	59
Matematika	64
Informační výchova	81
Prvouka	89
Člověk a svět	95
Dějepis	102
Výchova k občanství	113
Fyzika	124
Chemie	131
Přírodopis	139
Zeměpis	153
Hudební výchova	162
Výtvarná výchova	178
Výchova ke zdraví	196
Tělesná výchova	202
Pracovní činnosti	223
Etická výchova	242
Nepovinné předměty	258
Náboženství	258
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	269
7. Seznam použitých zkratk	280
8. Přílohy (seznam)	282

1. Identifikační údaje ŠVP ZV „ŠKOLA PRO ZDRAVÝ ŽIVOT“

Název ŠVP ZV: „ŠKOLA PRO ZDRAVÝ ŽIVOT“ č. j.: ZSMK/421/2017

Předkladatel: Základní škola M. Kudeříkové Strážnice, Příční 1365, příspěvková organizace

Adresa školy: Příční 1365, Strážnice 696 62

Ředitel školy: Mgr. Petr Tomeček

Kontakty: tel./fax 518 334 546, e-mail: podatelna@zsmkstr.cz; webové stránky: www.zsmkstr.cz

Název a adresa zřizovatele: Město Strážnice, nám. Svobody 503, Strážnice 696 62

Kontakty: tel. 518 306 011, e-mail: podatelna@straznice-mesto.cz web: www.straznice-mesto.cz

IČO školy: 70945730

RED-IZO školy: 600116026

IZO školy: 102 391 602

Koordinátor tvorby ŠVP ZV: Mgr. Zdeňka Dudová, e-mail: zdena.dudova@zsmkstr.cz

Cílová skupina: 1. – 9.

Verze dokumentu 04/2017: (včetně Dodatku č. 1 platného a účinného od 1. 9. 2019)

Ve Strážnici dne 30. 8. 2019

Mgr. Petr Tomeček
ředitel školy

2. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Jsme úplná základní škola s prvním až devátým postupným ročníkem a nacházíme se v historickém centru města Strážnice, v klidové zóně mimo hlavní komunikace. Většina našich žáků navštěvuje školu od první třídy, menší část žáků, převážně druhého stupně, k nám přichází z okolních spádových základních škol. Škola vzdělává každoročně 300 až 400 žáků. Výuka probíhá v prvním až devátém ročníku zpravidla v jedné až dvou paralelních třídách. Součástí školy je školní dužina a školní klub. Školní jídelna je zvláštní samostatný právní subjekt sídlící v přízemí nové budovy II. stupně.

Charakteristika pedagogického sboru

Učitelský sbor má více než dvě desítky členů, z nichž všichni jsou kvalifikovaní učitelé (případně si vzdělání doplňují). Součástí pedagogického sboru jsou též vychovatelé ze školní družiny a školního klubu, asistenti pedagoga a školní speciální pedagog. Většina učitelů je proškolená v základním kurzu osobnostní a sociální výchovy a má základní kurz informační gramotnosti, první pomoci a prevence šikany a prošla kurzem kritického myšlení, tvorby školního vzdělávacího programu a výuky etické výchovy a inkluzivním vzděláváním. **Ve škole je zřízeno školní poradenské pracoviště, které tvoří hlavně speciální pedagog, výchovný poradce a metodik prevence. Při práci s žáky nebo žákovskými kolektivy členové poradenského pracoviště spolupracují s odborníky různých školských zařízení a používají potřebné diagnostické nástroje včetně sociometrie (např. ve formě dotazníku SO-RA-D nebo B3, B4), které používají jen proškolení pedagogové.**

Dlouhodobé projekty

Na základě vypracovaného projektu jsme v roce 2005 poprvé získali certifikát Státního zdravotnického ústavu v Praze o přijetí školy do sítě Škol podporujících zdraví projektu Zdravá škola a všechny naše aktivity a snahy vedou ke zkvalitňování výuky a zlepšování prostředí školy. Součástí těchto aktivit je také školní žákovský parlament, jehož členové zastupující chlapce i děvčata z pátých až devátých tříd se schází jedenkrát měsíčně.

Škola je členem sítě škol zabývajících se ekologickou výchovou M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy) soustavně usilujících o kvalitní a trvale se zlepšující zařazení ekologické výchovy do výuky i celkového života školy. Od roku 2003 se na celé škole separuje odpad. Mezi pravidelné akce školy patří lyžařské výcvikové kurzy, adaptační pobyty, orientační pobyty a jiné vícedenní aktivity. Třídní kolektivy systematicky vyjíždějí na řadu exkurzí, pracují na projektech zaměřených na spolupráci, tvorbu týmu a respektování druhých.

Umístění a vybavení školy

Areál školy tvoří celek skládající se z pěti budov (jedné budovy pro I. stupeň, dvou budov určených pro II. stupeň, budovy určené pro mimoškolní výuku a budovy tělocvičny) vzájemně propojených spojovacími chodbami, ve kterých se nachází 17 běžných učeben, 7 odborných učeben, dvě laboratoře (přírodopisu a chemicko-fyzikální), a prostory školní družiny a školního klubu (klubovna). Vedle kmenových tříd je na budově I. stupně k dispozici aula a jazyková učebna; na budovách II. stupně také: počítačová učebna, jazyková učebna, interaktivní učebna, cvičná kuchyně, dílny, učebny fyziky a chemie, přírodopisu a zeměpisu a obě laboratoře,

Na vzhledu školy se podílejí ve velké míře také učitelé a žáci. Škola má čisté a estetické prostory. Světlé a dostatečně velké prostory poskytují především budovy II. stupně a nová tělocvična, v budově mimoškolní výuky a I. stupně jsou prostory o něco menší. Škola má pro všechny budovy zajištěn bezbariérový přístup (plošina nebo schodolez).

Součástí školy je venkovní areál s hřištěm, školní zahradou a koutkem školní družiny. K sportovním a pohybovým aktivitám žáci využívají tělocvičný sál v tělocvičně a gymnastický sálek na I. stupni; v exteriéru sportovní hřiště s volejbalovým kurtem a basketbalovými koši a doskočištěm.

Pro veřejná vystoupení, stolní tenis, výstavy prací žáků a školní akce používá škola haly v 1. a 2. patře budovy II. stupně, propojovací chodby mezi jednotlivými budovami, velkou klubovnu a tělovýchovný sál v tělocvičně, aulu na I. stupni a také občas využívá prostory školní jídelny v přízemí budovy II. stupně a nedalekého Kulturního domu Strážničan.

V době volna a přestávek mohou žáci využívat všech vhodných prostor školy, odpočinkové kouty na chodbách a stoly na stolní tenis rozmístěné ve vhodných prostorách školy, denně ráno i odpoledne je pro žáky zpřístupněn školní klub s klubovnou a také školní družina. Při vhodném počasí mohou žáci trávit velkou přestávku ve venkovním areálu.

Učitelé mají v odborných učebnách a všech kabinetech a ve sborovnách volný přístup na internet a mohou používat tiskárny a kopírky v kabinetech a ve sborovnách.

Charakteristika žáků

Převážná většina žáků jsou děti z městského prostředí, menší část dětí přichází z prostředí okolních obcí. Významná část místních dětí bydlí na největším panelovém sídlišti ve městě, menší skupinka dětí dochází z dětského domova ležícího ve spádovém obvodu školy.

V naší práci máme dobré zkušenosti s integrací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jejichž počet se pohybuje okolo 10 % z celkového počtu žáků školy. Na obou stupních s nimi pracují podle potřeby asistenti pedagoga a školní speciální pedagog. Dle individuálních potřeb je pro tyto žáky vypracován individuální vzdělávací plán.

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty a institucemi

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím. Dalšími vyhrazenými příležitostmi pro setkání jsou konzultační hodiny, třídní schůzky a akce pro veřejnost (škola pořádá Den otevřených dveří pro veřejnost, děti i rodiče, školu plnou talentů s výstavami žákovských prací atd.). Rodiče jsou o činnosti školy informováni také prostřednictvím školního časopisu Tahák, elektronické žákovské knížky, omluvného listu, webových stránek školy a měsíčníku Strážničan.

Při škole pracuje rodičovský spolek OSMA, jehož základním cílem je vytvářet na základní škole a v jejím okolí podmínky k lepšímu vyžití dětí a k větší podpoře rozvoje jejich talentu.

V prosinci 2005 zahájila svou činnost nová školská rada - šestičlenný orgán nahrazující dřívější radu školy, který umožňuje zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům školy a zřizovateli podílet se na správě školy.

Při naší práci úzce spolupracujeme se zřizovatelem školy - Městem Strážnicí, dále také s Městskou knihovnou (besedy), Městským muzeem (návštěvy výstavy, vlastní prezentace), Dětským domovem, Domem dětí a mládeže (zájmová činnost, Den Země), Kulturním domem Strážničan (výstavy), Klubem důchodců, Základní uměleckou školou (výchovné koncerty), NÚLK (skanzenem), místními tělovýchovnými spolky (TJ Jiskra, Orel, Sokol), Domovem pro seniory (vystoupení), Charitou (Tříkrálová sbírka, Adopce na dálku), mateřskou školou a ostatními školami ve Strážnici, dále využíváme služeb Vzdělávacího a informačního střediska Bílé Karpaty (výukové programy) a pracovišť Pedagogicko psychologické poradny Hodonín (odborné poradenství, školní psycholog) a Středisky výchovné péče v Hodoníně a Uherském Hradišti, Úřadem práce v Hodoníně (kariérové poradenství), Střediskem služeb školám a Zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v Brně (jazykový jarmark, veletrh vzdělávání, další vzdělávání pedagogů, soutěže a olympiády) atd.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3. A Zaměření (priority) školy

Školní vzdělávací program Základní školy M. Kudeřikové Strážnice (dále ŠVP ZV) vychází z obecných vzdělávacích cílů, klíčových kompetencí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, z koncepce rozvoje školy do roku 2018 a ročních plánů, projektu Školy podporující zdraví na léta 2005 až 2016 a ze vzdělávacích tradic školy, především realizovaného vzdělávacího programu Obecná (Občanská) škola a 1., 2. a 3. verze ŠVP, které byly doplněny o analýzu vlastních možností, dosavadních zkušeností a schopností pedagogického sboru.

Název **ŠKOLA PRO ZDRAVÝ ŽIVOT** není nahodilý, vyjadřuje základní myšlenku programu a významnou hodnotu, na jejímž základě člověk může vhodně budovat svoji existenci – zdravý život, který chápeme propojeně jako spojení výchovy ke zdraví s reálným životem a praxí.

Zdraví v našem programu propojuje zdraví jedince (individuální zdraví, a to nejen tělesné, ale i sociální, duševní a duchovní), se zdravím skupiny (komunitní zdraví) a zdravím světa (globální zdraví) v jeden celek. Úkol školy nevidíme pouze v pasivní přípravě dětí na život ve světě, ale také v aktivním spolupůsobení na okolní svět ve smyslu zásad podpory zdraví. Škola usiluje o to, aby si všichni lidé v komunitě školy uvědomovali, že zdraví je do jisté míry v jejich rukou a že mohou pozitivně nebo negativně ovlivňovat zdraví druhých lidí a zdraví přírody.

Snahy o podporu zdravého života se opírají o dva principy podpory zdraví: respekt k individuálním potřebám jednotlivce a rozvoj komunikace a spolupráce.

První princip je vlastně postoj, úctu si zaslouží každý člověk bez ohledu na jeho věk, barvu pleti nebo pohlaví a také příroda na Zemi, bez které bychom jako lidé nemohli existovat.

Druhý princip je spíše dlouhodobým procesem, ve kterém chceme osvojováním kvalitní komunikace a spolupráce uspokojovat potřeby jednotlivce v kontextu společnosti a světa a současně žáky vést efektivnějším vzděláváním.

V našem ŠVP ZV se snažíme omezovat nebo odstraňovat nepřiměřené zátěže nejrůznějšího druhu (mezilidské, sociální, zdravotní), kterými jsou vystaveni nejen žáci, ale také učitelé a další zaměstnanci. Proti stresu a jeho omezování usilujeme o podporu odolnosti všech jedinců a o zdravé a příznivé klima školy.

Hlavními prioritami programu školy jsou tři pilíře zdravé školy: **pohoda prostředí, zdravé učení a otevřené partnerství**, které dále konkretizuje devět zásad. První tři zásady se týkají prvního pilíře, další čtyři druhého pilíře a poslední dvě třetího pilíře zdravé školy.

V první zásadě se snažíme o všestrannou a vyváženou nabídkou podmínek příznivých pro **pohodu věcného prostředí** (vybavení učeben, výzdoba tříd, úprava okolí školy), na jejíž tvorbě a péči o ní se podílejí všechny skupiny našeho školního společenství. Věcné prostředí budujeme funkční, estetické a respektující zásady ekologicky šetrného vztahu k přírodě.

V druhé zásadě usilujeme o **pohodu sociálního prostředí** vyjádřenou v chování, které by se mělo vyznačovat úctou a humanistickými postoji jednoho k druhému a budováním dobrých vztahů mezi všemi lidmi ve škole (úcta, snášenlivost, uznání, účast a empatie; otevřenost v komunikaci a vůle ke spolupráci a pomoci druhému). V této zásadě využíváme zkušeností získaných v dalším vzdělávání k vytváření zdravých třídních kolektivů.

Třetí zásada nám pomáhá vytvářet **pohodu organizačního prostředí**. Veškeré činnosti ve škole se snažíme dát do souladu s požadavky životosprávy žáků a učitelů, ohledem na rytmus biologických funkcí, výživu a potřebu pohybu.

Na výběr učiva a vzdělávání se snažíme dívat z pohledu **smysluplnosti**. V této čtvrté zásadě chceme výuku přibližovat životu, ukazujeme jim, proč se některé věci učí a k čemu jim bude nově osvojený poznatek nebo dovednost. Respektujeme skutečnost, že se děti mohou naučit mnoha věcem i mimo školu, současně jsme ale přesvědčeni, že tyto vědomosti pomáháme uspořádat do smysluplných celků, kompenzujeme jednostrannosti a orientujeme i v otázkách, které zůstaly opomenuty.

Při vzdělávání přecházíme od výkladu učitele **ke způsobu výuky umožňujícímu přímou zkušenost**. Využíváme mezipředmětové vztahy a vyučujeme dovednostem a poznatkům, které souvisí s více předměty. Při výuce postupujeme od jednoduchého k složitějšímu a využíváme dosavadních poznatků žáků. Výukové metody vyučujících nejsou striktně určeny, ale musí být dostatečně efektivní a vycházet ze zásad zdravého učení.

V metodách výuky a způsobech vyučování přihlížíme v další zásadě **k přiměřenosti a možnosti výběru**. Učivo by mělo odpovídat osobním možnostem žáků, typu inteligence, osobnosti žáka a jeho věku. Základní část vzdělávání by žák měl získat ve škole. Na to, co dostane za domácí úkol, by měl stačit sám, pomoc rodičů není předpokládána automaticky, ale spíše nám jde o to, aby z jejich strany byl vytvořen respekt pro vzdělávací činnost dítěte a působení školy.

Podle šesté zásady rozvíjíme především takové formy a metody výuky, které předpokládají **spolupráci a spoluúčast dětí**. Při výuce využíváme spolupráci s dalšími sociálními a odbornými partnery. Dáváme žákům možnost spoluúčasti na chodu demokratických institucí ve třídě a ve škole, podporujeme existenci volených orgánů ve škole (školská rada, třídní samospráva, školní parlament). Snažíme se vytvářet nesoutěžní prostředí, rozvíjet a posilovat sebedůvěru dítěte, jeho samostatnost, iniciativu a zodpovědnost.

V sedmé zásadě se snažíme o **motivující hodnocení dětí**. Žáky se snažíme pozitivně motivovat, při hodnocení nám jde především pokroky a možnosti dítěte. Vyhýbáme se manipulativnímu přístupu k dítěti a posilování jeho závislosti na vnější autoritě. V našich vyučovacích hodinách jde o to, aby dostali dostatek zpětné vazby a uznání všechny děti.

Usilujeme také o to, aby se **škola stala modelem demokratického společenství**. Z tradiční hierarchické instituce se měníme v komunitu organizovanou na demokratických principech (nejdůležitějšími z těchto principů jsou: svoboda, zodpovědnost, zachovávání pravidel, spravedlnost, spoluúčast a spolupráce). Na jedné straně podněcujeme iniciativu a samostatnost našich žáků, ale také vyzdvihujeme význam jasného řádu a pravidelného rytmu.

V zájmu demokratického charakteru se škola snaží v poslední deváté zásadě o to, aby co nejvíce zpřístupňovala své prostory veřejnosti a obci a **škola se stala se přirozeným kulturním a vzdělávacím střediskem obce**, kde by se promítali také regionální specifika a zvláštnosti jihovýchodního cípu naší vlasti.

Těchto devět zásad považujeme za základ našeho školního vzdělávacího programu, ze kterého jsme vycházeli k vytváření jednotlivých vyučovacích předmětů. Naše škola klade ve volbě předmětů a učebním plánu důraz na co nejširší obecné základy vzdělávání, jde nám o rovnováhu výchovných a naukových předmětů, rozumu i citu, výchovy a učení s tím, že individuálně rozvíjíme první náznaky vloh a individuálních zájmů.

V povinných vyučovacích předmětech výrazně posilujeme na prvním stupni nejvíce oblasti: Jazyk a jazyková komunikace (5), Matematika a její aplikace (4). Na prvním stupni vytváříme na podporu dobrých vztahů mezi žáky a realizaci průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova a doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova od první do páté třídy nový předmět - Etickou výchovu s dotací 1 hodina týdně (za první stupeň celkem 5 hodin). Na druhém stupni z disponibilní časové dotace rezervujeme 6 hodin pro Druhý cizí jazyk - Německý jazyk vždy po dvou hodinách v sedmé až deváté třídě a z dalších 18 hodin posilujeme hodinové dotace ve vzdělávacích oblastech Jazyk a jazyková komunikace (4), Matematika a její aplikace (2), Člověk a příroda (4), Člověk a zdraví (1), Člověk a svět práce (1), Informační a komunikační technologie (1) a Člověk a společnost (1), další 4 disponibilní hodiny jsou použity na realizaci průřezového tématu Osobnostní a sociální výchovy a doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova formou povinného předmětu Etická výchova s jednohodinovou dotací, a to v každém ročníku druhého stupně (za druhý stupeň celkem 4 hodiny). **Jako nepovinné předměty nabízíme:** v prvním a druhém ročníku Anglický jazyk, ve všech ročnících Náboženství, v šestém ročníku Německý jazyk a v sedmém až devátém ročníku Ruský jazyk, a to vždy s jednohodinovou dotací. V souladu se školním vzdělávacím programem a jednotlivými předměty se mohou organizovat zotavovací pobyty žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušování vzdělávání, výjezdy do zahraničí a další jednodenní i vícedenní akce související s výchovně vzdělávací činností školy.

3. B Výchovné a vzdělávací strategie školy

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně a v celé škole uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

1. KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáky:

- k poznávání smyslu a cíle učení,
- k vybírání a využívání vhodných metod učení a k celoživotnímu učení,
- k nácviku kritického čtení (vyhledávání klíčových slov, hlavních myšlenek, kladení otázek, vytváření poznámek a výpisků),
- k efektivnímu vyhledávání, třídění a propojování informací a k jejich používání v praktickém životě,
- k samostatnému pozorování a experimentování, ke zhodnocení výsledků těchto činností a formulaci závěru, který z nich vyplývá,
- k používání obecně známých symbolů a termínů,
- k propojování poznatků a z různých oblastí a uvádění věcí do souvislosti,
- k sebehodnocení a posouzení jejich individuálního učebního pokroku,
- k prožití úspěchu a radosti z práce a k pozitivnímu vztahu k učení a k ochotě dále se vzdělávat pomocí vhodných metod.

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Vedeme žáky:

- k všímání si situací ve škole i mimo ni a k rozpoznání problému a k přemýšlení nad jeho řešením,
- k vytváření tvůrčí (tolerantní, spolupracující) atmosféry při řešení problémů,
- k řešení problémů z praktického života, problémových úloh a aktuálních témat umožňujících co nejvíce zakusit přímou zkušenost,
- k hledání nutných informací k řešení problému,
- k vytrvalosti při řešení problému v případě případných nezdarů,
- k samostatnému řešení problémů různými přístupy a k praktickému ověřování správnosti řešení problémů,
- k sledování svých zlepšeními řešení problémů,
- k uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí,
- ke kritickému myšlení a ke kritickému zhodnocení výsledků svých činů.

3. KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Vedeme žáky:

- k co největší účasti žáků na komunikaci při výuce,
- ke kultivované formulaci a ke kultivovanému vyjadřování myšlenek a názorů,
- k aktivnímu naslouchání (poslouchání a pozorování) jiným,
- k obhajobě svého názoru vhodnou argumentací,
- k porozumění různým typům textů, záznamů a ilustrací a k jejich praktickému využití,
- k využívání komunikačních a informačních prostředků ke kvalitní komunikaci se světem,
- k využívání získaných komunikačních dovedností k vytváření pozitivních mezilidských vztahů.

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Vedeme žáky:

- k účinné spolupráci ve skupině a týmu, ke spolupodílení se s pedagogy na utváření pravidel (práce v týmu, skupině, chování ve třídě),
- k pravidelnému a častému vytváření prostoru pro každého se zapojit a vyjádřit,
- k podílu na utváření příjemné pracovní atmosféry, úcty, ohleduplnosti, dobrých vztahů,
- k schopnosti nabídnout pomoc a v případě potřeby o ni požádat,
- k účasti na diskusi v malé skupině i v celé třídě,
- k respektování odlišných hledisek a názorů a k přijímání poučení z nich,
- k vytváření pozitivní představy o sobě a k posilování zdravé sebedůvěry,
- k ovládnutí a řízení jednání směřujícího k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

5. KOMPETENCE OBČANSKÉ

Vedeme žáky:

- k respektování individuálních rozdílů mezi žáky, přesvědčení a hodnot druhých a k schopnosti empatie,
- k vědomí svých práv a povinností a k uvědomění si povinnosti postavit se násilí a bezpráví,
- k pochopení a respektování zákonů a společenských a školních norem a pravidel,
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace a k zodpovědnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví,
- k možnosti výběru učiva a aktivit k vyjadřování vlastních názorů a myšlenek,
- k respektování tradic a k ochraně a ocenění našeho kulturního a historického dědictví,
- k aktivnímu zapojení do kulturního a sportovního života,
- k chápání problémů životního prostředí a k rozhodování se v zájmu ochrany přírody.

6. KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vedeme žáky:

- k bezpečnému a účinnému používání pomůcek, materiálů a nástrojů při dodržení vymezených pravidel,
- k přístupu k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, společenského významu, ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- k práci podle předem stanovených kritérií a při dodržování zadání a termínů,
- k důslednému dodržování pravidel požární ochrany a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- k využívání znalostí a dovedností získaných z různých oborů pro rozvoj a přípravu na budoucnost a k seznamování s různým pracovním prostředím,
- k uvážlivému rozhodování o své profesní orientaci a svém profesním zaměření,
- k chápání podstaty a cíle podnikání a k orientaci v aktivitách nutných k podnikání.

3. C Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením. Podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu.

a) Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory žáka (PLPP). PLPP sestavuje třídní učitel s výchovným poradcem a školním speciálním pedagogem. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhne komunikace s jednotlivými vyučujícími učiteli žáka, s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a zorganizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. PLPP zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Vzor PLPP je uveden v prováděcím právním předpise. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

b) Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

IVP zpracovává výchovný poradce školním speciálním pedagogem v konzultaci s třídním učitelem na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka, ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka.

IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V IVP jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka.

IVP dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Vzor IVP je uveden v prováděcím právním předpise. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1

měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Zpracování a provádění IVP zajišťují pedagogičtí pracovníci školy pověřeni ředitelem školy. Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, není-li žák zletilý, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytovat vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka podle § 16 odst. 1. Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením sleduje a nejméně jednou za rok vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a školskému poradenskému zařízení zpětnou vazbu. Pro změny v IVP se použijí obdobná ustanovení týkající se zpracování individuálního vzdělávacího plánu, seznámení s ním, poskytování vzdělávání podle něho a vyhodnocování jeho naplňování.

c) Předmět speciálně pedagogické péče (PSPP)

Charakteristika předmětu speciálně pedagogické péče (PSPP) a jeho odborné zajištění:

Účelem tohoto podpůrného opatření je podpora žáků, kteří z důvodu svých speciálních vzdělávacích potřeb nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání. Předmět speciálně pedagogické péče může zajistit kompenzaci obtíží žáka, přispět ke kvalitnímu vzdělávání žáka s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám. Předmět speciálně pedagogické péče je zajišťován školním speciálním pedagogem, který získal kvalifikaci podle § 18 zákona č. 563/2004 Sb. Další charakteristika předmětu speciálně pedagogické vychází z vyhlášky č. 27/2006 Sb.

Realizace předmětu

Předmět speciálně pedagogické péče je realizován jako **forma další péče o žáka**. Jedná se o druh intervence (dříve „nápravy“), zaměřené například na **rozvoj oslabených oblastí – hrubá motorika, jemná motorika, koncentrace pozornosti a paměti, sluchová i zraková percepce, sluchová i zraková diferenciacce, nácvik správné metodiky čtení a psaní, fixace základů učiva, rozvoj prostorové orientace a orientace v čase, rozvoj grafomotorických dovedností, jazykových kompetencí, nácvik vizualizace, porozumění textu, upevňování tvarů písmen atd.**

Zajištění u konkrétních žáků je vždy podmíněno doporučením školského poradenského zařízení. Toto doporučení bude obsahovat kromě údajů o zařazení PSPP, počet hodin výuky PSPP a kód NFN (normované finanční náročnosti), který ředitel školy uvede do školské matriky v rámci předávání individuálních dat v rámci školních matrik, aby mu mohly být přiznány finanční prostředky na realizaci výuky PSPP.

Rozsah předmětu

PSPP bude realizován v rámci disponibilních hodin I. a II. stupně ZŠ (např. Český jazyk, Matematika) a to dle doporučení ŠPZ.

Organizační forma:

Individuální nebo skupinová práce pedagogického pracovníka (školního speciálního pedagoga) se žákem. Skupina bude tvořena maximálně 4 žáky.

d) Způsob zpracování minimální doporučené úrovně pro úpravu očekávaných výstupů vzdělávání žáků s LMP do ŠVP

RVP ZV s účinností od 1. 9. 2016 zavedl mj. tzv. minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření, které znamená úpravu očekávaných výstupů, spočívá v povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (dále také „IVP“).

Minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou upravené očekávané výstupy, které jsou obvykle na nižší úrovni než odpovídající očekávané výstupy daného vzdělávacího oboru. Tyto výstupy jsou vodítkem pro případné úpravy výstupů uvedených v ŠVP do individuálního vzdělávacího plánu (IVP) pro žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpůrných opatření případně překročit.

V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Výstupy upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS (základní školy speciální).

Z toho důvodu bude minimální doporučená úroveň pro úpravu očekávaných výstupů vzdělávání žáků s LMP v ŠVP vycházet z minimální doporučené úrovně výstupů uvedených z RVP ZV, které se budou individuálně rozpracovávat až v návaznosti na znalosti vzdělávacích potřeb žáka s LMP a na základě doporučení školského poradenského zařízení. Očekávané výstupy, pro které není uveden výstup v minimální doporučené úrovni, mohou být při případných úpravách výstupů v individuálním vzdělávacím plánu (IVP) bez náhrady vypuštěny.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obory nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovení v RVP ZV.

Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

3. D Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Za mimořádně nadaného žáka se pro účely ŠVP považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za nadaného žáka se pro účely ŠVP považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifikům žákovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne. Pro nadané žáky může ředitel školy vytvářet skupiny, ve kterých se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků školy v některých předmětech. Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku. Nadaní žáci se mohou se souhlasem ředitelů příslušných škol současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu.

a) Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) mimořádně nadaného žáka

Plán pedagogické podpory žáka (PLPP) mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel po konzultaci s výchovným poradcem a školním speciálním pedagogem. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhne komunikace s jednotlivými vyučujícími učiteli žáka, s cílem stanovení metod práce s žákem. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a zorganizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. PLPP zahrnuje zejména popis mimořádného nadání, podpůrná opatření, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem mimořádného nadání žáka. Vzor PLPP je uveden v prováděcím právním předpise. Poskytování PLPP stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PLPP škola vyhodnotí, zda PLPP vede k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

b) Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP mimořádně nadaného žáka

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP), který vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. IVP je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. IVP obsahuje: závěry doporučení školského poradenského zařízení, závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, případně vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost, údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi, vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání

a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek, seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů, určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka, personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a pro zajištění spolupráce se školským poradenským zařízením.

IVP je zpracován bez zbytečného odkladu po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného žáka ve škole, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a dále zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý. IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a školním speciálním pedagogem a vyučujícími vdané třídy v předmětech, kde neprojevuje mimořádné nadání žáka. Při sestavování IVP se vychází z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, není-li žák zletilý, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Škola nejméně jednou za rok vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka poradenskou podporu.

IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP administrativnímu pracovníku školy, který je zaznamená do školní matriky.

3. E Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou povinnou součástí vzdělávacího programu.

Tematické okruhy průřezových témat stanovené v rámcovém vzdělávacím programu procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů.

Průřezových témat je celkem šest:

Enviromentální výchova (ENV)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VKM)

Mediální výchova (MED)

Multikulturní výchova (MUL)

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova demokratického občana (VDO)

Všechna průřezová témata a jejich tematické okruhy jsou zařazeny a realizovány na prvním i na druhém stupni základní školy.

Tematické okruhy průřezových témat jsou realizovány třemi způsoby:

- a) integrací do vyučovacích předmětů (většinový způsob, zkratka INT)
- b) vytvořením samostatného vyučovacího předmětu (povinný předmět u Osobnostní a sociální výchovy v prvním až devátém ročníku – Etická výchova, zkratka P)
- c) projektem (ojediněle, např. u enviromentální výchovy – Den Země, zkratka PRO)

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova (OSV) je závazně realizováno ve všech tématech na obou stupních a ve všech ročnících prostřednictvím samostatného povinného vyučovacího předmětu Etická výchova s dotací jedna hodina týdně.

Průřezové téma Enviromentální výchova (ENV) je realizováno jednodenní projektovou výukou, která se realizuje v areálu i mimo areál školy, má praktický ráz a je při ní využita spolupráce s jinými organizacemi nebo institucemi. Obsah vychází především z tématu Lidské aktivity a problémy životního prostředí a zaměřuje se převážně na uvědomění si významu provádění sběru a separace odpadových surovin a udržování čistého životního prostředí v okolí bydliště žáků.

Konkrétní zařazení průřezových témat ukazují následující tabulky, kde jsou vypsány všechny tematické okruhy a způsoby jejich realizace v jednotlivých stupních a předmětech.

Enviromentální výchova - ENV

Název tematického okruhu	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Ekosystémy				INT/Čas	INT/Čas	INT/Ze, Př	INT/Př		INT/Př
Základní podmínky života			INT/Prv			INT/Ze, Dě, Př	INT/Př	INT/Fy, Che, Př	INT/Che, Fy, Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země
Vztah člověka k prostředí	INT/Vv	INT/ Ma, Pč, Prv, Vv	INT/ Prv, Pč, Vv	INT/Čas	INT/ Ma, Vla	INT/ Pč, Dě, Př	INT/Fy, Př	INT/Che, Př	INT/ Fy Ze, Dě, Vko,Př, Che

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VKM

Název tématic- kého okruhu	Ročníky prvního stupně					Ročníky druhého stupně			
	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Evropa a svět nás zajímá		INT/Čj			INT/Čas	INT/Aj	INT/ Aj, Vv	INT/ Ze, Vv, Aj	INT/Př, Aj, Che
Objevu- jeme Evropu a svět			INT/Ma		INT/Čas	INT/Čj, Aj	INT/Aj	INT/ Ze, Aj	INT/ Ze, Hv, Aj
Jsme Evropa- né					INT/Čas	INT/Dě, Vko	INT/Vv, Dě	INT/Hv, Dě	INT/ Hv, Dě, Vv, Vko, Ze

Mediální výchova - MED

Název tematického okruhu	Ročníky prvního stupně					Ročníky druhého stupně			
	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			INT/Čj, Hv	INT/Čj	INT/Inf	INT/Inf	INT/ Vko	INT/Che, Čj	INT/Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					INT/Čj				INT/Dě, Inf, Vko
Stavba mediálních sdělení					INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj		
Vnímání autora mediálních sdělení			INT/Hv	INT/Hv					INT/Che
Fungování a vliv médií					INT/Čj	INT/Vv		INT/Dě, Vv	INT/Dě
Tvorba mediálního sdělení					INT/Aj	INT/Čj, Inf	INT/Vv, Čj	INT/Aj, Che	INT/ Inf, Čj, Aj
Práce v realizačním týmu					INT/Čj			INT/Che	INT/Vv

Multikulturní výchova - MUL

Název tematického okruhu	Ročníky prvního stupně					Ročníky druhého stupně			
	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Kulturní diference				INT/ Hv			INT/Dě,	INT/Dě	INT/ Dě, Čj
Lidské vztahy	INT/ Prv,Tv	INT/Tv, Prv, Čj	INT/ Tv, Pč	INT/ Čj	INT/ Čas, Pč	INT/Ze, Vko	INT/Vko, Ze	INT/Vko, Ze	INT/Vko
Etnický původ			INT/ Hv			INT/Dě		INT/Ze	
Multikulturalita			INT/ Čj	INT/ Čj				INT/ Hv, Čj	INT/Hv, Ze
Princip sociálního smíru a solidarity				INT/ Čj	INT/Čas			INT/Vko	INT/Che

Osobnostní a sociální výchova – OSV

Osobnostní a sociální výchova bude vyučována jako samostatný předmět Etická výchova (Etv) od prvního do devátého ročníku.
Do ostatních předmětů nebude toto průřezové téma závazně integrováno. (viz tabulka).

Název tematického okruhu	Ročníky prvního stupně					Ročníky druhého stupně			
	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. Ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Sebezpoznání a sebepojetí		P	P	P	P	P	P	P	P
Rozvoj schopností poznávání		P	P	P	P	P	P		
Seberegulace a sebeorganizace		P			P	P	P	P	P
Psychohygiena		P	P					P	P
Kreativita	P	P	P	P	P	P		P	P

Název tematického okruhu	Ročníky prvního stupně					Ročníky druhého stupně			
	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. Ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Poznávání lidí	P	P		P	P	P	P	P	P
Mezilidské vztahy	P	P	P	P	P	P	P	P	
Komunikace	P	P	P	P	P	P	P	P	P
Kooperace a kompetice	P		P			P			P
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					P	P	P	P	P
Hodnoty, postoje, praktická etika		P	P	P	P	P	P	P	P

Výchova demokratického občana -VDO

Název tematického okruhu	Ročníky prvního stupně					Ročníky druhého stupně			
	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Občanská společnost a škola		INT/ Ma	INT/ Prv		INT/ Čj	INT/ Vko	INT/ Vko		
Občan, občanská společnost a stát		INT/ Ma	INT/ Prv			INT/ Vko		INT/Dě, Vko	INT/Dě, Vko
Formy participace občanů v politickém životě					INT/ Čas	INT/ Vko		INT/ Dě, Vko	INT/ Ze
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					INT/ Čas	INT/Dě			INT/Dě

4. Učební plán

4. A Tabulace učebního plánu

Učební plán pro první stupeň						
Vyučovací předměty	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Celkem
Český jazyk a literatura	9	9	8	7	7	40
Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9
Matematika	4	5	5	5	5	24
Informační výchova	0	0	0	0	1	1
Prvouka	2	2	2	0	0	6
Člověk a svět	0	0	0	3	3	6
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	1	2	2	1	7
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Etická výchova	1	1	1	1	1	5
Celkem	21	22	25	25	25	118

Učební plán pro druhý stupeň					
Vyučovací předměty	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Celkem
Český jazyk a literatura	4	5	5	4	18
Anglický jazyk	4	3	3	3	13
Druhý cizí jazyk (Německý jazyk)	0	2	2	2	6
Matematika	4	5	5	4	18
Informační výchova	1	0	0	1	2
Dějepis	2	2	2	2	8
Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Fyzika	2	2	2	1	7
Chemie	0	0	2	2	4
Přírodopis	2	2	1	2	7
Zeměpis	2	1	2	2	7
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Výchova ke zdraví	0	0	1	0	1
Tělesná výchova	3	2	2	2	9
Pracovní činnosti	1	1	1	1	4
Etická výchova	1	1	1	1	4
Celkem	30	30	32	30	122

	I. st. - 16	II. st. - 18+6
Využití disponibilní časové dotace (podle RVP)	Čj - 7 Ma - 4 Etv - 5	Čj - 3 Aj - 1 Ma - 3 Inf - 1 Člověk a společnost - 1 Člověk a příroda - 4 Člověk a svět práce - 1 Etv - 4 Druhý cizí jazyk (Nj) - 6

4. B Poznámky k učebnímu plánu

Jazyk a zvyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je rozdělena do vyučovacích předmětů: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Druhý cizí jazyk. Vyučovací předmět Český jazyk je posílen na prvním stupni o 7 hodin a na druhém stupni o tři hodiny z disponibilní dotace. Vyučovací předmět Cizí jazyk (Anglický jazyk) je na druhém stupni posílen o jednu hodinu. Vyučovací předmět Druhý cizí jazyk (Německý jazyk) je zařazen na druhém stupni od 7. třídy a má dotaci 6 hodin (2 hodiny týdně v každém ročníku).

Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v předmětu Matematika posílena na prvním stupni o 4 hodiny a na druhém stupni o 3 hodiny z disponibilní časové dotace.

Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět Informatika je na druhém stupni posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je na prvním stupni rozdělena do předmětů Prvouka a Člověk a svět.

Člověk a společnost

Vzdělávací oblast Člověk a společnost je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace a rozdělena na předměty Dějepis a Výchova k občanství.

Člověk a příroda

Vzdělávací oblast Člověk a příroda je posílena o 4 hodiny z disponibilní časové dotace a je rozdělena mezi předměty: Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis.

Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je realizována na obou stupních předmětem Tělesná výchova a na druhém stupni předmětem Výchova ke zdraví.

Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je posílena o 1 hodinu na druhém stupni z disponibilní časové dotace a je realizována na obou stupních předmětem Pracovní činnosti.

Průřezové téma OSV a Doplnující vzdělávací obor Etická výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova a Doplnující vzdělávací obor Etická výchova se vyučují jako povinný předmět Etická výchova ve všech ročnících školy s dotací 1 hodina týdně. Na prvním stupni je výuka posílena 5 hodinami a na druhém stupni 4 hodinami z disponibilní časové dotace.

Nepovinné předměty

Jako nepovinný předmět je žákům nabízeno Náboženství na obou stupních školy s dotací 1 hodina týdně.

5. Učební osnovy

Povinné předměty

Název předmětu: Český jazyk a literatura – první stupeň (Čj)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je utvořen ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a stejnojmenného vzdělávacího oboru společně s dále uvedenými průřezovými tématy. Český jazyk a literatura je nejvýznamnější vyučovací předmět školního vzdělávacího programu prvního stupně. Výuka směřuje k účinnému dorozumívání slovem i písmem a k umění jazyk používat, tj. hezky a výstižně mluvit. Jinými slovy správné osvojení spisovné formy mateřského jazyka je pro další život důležité, ale konečným cílem není znalost gramatických pravidel, ale schopnost s nimi pracovat a také využít znalostí čtení a psaní k efektivnímu dorozumívání.

Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v prvním a druhém ročníku 9 hodin týdně, ve třetím 8 hodin a ve čtvrtém a pátém ročníku 7 hodin týdně.

Výuka probíhá zpravidla v nedělených kmenových třídách (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny) nebo odborných či jiných učebnách (knihovna, aula, počítačová učebna atd.) a využívají se k ní všechny dostupné efektivní vyučovací pomůcky. Zejména při rozvoji čtenářských dovedností se úzce spolupracuje s městskou knihovnou.

Výchovně vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- seznámení se spisovnou řečí mluvenou, čtenou i psanou,
- srozumitelnému vyjadřování zejména mluvenou řečí,
- vyjadřování se psanou formou, která je přiměřená délkou i obsahem danému věku, vždy však vychází z běžných dorozumívacích situací dítěte,
- poznávání příkladů literárních děl vhodných pro daný věk, včetně ilustrací,
- čtení jednoduchých textů s porozuměním a vyjádřením hlavních myšlenek.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, k promýšlení způsobu řešení problému a schopnosti ho obhájit,
- vyhledávání informací vhodných k řešení problému, nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- vhodnému vyjadřování své myšlenky,
- naslouchání jiným,
- účinnému zapojování se do diskuze a vhodným argumentacím.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- účinné spolupráci ve skupině, účinné spolupráci s učitelem na vytváření pravidel práce v týmu, v případě potřeby k poskytování pomoci (žák se učí chápat pojmy úcta a ohleduplnost),
- postupnému vytváření pozitivních představ o sobě.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- schopnosti vcítit se do situací ostatních, odmítání útlaku a hrubého zacházení a dodržování vnitřních pravidel školy,
- návštěvám veřejných institucí, účasti na besedách a různých kulturních akcích.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- dodržování vymezených pravidel (jsou s nimi seznamováni),
- vytváření si svého vhodného osobního grafického projevu,
- zvládnání různých forem práce (skupinová práce, samostatná práce...),
- k bezpečnému a účelnému používání pracovních pomůcek.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA I. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev. Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Vytvoří vlastní ilustrace k známému ději a správně je seřadí. Pozná jednotlivá malá a velká písmena (tiskací a psací). Jednotlivá písmena a hlásky správně čte, vyslovuje a píše. Rozezná délky slabik podle délky samohlásek v řeči i v psaném projevu. Složí slabiky a slova. Čte slabiky a slova. Tvoří jednoduché věty. Hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací. Rozumí jednoduchým písemným pokynům. Uvolňuje si ruku. Nacvičuje správné držení těla a psacího náčiní. Dodržuje základní pracovní a hygienické návyky. Rozlišuje tiskací a psací písmena abecedy. Píše psací písmena malé a velké abecedy. Píše slabiky, jednoduchá slova a věty. Přepíše tiskací písmo do psané podoby. Napíše jednotlivá slova a věty podle diktátu. Dodržuje pravidlo střídání při hovoru a neskáče do řeči. Naslouchá pozorně řeči druhého. Zdvořile se ptá a odpovídá. Tvoří smysluplné věty. Vypravuje pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy. Recituje a vypráví různé texty, básně a říkadla. Sděluje ostatním, jak na něj text působí.	Jazyková výchova písmena a hlásky věty, slova, slabiky Čtení – nácvik techniky Komunikační a slohová výchova Psaní písmen, slabik, slov a vět, poznávání písmen abecedy Literární výchova komunikační pravidla vyjadřovací schopnosti dojmy z četby	ENV- lidské aktivity a problémy životního prostředí (v rámci projektového vyučování na Den Země)

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA II. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností. Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. Odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách... Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. Odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú/ů -mimo morfologický šev. Odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	Čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu. Správně intonuje Naslouchá přednesu. Vypráví přečtený text. Rozliší poezii a prózu. Řadí slova podle abecedy. Rozliší samohlásky a souhlásky měkké, tvrdé a obojetné souhlásky. Aplikuje gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek v psaném textu. Rozděluje slova na slabiky a na konci řádků. Rozliší zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. Aplikuje pravidla psaní ú/ů. Ze slov tvoří smysluplné věty. Rozlišuje vlastní jména osob a zvířat, místní jména. Píše správně párové souhlásky Pozná konec věty a začátek věty následující. Věty začíná velkým písmenem. Rozpozná druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací. Správně používá interpunkční znaménka. Seřazuje věty v textu podle děje. Rozliší spisovný a nespisovný jazyk. Spisovně se vyjadřuje ve větách. Vyjadřuje svůj názor, pocity. Podle obrázkové osnovy vypráví děj. Naslouchá druhému. Píše správné tvary písmen abecedy. Přepisuje jednoduché texty z tiskacího do psacího písma. Vyhledá sloveso, podstatné jméno, předložku.	Čtení Abeceda Hlásky Slabiky Slova Věty Vyjadřovací schopnosti Psaní	VKM – Evropa a svět nás zajímá - - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy v četbě MUL – Lidské vztahy -sociální a komunikativní hry zaměřené na toleranci, empatii a harmonické mezilidské vztahy

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA III. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. Odůvodňuje a píše správně: i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky. Kontroluje vlastní písemný projev. Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	Plynule čte. Čte potichu, předčítá nahlas. Čte s porozuměním přiměřené texty. Reprodukuje kratší text. Využívá četbu jako zdroj poznatků. Získává z četby důležité poznatky pro výuku. Určí podstatné jméno. Určí rod, číslo, pád. Rozlišuje názvy obcí a ulic a správně je píše. Určí sloveso. Určí osobu, číslo a čas. Vyjmenovaná slova a jejich pravopis píše s použitím Pravidel českého pravopisu, karet... Určí slovní druhy – předložky a spojky. Vyhledá a použije ve větách příklady slov souznačných a protikladných, nadřazených, podřazených a souřadných. Rozezná v textu podstatné informace Vypravuje podle osnovy. Výstižně popisuje předmět. Komunikuje prostřednictvím telefonu. Píše správně adresu, přání, pozdrav na pohlednici. Dodržuje stanovená pravidla úpravy v sešitu.	Čtení Podstatná jména Slovesa Vyjmenovaná slova Ostatní slovní druhy Slova souznačná a protikladná Vyjadřovací schopnosti Psaní	MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kriticky přistupovat k médiím a vést žáky k výběru kvalitních pořadů, literatury a tisku (diskuse) - vnímá rozdíl mezi informací, zábavou a reklamou (diskuse) MUL - multikulturalita - vedení k principu slušného chování, tolerance, empatie a vžití se do role druhého (četba)

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA IV. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředm. vztahy)
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace. Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	Vybere z nabídky vhodný nadpis. Vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku. Vystihne hlavní myšlenku v textu. Vybírá četbu podle svého zájmu. Vede si čtenářský deník podle zadání. Vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému tématu. Vypíše požadovanou informaci z textu. Zpracuje stručné sdělení o přečtené knize a vhodně jej prezentuje. Řekne, jak na něj vyléchnutá nebo přečtená ukázka působí. Svémi slovy jednoduše převypráví obsah daného textu. Rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka. Rozebírá jednoduchý literární textu s využitím vymezených literárních pojmů. Upravuje intonaci, přízvuk, pauzy a přízvuk podle svého komunikačního záměru. Rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost. Sestaví určený jednoduchý slohový útvar. Posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, nebo zda něco chybí. Píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění. Sestaví popis předmětu (zvíře, osoby) a popis pracovního postupu. Na základě zadaných informací vede dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. Posoudí, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplný. Zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu ve zprávě, oznámení a pozvánce.	čtení čtenářský deník četba knih referát o knize literární výchova vyjadřovací schopnosti pohádka, pověst bajka adresa, zpráva, vzkaz oznámení, pozvánka vyprávění, popis předmětu, popis pracovního postupu dialog, telefonický rozhovor, vzkaz zpráva, oznámení, pozvánka	MUL - multikulturalita - vztahy mezi kulturami menšin MUL – lidské vztahy princip sociálního smíru a solidarity - uplatňování principu slušného chování, tolerance, solidarity, empatie MED - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (význam a cíle reklamy)

Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti. Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary. Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	Vypravuje nebo píše podle osnovy vyprávění. Rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená. Užívá slova spisovná, výstižná, citově zabarvená. Rozlišuje slova ohebná a neohebná. Vybere z nabídky slovo, která má významem nejbližší k zadanému slovu. Nahradí v textu slovo s významem protikladným, podobným nebo citově zabarveným. Nahradí v textu nespisovné slovo slovem spisovným. Doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky i pravopisně správně (1. p. a 4. p. rodu muž. živ.). Píše správně slova z hlediska pravopisu lexikálního i morfologického. Určí kořen slova, část příponovou, předponovou. Rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých se jedná o tvary téhož slova. Rozliší slova příbuzná a ostatní. Vymyslí k danému slovu slova příbuzná. Určí slovní druh vyznačeného slova ve větě. Vybere větu v textu, které obsahuje nebo neobsahuje určený slovní druh. Určí u podstatného jména rod, číslo pád a vzor a na základě této znalosti používá správné tvary podstatných jmen v mluveném i psaném projevu. Určí osobu, číslo a čas u slovesa a užívá slovesa ve správných tvarech v mluveném i psaném projevu. Rozliší gramaticky správně napsanou větu. Vyhledá ve větě základní skladební dvojici a podmět. Rozliší větu jednoduchou a souvětí. Určuje počet vět jednoduchých v souvětí. Rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku.	slovo, stavba slova podstatná jména slovesa věta, souvětí	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA V. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. Posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení. Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě. Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	Posoudí na základě přečteného textu (ne)pravdivost tvrzení. Posoudí, zda daná informace (ne)vyplývá z textu. Rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro smysl (vyznění) textu. Utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta. Sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení Vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce. Přednese a volně reprodukuje text. Vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma Napíše pohádku, bajku. Rozhodne, z kterého druhu (žánru) je úryvek podle nabídky. Rozhodne, zda ukázka je poezie nebo próza. Vyslechne sdělení a reprodukuje nebo napíše jeho obsah a smysl. Vyslechne vzkaz a ovlivňuje rozhodování člověka, reprodukuje ho další osobě. Vybere z předložených ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka Na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení a respektuje při tom rozdílného adresáta. Vhodně se představí ostatním dětem, dospělému. K zadanému textu přiměřeně délky vytvoří jeho osnovu nejméně o třech bodech. Zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo. Podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje. Nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován	čtení vyjadřovací schopnosti poezie, komiks, naučný text, návod, pohádka oznámení, příkaz, prosba, omluva představení sebe sestavení osnovy	MED – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (diskuse o reklamách) VDO – občanská společnost a škola - vztahy a atmosféra v kolektivu, ve škole MED – stavba mediálních sdělení (sloh) MED - práce v realizačním týmu, příspěvky – školní časopis MED - fungování a vliv médií (vhodný výběr filmů a televizních pořadů)

Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje. Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	Spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu Napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi. V ukázce dopisu doplní, co chybí. Rozliší přídavné jméno měkké a tvrdé. Ve spojení přídavného a podstatného jména určí u přídavných jmen pád, číslo a rod a na základě této znalosti používá správné tvary přídavných jmen v mluveném i psaném projevu. Časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu. Určí všechny slovesné způsoby. Tvoří a používá přičestí minulé. Rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary. Vyhledá ve větě určovací skladební dvojice (bez terminologie) a podmět vyjádřený, nevyjádřený a několikanásobný. Mluvnicky správně píše měkká a tvrdá přídavná jména. Užívá shodu přísudku s podmětem. Nachází spojky (spojovací výrazy) v souvětí. Na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správné tvary přičestí minulého činného v mluveném i psaném projevu. Doplní správně čárky do zadaného textu.	skladba dopis druhy přídavných jmen slovesa slovesný způsob shoda podmětu s přísudkem tvary přídavných jmen tvary přičestí minulého	

Název předmětu: Český jazyk a literatura – druhý stupeň (Čj)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je utvořen ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a stejnojmenného vzdělávacího oboru společně s dále uvedenými průřezovými tématy. Předmět zaujímá důležité postavení ve výchovně vzdělávacím procesu, protože mateřský jazyk potřebuje žák také při osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Jedním z cílů rozvoje jazykové výchovy jsou rozumové schopnosti žáků při poznávání jazykového systému a formálních operacích s jazykem, druhým je takové vybavení gramatickými pojmy, které umožňuje rozvedení výuky cizích jazyků. V českém jazyce je kladem důraz na komunikační schopnosti a písemný projev žáků. Proto se žáci seznamují se základními znalostmi v oblasti pravopisu, gramatiky, slovních druhů a stavby věty. V hodinách jazykové výchovy rozvíjejí slovní zásobu a samostatně pracují se slovníky a příručkami.

Literární výchova není encyklopedickým přehledem autorů a děl české literatury, ale primárně směřuje k rozvoji zájmu o literární kulturu, individuální prožívání literárního díla a sdílení čtenářských zážitků. Žák se učí plně pochopit text, rozebrat ho, případně odhalit jeho logické chyby, nejasnosti dvojznačnosti. Žáci v literární výchově rozvíjejí čtenářské schopnosti a návyky osvojené během výuky na prvním stupni. Prostřednictvím četby poznávají základní literární druhy a žánry, učí se vnímat a rozlišovat jejich specifické znaky. Žáci se učí schopnostem reprodukovat a interpretovat literární text, dále tvořit text vlastní. Poznávají základní pojmy literární teorie a seznamují se s hlavními literárními směry a jejich představiteli v české a světové literatuře. V literární výchově jsou žákům nabízené další aktivity, které vedou k zefektivnění a zpestření výuky v tomto vyučovacím oboru: exkurze, návštěvy divadelních představení a spolupráce s městskou knihovnou. O svých čtenářských aktivitách si žáci vedou čtenářské deníky dle konkrétního zadání vyučujícího.

Žáci ve slohových hodinách rozvíjejí slovní zásobu, učí se kultivovanému projevu v mluvené i psané podobě. Navazují na znalosti z jazykové výchovy (spisovný jazyk, pravopis, stavba věty). Prostřednictvím stylistických cvičení se učí zvládnout psaní dlouhých souvislých textů, jejich výstavbu i použití jazykových prostředků.

Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v sedmém a osmém ročníku pět hodin týdně a v šestém a devátém ročníku čtyři hodiny týdně. Výuka českého jazyka a literatury probíhá zpravidla s celou třídou (při vyšší počtu žáků je možné dělit třídu na skupiny) v kmenových učebnách, informačním centru, počítačové učebně nebo jiných vhodných prostorách. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů, exkurzí a návštěv.

Výchovně vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- správnému používání spisovných tvarů slov,
- systematickému vedení a ukládání informací,
- seznámení s literárními termíny,
- systematickému rozšiřování slovní zásoby.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- umění vyhledávat ve slovnících a příručkách (spisovné tvary slov, slovnědruhovému zařazení, významy slov, pravopisná pravidla apod.),
- vyhledání informací v katalogu, knihovně, na internetu a v dalších zdrojích.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- výstižnému, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu,
- využívat moderních informačních a komunikačních prostředků (internet, telefon),
- rozšíření slovní zásoby,
- správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných slohových postupů.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- vedení rozhovorů s ostatními způsobem podporujícím dobré mezilidské vztahy,
- vedení diskuse se všemi žáky třídy i školy.

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- seznámení s naším slovesným dědictvím,
- podpoře potřeby literárního projevu, recitace, četby,
- respektování partnera při rozhovoru partnera, k slušné volbě jazykových prostředků.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- využívání znalostí a dovedností z používání rodného jazyka při přípravě a volbě budoucího povolání,
- dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní,
- přípravě a udržování jeho učebního prostoru.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	Vyhledá subjektivní a objektivní znaky v obsahu a formě vhodných slohových útvarů. Rozlišuje vypravování a popis. Užívá ve vyjádření přímou a nepřímou řeč. Tvoří podle zadání zprávu a oznámení. S pomocí slovníkových příruček ověřuje dodržování základních norem písemného vyjadřování. Vyhledává nespisovné prvky v různých projevech a nahrazuje je spisovnými. Poslouchá a pozoruje jiné účastníky diskuse. Komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích. Na základě návštěvy divadelního představení sdělí kamarádovi v dopise dojmy ze zhlédnutého představení. Popíše v dopise o 150-180 slovech film, který vznikl na základě literárního díla. Člení text do odstavců na základě osnovy. Píše vypravování, popis a dopis. Heslovitě zachycuje hlavní myšlenky jednotlivých odstavců textu. Reprodukuje text formou jednoduchých otázek a odpovědí.	vypravování (dějová posloupnost, osnova, jazykové prostředky) popis předmětu, postavy, pracovního postupu, přímá a nepřímá řeč, zpráva a oznámení, základní komunikační fráze (omluva, dotaz, poděkování) dialog a monolog, korespondence (osobní dopis), vypravování, popis, dopis, práce s textem	MED-Tvorba mediálních sdělení- (tvorba sdělení pro školní časopis) MED – Stavba mediálních sdělení- (uspořádání mediovaných sdělení, struktura slohových útvarů)

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla, vlastními slovy interpretuje smysl díla. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a své názory na umělecké dílo. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	Přednáší vhodné básnické texty. Volně reprodukuje přečtený nebo slyšený umělecký text. Písemně zaznamenává hlavní myšlenky textu. Vlastními slovy i formou písemných záznamů vyjadřuje obsah knihy, filmu či divadelního představení. Vytváří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání. Doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu. Porovná epiku a lyriku. Rozlišuje poezii, prózu a drama. Určí k jakému literárnímu druhu a žánru patří daný text. Jmenuje alespoň jednoho známého představitele u bajky, balady a pohádky, poezie, prózy a dramatu. Vyhledá v české literatuře ohlasy starověkých literatur. Na vybraných uměleckých dílech porovnává různá zpracování stejného námětu. Vyhledá informace v různých typech knihovních katalogů. Vyhledává zadané knihy podle autorů, názvů a klíčových slov. Získá informace o literatuře z různých zdrojů.	práce s textem interpretace literárního díla tvořivé činnosti s literárním textem, báseň, bajka, pohádka, literární teorie: úvod k literatuře, sloka, verš, rým, refrén, ústní lidová slovesnost, ustálená spojení slov, literární žánry: <u>balada</u> – např. K. J. Erben aj. <u>bajka, pohádka</u> – B. Němcová, H. Ch. Andersen aj., <u>báje</u> – E. Petiška, biblické příběhy, <u>pověst</u> – staré řecké báje a pověsti	Hv – lidová píseň Dě – 6. dějiny starověku světové literární dědictví Návštěva místní knihovny

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování ve frazémeh. Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Dodržuje zásady spisovné výslovnosti. Vybírá z nabídky správnou výslovnost. Rozlišuje způsoby tvoření slov. Ovládá zásady tvoření českých slov. Uvádí vhodné příklady slov. Tvoří příbuzná slova. Vyhledává informace podle zadání. Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk. Nahrazuje nespisovná slova spisovnými. Přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka. V krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného. Správně přiřazuje slova k ohebným slovním druhům. Používá jazykové znalosti o ohebných slovních druzích. Doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla. Určí slovní druh u vyznačených slov v textu. Rozlišuje větu a souvětí. Určí ve větách vyznačená slova jako větné členy. Uvědomuje si vztah mezi větnými členy. Aplikuje pravopisné jevy lexikální, slovtvorné, morfologické a syntaktické v psaném i mluveném projevu. Aplikuje gramatická pravidla ve větě a v souvětí.	zvuková stránka jazyka, spisovná výslovnost, větná melodie, důraz, tempo, slovní zásoba a tvoření slov, stavba slova, příbuzná slova, obecné poučení o jazyce, jazykové příručky, Slovník spisovné češtiny, Pravidla českého pravopisu, stručná mluvnice česká, obecné poučení o jazyce, spisovný jazyk, nářečí, slang, argot, obecná čeština, tvarosloví, ohebné slovní druhy, skladba, větné členy, pravopis, koncovky podstatných jmen, přídavných jmen, shoda podmětu s přísudkem, vyjmenovaná slova, předložky s/z, předpony, významové vztahy gramatická pravidla	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Dorozumívá se kultivovaně a výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou přednese referát. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Popisuje výrobek a postup při jeho zhotovení. Tvoří pozvánku do školního časopisu. Vyjadřuje přímé i nepřímé povahové vlastnosti osoby. Rozlišuje verbální a neverbální prostředky a jejich vhodné využití v krátkých projevech. Vypravuje s využitím dějového napětí část děje knihy nebo filmu, které vzbudily jeho pozornost. Vytváří zápis do čtenářského deníku z četby nebo návštěvy divadelního a filmového představení. Vypisuje z textu myšlenky a citáty. Volí výstižné jazykové projevy podle komunikační situace. Zachycuje hlavní myšlenky jednotlivých odstavců z populárně naučného textu, vytváří z nich krátký výtah. Rozlišuje popis prostý a umělecký. V uměleckých textech vyhledává subjektivně zabarvené prvky. Vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce.	charakteristika, popis osoby, životopis, pozvánka, vypravování s dějovým napětím, krátký výtah, popis prostý, popis umělecký, subjektivně zabarvené prvky v textu,	MED – Stavba mediálních sdělení (tvorba pozvánky, spolupráce se školním časopisem) MED – Tvorba mediálního sdělení (prezentace přečtené knihy, zhlédnutého představení)

Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla, vlastními slovy interpretuje smysl díla. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně, na internetu i v dalších informačních zdrojích. Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh.	Seřadí úryvky z literárních děl v pořadí, ve kterém vznikly. Uvádí významné literární památky starověké literatury. Charakterizuje typické znaky středověké literatury. Uvádí nejstarší literární památky na našem území. Rozlišuje základní literární žánry starověké a středověké literatury (epos, báje, středověká legenda, kronika, cestopis, píseň). Vymezuje období renesance, baroka a národního obrození a jeho nejvýznamnější osobnosti spjaté s literaturou. Uvádí významné autory české literatury 2. pol. 19. st. Přihradí k sobě název knihy a k ní příslušející ukázkou. Rozlišuje základní literární žánry (povídka, román, balada, epigram, elegie) Přednáší z paměti umělecké texty. Reprodukuje přečtený nebo slyšený umělecký text. Vlastními slovy i písemnou formou vyjadřuje obsah knihy, filmu (divadelního představení). Vyhledává údaje v různých informačních zdrojích. Samostatně pracuje se slovníky a příručkami. Prokáže znalost významu přeneseného pojmenování. Rozliší i vytváří slova složená. Určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovotvorného základu. Tvoří příbuzná slova. Rozlišuje významy slov. Odliší slovo, sousloví a rčení. Rozdělí slovo na základní jednotky stavby slova. Používá různé způsoby tvoření českých slov. Uvádí vhodné příklady slov.	Bible, Homér, staroslověnská, latinsky a česky psaná literatura literatura doby předhusitské a husitské, Karel IV., Hus renesance a humanismus J. A. Komenský, barokní a pobělohorská literatura, národní obrození, J. Dobrovský, J. Jungmann, F. L. Čelakovský romantismus: K. H. Mácha, J. K. Tyl, K. J. Erben, K. H. Borovský, B. Němcová májovci: J. Neruda ruchovcí a lumírovci: J. V. Sládek, J. Vrchlický, S. Čech práce s Pravidly českého pravopisu práce se Slovníkem spisovné češtiny význam slov (sousloví, rčení, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, odborné názvy), slovní zásoba a tvoření slov, ohybné slovní druhy, podstatná a přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, obtížné slovesné tvary, rod činný a trpný neohebné slovní druhy	Vv – dějiny umění Hv – středověká píseň, baroko v české literatuře Spolupráce s místní knihovnou (vyhledávání a zpracování informací, besedy)

Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí.	Rozlišuje ohebné a neohebné slovní druhy a u ohebných slovních druhů určuje příslušné mluvnické kategorie. Vybere z řady slov to, které je požadovaným slovním druhem. Volí výstižné jazykové projevy podle komunikační situace. Používá jazykové znalosti v mluveném i písemném projevu. S pomocí jazykových příruček aplikuje pravopisné zásady o psaní velkých písmen. V písemném projevu aplikuje pravopisná pravidla o psaní i/y. Rozlišuje větu dvojčlennou a jednočlennou. Užije sloveso ve větách jako větu jednočlennou a jako větu dvojčlennou. Vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem. Rozlišuje základní typy vztahů mezi větnými členy. Rozliší souvětí podřadné a souřadné. Přirazuje vedlejší věty k jednotlivým druhům podle spojek.	pravopis velkých písmen, procvičování i/y skladba, věty dvojčlenné a jednočlenné, větné členy, druhy vedlejších vět, tvoření vět, souvětí	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředm. vztahy)
Dorozumívá se kultivovaně a výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči. Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu.	Vyhledává v mluvených projevech nespisovné, nejasné a nesrozumitelné prvky, nahrazuje je vhodnějšími. Samostatně vyhledává v mluveném projevu neverbální prostředky. Rozlišuje informaci ověřenou a neověřenou. Vytváří jednoduchý výklad k zadanému tématu. Rozlišuje základní pravidla diskuse. S podporou vyučujícího řídí diskusi a hodnotí způsoby zapojení ostatních žáků z hlediska jejich vhodnosti. Popisuje literární nebo filmovou postavu na základě četby nebo zhlédnutí filmu. Rozlišuje proslov a referát. Písemně tvoří na základě shromážděných informací a přednáší s pomocí osnovy a stručných poznámek ústně krátký referát na zvolené téma. Vlastní texty opravuje pomocí slovníkových příruček. Vytváří vypravování s využitím živých a působivých jazykových prostředků. Vypracovává složitější popis pracovního postupu spojený s vypravováním nebo se zprávou. Píše vlastní životopis na základě osnovy.	mluvený projev výklad výtah diskuse charakteristika osoby referát živé vypravování líčení přírody životopis	MED-Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - rozlišení zábavných prvků od informací, rozlišení účelu reklamy a objektivních zpráv MUL-Multikulturalita-jedinečnost, originalita a individuální zvláštnosti každého člověka

Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je, uvede jejich výrazné představitele. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla, vlastními slovy interpretuje hlavní myšlenku díla. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a své názory na umělecké dílo. Vyhledává údaje v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování.	Uvádí některé významné autory světového realismu. Uvádí nejvýznamnější osobnosti českého divadla a stěžejní dramata. Uvádí výrazné autory dětské literatury. Porovnává hlavní témata a rysy literatury válečné, legionářské a proletářské. Rozlišuje základní literární žánry literatury 19. a 20. století. Vymezuje jednotlivá období české literatury konce 19. a 20. století a jejich historické souvislosti ovlivňující literární tvorbu. Popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce. Charakterizuje specifické rysy autorské poetiky, autobiografické prvky, odraz doby vzniku díla atd. Přednáší z paměti básnické a prozaické texty. Reprodukuje přečtený nebo slyšený umělecký text. Nahradí určená slova přejatými českými ekvivalenty. Správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo. Vlastními slovy i písemnou formou vyjadřuje obsah určené knihy, zadaného filmu nebo divadelního představení. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně, na internetu apod. Na vybraných uměleckých dílech (literárních, hudebních, filmových, divadelních) porovná různá zpracování téhož námětu.	realismus v literatuře a divadle: A. Jirásek, V. a A. Mrštíkovi, L. Stroupežnický symbolismus, dekadence, čeští buřiči, proletářská literatura, J. Wolker, J. Hašek, F. Šrámek ztracená generace literatura mezi světovými válkami, dadaismus, poetismus, surrealismus, Osvobozené divadlo (J. Werich + J. Voskovec) K. Čapek, J. Čapek, K. Poláček, E. Bass a J. Seifert personifikace, metafora, metonymie práce se slovníky a příručkami. slovní zásoba a tvoření slov (slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis)	

Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	S pomocí slovníku rozezná spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu Vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování. K danému slovesu doplní slovesa odvozená. Používá různé způsoby tvoření českých slov. Spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova a výslovnost si ověřuje ve slovníku. Doplní sloveso podle naznačených vztahů a určí větný člen. Rozlišuje souvětí souřadné a podřadné. Dokáže určit významové poměry hlavních vět a větných členů. Rozšíří daný větný člen na několikanásobný. Rozlišuje jednotlivé slovní druhy a jejich funkci ve větě. Vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí. S pomocí jazykových příruček tvoří spisovné tvary slov. Aplikuje jazykové znalosti v mluveném i písemném projevu. V psaném projevu uplatňuje znalosti o pravopisných jevech ve větě jednoduché a v souvětí. S pomocí jazykových příruček aplikuje pravopis koncovek jmen a sloves. Správně doplní interpunkční znaménko.	obecné výklady o jazyce (útvary českého jazyka) skladba: věty dvojčlenné a jednočlenné, mluvnický zápor, větné členy, druhy vedlejších vět, významové poměry hlavních vět, tvarosloví: <i>ohebné slovní druhy</i> (podstatná a přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, nepravidelnosti podstatných jmen a zájmen, vid dokonavý a nedokonavý u sloves, slovesné třídy a vzory), <i>neohebné slovní druhy</i> (příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce) pravopis: koncovky jmen a sloves, jazykový rozbor	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Dorozumívá se kultivovaně a výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému	Vhodně užívá spisovné jazykové prostředky v písemném projevu. Vyhledává a ověřuje fakta z denního tisku a televize. Určuje podle základních pravidel diskuse její průběh. Dodržuje základní pravidla úspěšné diskuse. Naslouchá jiným, argumentuje a obhajuje vhodnou formou svůj názor v diskusi. Tvoří písemný příspěvek do školního časopisu ve zvoleném publicistickém slohovém útvaru. Rozhodne o textu, zda patří k hodnotné či spíše konzumní literatuře. Tvoří krátký proslov k významné společenské události. Dokáže vhodnou formou ústně vyjádřit vlastní postoje a myšlenky. Stručně, pomalu, zřetelně, hlasitě a srozumitelně seznamuje s obsahem svého referátu. Píše referát na zadané téma. Vypracovává stručný obsah článku s hlavní myšlenkou z odborné literatury. Vypracovává životopis osoby na základě literární předlohy. Vyplňuje tiskopisy k přihlášce na střední školu.	moderní média: tisk, rozhlas, televize, internet, diskuse, debata, argumentace, publicistika, zpravodajství, zpráva, referát, úvaha, interview, reportáž, anketa, oznámení, proslov strukturovaný životopis, kultura mluveného projevu,	MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kritický přístup ke zpravodajství a reklamě MED – Tvorba mediálních sdělení (pro školní časopis a webové stránky)

projevu a k tvořivé práci s textem na základě svých dispozic a osobních zájmů. Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je, uvede jejich výrazné představitele. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a své názory na umělecké dílo. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. Vyhledává údaje v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	Vypracovává životopis osoby na základě literární předlohy. Vyhledává v tisku, rozhlasu a televizi příklady manipulativní komunikace a navrhuje její vhodné ekvivalenty. Uvádí významná literární díla z období okupace. Charakterizuje typické znaky válečné literatury Porovnává hlavní témata české literatury válečné, literatury po roce 1948, po r. 1968 a literatury po roce 1990. Charakterizuje specifické rysy autorské poetiky, autobiografické prvky a odraz doby vzniku díla. Rozlišuje základní literární žánry literatury 20. století. Reprodukuje přečtený nebo slyšený básnický nebo prozaický text. Zpracuje jednoduchou recenzi literárního díla. Vymezí znaky hodnotné umělecké literatury a literatury konzumní. Na vybraných uměleckých dílech (literárních, hudebních, filmových, divadelních) porovná různá zpracování téhož námětu. Převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a na internetu. V textu vyhledává nářečí a obecnou češtinu, odliší je od spisovné češtiny a zdůvodní jejich užití s ohledem na komunikační situaci. Podle typických znaků zařazuje texty do určitého období vývoje českého jazyka. Na příkladech nářečí nachází podobnosti mezi češtinou a jinými slovanskými jazyky.	česká literatura za okupace poválečná oficiálně vydávaná literatura, exilová a samizdatová poezie a próza, vývoj divadla (Semafor), česká literatura po r. 1968, próza a drama (V. Havel, O. Pavel), poezie (J. Skácel), přední čeští autoři současné poezie a prózy, současné divadlo, próza a poezie obecné výklady o jazyce: slovanské jazyky, vývoj českého jazyka, útvary českého jazyka, zvuková stránka jazyka: hláskosloví,	Dě – dějiny 2. pol. 20. století Vv – dějiny umění Hv – filmová a divadelní hudba Spolupráce s knihovnou (vyhledávání a zpracování informací, besedy) MUL – Kulturní diference specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, poznání vlastního kulturního zakotvení MUL – Kulturní diference-komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin MED – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení

Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh. Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Dodržuje zásady spisovné výslovnosti slov domácích i přejatých. Vhodně volí správnou melodii a tempo věty. Využívá znalostí o tvoření slov k obohacení vlastní slovní zásoby. Tvoří příbuzná slova. Rozlišuje jednotlivé významy slov. Vhodně používá odborné názvy. Používá Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny a jiné slovníky a příručky k tvorbě nebo úpravě vlastních literárních textů. Rozlišuje ohebné a neohebné slovní druhy a podle významu přiřazuje slova k jednotlivým slovním druhům. Používá jazykové znalosti v mluveném i písemném projevu. Aplikuje normy o psaní velkých písmen. Aplikuje pravopisné normy lexikální, slovtvorné, morfologické a syntaktické do zadaných textů. Rozlišuje vztah řízenosti a závislosti mezi větnými členy a větami v souvětí. Podle významu rozlišuje druhy vět a vhodně je používá podle komunikační situace. Nalézá v textu nepravidelnosti ve větné stavbě. Tvoří texty podle zásad českého slovosledu.	spisovná výslovnost, zvuková stránka věty, přejatá slova tvoření slov:stavba slova a tvoření slov, význam slov: slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma, odborné názvy tvarosloví: <i>ohebné slovní druhy</i>- podst. jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, skloňování obecných a vlastních jmen přejatých, tvary sloves, <i>neohebné slovní druhy</i>: příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce, pravopis: velká písmena, procvičování správného psaní i/y skladba věty dvojčlenné a jednočlenné, větné členy, druhy vedlejších a hlavních vět, nepravidelnosti větné stavby, pořádek slov ve větě	

Název předmětu: Anglický jazyk - první stupeň (Aj)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk je utvořen z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a oboru Cizí jazyk. Cílem předmětu anglický jazyk na prvním stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází a získat jejich zájem se v cizím jazyce zdokonalovat a utvářet pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Výuka se orientuje na rozvíjení komunikativní kompetence žáků v oblasti řečových dovedností, v počáteční fázi zejména na rozvíjení dovednosti poslechu s porozuměním a ústního vyjadřování.

Domníváme se, že cizí jazyk je významným klíčem k pochopení skutečností okolního světa, a proto žáky učíme jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Rozvíjení dovedností porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat předchází grafickým dovednostem. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je zvolena na základě frekvence a zájmů dětí tohoto věku. Osvojování cizího jazyka napomáháme formou her, rytmem a pohybem. Výuka je přizpůsobena psychice mladších žáků. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivosti, hře a jsou propojeny s výtvarnou, hudební, pohybovou a dramatickou výchovou.

Obsahem vyučovacího předmětu anglický jazyk je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Anglický jazyk je vyučován v třetím až pátém ročníku tři hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách podle počtu žáků a provozních možností dělených na skupiny a je založena na modelu britské angličtiny, výuka probíhá v kmenové třídě, jazykové nebo interaktivní učebně a k její výuce se rovněž využívají hrané a zvukové záznamy.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život,
- propojování probraných témat a jazykové jevy,

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí,
- mluvení bez obav s anglicky hovořícím člověkem,
- pochopení obsahu myšlenky,
- volbě různých přístupů při řešení problémů.

Kompetence komunikační

Učitel vede žáky k:

- porozumění jednoduchému sdělení,
- schopnosti zformulovat jednoduché myšlenky,
- porozumění mluvenému slovu i přiměřeně dlouhému psanému textu,
- využívání dovedností k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- schopnosti v jednoduchých situacích vyžádat si a poskytnout pomoc, radu,
- dodržování zásad slušného chování,
- spolupracování ve skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- získávání představ o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnání se zvyky našimi.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- samostatné práci s dvojjazyčným slovníkem,
- využívání anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí života.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část

ANGLICKÝ JAZYK III. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. Píše slova krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	Chápe hlavní myšlenku sdělení. Splní daný pokyn. Pozdraví a krátce se představí. Používá slovní zásobu se zadaných tematických okruhů. Přiřadí napsané anglické slovo nebo obrázek k jeho zvukové podobě. Jednoduchým způsobem popisuje umístění předmětu, podobu osoby, zvířete nebo obrázku. Rozumí obsahu kresleného příběhu a zdramatizuje ho. Vyhledá ve slovníku učebnice zadaná slova v cizím jazyce. Používá rozšiřující slovní zásobu zadaných oblastí. Rozumí jednoduchým číselným údajům.	Komunikační situace: - Představování, poděkování, pozdravení, pokyny ve škole, osobní údaje - Slovní zásoba tematických okruhů, barvy, číslovky 1-20, domov - Rozvoj slovní zásoby z oblasti: domov, rodina, škola, oblékání, zvířata, dopravní prostředky, moje oblíbené věci, nálady, pocity, části těla - Četba vět typu Já jsem..., On (ona)je..., ve spojení s podstatným nebo přídavným jménem, otázka Jsi...? Gramatika: - rozkazovací způsob slovesa být v kladné větě a otázce, - kladná a negativní odpověď, - přídavná jména, - sloveso mít v otázce a odpovědi, - množné číslo podstatných jmen, - přivlastňovací pád, - vazba There is, are, - otázka na množství, - sloveso mít rád v otázce a odpovědi	

ANGLICKÝ JAZYK IV. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu Se zapojí do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života Vyplní osobní údaje do formuláře.	Správně vyslovuje známá anglická slova. Plní dané pokyny podle sděleného obsahu a vyjadřuje jejich smysl v mateřském jazyce. Pozdraví, představí se, odpovídá na jednoduché otázky. Ptá se na osobní údaje. Píše slova či jednoduchý text na základě poslechu a vyslovuje slova a věty v napsané formě. Vyhledává v textu, rozumí sdělení a odpovídá na otázku týkající se nalezené informace. V mateřském jazyce sděluje obsah anglického textu a rozhovoru. Mění některé informace v textu podle zadané změny smyslu. V jednoduchých textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence. Popisuje obrázek, umístění předmětu. Napiše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi. Nakupuje v obchodě a ptá se na cenu zboží. Rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně. V různých situacích používá zadanou slovní zásobu různých tematických okruhů. Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchou odpověď na sdělení.	Komunikační situace: - pozdravy, poděkování, představování se - nakupování Gramatické jevy: - zájmena: osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací - množné číslo podstatných jmen pravidelné, nepravidelné - předložky - přivlastňovací pád - vazba there is/are - rozkazovací způsob - slovesa být, mít Slovní zásoba tematických okruhů: - vlastní jména osob, zemí - čísla 0 – 100 - předměty ve třídě - barvy - abeceda - části těla - rodina - domácí zvířata, mazlíčci - dny v týdnu - škola, názvy školních předmětů, rozvrh hodin - v obchodě	

ANGLICKÝ JAZYK V. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. Se zapojí do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. Vyplní osobní údaje do formuláře.	V jednoduchých textech vyhledá požadované informace. Rozumí krátkým pokynům v učebnici. Sdělí obsah textu, reprodukuje v jednoduchých větách. Rozpozná výrazy nové slovní zásoby a odhaduje jejich význam na základě pomocných obrázků. Doplňuje chybějící informace a nakreslí obrázek na základě poslechu textu. Za pomoci obrázků či známých zvuků odvodí význam neznámých slov. Vyhledává potřebné informace ve dvojjazyčném slovníku. Vytvoří vzkaz spolužákovi, krátký souvislý text. Na základě pomocných údajů žák sestaví a reprodukuje jednoduchý rozhovor. Používá jednoduché výrazy s časovými údaji a rozumí jim. Popíše svůj denní režim a aktivity ve volném čase. Popíše umístění předmětů, vzhled osoby, místnosti a města. Vede jednoduchý rozhovor při nákupu v obchodě. Ptá se na schopnosti vykonávat různé činnosti a správně na ně reaguje. Používá slovní zásobu zadaných tematických okruhů. Vhodně reaguje v komunikačních situacích. Vyhledá informace k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije. Shrne písemně jednoduchý obsah krátké slyšené konverzace. Písemně převypráví jednoduchý obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy. Svými slovy vyjádří smysl textu. Vyplní osobní údaje ve formuláři.	Komunikační situace: - denní čas, určování času - denní režim, každodenní aktivity ve volném čase, nakupování, - označení míst na mapě, popis města, domu Gramatika: - přítomný čas prostý a průběhový - rozkazovací způsob v 1. osobě mn. čísla - vazba „there is/are“ - sloveso can, must - předložky Slovní zásoba tematických okruhů: - nábytek a místnosti v domě, názvy budov ve městě - aktivity ve volném čase, denní režim, domácí práce - určování času - oblečení - nakupování – základní fráze a vyjádření ceny - části těla, popis osob, sloveso „have“, přivlastňovací zájmena	MED - tvorba mediálního sdělení (pozdrav)

Název předmětu: Anglický jazyk - druhý stupeň (Aj)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem předmětu anglický jazyk na II. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Zejména v počátcích upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel, jednoduchých básniček a podobně sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura.

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností. Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, využití komunikace v cizím jazyce. Porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů a k lepšímu pochopení svého vlastního prostředí. Vzdělávání v anglickém jazyce směřuje k dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky) a je založeno na modelu britské angličtiny. Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty a konverzují, seznamují se s reáliemi anglicky mluvících zemí. Součástí výuky na druhém stupni s využitím mezipředmětových vztahů je každoroční projekt k Evropskému dni jazyků, který směřuje k větší motivaci žáků k učení se cizím jazykům.

Anglický jazyk je povinně vyučován v šestém až devátém ročníku. Anglický jazyk je vyučován v časové dotaci čtyři hodiny týdně v šestém ročníku a tři hodiny týdně v sedmém až devátém ročníku. Výuka probíhá většinou ve třídách podle počtu dětí a provozních možností rozdělených na skupiny v kmenové učebně třídy, odborné jazykové či interaktivní učebně, knihovně nebo v učebně počítačů.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro studium i další život,
- propojování probraných témat a jazykových jevů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí,
- mluvení bez obav s jiným anglicky hovořícím člověkem,
- volbě různých přístupů při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- porozumění jednoduchého sdělení psaného i mluveného,
- formulování jednoduché myšlenky slovy i písmem,
- získávání dovedností při navázání kontaktu v anglickém jazyce.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- schopnosti v jednoduchých situacích vyžádat si a poskytnout pomoc nebo radu,
- dodržování zásad slušného chování,
- spolupracování ve skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- získávání představ o zvycích v anglicky mluvících zemích a jejich srovnání s našimi.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- samostatné práci s dvojjazyčným slovníkem,
- využívání anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí života

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část

ANGLICKÝ JAZYK VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat. Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba- rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy-rodina, přátelé, volný čas, sport, péče o zdraví, stravovací návyky, nákupy a móda, mluvnice-rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) -členy a/an, the -předložky -There is/are -zájmena -řadové číslovky, data -přítomný čas prostý a průběhový -minulý čas -vyjádření budoucnosti pomocí vazby going to - vyjádření množství, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména	VKM – Evropa a svět nás zajímá (Projekt k Evropskému dni jazyků - seznamování se s životem států Evropy a jejich prezentování) VKM: Objevujeme Evropu a svět (jídlo a stolování ve Velké Británii)

ANGLICKÝ JAZYK VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba- rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy-rodina,přátelé, škola,volný čas, sport,kultura,nákupy a móda, cestování, reálie -Velká Británie mluvnice- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka(jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění: - stupňování přídavných jmen krátkých a víceslabičných, pravidelné a nepravidelné stupňování, as...as -minulý čas -přítom. prostý a průběhový čas -sloveso like + -ing -vyjádření budoucnosti s going to -have to -příslovce způsobu, frekvence -navrhování	VKM – Evropa a svět nás zajímá (Projekt k Evropskému dni jazyků - seznamování se s životem států Evropy a jejich prezentování) VKM: Objevujeme Evropu a svět (reálie Velké Británie, práce s mapou)

ANGLICKÝ JAZYK VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických textům, vyhledá v nich požadované informace. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba- rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy-rodina, bydlení,přátelé,škola,volný čas,kultura,pocity a nálady, počasí, společnost a její problémy,moderní technologie a média,příroda a město,realie Kanada, New York,Londýn mluvnice-rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění - členy a (an), the před vlastními názvy - určování směru, polohy -předpřítomný čas -způsobová slovesa v přítomném a v minulém čase - some, any, every v složených slovech -minulý čas prostý a průběhový -přítomný čas prostý a průběhový -vyjádření budoucnosti s going to a s will -frázová slovesa	VKM – Evropa a svět nás zajímá (Projekt k Evropskému dni jazyků - seznamování se s životem států Evropy a jejich prezentování) VKM: Objevujeme Evropu a svět (Londýn, hlavní město Velké Británie a jeho historie, práce s textem, porozumění, ukázky památek)

ANGLICKÝ JAZYK IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických textů, vyhledá v nich požadované informace. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba- rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy-přátelé, škola, volný čas, péče o zdraví, stravovací návyky, nákupy a móda, volba povolání, společnost a její problémy, moderní technologie a média, kultura, počasí,příroda a město, realie Austrálie, Spojené Království - mluvnice-rozvíjení používání gram. jevů k realizaci komunikačního záměru žáka(jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění - some, any, every v složených slovech -velká čísla -přít. prostý a průběhový čas -způsobová slovesa v přítom., minul. a budoucím čase -minulý prostý a průběhový čas, předpřítomný prostý čas -vyjádření budoucnosti vazbou going to a s will -přítomný čas sloves vyjádřujících emoce -příliš/dost -vyjádření souhlasu -frázová slovesa -podmínkové věty -trpný rod -přídavná jména, antonyma, synonyma	VKM – Evropa a svět nás zajímá (Projekt k Evropskému dni jazyků - seznamování se s životem států Evropy a jejich prezentování) VKM: Objevujeme Evropu a svět (Spojené království)

Název předmětu: **Německý jazyk (Nj) – druhý stupeň**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Dále poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd., získat zájem o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, naučit se přiměřeně porozumět (jazykově, obsahově, rozsahem) ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů atd.

Vyučovací předmět vychází z charakteristiky a vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a je nabízen žákům jako povinně volitelný předmět v sedmém až devátém ročníku s dotací dvě hodiny týdně. Předmět souvisí se vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk a částečně se vzdělávacími obory a předměty Zeměpis a Přírodopis. Německý jazyk je přednostně vyučován v jazykové nebo interaktivní učebně, popřípadě v učebně počítačů nebo v kmenové učebně třídy.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- pochopení důležitosti schopnosti komunikovat německy pro studium i praktický život,
- propojování probraných témat a jazykové jevů,
- samostatnému vyhledávání způsobů k odstraňování problémů při výuce němčiny.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k

- řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí,
- mluvení bez obav s jiným německy hovořícím člověkem,
- volbě různých přístupů při řešení problémů,
- ke spolupráci a toleranci jiného názoru.

Kompetence komunikační:

Učitel vede žáky k:

- schopnosti zformulovat jednoduché myšlenky,
- porozumění mluveného slova i přiměřeně dlouhému psanému textu,
- využívání dovedností k navázání kontaktu či vztahu v německém jazyce.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- schopnosti v jednoduchých situacích vyžádat si a poskytnout pomoc, radu,
- dodržování zásad slušného chování,
- spolupracování ve skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- získávání představ o zvycích v německy mluvících zemích a porovnávání s našimi.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- samostatné práci s dvojjazyčným slovníkem,
- využívání německého jazyka k získávání informací z různých oblastí života.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část

NĚMECKÝ JAZYK VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat. Se zapojí do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a podobné otázky pokládá. Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov -slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem -tematické okruhy - rodina, škola -mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) podmiňovací způsob – <i>möchten</i>, časování slabých sloves v přít. čase, člen určitý a neurčitý, osobní zájmena, vyjadřování českého „můj, tvůj“ v němčině, zápor <i>nicht a nein</i>, zápor <i>kein</i>, pořádek slov ve větě oznamovací, tázací a při záporu, časování slovesa <i>haben a sein</i> v přítomném čase, tvoření otázek (Kdo?, Kde?, Kdy?, Co?, Jak?, Kam?), základní číslovky do 100,	Projekt: Meine Familie Mein Hobby

NĚMECKÝ JAZYK VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat. Se zapojí do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se školy a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov -slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem -tematické okruhy - škola, volný čas, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), realie zemí příslušných jazykových oblastí -mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Silná slovesa, -podmiňovací způsob „können, mögen, müssen“ - rozkazovací způsob sloves -synonyma, antonyma - základní číslovky do 1000, řadové číslovky - výslovnost, tvoření slov, rozšiřování slovní zásoby, - skloňování podstatných jmen ve 4. pádě - skloňování osobních zájmen ve 4. pádě - množné číslo podstatných jmen - slovesa s odlučitelnými předponami	Ze 8 Německo, Rakousko Ze 8 - realie německy mluvících zemí Meine Woche Projekty: Schule

NĚMECKÝ JAZYK IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo:	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov -slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem -tematické okruhy - zvířata, lidské tělo, oblékání, nákupy, zdraví, jídlo, oblékání, realie zemí příslušných jazykových oblastí -mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - předložky se 3. a 4. pádem - přivlastňovací zájmena - skloňování osobních zájmen ve 3. pádě - skloňování podstatných jmen ve 3. pádě - slovesa s odlučitelnou předponou - způsobová slovesa a sloveso <i>essen, vergessen, nehmen, geben</i> - préteritum slabých sloves, - slovesa <i>sein</i> a <i>haben</i> v préteritu časové údaje - význam slov v kontextu Konverzační témata: - jídelníček - roční období + im, měsíce - časové údaje + um - dny v týdnu + am - tradice a zvyky	Ze 8 Německo, Rakousko Projekty: Essen und Trinken Feste und Bräuche Einkaufen Kleidung Mein Körper

Název předmětu: Matematika - první stupeň (Ma)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je utvářen z charakteristiky vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a charakteristiky a obsahu stejnojmenného vzdělávacího oboru a dále uvedených průřezových témat. Matematika je postavena na rozvíjení vlastních zkušeností žáka a vychází z přirozené touhy dětí počítat, kreslit a pracovat. Cílem matematického vzdělávání není pouze počítání, ale základní roly zde hrají: otázka smyslu, problémy porozumění a možnost použití vědomostí a dovedností. Smyslem vyučování není vyřešit určitou úlohu z učebnice, ale poznat (nebo objevit) metodu jejího řešení. Matematika má žáka vybavit tak, aby ji mohl používat v praktickém životě i v dalším vzdělávání. V matematice se na prvním stupni přednostně uplatňují principy, postupy a metody tzv. Hejného metody a činnostního učení včetně dostupných učebnic a učebních pomůcek. Očekávané výstupy se odvíjí podle schopností a dovedností žáka a člení se na okruhy Číslo a početní operace, Závislost, vztah a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru a Nestandardní aplikační úlohy. Poslední z okruhů je určen pro žáky ve čtvrtém a pátém ročníku.

Matematika se vyučuje v prvním ročníku s dotací čtyři hodiny týdně, ve druhém až pátém ročníku s dotací pět hodin týdně. Výuka probíhá zpravidla v nedělených kmenových třídách popř. v počítačové nebo interaktivní učebně nebo jiné vhodné učebně (v případě vyššího počtu žáků ve třídě, je možné třídu rozdělit na dvě menší skupiny).

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů a k zapisování těchto vztahů pomocí matematických symbolů,
- osvojování matematických dovedností a jejich užití,
- zvládnutí základních početních úkonů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- práci s různými postupy při řešení slovních úloh,
- spolupráci při řešení zadaného úkolu,
- rozvíjení schopnosti modelovat úlohy.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- zdůvodňování matematických postupů,
- komunikování pomocí matematického jazyka,
- užívání správné terminologie a symboliky,
- pomoci slabším spolužákům,
- souvislému vyjadřování, odpovídání celou větou.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- osvojování pravidel slušného chování,
- vzájemnému pochopení, respektování a spolupráci,

- objektivnímu hodnocení sebe i svých spolužáků.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- respektování názoru ostatních,
- zodpovědnému rozhodování podle dané situace,
- umění přiznat svou chybu.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- utváření si svého grafického projevu,
- bezpečnému a správnému použití matematických pomůcek,
- organizování si své práce i místa, kde má pracovat.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

MATEMATIKA I. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Číslo a početní operace M-3-1-01	Rozumí číslu v různých významových strukturálních modelech.	Modelace situací v prostředí (předmětů, kroků, trojúhelníků, šipek, busů, her s kostkami, her na obchod, maket peněz atd.)	
M-3-1-02	Při modelovém nákupu porovnává čísla u cen zboží.	Numerace, čtení a psaní čísel do 20.	
M-3-1-03	Má vhled do různých reprezentací malých čísel.	Použití čísla k vyjádření počtu a pořadí.	
M-3-1-04	Orientuje se na číselné ose.	Porovnávání o n více, o n méně.	
M-3-1-05	Sestrojí číselnou osu v oboru přirozených čísel.	Paměťové řešení situací (krokování trojúhelníků, busů, číselných trojic)	
	Používá trojici čísel v kontextu.		
	Řeší a tvoří úlohy s antisignálem (slova, které odkazuje na jinou operaci, než jaká je nutná pro správné řešení úlohy)..	Řešení slovních a situačních úloh (ve všech použitých prostředích), tvorba úloh, metoda pokus, omyl	
Závislosti vztahy a práce s daty M-3-2-01	Čte a nastaví celé hodiny.	Týden, hodiny, věk (modelování, dramatizace, zakreslování).	
M-3-2-02	Zná strukturu týdne a má představu věku.	Prostředí busů i krokování.	
M-3-2-03	Eviduje statické a dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek i tabulek.	Doplňování tabulky, cesta v grafu a jeho řešení.	
	Doplní tabulku.		
	Orientuje se ve schématech.		
Geometrie v rovině a prostoru M-3-3-01	Vyjádří slovně jednoduchou prostorovou situaci.	Orientace v prostoru, krychlové stavby, plán stavby.	
M-3-3-03	Vytvoří a přestaví krychlovou stavbu podle plánu a zaznamená těleso v plánu.	Skládání obrazců z geometrických tvarů.	
	Má intuitivní představu tvaru, čtverce a trojúhelníku	Stavění staveb ze stavebnice.	

MATEMATIKA II. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Číslo a početní operace M-3-1-01	Orientuje se v zápisu desítkové soustavy do 100. Sčítá a odčítá v oboru do 100. Získává porozumění pro násobení jednomístným číslem. Rozumí slovům: polovina, čtvrtina, osmina, třetina, šestina a pětina.	Modelace situací v prostředí (busů, kroků, dědy Lesoně, součtových trojúhelníků, kostkových her, sousedů, maket peněz, číselných tabulek, pavučin, hry na obchod atd.) Násobky 2 - 10	
M-3-1-02	Rozšiřuje počítání v číselném oboru do 100. Zapisuje a čte čísla do 100. Užívá a píše vztah rovnosti a nerovnosti.	Numerace, čtení a psaní čísel do 100. Porovnávání čísel. Rovnost (prostředí kroků) a nerovnost (prostředí dědy Lesoně)	
M-3-1-03	Porovnává čísla a užívá číselnou osu do 100 k modelování adresy a stavů.	Pravidelnosti, propedeutika číselné osy, cyklické adresy, úlohy o věku	
M-3-1-04	Řeší násobení formou opakovaného sčítání. Dělí v oboru probraných násobílek, na části a po částech.	Propedeutika (úvod, průprava) násobení, násobky, dělení na části a po částech	
M-3-1-05	Řeší slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek a slovní úlohy se dvěma různými početními úkony. Tvoří podobné úlohy.	Řešení úloh sémantických (kroky, schodiště), strukturálních (součtové trojúhelníky, pavučiny, hadí, výstaviště, sousedi atd.) a dalších slovních úloh	VDO – Občan, občanská společnost a stát (slovní úlohy)
Závislosti vztahy a práce s daty M-3-2-01 M-3-2-02	Čte minuty, orientuje se v kalendáři. Eviduje složitější situace pomocí ikon, slov, šipek, tabulky a grafu. Tvoří z náhodných jevů statistický soubor. Používá tabulku jako nástroj organizace souborů objektů do 100.	Kombinatorická situace (tvorba úloh) Hodiny, roky, kalendář Prostředí kroků, schodišť, busů, cyklotras, dědy Lesoně, propedeutika statistiky Doplňování tabulky, Výběr objektů jistých vlastností	VDO – občanská společnost a škola - při řešení slovních úloh
M-3-2-03	Vybere a třídí objekty podle zadaných vlastností. Práce s grafem.	Cesta v grafu a jeho řešení (výstaviště, pavučiny). bod, přímka, úsečka	
Geometrie v rovině a prostoru M-3-3-01 M-3-3-03	Narýsuje bod, přímku, lomenou čáru a úsečku dané délky. Rozlišuje mezi rýsovanou a kreslenou čarou. Roztřídí vybrané geometrické tvary a geometrická tělesa.	rovná (rýsovaná) čára a křivka čtverec, trojúhelník, kruh, krychle, kvádr, koule, válec, jehlan	ENV - vztah člověka k prostředí geometrie

MATEMATIKA III. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Číslo a početní operace M-3-1-01	Sčítá a odčítá v oboru do tisíce. Sestavuje a řeší jednoduché rovnice popsané slovy. Užívá závorky. Orientuje se v situacích s násobením a dělením. Násobí vícemístná čísla a dělí trojmístné číslo jednomístným. Používá makety peněz do 1000, počítá s nimi při modelových situacích. Porovná své potřeby a přání s finančními možnostmi.	Numerace v oboru do 1000. Násobení a dělení Zaokrouhlování. Jednoduché rovnice. Dělí se zbytkem v oboru malé násobilky.	VKM – objevujeme Evropu a svět – porovnávání lidnatosti evropských států,...
M-3-1-02	Řeší úlohy na porovnávání dvojciferným číslem pomocí číselné osy.	Porovnávání dvojciferných čísel, prvočíslo.	
M-3-1-03	Rozumí zlomkům $1/n$ pro malá n . Užívá číselnou osu do tisíce. Porovná trojčíselná čísla pomocí číselné osy.	Dělitelnost čísly: 2, 5 a 9. Zlomky $1/n$ pro malá n . Práce s číselnou osou.	
M-3-1-04	Násobí 10. Požívá multiplikativní triády ($a \cdot b = c$) v kontextu.	Násobení 10	
M-3-1-05	Buduje řešitelské strategie řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohu. Má zkušenosti s jednoduchou permutací (uspořádání prvků do fixního pořadí), variací a kombinací.	Řešení slovních úloh	
Závislosti vztahy a práce s daty M-3-2-01 M-3-2-02	Prohlubuje si znalosti o měření času, používá a převádí jednotky času. Užívá ciferník hodin i jako stupnici. Pracuje s daty a eviduje je tabulkou. Organizuje soubor dat.	Hodiny, sekunda, minuta, hodina. Vyplňování tabulek a grafů tvoření grafů	
M-3-2-03	Vytváří (ne)orientovaný graf. Pozná některé obecné jevy z kombinatoriky, pravděpodobnosti a statistiky, z pravidelnosti a závislosti.	Obecné jevy z kombinatoriky, pravděpodobnosti a statistiky.	
Geometrie v rovině a prostoru M-3-3-01	Pracuje s krychlovými tělesy a rozlišuje různá tělesa. Rozumí pojům: vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed, obvod, povrch, obsah a objem. Seznámí se s kolmostí a rovnoběžností.	Tělesa: kružnice, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel a koule. Pojmy: vrchol, hrany, povrch, obsah a objem.	
M-3-3-03	Měří rozměry geometrických útvarů a vyjádří je ve vhodných jednotkách. Rýsuje a označuje bod, přímku, úsečku, kružnici. Určuje průsečík.	Jednotky délky: mm, cm, dm, m.	

MATEMATIKA IV. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Číslo a početní operace M-5-1-01 M-5-1-02 M-5-1-03 M-5-1-04 M-5-1-05 M-5-1-06 M-5-1-07 M-5-1-08	Sčítá, odčítá, násobí, dělí, porovnává a zaokrouhluje v oboru do milionu. Zapisuje a čte čísla do milionu. Dělí dvoumístným číslem i se zbytkem. Řeší úlohy se zlomky $1/n$ pro malá n. Nabývá zkušenosti s pojmem parametr. Odhaduje cenu modelového nákupu, srovnává při něm zboží podle ceny. Rozumí některým sémantickým reprezentacím pojmů: záporné číslo, kmenový zlomek, procento, desetinné číslo. Má vytvořenou představu záporného čísla jako adresy. Provádí složitější operace n číselné ose (zahušťování, zvětšování, zmenšování, změnu měřítka). Nabývá zkušeností na operacích se zlomky. Účelně propojuje písemné a paměťové počítání i s použitím kalkulačky. Řeší slovní úlohy i dynamické včetně úloh s antisignálem. Používá tabulky a grafy k modelování a řešení různých situací. Tvoří obdobné úlohy.	Počítání v oboru do milionu. Dělení dvoumístným číslem. Hra na obchod Video Zlomky typu $1/n$ pro malá n. Parametr Pojmy: záporné číslo, kmenový zlomek, procento, desetinné číslo. Číselná osa: zahušťování, zvětšování, zmenšování, změna měřítka, operace se zlomky. Písemné a paměťové počítání, kalkulátor, slovní úlohy, úlohy s antisignálem, tabulky a grafy.	
Závislosti vztahy a práce s daty M-5-2-01 M-5-2-02	Převádí jednotky času. Používá písemné algoritmy (přesné návody a postupy) i ve složitějších vazbách. Seznamuje se s jazykem písmen. Rozvíjí algoritmické myšlení. Rozumí jednoduchým kombinatorickým a pravděpodobnostním situacím.	Hodiny, roky, kalendář Písemné algoritmy, jazyk písmen, algoritm. myšlení Kombinatorické a pravděpodobnostní situace	
Geometrie v rovině a prostoru M-5-3-01 M-5-3-02 M-5-3-03 M-5-3-04 M-5-3-05 Nestandardní aplikační úlohy a problémy M-5-4-01	Rozšíří zkušenosti s dalšími tělesy (např. rotačními) a dalšími rovinnými útvary (úhel, nekonvexní mnohoúhelník). Dokáže sestavit 2D i 3D útvary daných vlastností (jednoduché konstrukce). Získává zkušenosti z měření v geometrii. Rozšiřuje představy o kolmosti, rovnoběžnosti, shodnosti, podobnosti, posunutí, otočení, středové i osově souměrnosti. Převádí jednotky hmotnosti, délky, objemu a času. Řeší jednoduché problémové situace, třídí údaje a podmínky.	Rotační tělesa, úhly, nekonvexní mnohoúhelníky, Konstrukce útvarů, měření a jednotky měření, kolmost, rovnoběžnost, shodnost, posobnost, posunutí, otočení. Číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost.	

MATEMATIKA V. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Číslo a početní operace M-5-1-01 M-5-1-02 M-5-1-03 M-5-1-04 M-5-1-05 M-5-1-06 M-5-1-07 M-5-1-08	Počítá v číselném oboru přes milion. Zaokrouhluje na tisíce, desetitisíce a statisíce. Řeší slovní úlohy v oboru do milionu. Dělí trojmístným číslem se zbytkem. Dokáže řešit jednoduché úkoly s parametrem a zobecňovat získané poznatky. Řeší jednoduché úlohy se zlomky, desetinnými čísly a procenty. Odhadne a zkontroluje cenu modelového nákupu, srovnává při něm zboží podle ceny a jednotkové ceny. Osvojuje si římské číslice a seznamuje se s jinými číselnými soustavami. Počítá v některých jiných číselných soustavách. Řeší jednoduché rovnice. Dokáže řešit pomocí modelů se závorkami v oboru celých čísel. Provádí operace se zlomky se jmenovateli 2, 3, 4, 5, a 10. Rozumí číslu se dvěma desetinnými místy v některých sémantických kontextech a dokáže s nimi operovat. Zpracuje databázi propojováním písemného a paměťového počítání i s použitím kalkulačky. Buduje řešitelské strategie založené na použití simplifikace (zjednodušování), izomorfismu (stejně struktury prostoru), zobecnění a substituce (nahrazení složitějších výrazů jednoduššími).	Numerace v oboru přes milion. Slovní úlohy Dělení se zbytkem. Slovní úlohy s parametrem Úlohy se zlomky Práce s letáky – vyhledávání cen, hra na obchod, video Římské číslice, číselné soustavy, rovnice, úlohy se závorkami Operace se zlomky a desetinnými čísly Písemné a paměťové počítání Řešitelské strategie	ENV – vztah člověka k prostředí (prolíná se s učivem v řešení slovních úloh)
Závislosti vztahy a práce s daty M-5-2-01 M-5-2-02	Chápe souvislosti mezi jednotkami času a mírou úhlu. Převádí jednotky času, objemu, obsahu, hmotnosti a délky. Vytváří projekty orientované ke statistice (sběr dat a jejich základní zpracování). V některých situacích dokáže použít písmeno ve funkci čísla. Zapisuje proces, tvoří program pro jednoparametrickou situaci. Řeší jednoduché kombinatorické a pravděpodobnostní situace.	Jednotky času, objemu, obsahu, hmotnosti a délky Statistika, sběr dat a jejich základní zpracování Jednoduché kombinatorické a pravděpodobnostní situace	

Geometrie v rovině a prostoru M-5-3-01 M-5-3-02 M-5-3-03 M-5-3-04 M-5-3-05	Rozšiřuje poznatky o dalších tělesech (např. síti čtyřstěnu). Řeší jednoduché výpočtové a konstrukční úlohy o trojúhelníku (těžnice, těžiště, výška, střední příčka). Pracuje s pojmy obsah, obvod, objem. Má představu o vzájemné poloze přímek a rovin ve 3D. Pracuje se souřadnicemi ve 2D (využívá čtverečkovaný papír).	Jednoduché výpočtové a konstrukční úlohy Čtvercová síť	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy M-5-4-01	Řeší jednoduché problémové situace, třídí údaje a podmínky.	Číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost.	

Název předmětu: **Matematika - druhý stupeň (Ma)**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je na druhém stupni školy utvářen z obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace, i když je úzce spjat s ostatními předměty mezipředmětovými vztahy (např. Fyzika – převody jednotek, Zeměpis – měřítko mapy, Chemie – řešení rovnic a další). Důraz je ve výuce kladen na činnostní učení a tvořivé učení, logické myšlení, řešení problémů, žáci se učí plánovat svoji práci, argumentovat, zobrazovat, pracovat se symbolikou, s formálním jazykem, s daty, s informacemi (to jsou věci, které potřebuje každý i v nematematických situacích). V matematice nejde o výuku matematiků, výuka by měla být jednoduchá, názorná, aplikovatelná, vyrůstat ze zkušeností žáků, být výsledkem hledání odpovědí na otázky, které mají pro žáky smysl a jsou pro ně zajímavé. Žáci se učí matematice aktivně a uživatelsky (nikoliv pasivně a reprodukcí). Významným úkolem matematiky je dobré zvládnutí matematického vyjadřování (jazyk aritmetiky, jazyk algebry atd.). V matematice se na druhém stupni přednostně uplatňují principy, postupy a metody činnostního učení a tvořivé školy včetně dostupných učebnic a učebních pomůcek.

Očekávané výstupy se člení do tematických okruhů Číslo a proměnná, Závislosti, vztah a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru a Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Matematika se vyučuje jako povinný předmět v sedmém a osmém ročníku s dotací pět hodin, v šestém a devátém ročníku s dotací čtyři hodiny týdně. Výuka se uskutečňuje zpravidla v nedělených třídách (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny), a to v kmenových nebo počítačové a interaktivní učebně, nebo jiných vhodných učebnách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh),
- využívání prostředků výpočetní techniky,
- aplikaci získaných znalostí v reálném životě (plánování, argumentace, práce s daty).

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, obhajování svého názoru,
- zvolení správného postupu při řešení slovních úloh a reálných problémů,
- ověřování výsledků (navzájem, i sami v literatuře),
- metodám, při kterých docházejí k řešení a závěrům sami.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- zdůvodňování matematických postupů,
- užívání správné terminologie a symboliky.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci ve skupině, hodnocení práce spolužáků,
- věcné argumentaci, schopnosti sebekontroly,
- dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- respektování názorů ostatních,
- zodpovědnému rozhodování podle dané situace, schopnosti přiznat svou chybu,
- ohledu na ostatní spolužáky.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- zdokonalování svého grafického projevu,
- efektivitě při organizování vlastní práce,
- dodržování dohodnuté kvality, termínů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

MATEMATIKA VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část – přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, poměrem. Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem. Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	Zobrazuje přirozená čísla na číselné ose a porovnává je. Provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti i písemně a zaokrouhluje je. Provádí odhady a kontrolu výpočtů v oboru přirozených čísel. Řeší slovní úlohy. Rozlišuje a užívá pojmy úsečka, přímka, polopřímka. Převádí jednotky délky, objemu, hmotnosti, obsahu, času. Počítá obvod a obsah čtverce a obdélníku. Řeší praktické úlohy pomocí vlastností základních rovinných útvarů. Rozlišuje základní rovinné útvary. Zobrazuje desetinná čísla na číselné ose a porovnává je. Zaokrouhluje desetinná čísla. Provádí početní operace s desetinnými čísly. Modeluje a zapisuje zlomkem část celku. Převádí zlomky na desetinná čísla a naopak. Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem. Převádí nepravé zlomky na smíšené číslo a naopak. Rozšiřuje a krátí zlomek. Narýsuje a změří daný úhel.	Přirozená čísla a nula rozšířené (sjednocující) opakování - psaní a čtení čísel v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - zaokrouhlování, početní operace - římské číslice Slovní úlohy. Geometrické útvary v rovině - rovina, bod, úsečka, polopřímka, přímka, rovnoběžky, kolmice, - převody jednotek (délky, objemu, hmotnosti, času, obsahu) – obvody, obsahy čtverce, obdélníku Desetinná čísla a početní výkony s nimi - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose, porovnávání - zaokrouhlování - početní operace Zlomky - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly - smíšené číslo Úhel a jeho velikost - pojem, značení, rýsování, měření velikosti úhlu - osa úhlů - druhy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý, úhly vedlejší a vrcholové) - jednotky velikosti úhlu	

Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	Graficky přenáší úhel a sestrojí jeho osu. Sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu. Rozlišuje druhy úhlů. Rýsuje a rozlišuje různé druhy trojúhelníků. Označí základní pojmy (strana, úhel, výška,...). Sestrojí těžnice, výšky, střední příčky trojúhelníka. Sestrojí trojúhelníku kružnici opsanou, vepsanou. Aplikuje znaky dělitelnosti. Rozlišuje pojem prvočíslo, číslo složené. Rozloží číslo na součin prvočísel. Užívá násobky a dělitele (včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele) při řešení situací využívajících dělitelnosti. Převádí jednotky délky, obsahu. Počítá obvod a obsah čtverce a obdélníku. Počítá obsahy složitějších obrazců složených ze čtverců a obdélníků. Popíše tělesa. Načrtne a sestrojí obraz krychle, kvádrů ve volném rovnoběžném promítání. Načrtne, narýsuje síť a z ní těleso skládá. Užívá jednotky obsahu, objemu a vzájemně je převádí. Vypočítá povrch krychle, kvádrů. Vypočítá objem krychle, kvádrů, výsledky odhaduje a kontroluje.	Trojúhelník - pojem, druhy trojúhelníků - vnitřní a vnější úhly trojúhelníka - konstrukce trojúhelníku podle stran - těžnice, výšky, střední příčky - kružnice opsaná, vepsaná Dělitelnost přirozených čísel - násobek, dělitel - znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - čísla soudělná, nesoudělná - společný násobek, společný dělitel Obvod a obsah čtverce a obdélníku - jednotky délky a obsahu - obvod a obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) Povrch a objem kvádrů a krychle - popis kvádrů, krychle, jejich zobrazování - síť těles - jednotky obsahu, objemu - povrch krychle, kvádrů - objem krychle, kvádrů	

MATEMATIKA VII. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm.vztahy)
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel využívá ve svých výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem). Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů. Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar. Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků. Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	Převádí zlomky na deset. čísla a naopak. Porovnává zlomky, sčítá a odčítá zlomky. Provádí násobení, dělení zlomků. Řeší jednoduché problémy, v nichž využívá oboru racionálních čísel. Provádí porovnání poměrem. Čísla v daném poměru zvětšuje a zmenšuje. Dělí celek na části v daném poměru. Počítá podle měřítka plánu a map skutečné rozměry a vzdálenosti. Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově a středově souměrnosti. Rozlišuje čísla kladná a záporná. Zobrazuje na číselné ose (vodorovné i svislé). Určí absolutní hodnotu daného čísla. Využívá její geometrickou interpretaci. Porovnává, sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla. Sestrojuje trojúhelník z daných prvků. Aplikuje věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách. Sestrojí rovnoběžník a lichoběžník.	Zlomky - opakování základních pojmů (smíšené číslo, nepravý zlomek, převod zlomku na desetinné číslo a naopak,...) - krácení a rozšiřování zlomků - sčítání a odčítání zlomků - násobení zlomků - dělení zlomků - složené zlomky Poměr - poměr - postupný poměr - měřítko plánu a mapy Shodná zobrazení - osová souměrnost - středová souměrnost Racionální čísla - čísla kladná a záporná a nula - číselná osa, absolutní hodnota - porovnávání - sčítání a odčítání - násobení a dělení	

Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti. Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem). Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek). Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	Odhaduje a vypočítá obvod, obsah trojúhelníku. Odhaduje a vypočítá obvod, obsah rovnoběžníků. Odhaduje a vypočítá obvod, obsah lichoběžníku. Určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti. Užívá trojčlenku při řešení slovních úloh. Vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí. Rozlišuje základní pojmy procentového počtu. Vyjádří části celku zlomkem, desetinným číslem, procentem. Řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky. Popíše hranol a odvodí vlastnosti. Odhaduje a počítá povrch a objem hranolu. Načrtne a rýsuje síť a obraz hranolu.	Shodnost a sestrojitelnost trojúhelníků - shodnost a sestrojitelnost trojúhelníků podle věty sss - shodnost a sestrojitelnost trojúhelníků podle věty sus - shodnost a sestrojitelnost trojúhelníků podle věty usu Čtyřúhelníky - základní vlastnosti čtyřúhelníků - rovnoběžníky - lichoběžník Obvod a obsah rovinného obrazce - obvod a obsah trojúhelníku - obvod a obsah rovnoběžníku - obvod a obsah lichoběžníku Přímá a nepřímá úměrnost - přímá a nepřímá úměrnost - užití přímé a nepřímé úměrnosti - soustava souřadnic v rovině, grafy přímé a nepřímé úměrnosti Procenta - procento - výpočet procentové části - výpočet základu - výpočet počtu procent - užití trojčlenky v procentovém počtu - promile, úrok Povrch a objem hranolu - kolmý hranol, jeho popis - povrch kolmého hranolu - objem kolmého hranolu	

MATEMATIKA VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku.	Určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek nebo kalkulačky. Užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech. Desítková soustava. Jednoduché situace z praxe matematizuje s využitím proměnných. Určí hodnotu číselného výrazu. Slovní text запиše pomocí výrazu s proměnnou. Dosazuje do výrazu s proměnnou čísla. Rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců). Vypočítává obvod a obsah kruhu. Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice. Určí vzájemnou polohu dvou kružnic. Provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem. Počítá délky odvěsny a přepony v pravoúhlém trojúhelníku. Řeší slovní úlohy. Sčítá, odčítá mnohočleny. Řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav. Provádí zkoušku řešení. Jednoduché reálné situace matematizuje. Řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic). Zdůvodní zvolený postup řešení. Ověří výsledek řešení.	Opakování učiva 7. ročníku – algebra, geometrie Druhá mocnina a odmocnina - pojem - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin Výrazy - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin Kružnice, kruh - délka kružnice - obsah kruhu - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic Mocniny s přirozeným mocnitelem - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě Pythagorova věta - pojem - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty Mnohočleny - pojem	

Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkání. Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh. Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení. Charakterizuje válec. Vypočítá povrch a objem válce. Využívá Thaletovy kružnice ke konstrukci tečen. Sestrojí a pojmenuje osu úhlu, osu rovinného pásu, osu usečky. Sestrojuje jednoduché konstrukce. Využívá poznatků (výška, těžnice, ...) v konstrukčních úlohách. Užívá a zapisuje vztah nerovnosti. Řeší lineární nerovnice pomocí ekvivalentních úprav. Provádí zkoušku řešení. Sestavuje diagramy.	- početní operace s mnohočleny Lineární rovnice - rovnost - lineární rovnice Slovní úlohy řešené pomocí lineárních rovnic - slovní úlohy Válec - pojem - povrch válce - objem válce Množiny všech bodů dané vlastnosti - množiny všech bodů - Thaletova kružnice Konstrukční úlohy - jednoduché konstrukce - konstrukční úlohy Lineární nerovnice - pojem nerovnice - pojem intervaly Základy statistiky - aritmetický průměr - diagramy	

MATEMATIKA IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků. Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací. Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Porovnává soubory dat. Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních proměnných. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací). Řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic. Řeší lineární nerovnice. Znáznorní řešení lineárních nerovnice na číselné ose. Rozliší shodné a podobné útvary. Užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách. Popíše jednotlivá tělesa. Skládá síť těles. Počítá povrch a objem těles. Načrtne a rýsuje obraz těles v rovině. Řeší logické a netradiční geometrické úlohy. Sestrojuje diagramy, grafy. Porovnává různá data dle zadání. Kreslí bod v PSS. Kreslí graf dané funkce. Aplikuje funkční vztahy při řešení úloh. Řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování. Provádí výpočty jednoduchého úročení a popíše princip složeného úročení. Ve vhodných modelových situacích charakterizuje úrok a poplatky a jejich vliv na cenu finančního produktu.	Soustavy rovnic - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic Nerovnice, soustavy nerovnic - nerovnost - lineární nerovnice Podobnost - pojem - věty o podobnosti trojúhelníků Tělesa - kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles Logické a netradiční geometrické úlohy Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce - lineární funkce (přímá úměrnost) Finanční matematika - základní pojmy finanční matematiky - finanční gramotnost	

Název předmětu: Informační výchova – první stupeň (Inf)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informační výchova na prvním stupni vychází z charakteristiky a obsahu vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti informačních technologií, jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem (všichni žáci pátého ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na druhý stupeň). Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Očekávané výstupy jsou rozděleny do okruhů: Základy práce s počítačem, Vyhledávání informací a komunikace a Zpracování a využití informací.

Předmět je vyučována v pátém ročníku s dotací jedna hodina týdně. Výuka probíhá podle počtu žáků a provozních možností školy v celých třídách nebo dělených skupinách v počítačové nebo interaktivní učebně vybavených zařízeními připojenými na internet.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- samostatnému objevování možnosti využití ICT,
- znalosti hardwarového a softwarového vybavení PC,
- metodám, při kterých dochází k řešení a závěrům sám.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- aktivnímu přístupu k zadávání a řešení úloh,
- vyhledávání a srovnávání alternativních způsobů řešení problémů v oblasti ICT,
- k praktickému provedení řešení a k jeho dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- využívání vhodné technologie a elektronické pošty,
- dodržování správnosti grafické úpravy při psaní různých textů,
- užívání správné terminologie a symboliky,
- funkční a efektivní komunikaci v oblasti ICT s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.,
- vlastnímu hodnocení prací
- ohleduplnosti a taktu při hodnocení práce jiných,
- spolupodílení se na příjemné atmosféře při práci.

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- seznamování s obecnými pravidly a zákony v oblasti ICT,
- dodržování autorských práv, ochraně osobních údajů, pravidlům bezpečnosti, ochraně hesla,
- zamyšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou,
- využívání ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

INFORMAČNÍ VÝCHOVA V. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie. Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady. Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím. Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty. Vyhledává informace na portálech, knihovnách a databázích. Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.	Zapne a vypne počítač. Zná funkce nejdůležitějších kláves (Enter, Esc, Delete...). Zná základní pojmy PC. Popíše počítač. Přihlásí se a odhlásí ze sítě. Vysvětlí význam pojmu hardware a software. Pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače. Dodržuje pravidla bezpečné práce. Zná zdravotní rizika spojená s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky. Je poučen o pravidlech počítačové učebny. Ví, k čemu slouží antiviry. Zachází s různými vyhledávači. Zpracovává informace nalezené na internetu. Vybere nejvhodnější cestu pro vyhledávání informací na internetu. Zvládá na internetu vyhledat stránku o určitém tématu. Dokáže uložit obrázek z internetu. Dokáže napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu, smazat zprávu. Zná způsoby komunikace přes počítač. Založí si e-mailovou schránku. Zná zásady bezpečného internetu.	ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM Počítač a jeho periferie - základní pojmy - popis počítače - operační systémy - formáty souborů - multimediální použití počítače Hardware a software - jednoduchá údržba počítače - hardware a software - zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik Pravidla a bezpečnost - pravidla učebny - antiviry, zabezpečení sítě. VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Společenský tok informací - společenský tok informací - vyhledávání informací Vyhledávání informací - internetové vyhledávače - vyhledávací atributy Internetová komunikace - základní způsoby komunikace (e-mail, chat) - bezpečný internet	MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vyhledávání informací na internetu a práce s nimi)

Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru.	S použitím programu dokáže nakreslit obrázek a uložit jej, příp. otevřít pro změny a změněný znovu uložit. Napíše krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel. Otevře existující soubor. Upraví vlastnosti písma a odstavce. Dokáže uložit změny na stejné místo nebo jinam, příp. pod jiným názvem. Seznámí se s jednotlivými výukovými programy, které může užívat i v odpoledních hodinách Pracuje s výukovými programy.	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ - základní funkce grafického editoru Grafické editory - <i>Malování</i> • programy na tvorbu obrázků • uložení vytvořeného obrázku nebo změn, otevření obrázku, základní nástroje a možnosti nastavení, základní funkce textového editoru Textové editory - <i>Word</i> • uložení, otevření souboru • pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) Výukové programy – ovládání, seznámení, procvičování	

Název předmětu: Informační výchova – druhý stupeň (Inf)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informační výchova na druhém stupni vychází z charakteristiky a obsahu vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie a souvisejících průřezových témat (MED). Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, v devátém ročníku s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu.

Očekávané výstupy jsou rozděleny do dvou okruhů: Vyhledávání informací a komunikace a Zpracování a využití informací.

Předmět je realizován jako povinný v šestém a devátém ročníku jednu hodinu týdně (v šestém ročníku navazují na znalosti získané z pátého ročníku a v devátém ročníku se zajišťuje výstup ze základní školy). Výuka probíhá zpravidla podle počtu žáků a provozních možností školy v celých třídách nebo dělených skupinách v počítačové nebo interaktivní učebně vybavené zařízeními připojenými na internet.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- poznání úlohy informačních a komunikačních technologií,
- samostatnému objevování možnosti využití ICT ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti,
- porozumění toku informací,
- funkčnímu používání hardwarového a softwarového vybavení PC,

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů,
- metodám, při kterých dochází k řešení a závěrům vlastní cestou,
- nalézání řešení i k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- tvořivému využívání ICT prostředků při prezentaci výsledků své práce,
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat algoritmické myšlení,
- dodržování grafické úpravy, terminologie a symboliky při práci na PC,
- využívání informačních a komunikačních prostředků k funkční a účinné komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- zaujetí odpovědného a etického přístupu k nevhodným obsahům na internetu nebo jiných médiích,
- spolupráci, vzájemné radě a pomoci, efektivní práci v týmu,

- objektivnímu zhodnocení vlastní práce,
- taktu a ohleduplnosti k pomalejším a informační techniky méně znalým spolužákům.

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru,
- zamyšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou seznámit prostřednictvím internetu a elektronické komunikace.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou,
- šetrné práci s výpočetní technikou,
- využívání ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

INFORMAČNÍ VÝCHOVA VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací. Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji. Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.	Zpracovává informace a posuzuje jejich plnohodnotnost, využitelnost a smysluplnost. Seznamuje se s trendy v informačních technologiích. Používá aktivně svůj e-mail. Maže zprávy, přidává kontakty. Ve Wordu dokáže měnit typ, velikost, barvu, druh písma. Zvládne zarovnávat text (do bloku, na střed, doprava, doleva). Vkládá a upravuje tabulky. Vkládá obrázky jak z internetu, tak ze složek a následně je upravuje. Uplatňuje vlastní nápad a fantazii. Využívá automatické opravy, opravy textu. Pracuje s ovládacím menu. Seznámí se s obtékáním textu. Zvládá samostatné řešení problémových úloh. Prohlubuje si estetické cítění. Dbá na smysluplnost textu a vhodnost použitých obrázků. Zvládá vkládat obrázky jak z internetu, tak ze složek a následně je upravovat. Dodržuje ochranu práv k duševnímu vlastnictví, copyright. Dbá zásad informační etiky. Dbá na smysluplnost textu a vhodnost použitých obrázků. Vysvětlí zásady bezpečného internetu. Posuzuje vhodnost stránek. Prohloubí si znalosti a dovednosti o HW a SW. Vyhledává nové informace o nejběžnějších perifériích. Zpracovává informace do textové a grafické podoby. Vytváří pozvánky, plakáty. Uplatňuje vlastní nápady při tvorbě plakátů, pozvánek.	VYHLEDÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Internet - vývojové trendy IT - e-mail ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ Word a malování - prohloubení znalostí a dovedností Práce s textem a obrázky - automatické úpravy - velikost, typ, barva písma - pozvánky Informační etika - ochrana práv k duševnímu vlastnictví - copyright Bezpečný internet - zásady Internet Zpracování pozvánek, plakátů - vlastní prezentace	MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (sledování vývojových trendů v informačních technologiích) MED – tvorba mediálních sdělení (využívá podněty z médií, tisku, internetu...)

INFORMAČNÍ VÝCHOVA IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací. Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji. Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.	Zpracovává informace a posuzuje jejich plnohodnotnost, využitelnost a smysluplnost Seznamuje se s trendy v informačních technologiích Porozumí toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím. Zná zásady bezpečného internetu a dodržuje je. Tvoří práci na zadané téma. Rozvíjí své dovednosti při práci s textem. Vtvoří tabulku podle zadaných hodnot. Zvládá samostatné řešení problémových úloh. Zkouší jednotlivé operace v programu Excel. Vkládá data a upravuje je. Vytvoří jednoduchý graf. Aplikuje estetická a typologická pravidla pro práci s textem a obrazem. Porovnává vhodnost výběru. Dbá na smysluplnost textu a vhodnost použitých obrázků. Zaujímá odpovědný a etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích. Dbá zásad informační etiky. Vyhledává zadané informace a zpracovává je. Pracuje samostatně na úkolu. Používá vhodné cesty pro vyhledávání informací. Stanoví si vhodné téma pro samostatnou práci. Dokáže prezentovat informace. Tvořivě využívá softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci své práce.	VYHLEDÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Internet – formulace požadavku při vyhledávání na internetu, věrohodnost Bezpečný Internet ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ Word – prohloubení znalostí Excel - seznámení s programem Zpracování pozvámek, plakátů - vlastní prezentace Informační etika - ochrana práv k duševnímu vlastnictví - copyright Internet - vyhledávače a prohlížeče - internetové encyklopedie POWER POINT - tvorba prezentace, - vkládání obrázků - projektová práce na zadané téma	MED – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (vyhledávání a zpracování informací z internetu) MED – Tvorba mediálního sdělení (při uplatnění a výběru výrazových prostředků)

Název předmětu: Prvouka – první stupeň (Prv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka vychází z obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět společně s dále uvedenými obsahy průřezových témat.

Cílem vyučovacího předmětu je vzdělávat žáka tak, aby byl schopný vnímat pravdivý obraz světa, najít v něm své místo, rozlišit dobro a zlo a zaujmout hodnotný postoj v životě. Úkolem školy je prostřednictvím tohoto předmětu vzbudit v dětech touhu po dalším vzdělávání, poznávání a sebezdokonalování. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Prvouka začíná budovat prvotní ucelený obraz světa a vyznačuje v něm jeho základní vztahy. V prvních letech má předmět převážně výchovný charakter, zaměřený na osobnost žáka a jeho začlenění do kolektivu, který se postupně rozšiřuje z rodiny a školy na okolní region.

Očekávané výstupy jsou rozděleny do okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

V prvním, druhém a třetím ročníku se předmětu vyučuje dvě hodiny týdně. Výuka probíhá v nedělených kmenových třídách, popřípadě v dalších vhodných prostorách školy a jejím okolí. V rámci mezipředmětových vztahů a je jako součástí předmětu organizován Den školy jako připomenutí historie školy a významu historie pro člověka a Den Země zaměřený na ochranu přírody.

. Součástí výuky je návštěva strážnického skanzenu (Muzea vesnice jihovýchodní Moravy) a výukového programu zaměřeného na poznání dřívějších života našich předků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- objevování a poznávání věcí,
- vyhledávání a zpracovávání informací,
- pozorování a experimentování,
- k porovnávání získaných výsledků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- rozpoznání a pochopení problému,
- hledání cest k řešení problému,
- kritickému myšlení a k zdůvodnění svého řešení vzniklého problému.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů,
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech,
- aktivnímu naslouchání promluvám druhých lidí a k vhodnému reagování,
- zapojování se do diskuze, obhajobě svého názoru a vhodné argumentaci,
- rozvíjení komunikační schopnosti při veřejném vystupování, při týmové spolupráci,
- chápání různých typů textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných prostředků.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi,
- spolupráci ve skupině, respektování různých názorů a rozdílů,
- vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí,
- ohleduplnému a bezpečnému chování k druhému pohlaví v daném věku,
- vnímání práva všech lidí žít společně a podílet se na rozvoji společnosti jako celku.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům,
- dodržování základních společenských norem,
- zodpovědnému chování a poskytnutí pomoci v krizových situacích,
- respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- zacházení s různými nástroji a předměty,
- utváření pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti,
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení,
- poznávání a upevňování preventivního chování.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

PRVOUKA I. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Rozlišuje blízké, příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Zvládne cestu sám nebo s doprovodem do školy a ze školy. Vyzná se v místě svého bydliště, školy. Přivolá pomoc. V případě potřeby přivolá linku tísňového volání; ovládá základní způsoby komunikace s operátory. Vyjmenuje členy své rodiny. Objasní příbuzenské vztahy. Osvojí si oslovení křestními jmény a používání vhodných forem pozdravu. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům. Dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě Rozlišuje rozdíly mezi prací duševní a fyzickou. Roztřídí nejznámější povolání a výrobky řemeslníků. Komentuje střídání počasí a ročních období. Analyzuje vlastními slovy režim dne. Zařadí sled událostí v ročních obdobích. Komentuje poznatky o zvycích. Charakterizuje reakce živočichů a člověka na měnící se přírodní podmínky. Roztřídí některé okrasné a užitkové rostliny a volně žijící, hospodářská a domácí zvířata. Chrání se před nemocí a úrazem. Zachovává správnou životosprávu. Pečuje o své zuby.	Místo, kde žijeme -cesta do školy a ze školy, škola a její blízké okolí, naše obec - sebeochrana, pomoc, prevence rizik, požáry Lidé kolem nás -rodina a život v rodině -pracovní návyky a vhodné chování ve škole i mimo školu -povolání a výrobky řemeslníků Komunikace: oslovení, pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva. Pozitivní hodnocení sebe a druhých. Prosociální chování v osobních vztazích. Lidé a čas -změny v přírodě: roční období, počasí, reakce rostlin, živočichů a člověka -časové jednotky: hodiny, den, týden, měsíc, rok -sváteční dny: Vánoce, Velikonoce, oslavy narozenin Rozmanitost přírody -živočichové: chování doma, ve volné přírodě rostliny: ve třídě, v bytě, na zahradě, v přírodě Člověk a jeho zdraví -člověk -péče o zdraví -osobní hygiena, výživa -stavba zubu, péče o chrup, zubní kaz	MUL – Lidské vztahy - toleruje své spolužáky ve škole ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - -projektové vyučování - Den Země

PRVOUKA II. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Začlenění svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě). Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Porovnává charakteristické znaky města a vesnice. Zařadí svou obec do pojmu vlast a hlavní město. Osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým. Osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých. Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných situacích. Vyjadřuje city v jednoduchých situacích. Využije tvořivý prvek při společné práci. Rozlišuje vztahy rodina-příbuzní. Zařadí různé druhy lidských povolání. Diskutuje o významu peněz, nezaměstnanosti, o různých způsobech trávení volného času a lidských koníčcích. Rozlišuje kalendářní a školní rok, roční období. Čas dělí na týdny, dny, hodiny a minuty. Používá pro členění a přesné určení času kalendář a hodiny. Sleduje změny z hlediska historického vývoje. Roztřídí jednotlivé přírodniny podle společných znaků a prostředí, ve kterém žijí. Ukáže a určí části lidského těla. Chápe význam péče o zdraví. Aplikuje správné návyky v oblasti hygieny stolování. Předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat. Dodržuje základní pravidla pro chodce, zařadí dopravní značky. Roztřídí dopravní prostředky Rozlišuje nemoc a úraz. Seznamuje se s onemocněním chrupu a dásní. Odhadne riziko a nebezpečnou situaci. Dodržuje zásady bezpečného chování v běžných životních situacích tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho fyzického i duševního zdraví a zdraví jiných.	MÍSTO, KDE ŽIJEME Náš domov Cesta do školy LIDÉ KOLEM NÁS Rodina Soužití a chování lidí LIDÉ KOLEM NÁS Práce a volný čas LIDÉ A ČAS Orientace v čase Kalendářní rok ROZMANITOST PŘÍRODY Podzim, zima, jaro, léto Živočichové ve volné přírodě Zelenina a její druhy Ovocné stromy a ovoce Zemědělské plodiny Pokojové rostliny ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Nebezpečí v přírodě Člověk (lidské tělo) Nemoc a úraz, osobní bezpečí Potraviny a výživa Stálé zuby – řezáky, zánět dásní. Vhodné zubní pasty První pomoc Péče o zdraví a prevence rizik Požáry a jejich rizika Osobní bezpečí a podpora	ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - -projektové vyučování Den Země ENV – vztah člověka k prostředí (třídění odpadu) MUL – Lidské vztahy -uplatňování principu slušného chování

PRVOUKA III. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě). Pojmenuje některé rodáky či historické památky, významné události v regionu, interpretuje pověsti nebo báje spjaté s místem, kde žije. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost. Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými	Orientuje se v nejbližším okolí školy. Rozlišuje dopravní značky podle tvaru a barvy. Dodržuje základní pravidla silničního provozu. Vybere typ krajiny, aplikuje pojmy kopec, údolí, obzor, stanoviště. Načrtne krajinu jednoduchou kresbou, doplní plánec, vytvoří model. Určuje v krajině hlavní a vedlejší světové strany. Nalézá nejbližší sousední státy, rozdělí republiku na menší územní celky – kraje. Nalézá základní údaje z historie a současnosti obce. Komentuje poznatky o lidových zvycích a tradicích. Nalézá a vybere významná sídla a stavby v blízké krajině. Rozeznává síť komunikací v krajině. Osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci. Osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým. Osvojí si zásady pozitivního hodnocení a přijetí druhých. Vyjadřuje city v jednoduchých situacích. Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů. Reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc. Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky. Zkoumá a popisuje látky a přírodniny.	MÍSTO, KDE ŽIJEME Krajina v okolí domova Naše vlast LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky, báje, mýty a pověsti MÍSTO, KDE ŽIJEME Krajina v okolí domova Naše obec ROZMANITOST PŘÍRODY Neživá příroda: Látky a jejich vlastnosti	ENV – Vztah člověka k prostředí -ochrana přírodních zdrojů, hospodaření s odpady (diskuse) ENV – Základní podmínky života -propojenost pojmů voda-ovzduší-půda (diskuse) ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - projektové vyučování Dne Země VDO - Občanská společnost a škola - -spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci (návštěva Domova pro seniory) VDO-Občan, občanství, společnost a stát -práva a povinnosti občana Jednoduché pokusy

způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. Adekvátně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Analyzuje přírodniny a lidské výtvořiny, ze kterých surovin vznikají. Stanoví fyzikální veličiny: čas, teplota, hmotnost, objem. Roztřídí vodní toky a nádrže. Roztřídí nerosty a horniny. Zařadí typ půdy a její význam. Aplikuje prvotní informace o sluneční soustavě. Roztřídí živočichy. Vybere jejich hlavní rozlišovací znaky, popíše stavbu jejich těla. Rozdělí jednotlivé živočišné skupiny podle typu rozmnožování. Roztřídí rostliny. Popíše stavbu těla rostlin a projevy jejich života. Analyzuje životní potřeby a projevy člověka. Sleduje vývoj jedince v rámci jeho života. Charakterizuje stavbu lidského těla se základními jednotlivostmi (vnitřní i vnější). Vytvoří si soubor pravidel na zdravý způsob života. Rozlišuje chrup dočasný od chrupu stálého. Popíše zásady vhodného chování k cizím lidem. Cvičí ve scénkách žádost o pomoc v různých situacích. Ovládá pravidla komunikace s operátory tísňových linek. Zná linky tísňového volání. V klidu a spořádaně opustí třídu při nácviku požárního poplachu a evakuace školy. Na konkrétních příkladech rozpozná mimořádnou událost. Jedná racionálně podle osvojeného schématu v případě, když se ztratí a zná čísla na tísňovou linku, domů a do školy. Rozpozná rozdíly mezi signály (varovný signál, požární poplach, zkouška sirén). Chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací běžného života. Hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby.	Vzduch, voda, půda, Slunce a Země Živá příroda: Rostliny Houby Živočichové ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo Péče o zdraví Dočasný, smíšený, stálý chrup. Počet zubů a jejich umístění. Stálé zuby – špičák, stolička. Stavba zubu. Chování při mimořádných událostech Nácvik evakuace školy První pomoc Mimořádné události Požáry Péče o zdraví a prevence rizik	

Název předmětu: **Člověk a svět – první stupeň (Čas)**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Člověk a svět vychází z obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět společně s dále uvedenými obsahy průřezových témat. Cílem vyučovacího předmětu je vzdělávat žáka tak, aby byl schopný vnímat pravdivý obraz světa, najít v něm své místo, rozlišit dobro a zlo a zaujmout hodnotný postoj k životu. Úkolem školy je prostřednictvím tohoto předmětu vzbudit v dětech touhu po dalším vzdělávání, poznávání a sebezdokonalování. Tato oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, lidského života a lidského těla. Přírodověda prohlubuje poznávání přírody živé i neživé, rozvíjí vztah k přírodě a životnímu prostředí. Tento předmět také učí žáky orientovat se ve světě, porozumět minulosti i současnosti, poznávat, posuzovat, chránit krajinu, ve které žijeme i krajinu a země za hranicemi naší vlasti. Žáci se učí chápat odborný text, vybírat z mnoha zdrojů důležité informace, třídit je, zasazovat do systému, formulovat otázky a hledat odpovědi, komunikovat, spolupracovat.

Očekávané výstupy jsou rozděleny do okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Výuka probíhá v nedělených kmenových třídách, popřípadě v dalších vhodných prostorách školy a jejího okolí. V rámci mezipředmětových vztahů je součástí výuky předmětu Den školy jako připomenutí historie školy a významu historie pro člověka a Den Země zaměřený na ochranu přírody.

Člověk a svět se vyučuje jako samostatný předmět ve čtvrtém a v pátém ročníku s dotací tři hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- poznávání věcí a jejich zařazování věcí do přírodního a společenského dění,
- osvojování základů jazykového vyjadřování,
- procvičování pozornosti, paměti a představitivosti,
- vyhledávání a zpracovávání informací,
- pozorování a experimentování,
- porovnávání získaných výsledků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- rozpoznání problému na základě předchozí zkušenosti a obhájení svého úsudku,
- vytrvalosti při hledání a řešení problému,
- kritickému myšlení a zkoumání.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů,
- naslouchání promluvám druhých lidí a k vhodnému reagování,

- zapojování se do diskuze, obhajobě svého názoru a vhodné argumentaci,
- rozvíjení komunikační schopnosti při veřejném vystupování, při týmové spolupráci,
- chápání různých typů textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných prostředků.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- osvojování si správných návyků a vztahů k lidem,
- spolupráci ve skupině, respektování různých názorů,
- diskusi v malé skupině i celé třídě,
- chápání potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,
- ohleduplnému a bezpečnému chování k druhému pohlaví v daném věku,
- vnímání práva všech lidí žít společně a podílet se na rozvoji společnosti jako celku.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- chápání základních principů společenských norem,
- zodpovědnému rozhodování se podle dané situace, poskytnutí pomoci dle svých možností a zodpovědnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
- respektování a ochraně našich tradic a kulturního a historického dědictví,
- aktivnímu zapojování se do kulturního dění a sportovních aktivit,
- chápání základních ekologických souvislostí.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- činností, na základě kterých docházejí k novým poznatkům a při kterých se učí zacházet s různými nástroji a předměty,
- využívání znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- samostatnému zaznamenávání svých pozorování, zjištění a objevování,
- osvojení si základních hygienických a kulturních návyků,
- poskytování první pomoci.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

ČLOVĚK A SVĚT IV. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. Rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli. Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích. Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení. Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. Využívá archivů, knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;	Určí na mapě a stručně charakterizuje polohu svého bydliště. Rozlišuje lidská sídla a zobecňuje jejich charakteristiku. Nalézá a popisuje znak své obce. Zaznamenává orientační body a linie v místní oblasti. Označí hlavní a vedlejší světové strany. Zjišťuje dostupnost obce v železniční a silniční síti nejbližšího okolí. Vysvětluje pojem nadmořská výška. Charakterizuje svůj kraj, své okresní město. Vyhledává na mapě ostatní krajská města a určuje jejich vzájemnou polohu. Nalézá ČR na mapě Evropy. Určuje její státní hranice a vyjmenuje sousední státy. Vysvětlí význam barevného znázornění map. Objasní základní geografické značky. Definuje základy státního zřízení a politického systému ČR. Ukáže na mapě a pojmenuje pohoří a nížiny ČR. Charakterizuje podnebí ČR. Popíše povodí, rozvodí, jezero, rybník. Seznámí se s hlavními oblastmi ČR. Vyjmenuje některá chráněná území u nás. Popíše na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole a mezi chlapci a dívkami. Obhájí a odůvodní své názory, dokáže připustit svůj omyl a dohodnout se na společném postupu řešení. Formou bájí, mýtů a pověstí poznává minulost kraje a předků, domov, vlast.	Domov Obec a okolí Místní krajina Náš region Moje vlast Obec a okolí Náš region Naše vlast soužití lidí chování lidí Mýty, báje a pověsti Kapitoly z nejstarších dějin Návštěva muzea	ENV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí - projektové vyučování - Den Země ENV-Vztah člověka k prostředí – ochrana rostlin a živočichů (beseda) ENV-Ekosystémy-ekosystémy: les, pole, vodní zdroje (prezentace) ENV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí - projektové vyučování - Den Země

zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek. Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik. Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob. Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí. Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátit dluhy.	Přiměřeným způsobem stručně popíše historii našeho území od prvního osídlení před n. l. až po nástup rodu Habsburků na náš trůn v roce 1526. Rozdělí časový plán dne Zná základní zásady první pomoci při dopravních úrazech. Bezpečně se pohybuje v budově i mimo budovu v případě rizikových situací (nouzové východy, únikové cesty). Zvládá základní pravidla bezpečného zacházení s ohněm. Rozezná označení uzávěrů vody a plynu. Poskytne základní první pomoc a přivolá pomoc dospělého k záchraně tonoucího Dělí přírodniny na živé a neživé. Rozvíjí známé zkušenosti a vědomosti ze života rostlin a živočichů. Zjistí na jednoduchém pokusu závislost semínek rostlin na životních podmínkách. Aplikuje způsoby pro uchování bezpečnosti a zdraví Charakterizuje přírodní společenstva (ekosystém) a život v nich: les, louka, voda, pole, zahrada. Aplikuje ohleduplné chování v přírodě se zřetelem na její ochranu. Nalézají význam ovzduší, vodstva a půdy pro život na Zemi. Třídí látky. Rozlišuje změny skupenství, vzduch jako veličinu a jeho vlastnosti. Charakterizuje některé hospodářsky významné horniny a nerosty, jejich vznik, složení a význam pro člověka. Porovná své přání a potřeby s finančními možnostmi. Vysvětlí proč spořit. Objasní vznik dluhů a nutnost jejich splacení. Uvede příklady zvýšení příjmů a snížení výdajů. Uvede příklady jak si půjčit a jak spořit.	Návštěva zámku Význam a ochrana přírody, osobní bezpečí a prevence duševního zdraví požáry a jejich rizika péče o zdraví, první pomoc Příroda živá a neživá Ekosystém Živé organismy Houby Živočiškové Rostliny Vápník a stavba zubu Zubní povlak Pomůcky proti zubnímu plaku Živá příroda – od podzimu do zimy, od jara do léta Poskytování první pomoci Neživá příroda - voda, vzduch, půda - nerosty a horniny Hospodaření domácnosti, přebytek a schodek rozpočtu	

ČLOVĚK A SVĚT V. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průř. témata, mezipřed. vztahy)
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. Rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí. Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. Vyjádří na základě vlastních zkušeností vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení. Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech	Vyhledává zadané údaje na mapě ČR pomocí světových stran a orientačních bodů. Rozlišuje jednotlivé regiony v republice s jejich přírodní a průmyslovou charakteristikou. Seznámí se s městem Prahou. Charakterizuje místní region z hlediska průmyslového, historického a politického. Rozlišuje světadíly, moře a oceány na globusu nebo na mapě polokoulí. Definiuje území Evropy a ostatní světadíly. Vyhledá jednotlivé evropské státy s jejich hlavními městy. Komentuje jejich základní přírodní a hospodářskou charakteristiku. Vyhledává na mapě hranice Evropy, hlavní pohoří, řeky, moře, města. Definiuje základní pravidla zdravého způsobu života. Uvede důsledky nevhodných způsobů chování. Sestavuje společně definici pojmu rodina a s ní související problematiku neúplné rodiny. Simuluje scénky a situace navozující problémové vztahy v rodině a mezi spolužáky. Uvědomuje si problém globalizace světa a rasismu i v našem regionu. Zobecní základní lidská práva a práva dítěte. Chápe vnitřní harmonii organismu člověka a její význam pro lidský život a zdraví. Rozliší základní formy vlastnictví, zná hlavní zásady hospodářného zacházení s penězi. Sestaví jednoduchý rozpočet a v příkladu rozliší rozpočet vyrovnaný, přebytekový a schodkový.	<u>Místní krajina a region</u> - základní poznatky o regionu - nad mapou ČR <u>Mapa světa</u> - světadíly a oceány <u>Evropa</u> - ČR na mapě světa, Evropy - poloha Evropy, hranice, členitost - povrch Evropy - podnebí, rostlinstvo a živočišstvo - vodstvo Evropy <u>Člověk ve společnosti</u> Rodina, kamarádi, osobní bezpečí ceny zboží, kapesné, spoření hospodaření domácnosti přebytek a schodek rozpočtu domácnosti nakupování a placení	ENV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí – projektové vyučování Den Země ENV-Vztah člověka prostředí - význam třídění odpadu (vysvětlení) MUL-Lidské vztahy – lidská solidarita, právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci (skupinová práce) VDO-Formy participace občanů v politickém životě (třídní samospráva) VDO– Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (školní parlament) VKM- Evropa a svět nás zajímá-Evropa a naše země (Otřídění soutěž)

chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy. Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města). Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy. Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informační zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek. Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik. Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů. Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období. Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organizmech, prakticky třídí organizmy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy. Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.	Objasní rizika půjček a vysvětlí, v jakém případě je vhodné si půjčit. Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácení peněz. Zná rozdíly mezi hlavními formami vlastnictví. Objevuje člověka v jeho základních vztazích ke světu, s důrazem na jeho povinnosti ke druhým lidem, přírodě a věcem. Vybaví si nejstarší dějiny naší vlasti jako časový sled událostí. Stručně popisuje naše dějiny od nástupu Habsburků na trůn v roce 1526 po současnost. Popíše změny ve způsobu života v novověku. Komentuje význam vědy a techniky pro rozvoj výroby. Popíše změny ve způsobu života v moderní době. Vyjmenuje základní znaky života rostlin, hub a živočichů. Popíše stavbu těla a jejich přizpůsobení se životním podmínkám. Určí základní životní potřeby organizmů. Roztřídí je do základních skupin. Vybere jejich běžné zástupce. Definuje pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost. Popíše a charakterizuje sluneční soustavu se zaměřením na Zemi, Slunce, Měsíc a ostatní planety a hvězdy. Vysvětlí na základě poznatků o pohybech Země střídání dne a noci a ročních období. Třídí a popisuje rozmanitost přírodních podmínek na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí.	<u>Kapitoly z novodobých dějin</u> - měření dějinného času - opakování nejstarších dějin - novověk - národní obrození - první polovina 20. století - moderní dějiny 20. století Návštěva muzea, galerie <u>Jsme součástí přírody</u> Třídění organizmů – živá a neživá příroda, rostliny, živočichové, houby, bakterie Třídění rostlin – byliny a dřeviny Třídění živočichů – obratlovci a bezobratlí – souhrn dosavadního učiva z nižších ročníků <u>Země ve vesmíru</u> Vesmír, sluneční soustava, Slunce, planety, planeta Země, Měsíc, hvězdy v souhvězdí výzkum vesmíru <u>Rozmanitost podmínek života na Zemi</u> Podnebné oblasti Země Život v mořích, oceánech Tropické deštné pralesy Život v lesích	MUL-Princip sociálního smíru a solidarity - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost (adopce na dálku) ENV-Ekosystémy- (prezentace) VKM-Objevujeme Evropu a svět (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy, zážitky z cest) VKM-Jsme Evropané- (referát)

Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života. Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožující zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc. Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	Popíše části lidského těla, důležité orgány a jejich funkce. Pojmenuje a vysvětlí smysl fungování smyslových ústrojí v lidském těle. Charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí. Rozpozná život ohrožující zranění. Vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. Zná základní povinnosti cyklisty. Diskutuje o škodlivosti návykových látek, hracích automatů a počítačů. Pečuje o zdravý chrup a určuje je jednotlivé části. Rozlišuje příčiny úrazů, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence, případně léčby a ošetření. Má základní právní povědomí a umí přivolat pomoc. Zná své povinnosti ve škole při vzniku úrazu. V modelové situaci uplatní správný postup při zásahu jiného člověka elektrickým proudem. Dodržuje bezpečnostní pravidla při zacházení s elektřinou Charakterizuje základní složky, funkce a činnosti integrovaného záchranného systému. Pozná rizikové situace, riziková místa i rizikové osoby a řekne ne na nevhodné návrhy. Vyjmenuje alespoň některé biologické a psychické změny v dospívání.	Život v travnatých oblastech Pouště a polopouště Polární pustiny Botanické a zoologické zahrady Neživá příroda, voda, vzduch <u>Lidské tělo</u> Charakteristické znaky člověka Vnější stavba člověka, soustavy Zdraví, první pomoc, lékárníčka, hlášení úrazu kolo a jeho povinná výbava řešení základních dopravních situací Péče o zdraví a poskytování první pomoci stavba zubu, příčiny zubního kazu, ochrana zubů Požáry a jejich rizika Integrovaný záchranný systém Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířeného proti sobě samému.	

Název předmětu: Dějepis - druhý stupeň (Dě)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a zahrnuje vzdělávací obor Dějepis. Ve svém vzdělávacím obsahu přímo navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy vzdělávacího obsahu se promítají především do vzdělávacího oboru a vyučovacího předmětu Výchova k občanství a vyučovacího předmětu Zeměpis, částečně do vzdělávacích oborů a vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura a Výtvarná výchova.

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o vývoji lidské společnosti v minulosti. Hlavní důraz je kladem na to, aby při předávání základní historické zkušenosti žákům současně docházelo k jejich akulturaci, tj. k jejich postupnému včleňování do světa znalostí, norem a hodnot demokratické společnosti, v níž žijí. Žáci by měli pochopit dějiny ne jako sled obrazů, ale jako odkaz minulých generací, proto je chronologický výklad kombinován se strukturálním tak, aby žák pochopil vazby mezi různými oblastmi života společnosti (stát, společnost, kultura). Největší pozornost je soustředěna na národní dějiny jako celek a světové (evropské) dějiny 19. a 20. století, se zvláštním zřetelem na vztahy k okolním zemím a k regionálním dějinám. Školní výstupy vycházejí z jednotlivých okruhů: Člověk v dějinách, Počátky lidské společnosti, Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury, Křesťanství a středověká Evropa, Objevy a dobývání, počátky nové doby, Modernizace společnosti, Moderní doba, Rozdělený a integrující svět.

Vyučovací předmět je vyučován v šestém až devátém ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka se realizuje se všemi žáky třídy většinou v kmenové učebně, v případě potřeby se využívá k výuce počítačová učebna, knihovna, videotéka, prostory historických útist (muzea) a historických památek. Na druhém stupni je součástí nabídky pro žáky alespoň jedna dějepisná exkurze mimo areál města Strážnice, která je realizována podle zájmu žáků, a alespoň jedna historická vycházka do areálu města uskutečněná v návaznosti na probírání regionálních dějin. Ve výuce jsou upřednostňovány hodiny s výraznějším začleňováním krátkodobých projektů či kurzů. V rámci mezipředmětových vztahů je v rámci předmětu organizován Den školy jako připomenutí historie školy a významu historie pro život člověka.

Učební pomůcky zajištěné školou (učebnice, atlasy, mapy, encyklopedie, počítačové programy, modely) slouží jako opěrný materiál pro názornou práci v hodinách.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost našeho národa
- hledání smysluplnosti výuky o historických jevech,
- výběru vhodných metod a způsobů efektivního učení,
- hodnocení a sebehodnocení úrovně vlastní i jiné práce v hodinách.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- odhalování příčin společenských jevů a problémů souvisejících s minulostí člověka,
- rozlišování mýtů a skutečností,
- srovnávání řešení různých problémů v historii.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- schopnosti využívání verbálních a neverbálních památek a textů,
- dovednosti získat informace různými komunikačními kanály,
- uplatňování vhodných způsobů komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, názorů,
- dostatečně hlasitému a srozumitelnému verbálnímu projevu.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- zjištění předností spolupráce před soupeřením i prostřednictvím historických příkladů,
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, a ke zvláštnostem jiných lidí,
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících demokratickému soužití.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- poznávání historických a kulturních hodnot a k pochopení důvodů jejich ochrany,
- poznávání nutnosti dodržování principů, zákonů a norem z historických příkladů,
- poznání škodlivosti útlaku a hrubého zacházení a k nutnosti postavit se fyzickému a psychickému násilí.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- šetrnému zacházení s historickými učebními pomůckami a předměty,
- aktivnímu přístupu k ochraně zdraví, života a majetku.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

DĚJEPIS VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Člověk v dějinách Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků. Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu. Počátky lidské společnosti Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu. Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost. Uvede příklady archeologických kultur na našem území. Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	Uvede příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků pro život člověka. Stručně popíše hlavní body historie naší školy. Rozliší základní druhy historických pramenů. Vyjmenuje instituce sloužící k uchování různých druhů historických pramenů. Uvede konkrétní příklady práce historika a významu činnosti muzea pro společnost. Správně vyznačí na časové přímce letopočet, určí století u letopočtů a letopočet ke století. Vyjmenuje v chronologickém sledu základní historická období a stručně je popisuje. Vyhledá pomocí dějepisných map a atlasů požadované informace o pravěku a starověku. Vyjmenuje doby pravěku a období doby kamenné. Uvede informace o životě, materiální a duchovní kultuře ve starší době kamenné získané z různých informačních zdrojů. Na základě identifikace předmětů ze souboru kopií archeologických vykopávek charakterizuje život ve starší době kamenné. Srovná život ve starší a mladší době kamenné a uvede zásadní rozdíly. Na základě identifikace předmětů ze souboru kopií archeologických vykopávek charakterizuje život v mladší době kamenné. Zhodnotí význam výroby kovů pro lidskou společnost. Z nálezů v okolí uvede příklady archeologických kultur. Ze získaných informací vyhodnotí přínos Keltů pro vývoj v našich zemích. Uvede obecné znaky starověku a staroorientálního období.	Historie – dějiny – dějepis - úvod důležitost a potřebnost dějepisu historie školy prameny hmotné a písemné muzeum, archiv, knihovna, galerie exkurze na historické pracoviště návštěva muzea, beseda časová osa a přímka křesťanský letopočet periodizace dějin: pravěk, starověk, středověk, novověk, nejnovější dějiny práce s historickým atlasem a historickou mapou, práce s různými zdroji informací Pravěk, paleolit dělení pravěku podle převládajícího materiálu k výrobě nástrojů rozdělení doby kamenné na 4 období starší doba kamenná (paleolit) mezolit Neolit, vynález výroby kovů mladší doba kamenná (neolit) eneolit Doba kovů, řemesla doba bronzová, doba železná objev výroby bronzu a železa pravěké osídlení našeho území a regionu (dle sbírek v MM) exkurze do městského muzea Keltové Starověk, orient a antika nerovnoměrný historický vývoj	Historická exkurze (návštěva historické památky nebo muzea) MUL – Etnický původ (odlišnost a rovnost všech lidí, etnických skupin a kultur – zdůraznění stejného původu člověka v učení o jeho vzniku) ENV – Základní podmínky života (uvědomění si nutnosti vhodných přírodních podmínek pro život, člověka, vznik zemědělství ...) ENV – Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi, rovnání našeho životního stylu – např. s odpady s přístupem starověkých národů) VKM - Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské

Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací. Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví. Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem. Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	Vysvětlí nerovnoměrnost vývoje na Blízkém východě a ve střední Evropě v pravěku. Vyhledá s pomocí atlasu, mapy a dalších informačních zdrojů příklady vlivu přírodních poměrů na život lidí v nejstarších státech a pojmenuje tuto souvislost. Vyhledá a prezentuje ve spolupráci se spolužáky a z různých informačních zdrojů umělecké a technické památky pravěku nebo starověkých národů. Uvede obecné znaky antiky a srovná je s období orientu. Identifikuje a pojmenuje nejznámější památky staroorientálních států, antického Řecka a Říma. Uvede příklady přínosu řecké civilizace pro evropskou kulturu a vzdělanost. Uvede příklady přínosu římské civilizace pro evropskou civilizaci Porovná křesťanství a judaismus, najde některé společné i rozdílné znaky. Vysvětlí historický původ křesťanských znaků a symbolů v naší přítomnosti. Uvede přednosti a nedostatky antické demokracie vzhledem k demokracii dnešní. Porovná jednotlivé formy vlády a postavení společenských skupin v Římě s aténskou demokracií. Zformuluje znaky demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování v ní, její přednosti a slabiny vzhledem k nedemokratickým vládním formám.	přírodní poměry starověkých států údolí velkých řek úrodný půlměsíc práce s dějepisným atlasem prezentace referátů na různá dějepisná témata ze starověkého orientu práce s obrazovým materiálem rozdíly mezi staroorientálním a antickým obdobím starověku práce s obrazovým materiálem olympijské hry, divadlo, písmo, umění, věda, filozofie, literatura stavitelství, umění, právo, písmo, jazyk, kalendář, číslice Homér, Alexandr Veliký, Caesar judaismus, křesťanství exkurze do křesťanského kostela nebo židovské synagogy Ježíš Kristus Sparta, Atény, Řím principy demokracie přednosti a nedostatky demokracie demokracie, diktatura, monarchie, tyranie	civilizace: (Řecko, Řím, křesťanství) Vko: světová náboženství – křesťanství, judaismus VDO Principy demokracie jako formy vlády (srovnání demokracie antické a současné – přednosti a nedostatky, podstata demokracie)

DĚJEPIS VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Křesťanství a středověká Evropa Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států. Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti. Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto států v evropských souvislostech.	Uvede hlavní důsledky velkého stěhování národů pro Evropu. Popisuje podle map Evropy před a po stěhování národů, změny v raně středověkém osídlení, lokalizuje dnešní státy, které mají počátek v raném středověku. Vyhledává hlavní důsledky, které přinesla christianizace Evropy. Vyhledá a rozliší základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti, a zeměpisně je lokalizuje. Najde základními rysy těchto kulturních oblastí, shody a rozdíly mezi nimi. Vyhledá informace o nájezdnících ohrožujících středověkou Evropu. Uvede základní informace o prvním státě Slovanů na našem území. Popíše hlavní důsledky cyrilometodějské mise v rámci velkomoravské kultury, českých i evropských dějin. Pozná a pojmenuje některé předměty hmotné kultury Velké Moravy a odhadne jejich význam pro život lidí. Přiblíží vliv západoevropského i východoevropského kulturního okruhu na Velkou Moravu a na český stát. Popíše vzájemné vztahy mezi Velkou Moravou a českým státem a vliv Velké Moravy na kulturu ostatních Slovanů. Vymezí postavení českého středověkého státu v Evropě a jeho vztah k sousedům. Charakterizuje nejvýznamnější přemyslovská a lucemburské panovníky a klíčové události jejich vlády.	Raný středověk v Evropě příchod nových etnik do Evropy nové státy v Evropě v raném středověku důsledky christianizace Franská říše Arabská říše Byzantská říše Avaři, Arabové, Maďaři, Bulhaři, Vikingové, Mongolové a Turci. Raný středověk v českých zemích Příchod Slovanů na naše území, Sámova říše Konstantin (Cyril) a Metoděj Velkomoravská kultura Postavení jižní Moravy v 8. a 9. století v rámci velké Moravy. Vznik českého státu (10. -12. století) knížata Bořivoj, sv.Václav, Boleslav II., Břetislav I., králové: Vratislav a Vladislav, <i>Vrcholný středověk u nás i v Evropě</i> králové: Přemysl Otakar I., Přemysl Otakar II., Václav II., Jan Lucemburský, Karel IV.	Historická exkurze (návštěva historické památky nebo muzea) VKM – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace Práce s mapou – srovnání tehdejší podoby Evropy s dnešní) Vko 9 – světová náboženství islám Vv – umělecké slohy: předrománský a románský sloh MUL – Kulturní diference – (poznávání vlastního kulturního zakotvení, etnický původ našich předků, příklady pokojného a problematického soužití na území našeho státu v minulosti)

Vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám. Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury. Objevy a dobývání. Počátky nové doby Vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život. Vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky. Popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky. Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.	Charakterizuje vztah středověkého člověka k duchovní oblasti a projevy víry v jeho životě. Uvede příklad konfliktů mezi církevní a světskou mocí ve středověku. Vyhledá projevy vztahu křesťanství ke kacířství a jiným věroukám. Popíše a rozliší způsob života a povinnosti jednotlivých skupin obyvatelstva ve středověku. Charakterizuje změny v hospodářství ve středověku v českých zemích. Ilustruje na příkladech typické znaky románské a gotické kultury u nás. Popíše základní události spojené s životem Jana Husa a jejich důsledky. Popíše některé příčiny husitství a body jeho programu. Vyhledá vliv husitství na další vývoj české společnosti a politiky a jeho důsledky pro české země i Evropu. Popíše typické znaky renesanční architektury a uvede myšlenky a osobnosti renesance a humanismu. Charakterizuje typické znaky renesanční architektury. Rozliší ve vztahu k církvi reformu (protireformaci) a reformaci a uvede jejich znaky a představitele. Vyhledá příčiny zámořských objevů a nejvýznamnější trasy. Zhodnotí výsledky objevných plaveb, jejich pozitivní i negativní důsledky. Pomocí mapy vymezi rozsah habsburského panství v 16. století a postavení českých zemí. Uvede typické znaky vlády Habsburků po r. 1526 v českých zemích. Uvede zvláštnosti českého prostředí z hlediska rozsahu náboženské svobody.	Význam křesťanství a církve ve středověku Vznik a vývoj Svaté říše římské Papežství a císařství Křížové výpravy Společnost v raném a vrcholném středověku Vznik měst a jejich význam Základní hospodářský a společenský vývoj ve středověku. Románská a gotická kultura v našich zemích a její typické projevy Regionální dějiny ve středověku (Strážnicko) Pozdní středověk u nás i v Evropě Český stát a společnost za Václava IV. Mistr Jan Hus, kompaktáta Vybraní čeští panovníci let 1419 – 1471: Zikmund Lucemburský, Ladislav Pohrobek, Jiří z Poděbrad Vláda Jagellonců: Vladislav Jagellonský a Ludvík Jagellonský Renesance a humanismus v Evropě i u nás Reformace, náboženské války, protireformace Mezi středověkem a novověkem Zámořské objevy a vynálezy (objev Ameriky, knihtisk, heliocentrismus) Raný novověk u nás i v Evropě Nástup Habsburků na český trůn Mocenská a náboženská centra v Evropě Česká kultura a hospodářství v 16. století	Vv – umělecké slohy: gotický sloh Vv – umělecké slohy: renesance

Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky. Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	Objasní politickou situaci v českých zemích na začátku 17. století, uvede hlavní příčiny stavovského povstání a třicetileté války. S pomocí mapy vysvětlí průběh třicetileté války a uvede některé její důsledky. Na základě regionálních dějin zobecní změny v českých zemích po třicetileté válce. Rozliší podle typických znaků románskou kulturu, gotiku a renesanci, popíše jejich další charakteristické znaky a uvede příklady památek ve svém okolí a významné české představitele těchto kultur. Vyhledá památky na našem území vytvořené v románském, gotickém nebo renesančním stylu zapsané do seznamu UNESCO. Uvede příklady významných regionálních osobností, událostí a památek z období středověku a počátku novověku.	Návštěva muzea: regionální dějiny v 16. století. České země za vlády Ferdinanda I. a Rudolfa II. České stavovské povstání a jeho důsledky Třicetiletá válka a její důsledky Regionální dějiny – Strážnicko za třicetileté války a po ní. památky z ČR zapsané v UNESCO románské, gotické a renesanční památky v okolí	

DĚJEPIS VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Objevy a dobývání. Počátky nové doby Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus. Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek. Modernizace společnosti Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti. Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.	Vysvětlí pojmy absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus a uvádí jejich příklady z dějin. Vyhledá a vyhodnotí rozdíly mezi jednotlivými formami absolutismu a parlamentarismem. Na příkladu z českých dějin popíše přerod stavovského státu v absolutismus. Rozpoznává podle znaků typickou barokní, klasicistní, romantickou, historizující a secesní památku. Vyhledá a prezentuje vybrané významné umělecké památky 17. – 19. století a jejich tvůrce ze světové, české i regionální oblasti. Uvede základní změny přinášené průmyslovou revolucí a jejich důsledky ve výrobě a ve společnosti. Vyhledá základní fakta o vzniku USA a modernizaci Velké Británie a USA do konce 19. století. Vyhledá a prezentuje projevy průmyslové revoluce v českých zemích (s přihlédnutím k regionálním dějinám). Uvede základní fakta o francouzské revoluci a napoleonských válkách. Popíše s pomocí mapy a atlasu průběh napoleonských válek a změny po Vídeňském kongresu. Uvede jména a přínos významných osobností ČNO. Formuluje příčiny vytváření novodobého českého národa a jeho průběh. Uvede příčiny a průběh vývoje národního hnutí ve vybraných evropských zemích, porovnává a sleduje vzájemný vliv mezi nimi a ČNO.	Anglie v 17. a 18. století Francie za Ludvíka XIV. Absolutismus v Rusku, Prusku a Rakousku Absolutismus Konstituční monarchie Parlamentarismus Znaky Habsburské vlády v českých zemích po třicetileté válce do r. 1740 Osvícenský absolutismus Vláda Marie Terezie a Josefa II. Baroko Osvícenství Klasicismus (empír) Romantismus Historismus Secese Moderna Průmyslová revoluce Vznik USA USA a Velká Británie Francouzská revoluce a Napoleon I. Vídeňský kongres po napoleonských válkách (politické, sociální, kulturní důsledky a změny) Habsburská monarchie a české země v 1. polovině 19. století České národní obrození (ČNO) Osobnost T.G.Masaryka Pražské jaro 1848	VDO - Formy participace občanů v politickém životě (porovnání volebních systémů, rozšiřování okruhu voličů a volebního práva) Historická exkurze (prohlídka místního zámku) Vv - umělecké slohy, dějiny umění: baroko, klasicismus a empír, romantismus, secese, moderna VDO - Občan, občanská společnost a stát (projekt Francouzská revoluce, principy demokratického systému) VKM Jsme Evropané Klíčové mezníky evropské historie - pokus o mocenské sjednocení shora - sjednocení Itálie a Německa)

Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů. Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích. Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy. Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií. Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	Popíše životní a pracovní podmínky dělníků, žen a černých otroků a jejich emancipační úsilí v 19. století. Vyhledává, hodnotí a prezentuje příčiny, průběh a důsledky vybrané revoluce 19. století. Formuluje základní myšlenky liberalismu, komunismu, konzervativismu a uvádí jejich konkrétní příklady. Na konkrétním příkladu uvádí znaky a smysl politických stran. Porovná rychlost modernizace (a její projevy) v různých částech Evropy a světa. Vyhledá příčiny a důsledky nerovnoměrného vývoje jednotlivých částí Evropy. Zformuluje obecný význam kolonií pro velmoci a uvádí konkrétní příklady soupeření velmocí. Vymezení kolonie jednotlivých států a vyhledá jejich přínos. Pomocí mapy a atlasu stručně popíše příčiny, průběh, výsledek a důsledky první světové války. Uvede příklady a důsledky zneužití techniky v první světové válce (zbraně, válečné ztráty).	Sociální skupiny na okraji společnosti 19. století a jejich zápas za rovnoprávnost. Revoluce 19. století Revoluční rok 1848 v Evropě (Itálie, Francie, Německo, Rakousko) Politické proudy Politické strany Rozklad Osmanské říše a změny na Balkáně. České země v 2. pol. 19. století Vznik Rakouska-Uherska Srovnání jednotlivých evropských velmocí Pozice Rakousko-Uherska mezi velmocemi Koloniální panství velmocí 1. světová válka Ruské revoluce Pařížská mírová konference	MUL - Kulturní diference (rozdíl mezi životem indiánů a bílých přistěhovalců v USA) MED Fungování a vliv médií (vliv na politický a kulturní život – „boj o rukopisy a hilsneriáda“-prezentace-referáty) VDO Občan, občanská společnost a stát. (Principy soužití s minoritami a respekt k identitám na příkladu menšin v RU a vztahu Čechů k rakouské monarchii)

DĚJEPIS IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky. Moderní doba Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí. Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů. Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu. Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	Ukazuje důsledky využití moderní techniky v 1. sv. válce. Uvede souvislosti mezi důsledky 1. sv. války a uspořádáním Evropy a vznikem a postavením Československa. Zhodnotí základní rysy politického, sociálního, hospodářského, zahraničněpolitického a kulturního vývoje ČSR za 1. republiky. Charakterizuje sociální a národnostní problémy ČSR. Porovná politický systém 1. a 2. republiky a popíše hlavní rozdíly. Porovná výhody a nevýhody života v demokratickém a nedemokratickém systému – na příkladech vybraných evropských států. Popíše mocenský obraz světa spojený s vyčerpáním Evropy, vzestupem USA a nastolením moci bolševiků v SSSR. Stručně vymezení základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie. Objasní příčiny a podstatu agresivní politiky totalitních států. Zhodnotí vliv světové hospodářské krize pro vývoj v Evropě a ve světě. Formuluje příklady: rasismu a antisemitismu a uvádí hlavní argumenty jejich nepřijatelnosti. Pomocí mapy a atlasu stručně popíše příčiny, průběh, výsledek a důsledky 2. světové války. Uvede příklady a důsledky zneužití techniky v druhé světové válce.	1. sv. válka, ruské revoluce - opakování Československo mezi světovými válkami Vznik a charakteristika ČSR ČSR – politický systém, hospodářství, hranice, demokratické uspořádání ohrožení demokracie v ČSR mnichovská krize a zánik demokracie v ČSR, 2. republika Svět a Evropa mezi válkami Poválečné změny a jejich odraz na mapě světa Od versailleského systému k totalitním režimům Vývoj Evropy ve 20. a 30. letech, znaky fašismu v Itálii, nacismu v Německu a komunismu v SSSR Světová hospodářská krize – její příčiny, průběh, řešení a důsledky. Cesta ke světové válce První projevy totalitní agrese, vznik válečných ohnisek Rasismus, antisemitismus, holocaust, nacionalismus II. světová válka ve světě, v Evropě a ČR Vypuknutí války a změna ve světový konflikt Průběh války, protektorát Čechy a Morava Protifašistická koalice	Historická exkurze – návštěva památníku nebo muzea zaměřeného na historii 20. st. MED – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu - příklady propagandy a manipulace za I.a II. světové války a za studené války) VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie, demokratické způsoby řešení konfliktů na příkladu ČSR) VDO – Občan, občanská společnost a stát (úloha občana v demokratické společnosti, základní hodnoty a principy demokratického politického systému-diskuse na základě vývoje ve 20. století) MUL – Kulturní diference (člověk jako součást etnika, respektování zvláštností různých etnik-na příkladech důsledků rasové nesnášenlivosti ve 30. a 40. letech 20. století)

Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky. Rozdělený a integrující se svět Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků. Posoudí postavení rozvojových zemí. Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce. Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	Charakterizuje 2. sv. válku jako nejničivější válku v dějinách. Uvede hlavní události let 1939-1945 v ČSR. Charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, hlavní vojenská, politická a hospodářská seskupení a nejvýznamnější konflikty. Vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku. Popíše vzájemné vztahy supervelmocemi USA a SSSR a situaci ve střední Evropě. Porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a demokraciích. Objasní hlavní příčiny a způsob nástupu komunistického režimu v ČSR Popíše život za socialismu, snahy o reformu v roce 1968. Přiblíží události spojené se „sametovou revolucí“. Nalezne příčiny rozpadu světového koloniálního systému a jeho průběh. Zhodnotí postavení rozvojových zemí po rozpadu koloniálního systému. Vysvětlí hlavní výhody euroatlantické spolupráce po roce 1945 a v současnosti. Uvádí příklady pokusů o integraci Evropy v minulosti a stručně popíše její současný stav. Uvede významné mezníky našeho státu na přelomu tisíciletí Dokáže se orientovat v současném složitém světě. Vymenuje základní globální problémy dneška.	Cesta Čechů a Slováků ke svobodě Rozdělený svět Evropa a svět po 2. světové válce „Železná opona“ a studená válka, dělení světa Výchovní blok a západní blok a jejich politický a hospodářský vývoj, SSSR jako jedna ze dvou supervelmocí Životní podmínky na obou stranách „železné opony“ Hlavní ohniska válečných konfliktů ve světě Od vzniku železné opony k pádu komunismu v ČSR Československo na rozcestí Únorový převrat 1948 Československo v letech 1948 – 1968 Reformní snahy na konci 60. let Normalizace 1969-1989 Rozklad totalitního režimu v roce 1989 Etapy dekolonizace, třetí svět problémy nových států Euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie, USA jako světová velmoc Evropská integrace Naše země na přelomu tisíciletí Vznik ČR, vstup do NATO a EU Válečné konflikty na přelomu tisíciletí: terorismus, globalizace, environmentální problémy - znečišťování životního prostředí	MED – Fungování a vliv médií ve společnosti (rozbory role médií v politickém životě a v politických změnách) VKM – Jsme Evropané (evropská integrace, instituce EU a jejich fungování, přínos do současnosti) ENV – Vztah člověka k prostředí (příčiny a důsledky globalizace a její průběh ve 20. století)

Název předmětu: **Výchova k občanství – druhý stupeň (Vko)**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova k občanství je utvářen z obsahu stejnojmenného vzdělávacího oboru, který patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Ve svém vzdělávacím obsahu přímo navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na prvním stupni. Předmět má přesahy do vzdělávacího obsahu téměř všech ostatních předmětů, především dějepisu, zeměpisu, českého jazyka, výtvarné výchovy, výchovy ke zdraví a člověka a světa práce. V šestém až devátém ročníku se objevují výstupy související s ochranou člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

Výchova k občanství plní trojí úlohu: přináší žákům nové informace k poučení o společnosti, využitím poznatků z jiných předmětů umožňuje dotvářet ucelené poznání a konečně vede ke schopnosti uvádět problematiku v situacích blízkých životní zkušenosti. Výuka k občanství má velmi široké zaměření, žáci se seznamují se základními poznatky oborů jako: právo, ekonomika, ekologie, sociologie, psychologie, folkloristika, filozofie, etika, estetika, religionistika aj. Důraz je ale kladen především na to, aby si žáci vytvořili vlastní názory, vztahy a postoje ke světu, který nás obklopuje, jako k celku, aby si sami dovedli získat informace, zhodnotit je a vytvořit si vlastní názor především na obecnější a globální problémy.

Výchova k občanství v sobě spojuje několik složek, které se více či méně objevují ve všech probíraných tématech:

Vlastivědná složka, která navazuje na předmět Člověk a jeho svět na prvním stupni. Jejím cílem je rozvíjení vztahu žáků k národním hodnotám, vlastnímu regionu a obci.

Právní složka, která vede k pochopení našeho právního řádu, demokracie a především všeobecných lidských práv.

Ekonomická složka má vést žáky k zodpovědnému přístupu k majetku, a to jak soukromému, tak obecnímu a státnímu.

Psychologicko-sociologická složka pomáhá žákům v utváření sebepojetí, nalezení vztahu ke společnosti okolo nich a také k pochopení jinakosti jiných a toleranci.

Etická složka vede k pochopení našeho morálního řádu a mimo jiné učí žákům pravidlům společenského chování.

Součástí výchovy k občanství je i ochrana člověka za mimořádných situací a poskytování první pomoci.

Očekávané výstupy vycházejí z okruhů: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk, stát a hospodářství, Člověk, stát a právo a Mezinárodní vztahy a globální svět.

Předmět má časovou dotaci jedna hodina týdně ve všech ročnících druhého stupně. Výuka se realizuje se všemi žáky třídy většinou v kmenové učebně (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny), v případě potřeby a vhodných tématech se využívá k výuce vhodná odborná učebna s připojením na internet.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- týmové práci, tvořivosti a zodpovědnosti celé skupiny, prezentaci výsledků před celou třídou, časté práci s textem a formulaci vlastních myšlenek žáků,

- vyhledávání informací z dalších zdrojů, využívání internetu, odborných publikací, časopisů a encyklopedií,
- diskusi za účelem tříbení názorů na skutečnosti.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- výměně názorů a jejich obhajování při dodržení tolerance k názorům druhých,
- zpracování informací z různých zdrojů a jejich kritickému hodnocení,
- schopnosti dívat se na problém z několika stran a hledání různých variant řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- vyjadřování svých názorů a jejich obhajobě,
- dodržování pravidel věcné diskuse,
- seznámení s etiketou a pravidly kultivovaného vystupování.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci ve skupinách a toleranci k jiným názorům.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- základním znalostem z oblasti práva, státnosti a lidských práv,
- zodpovědnosti za sebe, svůj, obecní i státní majetek,
- vytváření názorů na obecné a globální problémy, k poznávání cizích kultur.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- sebepoznání (jako součástí přípravy na budoucí povolání,
- poznání norem společenského chování,
- vede žáky k prezentaci výsledků práce různými formami.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu. Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti projevům lidské nesnášenlivosti.	Zná státní svátky a vysvětlí jejich smysl a význam pro naši společnost. Vybere a prezentuje informace o vybraných svátcích, zvycích, zajímavostech a přírodních proměnách měsíce v roce. Najde příklady a rozumí významu vzájemné solidarity a pomoci ve třídě i v rodině. Zhodnotí své možnosti pomoci lidem a dětem v nouzi a v situacích ohrožení a obrany státu. Vhodně reaguje na varovný signál Všeobecná výstraha. Zná postupy v případě nařízení evakuace vč. zásad opuštění bytu, ukrytí a nouzového přežití. Zná základní zásady a postupy spojené s povodněmi, atmosférickými poruchami, haváriemi a dalšími mimořádnými situacemi. Modelově poskytne první pomoc, včetně život zachraňujících úkonů, dbá na bezpečnost svou i okolí. Zapojuje se do společných činností v rámci třídy a školy. Zdůvodní význam rodiny a spolupráce jejich členů. Uvede z vlastní zkušenosti přínosy spolupráce ve třídě, škole a v rodině při řešení problémů vytváření a dosahování cílů. Objasní význam dodržování pravidel pro soužití ve skupině lidí (rodina, třída, škola). Uvede příklady vhodných řešení konfliktů v rodině a ve třídě a ve škole. Projevuje kladný vztah k našemu národu, jeho tradicím a osobnostem a respektuje ostatní národnosti. Rozpozná výrazné projevy xenofobie, rasismu a netolerantního chování a zaujímá aktivní postoj vůči projevům lidské nesnášenlivosti.	Státní svátky a tradice naší kultury Prezentace vybraného měsíce v roce Adopce na dálku, rodina, třída, škola Lidská solidarita, spolupráce, pomoc lidem v nouzi Ochrana člověka za mimořádných událostí, obrana státu. Klasifikace mimořádných situací varovný signál „Všeobecná výstraha“ Evakuace, ukrytí a nouzové přežití Povodně a zátopové oblasti Péče o zdraví a poskytování první pomoci, nácvik masáže srdce Význam rodiny a manželství Rodinné vztahy, řešení konfliktů Život mezi lidmi Mezilidské vztahy Zásady lidského soužití Dělbá práce a činnosti Naše třída Pravidla, lidská a dětská práva Školní řád, pravidla třídy vlastenectví, nacionalismus osobnosti našeho národa konflikt, příčiny, semafor řešení předsudky, xenofobie rasismus, diskriminace	MUL – Lidské vztahy (uvědomění si důležitosti integrace jedince v rodinných vztazích) MUL-Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci bez

Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje;	Zaujímá vstřícný postoj k lidem s odlišným názorem, kulturou nebo vyznáním. Uvede příklady porušování dětských práv. Uvede příklady vhodných řešení konfliktů v rodině a ve třídě. Rozpozná projevy násilného chování a šikany a kyberšikany a uvede vhodné způsoby ochrany. Pěstuje zdravou sebedůvěru. Je schopen překonávat překážky a osobní nedostatky. Modelově řeší konflikty vhodným způsobem. Popíše státní symboly našeho státu a objasní způsoby jejich používání. Uvede příklady institucí a orgánů podílejících se na správě obce, kraje a státu a rozlišuje jejich úkoly. Rozumí principu základního rozdělení státní moci v ČR a jeho smyslu a úkolům jeho jednotlivých složek. Popíše fungování obecní samosprávy ve své obci. Popíše rozdíl mezi ekologickým a konzumním způsobem života. Zamýšlí se nad důsledky ničení přírodního prostředí pro lidstvo. Uveden některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR (NATO, EU, OSN, OBSE). Porozumí významu začlenění ČR do EU a NATO. Sestaví rozpočet jednotlivce, odliší hlavní příjmy a výdaje, zváží jejich nezbytnost a navrhne řešení při přebytku nebo schodku.	lidská práva a jejich porušování hodnoty člověka fyzické a duševní zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířeného proti sobě samému Agrese, násilné chování, šikana a kyberšikana, sebedůvěra, řešení konfliktů Státní symboly ČR, účel a způsoby použití Stát, složky státní moci jejich úkoly Orgány a instituce státní správy, krajské a obecní samosprávy Projekt – moje obec Návštěva městského úřadu Globalizace – ekologická krize, ekologický způsob života Bezpečnostní prostředí NATO, kolektivní obrana, článek 5 EU, bezpečnostní a obranná politika OSN, modré přilby, znak OSN OBSE Hospodaření jednotlivce a domácnosti	ohledu na jejich kulturní a sociální příslušnost) VDO - Formy participace občanů v politickém životě stát (obec jako základní jednotka samosprávy státu – její fungování) VDO Občan, občanská společnost a stát (občan jeho práva a povinnosti) VDO - Občanská společnost a škola (příklady spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci) VKM Jsme Evropané (instituce EU a jejich fungování, symboly a svobody)

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti projevům lidské nesnášenlivosti. Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají.	Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat službu či zboží, a na koho se obrátit v případě stížnosti či sporu. Rozpoznává a rozlišuje projevy schopností u sebe i ostatních. Rozliší agresivní a asertivní komunikaci mezi lidmi a porovná jejich důsledky pro jedince i společnost. Uvědomuje si důsledky porušování různých typů pravidel pro sebe i své okolí. Koriguje své chování a jednání. Zná smysl krizových stavů a dokáže je mezi sebou porovnat. Zná a popíše výhody demokratického způsobu vlády v ČR pro život občanů. Vysvětlí pojmy: prezident, vláda a parlament v systému českého státu. Pozná typické znaky a projevy vlastenectví. Charakterizuje národnostní menšiny žijící v ČR a příčiny nesnášenlivosti vůči nim. Vysvětlí smysl dodržování lidských práv pro člověka a společnost a uvede příklady porušování lidských práv a možných postihů za ně. Vysvětlí smysl Listiny základních práv a svobod a popíše její hlavní oblasti a smysl. Vyhledá a prezentuje jeden globální problém, vysvětlí jeho příčiny, projevy a důsledky a naznačí možné řešení. Uvede stručnou charakteristiku muzea, kina, kulturního domu, knihovny, divadla, galerie ze svého okolí a vyjádří svůj názor na jejich služby a přínos. Uvede příklady přínosu významných osobností pro rozvoj naší země.	Nakupování a placení Schopnosti a vlohy Řešení názorového střetu Rodina, kamarádi, škola Zákony, morální a společenská pravidla Pozdrav a podání ruky, chování v dopravě Krizové stavy Vlastenectví a nesnášenlivost Národnostní menšiny Základní lidská práva, práva dítěte, Xenofobie, rasismus, Antisemitismus, náboženská nesnášenlivost Postihy za porušování lidských práv Záruky ochrany Role ombudsmana Globální problém a jeho řešení -projekt Popis kulturního života ve svém bydlišti a regionu, společenských a kulturních zařízení významné osobnosti naší země Naše vlast – zajímavá a památná místa, co nás proslavilo	VDO - Občanská společnost a škola (znalost pravidel společenského chování) MUL - Lidské vztahy (soužití v rámci třídy a školy dětí s různou kulturní a národnostní příslušností)

Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje. Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu. Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí. Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti, a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi.	Objasní rozdíl mezi hmotnou a duchovní kulturou, rozliší základní druhy umění. Vysvětlí pojem kulturní bohatství a uvede k jeho jednotlivým druhům konkrétní příklady z naší vlasti. Popíše způsoby, jak se může dospělý i dítě podílet na ochraně kulturních památek a přírodního dědictví. Vysvětlí rizika a příčiny požárů a popíše princip hoření. Charakterizuje zásady protipožární prevence, v případě vzniku požáru adekvátně reaguje v modelových situacích. Bezpečně opustí požárem ohrožený prostor a vyhledá bezpečí. Poskytne první pomoc v případě popálení a otravy zplodinami hoření. Aktivně předchází rizikům běžných úrazů, otrav, tonutí, popálenin, které hrozí v různém prostředí, včetně jejich příznaků a dopadů a poskytnutí první pomoci. Vhodně reaguje a jedná v případě ohrožení a nebezpečí, adekvátně pomůže sobě i blízkému v nouzi. Objasní nebezpečí působení masmédií, masové kultury a reklamy na člověka. Sleduje určité druhy reklamy, provede její rozbor a vytvoří vlastní reklamní kampaň. Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a uvede způsoby jejich ochrany. Porovná majetek s dalšími životními hodnotami. Popíše funkce a formy peněz. Sestaví rozpočet domácnosti. Rozliší pravidelné, nepravidelné a jednorázové příjmy. Zváží nezbytnost výdajů a odliší pevné, kontrolovatelné a jednorázové výdaje. Rozhodne v jaké situaci je vhodné a nevhodné si půjčit. Vysvětlí příčiny a důsledky nespaceného dluhu. Navrhne řešení schodku rozpočtu domácnosti. Popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby, na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele.	Ochrana proti vandalismu Požáry a jejich rizika Ochrana před úrazem elektrickým proudem Péče o zdraví a poskytování první pomoci Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému Kulturní život – prostředky masové komunikace, masmédiá Reklama Vlastnictví – formy vlastnictví, Hmotné a duševní vlastnictví Autorská práva, pirátství Hospodaření domácnosti Přebytek a schodek rozpočtu domácnosti Majetek – ochrana vlastnictví, hospodaření s penězi Nakupování a placení	MED-Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě na konkrétních příkladech)

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Člověk ve společnosti Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody a konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem. Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci. Člověk jako jedinec Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potencialů pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet	Rozumí činností integrovaného záchranného systému. Zná zásady chování při povodni, zemětřesení, požáru, lavinovém nebezpečí, atmosférických poruchách, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu Komunikuje vhodně a slušně, jak na verbální, tak na neverbální úrovni. Posoudí chování jiných v předložených situacích. Vysvětlí pojem gender, zaujme postoj k rozdělení mužských a ženských rolí v naší společnosti. Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů, vysvětlí pojem společenská skupina. Popíše a posoudí vlastnosti své osobnosti (temperament, paměť, vůli, charakter, schopnosti, dovednosti, zájmy, vloh, hodnoty, inteligenci, emocionální inteligenci, zdravotní stav), uvede, které chce rozvíjet a vysvětlí jejich význam pro svůj osobní život, pro společenský život i pro přípravu na budoucnost. Stručně charakterizuje vývoj vlastností osobnosti v průběhu lidského života, vyjmenuje fáze lidského života. Popíše a posoudí své záporné vlastnosti, objasní možnosti jejich kultivace. Stanoví své krátkodobé a dlouhodobé finanční cíle a rozhodne o způsobu dosažení těchto cílů.	Ochrana člověka za mimořádných událostí (improvizované obydlí, havárie s únikem nebezpečných látek), obrana státu. význam přípravy občanů k obraně státu, branná povinnost Lidská setkání, solidarita, pomoc lidem v nouzi Vztahy mezi lidmi – mezilidská komunikace Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, výhody spolupráce lidí ve skupině, společenská skupina Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle, osobní kázně při seberozvoji.	MUL – Princip sociálního smíru a solidarity (pravidla chování občanů vedoucí k odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám) MUL – Lidské vztahy (předsudky a vžité stereotypy v komunikaci s jinými lidmi – příčiny a důsledky diskriminace)

osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru. Stát a právo Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky. Rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a podniků, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. Priměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství. Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci. Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování. Rozlišuje a porovná úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.	Určí rizika ohrožující dosažení finančních cílů a navrhne způsob jejich zmírnění. Vysvětlí pojem stát a jeho funkce. Porovná různé typy států a vysvětluje pojmy: demokracie, diktatura, teokracie, monarchie a republika. Popíše formy voleb, druhy volebního práva a systém voleb v ČR. Zdůvodní smysl voleb v demokratickém státě a jejich dopad na běžného občana. Porovná různé typy politických stran (pravice, levice, extrémní strany). Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání. Vyjmenuje orgány zákonodárné, výkonné a soudní moci, uvede jejich základní charakteristiku, kompetence a úkoly, na předloženém příkladu posoudí jejich práci. Uvede příklady základních lidských práv a jejich porušování. Vyjmenuje základní právní normy z občanského, rodinného, obchodního, pracovního a finančního práva a je schopen najít jejich znění na internetu. Rozpozná nekalé obchodní praktiky. Uvede základní náležitosti jednotlivých smluv, napíše jejich příklad. Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, je si vědom rizika jejich porušování. Analyzuje příklady porušení právních ustanovení. Rozlišuje a porovná úkoly soudů, armády, policie, notářů a obecních úřadů v případech právní ochrany občanů a v případech postihování trestných činů. Rozpoznává protiprávní jednání, vysvětlí rozdíl mezi trestným činem a přestupkem.	Hospodaření domácnosti Stát – typy a funkce Principy demokracie – politický pluralismus, význam a formy voleb Politické strany: konzervativní, liberální, komunistické, nacionalistické Právní základy státu – Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce Principy demokracie – politický pluralismus, význam voleb, já, občan Lidská práva a jejich význam Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů Nakupování a placení Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost, porušování předpisů a práv Právo v každodenním životě – význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, styk s úřady	VDO – Občan, občanská společnost a stát (úloha občana v demokratické společnosti, principy a hodnoty demokratického systému) VDO – Formy participace občanů v politickém životě (volební systémy a demokratické volby)

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ IX. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Člověk ve společnosti Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti projevům lidské nesnášenlivosti. Stát a hospodářství Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.	Objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru Popíše zásady ochrany před mimořádnými událostmi způsobenými přírodními vlivy. Prakticky zvládá základní způsoby přežití v přírodě a užívá je v modelových situacích. Uvede kulturní zvláštnosti národnostních menšin v ČR a jejich přínos. Uvede přínosy a rizika přijetí uprchlíků do ČR. Vysvětlí pojmy náboženství, víra, církve, sekty a extremismus a zaujme k nim stanovisko. Charakterizuje hlavní světová náboženství. Uvede základní funkce peněz a jejich formy. Popíše výhody a rizika bezhotovostního placení a vysvětlí, jak bezpečně platit. Vysvětlí odlišnosti a omezení debetní a kreditní karty. Popíše možnosti kontroly pohybu a stavu prostředků na účtu. Vysvětlí rozdíl mezi centrálními a komerčními bankami a mezi úrokem placeným a přijatým. Charakterizuje jednotlivé finanční produkty a jejich využití. Porovná finanční produkty, zejména z hlediska jejich rizika, výnosu a likvidity. Odlíší druhy pojištění.	Význam a funkce Armády ČR Lidská solidarita, pomoc v nouzi Vztahy mezi lidmi – nesnášenlivost Základní charakteristika mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy Přežití v přírodě Péče o zdraví a poskytování první pomoci Tolerantní postoj k národnostním menšinám a cizincům Náboženství a náboženská tolerance Stručná charakteristika a zařazení. křesťanství, islám, hinduismus, judaismus, buddhismus, konfucianství Majetek, vlastnictví – duševní vlastnictví, jeho ochrana Peníze – funkce a podoby peněz, formy placení, bankovní systém Peníze – rozpočet státu, daně, sociální dávky Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	MUL – Lidské vztahy (udržování tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s lidmi bez ohledu na jejich náboženskou aj. příslušnost) Dě: judaismus, křesťanství, islám, buddhismus MED – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (zjednodušování sdělení, klamavá reklama na prodej zboží a ceny) VDO – Občan, občanská společnost a stát (povinnosti občana a práva občana ve vztahu ke státnímu rozpočtu a daním)

Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. Stát a právo Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů. Mezinárodní vztahy, globální svět Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenním životě občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce	V příkladu navrhne vhodné využití pojištění. Odliší spotřebu, úspory a investice a jejich využití. V příkladu navrhne řešení přebytku rozpočtu. Odliší čistý a hrubý příjem. Na příkladu vysvětlí, jak nabídka, poptávka a konkurence ovlivňuje cenu. Vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz. Charakterizuje státní rozpočet a jeho příjmovou i výdajovou složku. Uvede příklady dávek a příspěvků pro občany ze státního rozpočtu. Uvede příklady daní. Vyjmenuje základní části každé pracovní smlouvy. Napíše žádost o zaměstnání a strukturovaný životopis. Vyhledá výsledky posledních voleb do zastupitelstev, vysvětlí jejich smysl a uvede příklady souvislosti mezivýsledky voleb a každodenním životem občanů. Uvede základní fakta o EU, pomocí mapy vyjmenuje členské státy EU, popíše vliv začlenění ČR do EU na život občanů. Posoudí výhody mezinárodní spolupráce v EU a jejich dopad. Uvede základní fakta o NATO, OSN, posoudí jejich význam a funkci ve světovém dění. Uvede výhody spolupráce mezi státy. Na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR	Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, fungování trhu, právní formy podnikání Půjčky a jejich rizika Výroba, obchod, služby – jejich vztahy a návaznost Člověk ve světě práce Evropská integrace – podstata, význam, výhody, ČR v EU	VKM – Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské integrace, instituce EU, čtyři svobody, fungování EU)

mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, v regionu. Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti, a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi.	Vysvětlí pojem globalizace a jeho důsledky. Uvede příklady některých projevů globalizace, jejich klady a zápory. Vybere některé globální problémy, vyjádří k nim svůj postoj. Posoudí možné příčiny a důsledky těchto globálních problémů. Vysvětlí souvislosti globálních problémů a lokálních problémů na několika příkladech. Uvede příklady projevů a navrhne možná řešení těchto problémů na místní úrovni a své osobní možnosti. Vyhledá a uvede poslední projevy mezinárodního terorismu a vyjádří k nim vlastní postoj. Objasní nezastupitelnou roli ozbrojených sil ČR při obraně státu a řešení nevojenských krizí. Sestaví rozpočet domácnosti. Porovná majetek a závazky domácnosti v bilanci. Porovná nabídky úvěrů. Uvede příklady spotřebitelských úvěrů. Vysvětlí postup získání úvěru včetně posouzení schopnosti splácet. Vysvětlí postup vymáhání dluhu. V příkladu navrhne řešení zadlužení. Vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení.	Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN). Globalizace – projevy, klady a zápory Globalizace – významné globální problémy, včetně válek a terorismu, možnosti a způsoby jejich řešení. Hospodaření domácnosti Přebytek rozpočtu domácnosti Schodek rozpočtu domácnosti	ENV - Vztah člověka k prostředí (příčiny a důsledky globalizace, principy udržitelného rozvoje)

Název předmětu: Fyzika – druhý stupeň (Fy)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je utvářen z obsahu vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda, přičemž úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda (Chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie, Přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor, Zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava), popř. Člověk a společnost (Dějepis – historie vědeckých poznatků, objevů a vynálezů).

Vzdělávání v předmětu chápeme jako prostor pro kultivaci kreativních schopností žáků, experimentální hledání řešení otázek, chápání příčin a souvislostí. V tomto předmětu žáky směřujeme k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, vedeme je k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, k vytváření a ověřování hypotéz, učení zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislostí a vztahy mezi nimi, směřujeme k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie, a podporujeme vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Očekávané výstupy vycházejí z okruhů: Látky a tělesa, Pohyb těles, síly, Mechanické vlastnosti tekutin, Energie, Zvukové děje, Elektromagnetické a světelné děje a Vesmír.

Podle charakteru učiva a vzdělávacích cílů užíváme různé metody a formy výuky. Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v šestém, sedmém a osmém ročníku dvě hodiny týdně a v devátém ročníku jednu hodinu týdně. Výuka se uskutečňuje v odborné učebně fyziky a chemie, popř. kmenové učebně nebo v jiných vhodných odborných nebo kmenových učebnách. Výuka probíhá s celou třídou (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny). V šestém až devátém ročníku jsou laboratorní práce z Fyziky zařazeny do předmětu Pracovní činnosti, jednodušší laboratorní práce mohou být realizovány navíc i v rámci předmětu Fyzika. Součástí výuky je jedna jednodenní exkurze mimo město na vybrané technické zařízení.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- vyhledávání, třídění a propojování informací,
- používání odborné terminologie,
- samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací,
- nalézání souvislostí mezi získanými daty.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- řešení problémů, při kterých využívají základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- práci ve skupinách, založené na komunikaci se spolužáky, respektování názorů druhých a na diskusi,
- formulaci vlastních myšlenek písemnou i mluvenou formou.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- vzájemné spolupráci vedoucí k řešení problémů při výuce,
- v různých situacích, ve kterých se při učení ocitá, posiluje jejich sebedůvěru, pocit zodpovědnosti a učí je schopnosti ochotně pomoci.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů,
- přednostnímu používání obnovitelných zdrojů.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- šetrnému zacházení s fyzikálními přístroji a zařízením,
- dodržování bezpečného chování při práci s fyzikálními pomůckami.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

FYZIKA VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Látky a tělesa Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že částice látek se neustále pohybují a vzájemně na sebe působí. Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa. Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty. Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů. Elektromagnetické jevy Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní. Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu. Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.	Rozdělí látky a tělesa. Posoudí rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou. Poznává působení gravitační síly na tělesa. Vysvětlí nepřímé důkazy o pohybu částic (difúze, Brownův pohyb). Rozpozná pojmy: molekula, atom, iont. Používá značky základních veličin a jejich jednotky, měří délku tělesa různými měřidly a výsledek napíše v různých jednotkách. Měří hmotnost pevných a kapalných těles na rovnoramenných vahách Měří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce. Měří teplotu pomocí teploměrů. Počítá rozdíl teplot z naměřených hodnot. Vysvětlí, proč se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší Měří časový úsek pomocí stopek. Stanoví základní schematické značky součástí elektrického obvodu, sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod, načrtne jeho schéma. Aplikuje základní zásady bezpečnosti při práci s elektrickými spotřebiči.	<u>Stavba látek</u> - tělesa a látky - gravitační síla - složení látek (atomy, molekuly) <u>Elektrické vlastnosti látek</u> - model atomu - ionty - elektrování těles <u>Měření fyzikálních veličin</u> - délka - hmotnost - objem - hustota - teplota - čas <u>Magnetické vlastnosti látek</u> - magnetické pole - magnetizace - indukční čáry magnetického pole <u>Elektrický obvod</u> - elektrický proud, elektrické napětí - vodiče, izolanty - elektrické spotřebiče - magnetické pole elektrického proudu - schéma elektrického proudu	Che - atomy, ionty, prvky, chemická vazba Ma - jednoduché výpočty Ma - převody jednotek, převodní vztah Ze - časová pásma

FYZIKA VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Pohyb těles, síly Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu. Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles. Změří velikost působící síly. Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil, působící na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici. Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích. Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů. Mechanické vlastnosti kapalin	Porovná, kdy je těleso v klidu či v pohybu, jaký druh pohybu těleso koná a po jaké dráze se pohybuje. Rozdělí druhy pohybů podle jejich dráhy a rychlosti, měří dráhu tělesa v čase, počítá stálou nebo průměrnou rychlost jeho pohybu, zaznamená ji graficky. Rozdělí druhy síly a používá jednotky síly. Porovná souvislost mezi gravitační silou a hmotností tělesa. Měří siloměrem a počítá hmotnost tělesa. Nalézá vztah mezi tlakovou silou a tlakem. Zkoumá vznik třecí síly a měří její velikost pomocí siloměru. Zkouší, jak se dá ovlivnit velikost třecí síly v praxi. Počítá velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů. Určí těžiště tělesa. Vysvětlí princip tří Newtonových pohybových zákonů. Rozdělí otáčivé pohyby těles. Definuje jedno a dvojnásobnou páku. Shrne princip fungování kladky. Počítá rovnováhu sil na páce i na pevné kladce. Na základě Pascalova zákona komentuje funkci hydraulického zařízení.	Klid a pohyb tělesa druhy pohybů Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb Výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu, dráha pohybu Síla a její měření, gravitační síla Tlaková síla, tlak Třecí síla, měření třecí síly Skládání sil, rovnováha sil, výslednice sil, těžiště tělesa Tři Newtonovy pohybové zákony Otáčivé účinky síly Páka, kladka Pascalův zákon, hydraulické zařízení	Ma – převody jednotek Ze – gravitační pole Země ENV – Vztah člověka k prostředí - rozložení nákladu v silniční dopravě – přetěžování => škody na komunikacích Ma – grafické sčítání a odčítání úseček ENV – Vztah člověka k prostředí - vliv civilizace na stav atmosféry Země Ze – vliv Měsíce na Zemi – odliv a příliv

Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů. Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.	Posoudí souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapalin, řeší jednoduché související úlohy. předpoví souvislosti atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře. Vysvětlí, proč vzniká vztlaková síla. Rozhodne, kdy těleso v kapalině plove, vznáší se nebo klesá ke dnu. Počítá velikost vztlakové síly kapaliny nebo plynu působící na těleso.	hydrostatický a atmosférický tlak Vztlaková síla Archimédův zákon Stejnorodé a nestejnorodé těleso Plování, vznášení se a potápění (stejnorodého) tělesa	

FYZIKA VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Světelné děje Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh. Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami. Energie Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa. Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh. Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem. Elektromagnetické děje Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí. Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů.	Stanoví zdroje světla, šíření světla, jeho rychlost v různém prostředí. Porovná stín, polostín a měsíční fáze. Porovná zákonitosti dopadu světelných paprsků na různá tělesa. Objasní, kdy těleso koná mechanickou práci. Posoudí vztah mezi výkonem a prací tělesa a řeší jednoduché úlohy. Porovná pohybovou a polohovou energii těles, vysvětlí, proč dochází k jejich přeměně. Vysvětlí, proč dochází ke změnám vnitřní energie. Počítá teplo přijaté a odevzdané. Rozdělí jednotlivé přeměny skupenství látek. Počítá skupenské teplo tání. Objasní anomálii vody. Aplikuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s elektrickými přístroji. Stanoví základní pojmy – atom, části atomu, ionty, elektrický náboj. Seznámí se s působením elektrické síly na těleso a rozhodne, zda je v jeho okolí elektrické pole. Zkoumá podmínky, za jakých prochází obvodem elektrický proud. Měří elektrický proud a napětí. Řeší úlohy s využitím Ohmova zákona.	Optika vlastnosti světla, zdroje světla, optické prostředí, stín, fáze Měsíce Rychlost světla odraz, lom a rozklad světla Práce Práce při přemisťování tělesa Výkon, výpočet výkonu Pohybová a polohová energie Vzájemná přeměna pohybové a polohové energie Vnitřní energie Změna vnitřní energie při konání práce a tepelné výměně Změny skupenství látek Tání a tuhnutí, skupenské teplo tání Vypařování a kapalnění Hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními Elektrické a magnetické pole, elektrický náboj, vodič a izolant v elektrickém poli Siločáry elektrického pole Směr elektrického proudu v obvodu Měření elektrického proudu a napětí Ohmův zákon Elektrický odpor, rezistor, reostat Sériové a paralelní zapojení rezistorů	ENV-Základní podmínky života-(globální oteplování Země, skleníkový efekt a jeho dopady na ekologii Země) Che – molekula, atom Ze – magnetické póly Země

FYZIKA IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Elektromagnetické a světelné děje Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní. Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí. Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností. Zapojí správně polovodičovou diodu. Energie Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. Zvukové děje Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. Posoudí možnost zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí. Vesmír Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet. Odliší hvězdu a planety na základě jejich vlastností.	Rozliší vodič od izolantu. Uvádí příklady vedení proudu v kapalinách a plynech z běžného života a přírody. Ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce a vysvětlí, proč vzniká střídavý proud. Rozlišuje střídavý a stejnosměrný proud na základě jejich časového průběhu. Popisuje funkci transformátoru, jeho využití při přenosu elektrické energie. Popisuje způsoby výroby a přenosu elektrické energie, rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, a posuzuje příznivé i nepříznivé vlivy výroby elektrické energie na životní prostředí. Na základě praktických ukázek a pokusů zjišťuje podstatu zvuku a rozděluje pojmy: kmitočet, tón, hladina zvuku. Aplikuje způsoby ochrany sluchu před nadměrným hlukem. Porovná pohyb vesmírných těles na základě poznatků o gravitačních silách. Porovná planety podle jejich složení. Rozděluje planetu a hvězdu.	Magnetické pole cívky s proudem Cívka ve stejnorodém magnetickém poli Stejnoseměrný elektromotor, elektromagnetická indukce vznik střídavého proudu transformátory, rozvodná elektrická síť, generátory elektrického proudu Vedení elektrického proudu v polovodičích Polovodičová dioda, fotodioda, polovodičové součástky. Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Výroba a přenos elektrické energie. Jaderná energie Ochrana lidí před radioaktivním zářením Vlastnosti zvuku, prostředí šíření zvuku – vodiče a izolanty zvuku Rychlost zvuku Tón – výška a kmitočet Nucené chvění a rezonance Odras zvuku Ozvěna Pohlcování zvuku Hlasitost zvuku Sluneční soustava, její hlavní složky, měření vzdáleností ve vesmíru, měsíční fáze Hvězdy, složení hvězd. Vznik a vývoj vesmíru.	Exkurze na vybraná technická zařízení Ze – magnetické pole Země ENV – Základní podmínky života (energie, šetření energií, alternativních zdrojů, jejich výhody a nevýhody, výhody a nevýhody energie z jádra - úložiště jaderného odpadu) ENV - Vztah člověka k prostředí – nadměrný hluk (např. kolem dálnic) a jeho negativní dopad na okolní faunu a flóru Ze – postavení Země ve vesmíru, vznik a vývoj Země

Název předmětu: **Chemie – druhá stupeň (Che)**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Chemie vzdělávací oblasti Člověk a příroda včetně průřezových témat, přičemž je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a tak zčásti s matematikou (např. Zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, Přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, Fyzika – vlastnosti látek, Matematika – chemické výpočty, vyčíslování rovnic, sestavování vzorců chemických látek).

Vše, co nás obklopuje, se skládá z látek, poznatky o těchto látkách a jejich přeměnách společně s jejich pozorováním a bezpečnými pracovními návyky při práci s nimi jsou podstatným obsahem tohoto předmětu. Vzdělávání v předmětu chemie tedy směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí. Na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí a částicového složení, učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy, učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, učí získávat a upevňovat poznatky pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky a rozvíjet logické myšlení v návaznosti na příbuzné přírodní vědy.

Očekávané výstupy jsou rozděleny do okruhů: Pozorování, pokus a bezpečnost práce, Směsi, Částicové složení látek a chemické prvky, Chemické reakce, Anorganické sloučeniny, Organické sloučeniny, Chemie a společnost.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: výuka je spojována s praktickými cvičeními, nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, práce ve skupinách a demonstrační pokusy Součástí výuky je v každém ročníku krátkodobá exkurze k zařízením souvisejících s výukou. Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v osmém a devátém ročníku 2 hodinách týdně. Žáci se vyučují zpravidla v nedělených třídách (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny), a to v odborné učebně chemie a fyziky, popř. v laboratoři chemie nebo kmenových třídách, vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou bezpečnostní legislativou. Laboratorní práce týkající se okruhů probíraných v chemii se realizují v rámci předmětu Pracovní činnosti. V rámci hodiny Chemie může vyučující zařadit jednodušší laboratorní práce navíc.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, a k jejich popisu,
- hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlením,
- správnému používání chemických termínů, symbolů a značek,
- možnosti samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- řešení předkládaných problémových situací souvisejících s učivem chemie,
- možnosti obhajovat svá rozhodnutí,
- promýšlení pracovních postupů praktických cvičení,
- nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty,
- aplikaci poznatků v praxi.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- správnému užívání chemických symbolů a značek a chemické terminologie,
- správné argumentaci,
- vzájemné komunikaci při řešení úkolů.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- vzájemné spolupráci při řešení úkolů,
- smysluplné diskusi,
- vytváření situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- respektu a dodržování pravidel při práci,
- dodržování pravidel slušného chování,
- chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů,
- zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolání a poskytnutí první pomoci).

Kompetence pracovní

Učitel vede k:

- bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení,
- dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí,
- využití poznatků v běžné praxi.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

CHEMIE VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Pozorování, pokus a bezpečnost práce Určí společné a rozdílné vlastnosti látek. Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí. Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek. Směsi Rozlišuje směsi a chemické látky. Vypočítá složení roztoků, připraví praktický roztok daného složení. Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek. Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi. Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití. Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.	Pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace). Rozliší fyzikální a chemický děj. Definuje zásady bezpečné práce. Poskytne první pomoc. Označí telefonní číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc. Rozliší a pojmenuje druhy směsí. Definuje pojmy rozpustnost, roztok koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený. Definuje vliv teploty, plošného obsahu, povrchu na rychlost rozpouštění. Vypočítá hmotnostní zlomek složek směsí a koncentrací. Vyjádří vlastními slovy princip, postup a užití v praxi metody oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace. Provede filtraci a destilaci ve školních podmínkách. Zvolí vhodný postup k oddělování složek směsí. Vyjmenuje druhy a význam vod podle užití a znečištění. Uvede procentový obsah hlavních složek vzduchu. Vysvětlí význam vzduchu jako průmyslové suroviny a hlavní znečišťovatele vzduchu. Vysvětlí vznik a význam inverze a smogu. Definuje pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní číslo. Popíše vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu. Určí náboj atomu a molekuly.	látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje bezpečnost práce při práci s chemickou látkou a při pokusech směsi různorodé a stejnorodé roztoky, složení roztoků exkurze do místních provozů (ČOV, moštárna) oddělování složek směsí voda vzduch atom, molekula, ionty	ENV – Vztah člověka k prostředí - (likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek) Exkurze do provozu (místní ČOV) ENV – Základní podmínky života (vysvětlení významu vody a vzduchu jako základní podmínky života) MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kritický přístup k informacím z médií k problematice čistoty vody a vzduchu) MED – Tvorba mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu (sledování a vyhledávání informací o nových objevech v mikrosvětě - nanotechnologie apod.)

Částicové složení látek a chemické prvky Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech. Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti. Chemické reakce Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání. Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu. Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu. Anorganické sloučeniny Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a	Nakreslí schéma atomu. Odvodí vznik kationtů a aniontů z atomu. Vysvětlí rozdíl mezi atomem a molekulou. Chemicky zapíše atom a molekulu. Napíše české názvy a značky prvků: H, Li, Na, K, Be, Mg, Ca, Ba, Ra, V, Cr, Mo, W, Mn, Fe, Os, Co, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Cd, Hg, B, Al, C, Si, Sn, Pb, N, P, As, Sb, O, S, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar, Kr, Xe, Ra, Fe. Vysvětlí uspořádání prvků v periodické soustavě prvků. Zařadí prvek do skupiny a periody v periodické soustavě prvků (PSP). Vyhledá prvek podle skupiny a periody PSP. Definuje periodický zákon. Objasní pojmy kovy, nekovy, polokovy. Předvede, co lze odvodit z čísla skupiny a co z čísla periody. Vyjádří pojem perioda, skupina a jak se značí. Umí vysvětlit rozdíl mezi prvkem a sloučeninou. Urcí počet atomů ve vzorci. Vysvětlí pojem elektronegativita. Vyhledá elektronegativitu prvku v PSP. Urcí charakter chemické vazby podle elektronegativity Vypočítá typ vazby. Vysvětlí význam symbolů v chemické rovnici. Zapíše slovně popsaný chemický děj chemickou rovnicí. Zapíše jednoduché rovnice (hoření C, S apod.). Uvede typy chemických reakcí a obecný zápis. Zformuluje zákon zachování hmotnosti. Opraví špatně vyčíslenou jednoduchou rovnicí. Vyčíslí jednoduchou rovnicí. Vysvětlí pojem halogenid a pravidla názvosloví halogenidů. Vytvoří vzorec z názvu a naopak. Vyjádří vlastními slovy význam a užití NaCl. Definuje pojem oxid a umí jej podle PSP určit. Aplikuje pravidla názvosloví oxidů. Vytvoří vzorec z názvu oxidu a naopak. Popíše a dokáže zapsat rovnici jejich reakce s vodou, kyselinou a hydroxidem. Definuje pojmy kyselinotvorný oxid, zásadotvorný oxid podle elektronegativity určí kyselinotvorný a zásadotvorný oxid. Orientuje se na stupnici pH.	chemické prvky periodická soustava prvků (PSP) chemické sloučeniny chemická vazba chemické reakce zákon zachování hmotnosti oxidy jednoduché anorganické sloučeniny kyselost a zásaditost roztoků, pH sloučeniny halogenidy	ENV – Vztah člověka k prostředí (upozornění na nebezpečí poškození životního prostředí některými prvky a jejich sloučeninami: těžké kovy, baterie z mobilních telefonů, součástky PC v odpadu apod.) MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (informace a názory v médiích k problematice solení vozovek, formulace vlastních názorů) ENV – Vztah člověka k prostředí - vliv pH na život ve vodě (mrtvá jezera v Kanadě, řeky u nás) ENV Vztah člověka k prostředí - reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení

posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí. Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet. Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.	Označí rozmezí pH kyselin a zásad. Definuje pojem indikátor. Popíše barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu na univerzálním indikátoru. Popíše podstatu vzniku kyselých dešťů a vliv v přírodě. Vysvětlí pojem kyselina. Definuje pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých. Vytvoří vzorec z názvu kyseliny a naopak. Napiše vzorec, vlastnosti, význam a užití HCl, H₂SO₄, HNO₃. Definuje zásady bezpečné práce s kyselinami. Uvede postup ředění H₂SO₄ koncentrované. Poskytne první pomoc při poleptání. Vysvětlí pojem hydroxid (zásada). Uvede pravidla názvosloví hydroxidů. Vytvoří vzorec z názvu hydroxidu a naopak. Napiše vzorec, vlastnosti, význam a užití NaOH, KOH, NH₄OH, Ca(OH)₂. Dodržuje zásady bezpečné práce s hydroxidy. Poskytne první pomoc při poleptání. Sestaví a vypočítá rovnice neutralizace a ionizace, i jejich obecné rovnice z uvedených kyselin a hydroxidů: HCl, H₂SO₄, HNO₃, NaOH, KOH, NH₄OH, Ca(OH)₂. Pojmenuje reaktanty a produkty neutralizace (obecně) ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů. Uvede příklady užití neutralizace v praxi. Vysvětlí pojem sůl. Vyjádří pravidla názvosloví solí kyslíkatých i bezkyslíkatých. Vytvoří vzorec z názvu soli a naopak. Uvede příklady použití solí z praxe - hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec. Popíše chemický princip výroby páleného vápna, hašeného vápna a princip tvrdnutí malty.	kyseliny hydroxidy neutralizace, vznik solí	kyselých dešťů, vznik smogu a jeho vliv na zdraví ENV – Vztah člověka k prostředí - nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování kyselin a hydroxidů ENV – Vztah člověka k prostředí - nebezpečí nadměrného hnojení um. hnojivy (stav plodin, ohrožení zdrojů pitné vody, poškození půdy apod.

Anorganické sloučeniny Porovná vlastnosti a využití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí. Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet. Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi. Organické sloučeniny Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy. Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů. Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu.	Napíše vzorec, význam, užití metanu, etanu, glycerolu, fenolu. Vysvětlí pojem vícesytný alkohol. Vysvětlí rozdíl líh (etanol) – denaturovaný líh Vydělá vlastními slovy podstatu alkoholového kvašení Určí princip výroby destilátů. Vydělá vlastními slovy důsledky působení metanolu a etanolu na člověka. Napíše vzorec, význam, užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu. Zná příklady negativních účinků formaldehydu a acetonu. Definiuje pravidla bezpečné práce. Napíše vzorec, význam, užití kyseliny mravenčí, kyseliny octové. Definiuje pojmy vyšší kyseliny, aminokyseliny. Zapiše obecné schéma neutralizace karbové kyseliny a obecné schéma esterifikace. Rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny. Definiuje pojmy monomer, polymer, makromolekula. Napíše rovnici a podmínky fotosyntézy. Rozdělí sacharidy (mono-, oligo-, poly-). Popíše obecné vlastnosti mono- a polysacharidů. Zařadí glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu, popíše jejich výskyt a význam. Vysvětlí podstatu diabetes. Provede důkaz glukózy a škrobu. Rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe. Rozliší tuky a oleje, zná příklady z praxe. Napíše schéma rovnice vzniku tuku. Uvede zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu. Napíše princip zmydlení. Vysvětlí rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a vliv na životní prostředí. Uvede zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam. Popíše princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu. Uvede příklad faktoru poškozující bílkoviny. Vymenuje některé z funkcí bílkovin.	deriváty uhlovodíků halogenderiváty uhlovodíků alkoholy, fenoly karbonylové sloučeniny karboxylové kyseliny makromolekulární chemie přírodní sloučeniny sacharidy	hospodářství na těžbě ropy, ochrana těžebních, dopravních a zpracovatelských provozů ropy a plynu před teroristickými útoky MED – Vnímání autora mediálních sdělení (informace o haváriích tankerů) Př – životní prostředí ENV – Základní podmínky života (znečištění životního prostředí a odpadních vod, poškozování životního prostředí v chemické výrobě, poškozování ozónové vrstvy) VKM – Evropa a svět nás zajímá - poškozování ozónové vrstvy jako globální problém lidstva Exkurze do provozu (moštárna, pálenice) ENV – Vztah člověka k prostředí - nakládání se zbytky organických rozpouštědel a acetonu ENV – Základní podmínky života - stav tropických deštných pralesů a jejich význam pro celý svět

Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů, vitamínů. Chemie a společnost Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe. Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	Popíše význam enzymů, katalyzátorů, hormonů, vitamínů A, B, C, D, E. Uvede zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě. Popíše zásady zdravé výživy. Vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí. Popíše rozdělení plastů podle vlastností. Objasní význam recyklace plastů. Definuje pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti. Definuje pojmy léčiva, drogy, pesticidy, insekticidy, karcinogeny. Uvede příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání. Popíše význam hnojiv. Uvede názvy běžně užívaných hnojiv a běžně užívané stavební materiály a pojiva.	tuky bílkoviny lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky, ředidla atd. plasty a umělá textilní vlákna chemie v životě člověka	ENV – Vztah člověka k prostředí znečištění odpadní vody saponáty ENV – Vztah člověka k prostředí plasty v odpadech, význam recyklace

Název předmětu: Přírodopis - druhý stupeň (Př)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je utvářen z obsahu vzdělávacího oboru Přírodopisu vzdělávací oblasti Člověk a příroda spolu s realizovanými průřezovými tématy, přičemž předmět úzce souvisí s ostatními předměty (Chemie: průmysl a životní prostředí - chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy; cyklus oxidu uhličitého /fotosyntéza/, Fyzika: vlastnosti vody, složení atmosféry, světelná energie, sluch, zrak, Zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, kulturní krajina, CHKO, Národní parky).

V dnešním přetechizovaném světě plní přírodopis úlohu mostu k vytváření hierarchie životních hodnot potřebných pro trvale udržitelný život. V přírodopisu žáky vedeme k odpovědnosti a úctě k životu, k vnímání krás přírody a k aktivnímu přístupu k poznávání a péči o ní. Vzdělávání v předmětu přírodopisu dále směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, umožnění poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, k podpoře vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. V hodinách se žáci učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě, jsou vedeni k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích a seznamují se u živých organismů s jejich stavbou.

Očekávané školní výstupy jsou rozděleny do okruhů: Obecná biologie a genetika, Biologie hub, Biologie rostlin, Biologie živočichů, Biologie člověka, Neživá příroda, Základy ekologie a Praktické poznávání přírody.

Podle charakteru a cílů vzdělávání se v hodinách užívají různé metody a formy práce. Nezbytnou součástí výuky jsou nabídky jednodenních exkurzí spojené s intenzivním pozorováním a krátkodobé projekty, při kterých využíváme spolupráce se subjekty činnými v této oblasti.

V rámci mezipředmětových vztahů je součástí výuky předmětu Den Země jako připomenutí významu přírody pro člověka a v rámci realizace průřezového tématu EVVO.

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět s dotací v šestém, sedmém a devátém ročníku dvě hodiny týdně, v osmém ročníku má jednodinovou dotaci. Výuka probíhá v nedělených třídách (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny). Laboratorní práce týkající se okruhů probíraných v přírodopisu se realizují v rámci předmětu Pracovní činnosti. Jednodušší laboratorní práce mohou být realizovány i v rámci předmětu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- vyhledávání, třídění a propojování přírodních jevů,
- správnému používání odborné terminologie,
- samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací,
- týmové spolupráci, k osobní zodpovědnosti za výsledky celé skupiny,
- nalézání souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- kladení otázek o průběhu a příčinách přírodních procesů, majících vliv na člověka,
- využívání různých informačních zdrojů o přírodních procesech a k práci s nimi.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky,
- souvislému a kultivovanému vyjadřování,
- umění vyslovit svůj názor, argumentovat, příp. přijmout kritiku,
- prezentaci a hodnocení své práce i práce jiných.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- využívání skupinového vyučování, které je založeno na vzájemné toleranci,
- společnému hodnocení úkolů, k úctě k práci jiných, k sebedůvěře, pocitu zodpovědnosti.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- dodržování pravidel slušného chování,
- pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami,
- získání dovedností bezpečně se chovat při kontaktu s objekty nebo situacemi potenciálně ohrožujícími zdraví nebo život,
- samostatnosti při práci, aby měli možnost sami si práci organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

PŘÍRODOPIS VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Neživá příroda P-9-6-01- Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života. P-9-6-05 – Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků. Obecná Biologie a genetika P-9-1-01 - Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů. Základy ekologie P-9-7-01 – Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Praktické poznávání přírody P-9-8-01 – Aplikuje praktické metody poznávání přírody. Obecná biologie a genetika P-9-1-02 – Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel. P-9-1-03 – Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů. P-9-1-04 – Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Objasní vznik a vývoj Země, stavbu zemského tělesa, charakterizuje jednotlivé sféry a jejich vliv na život na Zemi Objasní vznik a vývoj života na Zemi (fotosyntéza, vznik biosféry), rozliší jednotlivá geologická období Země dle charakteristických znaků Rozliší a popíše základní projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, vývin, rozmnožování, dráždivost, a základní podmínky života (světlo, teplo, vzduch, voda, organické a anorganické látky). Popíše vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím - konzumenti, producenti, rozkladači, potravní pyramida, symbióza, predace, parazitismus Vysvětlí praktický význam pozorování přírody. Popíše stavbu mikroskopu a přípravu mikroskopického preparátu Rozliší jednotlivé druhy buněk (bakteriální, rostlinná, živočišná) a popíše základní rozdíly mezi nimi. Objasní funkci základních organel. Pojmenuje a rozliší základní struktury života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné Vyjmenuje základní taxonomické jednotky a dokáže zařadit vybrané organismy do taxonomických jednotek (druh, rod, čeleď, říše).	Země – vznik a stavba Země Vznik života na Zemi Projevy a podmínky života Člověk a příroda (Rozmanitost přírody vztahy mezi organismy) Zkoumání přírody Mikroskop Buňka Rostlinná, živočišná, bakteriální buňka Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy Přehled organismů Základy taxonomie	Ze – Přírodní obraz Země Fy – Sluneční soustava, vznik a vývoj vesmíru ENV – Základní podmínky života- Význam vody a ovzduší pro život ENV – Vztah člověka k prostředí – praktické pozorování přírody

P-9-1-07 – Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka. Biologie hub P-9-2-02 – Vysvětlí způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích. P-9-2-01 – Rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je dle charakteristických znaků. P-9-2-03 – Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníku. Biologie rostlin P-9-3-04 – Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů. Biologie živočichů P-9-4-01 – Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. P-9-4-02 – Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. P-9-4-03 – Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	Popíše stavbu viru, bakterie, sinic, jejich rozmnožování, výskyt, význam. Charakterizuje houby bez plodnic, jejich pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy. Charakterizuje houby s plodnicemi, jejich stavbu, výskyt, význam, zásady sběru a konzumace. Zná první pomoc při otravě houbami. Objasní pojmy cizopasně a hniložijné houby, mykorrhiza Pozná a vyjmenuje naše nejnámější jedlé i jedovaté houby Vysvětlí stavbu těla lišejníků, význam řasy a houbových vláken ve stélce. Popíše jednotlivé typy stélek. Chápe a dokáže vysvětlit pojmy „průkopníci života“ a „bioindikátory“ ve spojitosti s lišejníky. Popíše stavbu těla řas, uvede příklady jednobuněčných a mnohobuněčných řas Rozlišuje, porovnává a popíše jednotlivé skupiny živočichů dle charakteristických znaků. Popíše stavbu těla jako celku, stavbu a funkci jednotlivých částí těla a způsob rozmnožování u vybraných skupin bezobratlých živočichů. Určuje vybrané živočichy. Na základě charakteristických znaků je zařazuje do hlavních taxonomických skupin. U jednotlivých skupin bezobratlých popíše základní projevy chování v přírodě a objasní jejich způsob života a popíše, jakým způsobem se živočichové přizpůsobili životu v daném prostředí.	Viry, Bakterie, Sinice plísně Houby – vybrané druhy hub, jedlé a jedovaté Lišejníky Řasy Přehled bezobratlých organismů – vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů Prvoci Žahavci Ploštěnci Hlístice Měkkýši Kroužkovci Členovci Ostnokožci	Che - insekticidy

P-9-4-04 - Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy. Praktické poznávání přírody P-9-8-02 – Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody. Základy ekologie P-9-7-02 – Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. P-9-7-03 – Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam. P-9-7-04 – Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.	U každé skupiny bezobratlých živočichů zhodnotí jejich význam v přírodě i pro člověka. Při praktické ukázce (ve třídě nebo v terénu) dodržuje pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody. Vysvětlí pojmy populace, společenstvo, ekosystém (přírodní, umělý), biologická rovnováha. Uvede příklady populace, společenstva, ekosystému. Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. Na příkladech popíše podstatu jednoduchých potravních řetězců v přírodních a umělých ekosystémech Vysvětlí pojmy živá a neživá příroda, uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí. Vysvětlí důvody pro ochranu přírody. Zná a umí vysvětlit pojem udržitelný rozvoj. Vyjmenuje a ukáže na mapě 4 Národní parky v ČR a vybraná CHKO v okolí svého bydliště.	Praktická ukázka dle výběru učitele a možností Člověk a příroda Společenstvo organismů Ekosystém Jak člověk zasahuje do přírody Ochrana přírody	ENV – Ekosystémy: přírodní a umělý ekosystém, druhová pestrost v ekosystémech

PŘÍRODOPIS VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Biologie živočichů P-9-4-01 – Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. P-9-4-02 – Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. P-9-4-03 – Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přízpůsobení danému prostředí. P-9-4-04 – Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy. Obecná biologie a genetika P-9-1-03 – Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů. Biologie rostlin P-9-3-01 – Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.	Porovná a vysvětlí základní vnější a vnitřní stavbu živočichů patřících do jednotlivých skupin strunatců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů; charakterizuje strunu hřbetní a páteř jako základní osou těla strunatců. Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny strunatců, určuje a charakterizuje vybrané živočichy typické pro dané skupiny, popíše jejich stavbu těla, způsob života, rozmnožování a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. U živočichů patřících do jednotlivých skupin strunatců odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přízpůsobení danému prostředí. Na základě získaných informací a vlastních zkušeností zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy Dle stavby těla rozliší a vysvětlí rozdíl mezi nižšími a vyššími rostlinami, vysvětlí, jakým způsobem se rostliny přizpůsobily životu na souši. Vyjmenuje skupiny patřící do výtrusných rostlin. Popíše stavbu jejich těla, způsob života a rozmnožování, u každé skupiny výtrusných rostlin pozná a zařadí základní zástupce. U kořene, stonku, listu a květu popíše jejich funkci, význam, vnitřní a vnější stavbu a přeměny.	Strunatci - základní charakteristika (pláštěnci, bezlebeční, obratlovci) - Kruhoústí - Paryby - Ryby - Obojživelníci - Plazi - Ptáci Přehled systému rostlin Přechod rostlin na souš <u>Výtrusné rostliny</u> Mehorosty Plavuně Přesličky Kapradiny	ENV – Základní podmínky života – přizpůsobení se rostlin životu na souši

P-9-3-02 – Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku. Obecná biologie a genetika P-9-1-05 – Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. Biologie rostlin P-9-3-03 – Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin. Obecná biologie a genetika P-9-1-04 – Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek. Biologie rostlin P-9-3-04 – Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů. Praktické poznávání přírody P-9-8-01 – Aplikuje praktické metody poznávání přírody. P-9-8-02 – Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.	Uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku. Popíše a vyjmenuje základní druhy květenství a uvede příklady u rostlin. Rozliší druhy plodů (dužnaté, suché) a uvede příklady, popíše rozšiřování a význam plodů U krytosemenných rostlin provede srovnání charakteristických znaků jednoděložných a dvouděložných rostlin a obecně charakterizuje krytosemenné rostliny, nahosemenné rostliny – charakterizuje skupinu a vyjmenuje a pozná její typické zástupce. Popíše průběh opylení a oplození a rozdíl v rozmnožování u nahosemenných a krytosemenných rostlin. Vysvětlí rozdíl mezi rozmnožováním pohlavním a nepohlavním, a popíše jejich význam z hlediska dědičnosti. Rozliší a popíše pojmy růst a vývin rostliny, rozdělí rostliny dle délky vývinu na jednoleté, dvouleté, víceleté a trvalky Vybrané zástupce semenných rostlin, na základě charakteristických znaků, zařadí čeledí, u každé vyjmenuje nejběžnější zástupce Pracuje s klíčem a atlasem, určuje běžné druhy rostlin Vytvoří herbář a při sběru rostlin pro herbář se zaměří na rostliny, které nejsou jedovaté nebo chráněné. Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody, se kterými byl seznámen. V lesním společenstvu charakterizuje jednotlivé vegetační stupně, vyjmenuje lesní patra. Uvede charakteristické rostliny a živočichy (bezobratlé a obratlovce) lesa.	<u>Semenné rostliny</u> Kořen, stonek, list – stavba a funkce Květ, květenství Semena a plody Krytosemenné rostliny Nahosemenné rostliny Opylení a oplození Rozmnožování rostlin Růst a vývin rostlin Nahosemenné a krytosemenné rostliny, vybrané rostlinné čeledi a jejich zástupci	

P-9-3-05 – Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí. Biologie živočichů P-9-4-03 – Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. P-9-4-04 – Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	Vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé podoby pevninských vod a mokřadů. V daných ekosystémech vyjmenuje jejich typické obyvatele z řad živočichů a rostlin Charakterizuje společenstva luk, pastvin a travnatých strání, vyjmenuje a pozná typické zástupce rostlin a živočichů, kteří se v daném společenstvu vyskytují. Vysvětlí důležitost pravidelného kosení a spásání luk a pastvin. Charakterizuje společenstva polí a sídelní aglomerace. Pozná a vyjmenuje typické zástupce rostlin a živočichů tohoto společenstva. Zhodnotí význam živočichů v přírodě na základě vlastních zkušeností a vědomostí. Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy, se kterými byl seznámen.	Společenstvo lesa Společenstvo vod a mokřadů Společenstvo luk, pastvin a travnatých strání Společenstvo polí a sídelní aglomerace	ENV – Ekosytémy – charakteristika ekosystémů lesa, vody, mokřadů, luk, pastvin a travnatých strání, polí a sídelní aglomerace ENV – Vztah člověka k prostředí – příroda obce a její ochrana

PŘÍRODOPIS VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Biologie živočichů P-9-4-02 – Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. P-9-4-03 – Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. Obecná biologie a genetika P-9-1-03 – Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů. P-9-1-04 – Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek. P-9-4-01 – Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. P-9-4-03 – Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	Charakterizuje skupinu obratlovců. Jednoduše popíše vývoj obratlovců od druhohor po čtvrtohory. Popíše, jakým způsobem se savci přizpůsobili životu v různých životních prostředích (voda, vzduch, souš). Popíše vnitřní stavbu těla obratlovců – kostra, soustava trávicí, dýchací, oběhová, vylučovací, řídicí, smysly a rozmnožování. Savce zařadí do nižších a vyšších taxonomických jednotek. Charakterizuje skupinu vejcorodých a živorodých savců, charakterizuje jednotlivé skupiny savců, jejich výskyt, způsob života, rozmnožování. Vyjmenuje typické zástupce každé skupiny Pozoruje životní projevy živočichů (savci, ptáci, plazi) chovaných člověkem a z pozorování vytvoří záznam. Pro pozorování si vybírá živočichy běžné v domácím chovu.	Savci – nejvyvinutější obratlovci Vývoj savců Savci se přizpůsobují prostředí Vnitřní stavba těla savců Přehled hlavních skupin savců Vejcorodí Živorodí Vačnatci Placentálové - Hmyzožravci - Letouni - Chudozubí - Hlodavci - Zajíci - Šelmy - Ploutvonožci - Kytovci - Chobotnatci	ENV – Základní podmínky života – savci žijící na souši, ve vodě a ve vzduchu

Praktické poznávání přírody P-9-8-01 – Aplikuje praktické metody poznávání přírody. P-9-8-02 – Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody. P-9-4-03 – Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. Biologie člověka P-9-5-02 – Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka. P-9-5-01 – Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich význam.	Dodržuje zásady bezpečného zacházení s živočichy, se kterými byl seznámen. Popíše způsoby dorozumívání zvířat. Vysvětlí pojem etologie, rozdíl mezi získaným a vrozeným chováním zvířat. Popíše rozmnožovací a sociální chování zvířat. Vysvětlí pojmy: antropologie, anatomie, morfologie, fyziologie, genetika. Popíše postavení člověka mezi primáty, vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé předky člověka. Vysvětlí proces hominizace. Vysvětlí pojem lidská rasa a důvod zavedení pojmu lidská etnická skupina. Definuje a popíše pojem tkáň – krycí, výstelková (epitel), pojivová (vazivo, chrupavka, kost), svalová (hladká, kosterní, srdeční), nervová. Vysvětlí průběh kostnatění, stavbu kosti, stavbu kloubu. Vyjmenuje a popíše druhy spojení kostí a tvary kostí. Popíše stavbu kostry člověka – lebka, horní a dolní končetiny, páteř, hrudník. Vyjmenuje nejčastější vady a onemocnění pohybové soustavy. Popíše stavbu kosterního svalu. Vyjmenuje a ukáže základní svaly lidského těla. Rozdělí svaly podle funkce a tvaru. Vysvětlí princip pohybu končetiny v kloubu. Vyjmenuje nejčastější onemocnění svalů. Popíše funkci a stavbu tělních tekutin (tkáňový mok, míza). Popíše stavbu krve a charakterizuje jednotlivé složky (plazma, červené a bílé krvinky, krevní destičky). Vyjmenuje krevní skupiny. Vyjmenuje nejčastější onemocnění oběhové soustavy. Charakterizuje srdce a popíše jeho stavbu.	- Lichokopytníci - Sudokopytníci - Primáti Jak se zvířata dorozumívají Úvod do biologie člověka Postavení člověka mezi primáty Původ a vývoj člověka Vznik moderních lidských populací Od buňky k člověku Tkáně Kosti, kostra člověka Stavba kosterního svalu Kosterní svalstvo lidského těla Krevní oběh a srdce	ENV – Vztah člověka k prostředí – nerovnoměrnost vývoje života na Zemi, vývoj člověka, osídlování

	Popíše malý a velký krevní oběh, umí vysvětlit hodnoty naměřeného krevního tlaku. Vysvětlí funkci a popíše složení mízní soustavy. Popíše funkci imunitní soustavy u člověka. Vysvětlí pojmy antigen, protilátka, imunita, očkování (aktivní, pasivní imunizace), inkubační doba Vysvětlí funkci dýchání pro člověka, popíše jaký je rozdíl mezi dýcháním vnějším a vnitřním. Popíše stavbu a funkci dýchací soustavy. Vyjmenuje onemocnění dýchacích cest. Popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy. Charakterizuje játra, slinivku břišní, mléčný a trvalý chrup Vysvětlí pojmy metabolismus, bazální metabolismus, anabolismus, katabolismus. Vyjmenuje a charakterizuje základní živiny (cukry, tuky, bílkoviny, voda, minerální látky, vitaminy). Vysvětlí pojem bulimie, mentální anorexie, vysvětlí složení potravní pyramidy.	Mízní soustava Imunitní systém Dýchací soustava Trávicí soustava Složení potravy	Che – sacharidy, tuky, bílkoviny

PŘÍRODOPIS IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Biologie člověka P-9-5-01 – Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich význam.	Vysvětlí funkci vylučovací soustavy, popíše její skladbu, funkci jednotlivých částí a princip vzniku moči. Vyjmenuje základní funkce kůže, popíše a charakterizuje části, ze kterých se skládá (pokožka, škára, podkožní vazivo). Vyjmenuje kožní útvary. Vysvětlí pojmy hmatové lišty, papilární linie, dermatoglyfy. Vyjmenuje a charakterizuje kožní žlázy. Vysvětlí funkci a složení nervové soustavy, popíše neuron, vysvětlí pojmy synapse, reflex (podmíněný, nepodmíněný), 1. a 2. signální soustava. Popíše stavbu míchy a mozku, vysvětlí funkce jednotlivých částí mozku a ukáže důležitá centra v šedé kůře mozkové. Vysvětlí funkci míšních a mozkových nervů. Vysvětlí rozdíl mezi sympatikem a parasympatikem Popíše stavbu a vysvětlí funkci smyslových orgánů základních smyslů – čich, chuť, sluch, zrak, hmat Charakterizuje a vyjmenuje žlázy s vnitřní sekrecí, popíše jejich funkci a význam. U nejdůležitějších žláz vyjmenuje hormony, které tvoří a popíše jejich účinek.	Vylučovací soustava Kůže Nervová soustava Smyslové orgány Hormonální soustava	Che – chemické sloučeniny Fy – optické jevy Che – enzymy, hormony
Biologie člověka P-9-5-03 – Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří.	Popíše stavbu a funkci mužského a ženského pohlavního orgánu. Vysvětlí princip menstruačního cyklu.	Pohlavní soustava Vývin člověka	VKM – Evropa a svět nás zajímá – nemoci, pandemie, AIDS Vz – sexualita, pohlavně přenosné choroby
Obecná biologie a genetika P-9-1-05 – Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.	Popíše proces oplození vajíčka a vývoj plodu v jednotlivých měsících těhotenství. Vyjmenuje a charakterizuje tři doby porodní, vyjmenuje. Charakterizuje jednotlivá období vývoje člověka od narození. Vysvětlí pojmy dědičnost, proměnlivost, genetika, gen, DNA, dominantní gen, recesivní gen, chromozom. Vysvětlí podstatu dědičnosti znaků.	Genetika a její význam	Che – nukleové kyseliny doplňt ENV – geneticky modifikované potraviny

P-9-1-06 – Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů. Biologie člověka P-9-5-05 – Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla. P-9-5-04 – Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života. Praktické poznávání přírody P-9-8-01 – Aplikuje praktické metody poznávání přírody. P-9-8-02 – Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody. Neživá příroda P-9-6-02 – Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek. P-9-6-03 – Rozlišuje důsledky vnějších a vnitřních geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody.	Vyjmenuje praktické využití poznání genetického kódu – genové inženýrství (šlechtění, klonování, geneticky modifikované potraviny, genetické poradny). Zvládá teoreticky základy základní neodkladné resuscitace, uložení postiženého do stabilizační polohy, zevní srdeční masáž, zásady provádění dýchání z úst do úst. Poznává typy krvácení (tepenné, žilné, vlásečnicové) a zásady první pomoci při vnějším a vnitřním krvácení. Ovládá zásady poskytnutí první pomoci při zlomeninách, popáleninách, požití hydroxidu a kyseliny. Popíše příčiny a příznaky vybraných běžných nemocí a prevenci před jejich vznikem a léčbu. Popíše zásady zdravého životního stylu a rizika civilizačních chorob. Vyjmenuje a charakterizuje základní geologické vědy – mineralogie, petrologie, geologie, paleontologie. Popíše postup geologa v terénu a vyjmenuje a charakterizuje pomůcky k tomu potřebné – geologické mapy, kompas, kladívko, dokumentační deník. Popíše vznik, tvary a krystalovou strukturu, fyzikální a chemické vlastnosti nerostů. Třídí nerosty do skupin, uvádí zástupce, jejich vlastnosti a praktické využití. Popíše stavbu Zemského tělesa. Rozlišuje tři základní skupiny hornin, dle vzniku, uvádí jejich charakteristiku, příklady a vysvětlí horninový cyklus Popíše a roztrídí základní druhy minerálů a hornin, zařadí je do skupin	První pomoc – záchrana lidského těla Zdraví – největší bohatství člověka Základy geologie Minerály (nerosty) Nejdůležitější minerály - Prvky - Sulfidy - Halogenidy - Oxidy - Uhlíčitany - Sírany - Křemičitany - Organické minerály Stavba Země	Ze – ochrana člověka při ohrožení zdraví Che – uhlovodíky Che – návykové látky Vzk – nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismu Ze – planeta Země, stavba Ze – vznik pohoří Che – rozpustnost vápence Che – paliva, suroviny, chemický průmysl

P-9-6-06 – Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi. P-9-6-04 – Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě. Základy ekologie P-9-7-02 – Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. P-9-7-04 – Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému. Neživá příroda P-9-6-05 – Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků.	Při práci s minerály a horninami dodržuje zásady bezpečnosti práce Rozlišuje jednotlivé typy vnitřních a vnějších geologických dějů. Popíše a charakterizuje litosférické desky, jejich pohyb a jeho následky. Popíše a charakterizuje vznik, průběh a měření zemětřesení. Rozlišuje magma a lávu. Popíše stavbu sopky, vyjmenuj a popíše typy sopek a projevy sopečné činnosti a průvodní sopečné činnosti. Popíše princip zvětrávání, rozlišuje mechanické, chemické a biologické zvětrávání. Popíše činnost tekoucí vody (rozliší činnost řeky v jejich jednotlivých úsecích), moře, ledovců (horský, pevninský), větru, podzemní vody, gravitace Popíše význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy. Rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě. Orientuje se v otázce ochrany půd Uvede příklady nerostných surovin, způsob těžby a jejich využití Analyzuje klady a zápory využití obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie. Zamýšlí se nad ekologickým dopadem na krajinu a výhodou obnovitelných zdrojů energie. Rozlišuje geologická období podle charakteristických znaků Charakterizuje vzhled našeho území v jednotlivých obdobích, včetně zaměření na náš region.	Horniny Přehled minerálů a hornin Vnitřní geologické děje Vnější geologické děje Půdy Nerostné suroviny Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Historie Země Vývoj života na Zemi Geologický vývoj našeho území Geologická mozaika Česka	Fy – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, jaderná energie Ze – Česká republika ENV – Vztah člověka k prostředí - znečištěné ovzduší, exhalace, kontaminace, těžba nerostných surovin ENV – Základní podmínky života: ochrana půdy, složení půd v okolí ENV – Ekosystémy – kulturní krajina, ovlivnění přírody člověkem, vývoj

Název předmětu: **Zeměpis – druhý stupeň (Ze)**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět zeměpis je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Zeměpis (Geografie) vzdělávací oblasti Člověk a příroda, přičemž její obsah těsně souvisí s dalšími předměty stejné vzdělávací oblasti i s jinými předměty (Chemie – chemické ohrožení a ekologie, Fyzika – Země jako vesmírné těleso a fyzikální zákonitosti, Přírodopis – biosféra, matematika – převody jednotek, práce s grafy, Dějepis – kultura národů, historie a vývoj států).

Jedním z důležitých úkolů zeměpisu je dát žákům potřebné základní informace o prostoru, v němž se odehrává náš život. Větší důraz je kladen na oblasti žákům bližší. Dalším úkolem je orientovat se v prostoru, a to nejen ve volné přírodě, ale i ve městech a při cestování. Konečným cílem pak je pochopení zeměpisné podmíněnosti souvislostí v životě jedinců, národů a celých kultur. Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k osvojení a hodnocení základních informací z oblasti geografie, kartografie a topografie, dále k rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionu, poznávání regionů světa a k respektování přírodních hodnot a podpoře ochrany přírody a schopnosti náhledu do globálních problémů lidstva.

Očekávané výstupy jsou rozděleny podle okruhů: Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, Přírodní obraz Země, Regiony světa, Společenské a hospodářské prostředí, Životní prostředí, Česká republika, Terénní geografická výuka, praxe a aplikace.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělání se mění metody a formy práce. Zeměpisné vycházky a exkurze – jakkoliv zaměřené (i ve spolupráci s dalšími subjekty) – jsou součástí každého ročníku vyučování zeměpisu. Předmět je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících druhého stupně školy, v sedmém ročníku s dotací jedna hodina týdně, v šestém, osmém a devátém ročníku s dvouhodinovou dotací. Výuka probíhá zpravidla společně s celou třídou (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- zkoumání zeměpisných faktů a jejich souvislostí pomocí různých metod poznávání,
- posuzování získaných poznatků, jejich porovnávání a k jasné formulaci závěrů,
- nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití poznatků z jiných předmětů.

Kompetence k řešení problému

Učitel vede žáky k:

- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách zeměpisných jevů,
- řešení problémů na základě předešlých zkušeností či nově získaných informací,
- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování domněnek o přírodních faktech více způsoby,
- vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- souvislému a srozumitelnému vyjadřování v písemném i ústním projevu,
- formulaci a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu,
- vzájemnému aktivnímu naslouchání.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel, pomáhání si a schopnosti požádat o pomoc,
- utváření pocitu zodpovědnosti, ochotě pomoci,
- spoluúčasti na tvorbě a dodržování pravidel společné práce.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- poznávání cizích kultur a mentality jiných národů,
- respektování požadavků na kvalitní životní prostředí a kvalitní životní styl,
- dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- uvědomění si důležitosti efektivní práce,
- šetrné práci se zeměpisnými pomůckami,
- utváření dovednosti vhodně se chovat při situacích ohrožujících zdraví člověka.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

ZEMĚPIS VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Geografické informace, zdroje dat ... Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu. Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. Přírodní obraz Země Zhodnotí postavení Země ve Vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti země s ostatními tělesy sluneční soustavy.	Použije glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země. Aplikuje pojmy: poledník, rovnoběžka, rovník, obratník, polární kruh. Použije zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na globusu i mapě geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi. Rozliší různé druhy plánů a map. Určí svoji polohu. Přepočítá vzdálenosti podle různých měřítek. Vytvoří vlastní mapy. Vyhledává potřebné informace v mapových atlasech podle obsahu a rejstříku. Vyjmenuje části sluneční soustavy. Srovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy. Zná dva základní pohyby Země a vysvětlí jejich důsledky. Popíše polohu, povrch a pohyby Měsíce.	Znázornění Země Glóbus Poledníky a rovnoběžky Určování zeměpisné polohy Plány a mapy, jejich měřítko Vesmír Planeta Země. Sluneční soustava. Roční období. Časová pásma práce s atlasem.	

Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů. Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost. Regiony světa Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají,	Vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období. Přepočítá čas ve stejném okamžiku v časových pásmech. Objasní pojem krajinná sféra. Rozezná objekty, jevy a procesy v jednotlivých složkách přírodní sféry. Pozná souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry. Objasní stavbu zemského tělesa a dna oceánů. Posoudí zemský povrch - reliéf jako výsledek složitějšího působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností. Rozliší základní pojmy z klimatologie a meteorologie. Vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je. Vy pozoruje, zaznamená a vyhodnotí počasí v místě svého bydliště. Zdůvodní význam vody v přírodě a vysvětluje oběh vody v přírodě. Objasní a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže. Popíše složení půdy a její hospodářské využití. Vysvětlí příčiny úbytku půdy na světě. Zdůvodní závislost uspořádání flóry a fauny na zeměpisné šířce a nadmořské výšce. Vymezí geografická šířková pásma na Zemi. Seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí. Charakterizuje jednotlivé oceány a vyhledává je na mapě.	Přírodní obraz Země Krajinná sféra Země a její složky. Litosféra. Atmosféra. Hydrosféra. Pedosféra. Biosféra. Zeměpis světadílů a oceánů Světový oceán, Arktida a Antarktida, Terénní geografická výuka, praxe a aplikace - pozorování v terénu, v místní krajině - orientační body, pomůcky a přístroje - světové strany, odhad vzdálenosti a výšek objektů	ENV – Ekosystémy – tropický deštný les (druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam) ENV - Základní podmínky života – ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší, klimatické změny) MUL – Lidské vztahy – lidská solidarita (humanitární pomoc pro Subsaharskou Afriku)

mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. Terénní geografická výuka, praxe ... Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny. Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání v mimořádných událostech.	Ukáže na mapě polární oblasti. Uvede hlavní znaky polárních oblastí. Objasní základní topografické pojmy. Odhaduje vzdálenosti a výšky objektů. Pozoruje, zobrazuje a hodnotí v terénu místní krajinu. Správně čte terén s pomocí mapy. Předvádí v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání v mimořádných situacích.	- ochrana člověka při ohrožení zdraví života – živelné pohromy, chování a jednání při nebezpečí	

ZEMĚPIS VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Regiony světa Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a (modelových) států. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou změn v nich.	Podle mapy popíše polohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo a přírodní krajiny. Popíše základní znaky obyvatelstva. Vyjmenuje základní znaky hospodářství. Ukáže na mapě jednotlivé státy a určí jejich hlavní města. Popíše nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí. Vyhledá aktuální informace o daném regionu.	Zeměpis světadílů Afrika: - poloha a rozloha. - členitost pobřeží. - povrch. - podnebí. - vodstvo. - přírodní krajiny. - obyvatelstvo. - hospodářství. - státy. Austrálie a Oceánie, Amerika: - poloha a rozloha. - členitost pobřeží. - povrch. - podnebí. - vodstvo. - přírodní krajiny. - obyvatelstvo. - hospodářství. - státy.	MUL – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami – vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti (vztahy mezi původními obyvateli a kolonisty)

ZEMĚPIS VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Regiony světa Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých států. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou změn v nich.	Podle mapy popisuje polohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo a přírodní krajiny. Popíše základní znaky obyvatelstva. Vyjmenuje základní znaky hospodářství. Ukáže na mapě jednotlivé státy a určí jejich hlavní města. Popisuje nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí Vyhledává aktuální informace o daném regionu.	Zeměpis světadílů Evropa, Asie: - poloha a rozloha - členitost pobřeží - povrch - podnebí - vodstvo - přírodní krajiny - obyvatelstvo - hospodářství - státy.	MUL – Etnický původ – základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v evropské společnosti (národy bez svého státu a národy ve více státech) MUL - Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (rozdělení kontinentu Eurasie na dva světadíly kvůli kulturním odlišnostem a odlišnému historickému vývoji) VKM – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě (odlišnosti a spojitosti ČR a jejich sousedů) VKM - Objevujeme Evropu a svět – evropské krajiny (rozdíly v rámci malého kontinentu, tundra x středomořská vegetace)

ZEMĚPIS IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Česká republika Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu. Uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států. Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit. Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy. Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům. Společenské a hospodářské prostředí Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou orientaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa.	Popisuje polohu, vznik a vývoj reliéfu, určuje a vyhledává horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo, živočišstvo, hospodářství, obyvatelstvo a sídla. Vyhledává aktuální informace o ČR a o jejím zapojení do světového dění. Charakterizuje jednotlivé kraje ČR a vyhledává je na mapě. Popisuje regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury. Posuzuje postavení regionu v rámci kraje. Pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu. Vyhledává aktuální geografické údaje týkající se své obce. Charakterizuje obyvatelstvo světa. Rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel. Určí a vyhledává hlavní oblasti světového hospodářství.	Česká republika - poloha, rozloha, povrch, vodstvo, podnebí, půdy, rostlinstvo, živočišstvo, obyvatelstvo, hospodářství, sídla. ČR a svět Kraje ČR Místní region – Strážnicko Společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa - obyvatelstvo, sídla Hospodářství Státy světa	VKM – Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa (ČR – střed Evropy) VKM - Jsme Evropané – evropská integrace (výhody vstupu ČR do EU) VDO – Formy participace občanů v politickém životě – obec jako základní jednotka samosprávy (samospráva Strážnice) ENV – Vztah člověka k prostředí – naše obec – (význam Strážnice jako centra pro okolní menší obce)

Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné, základní geografické znaky sídel. Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků. Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech. Životní prostředí Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin. Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	Zdůvodňuje příčiny územního rozmístění hospodářských aktivit. Vyhledává a charakterizuje státy podle zájmové integrace. Pracuje s tematickými mapami. Vyhledává aktuální informace o státech světa. Rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin. V atlase vyhledává jednotlivé ekosystémy. Zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a čase na krajinu a životní prostředí.	Globální problémy současného světa Životní prostředí Přírodní a kulturní krajina Společenské a hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí	MUL – Multikulturalita – multikulturalita současného světa (problém začleňování uprchlíků do společnosti vzhledem k jejich odlišné kultuře) Vko – globální problémy světa

Název předmětu: Hudební výchova – první stupeň (Hv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je utvořen z charakteristiky a obsahu vzdělávací oblasti Umění a kultura a vzdělávacího oboru Hudební výchova, součástí výuky jsou dále rozvedená průřezová témata. Důraz je kladen na rozvoj hudebních schopností, které se projevují individuálními hudebními dovednostmi v oblasti sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální a hudebně pohybové. Prostřednictvím těchto dovedností žák uplatňuje svůj individuální potenciál.

Očekávané výstupy a učivo se člení do okruhů: Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti.

Výuka předmětu probíhá podle potřeby zpravidla v nedělených kmenových třídách (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny). Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět v prvním až pátém ročníku s dotací jedna hodina týdně.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- kultivaci svého pěveckého i mluveného projevu,
- posílení správných pěveckých návyků,
- ztvárnění hudby pomocí pohybu, tance a gest,
- vnímají znějící hudbu a poznávají různých hudebních žánrů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů a emocionálnímu obohacení,
- hledání vhodných způsobů interpretace a vyjádření hudby.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- kultivovanému chování a vyjadřování,
- uvědomění si hudby jako prostředku komunikace,
- prezentaci na různých veřejných vystoupeních.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci se třídou a k respektu k druhým,
- toleranci k různým kulturním hodnotám současnosti a minulosti.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- účasti na veřejných vystoupeních, soutěžích a přehlídkách,
- seznámení s životem a tvorbou významných osobností hudebního světa,
- posílení regionálního a vlasteneckého citění a národní hrdosti.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- používání jednoduchých rytmických nástrojů,
- vyjádření hudby pohybem.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

HUDEBNÍ VÝCHOVA I. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Cvičí dechová a hlasová cvičení. Nacvičuje správné dýchání, nasazení a tvoření tónu, správnou výslovnost. Rozlišuje zvuky a tóny. Sluchově rozlišuje základní vlastností tónu. Melodizuje říkanky, interpretuje dětské lidové písně, dětské písně umělé. Poslouchá jednoduché instrumentálních skladby a písně. Hudbu vyjadřuje pohybem. Hraje na hudební nástroje z Orffova instrumentáře. Doprovází říkadla a písně hrou na tělo.	Gymnastika mluvidel, zesilování a zeslabování hlasu, brániční dýchání, dechová opora, tvoření tónu, rezonance. Zvuky a tóny kolem nás v běžném životě. Vlastnosti tónu: dlouhý – krátký, silný – slabý. Vzestupná a sestupná melodie Doporučené písně: Zlatá brána, Pod naším okýnkem, Bude zima, bude mráz, Pásli ovce valaši, Štědrej večer nastal, My tři králové, Kotě a sluníčko, Šel zahradník do zahrady, Šla Nanynka do zelí, Když jsem já ty koně pásal, Žezuličko, kde jsi byla, Máminy oči Doporučené poslechové skladby : F. Škroup – Kde domov můj A. Dvořák – Symfonie č. 8 G dur B. Smetana – pochod studentských legií J. Šlitr – Malé kotě J. J. Ryba – vánoční koledy J. Brahms – Uherský tanec č.5 I. Hurník – Jak se kontrabas zamiloval N. Caste – Koncertantní etuda A dur I. Hurník – Pohádka o princezně žabce A. Vivaldi – Čtvero ročních období – Léto N. A. Rimskij-Korsakov – Let čmeláka Doporučené pohybové hry: Zlatá brána; Čížečku, čížečku; Cib, cib, cibulenka; Šla Nanynka do zelí; Šáteček Reprodukce rytmů pomocí Orffova instrumentáře a hry na tělo, metrum, rytmus	

HUDEBNÍ VÝCHOVA II. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Žák Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem. Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální. Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	Žák Cvičí dechová a hlasová cvičení a nacvičuje správné dýchání. Při zpěvu správně vyslovuje. Rozlišuje vlastnosti tónů. Pozná notovou osnovu, houslový klíč, taktovou čáru a noty podle délky. Cvičí rytmická cvičení – reprodukuje motivy a rytmy, melodizuje text, interpretuje dětské lidové písně, dětské umělé písně. Poslouchá instrumentální skladby a písně. Nacvičuje hudebně-pohybové hry.	Gymnastika mluvidel, zesilování a zeslabování hlasu, brániční dýchání, dechová opora, tvoření tónu, rezonance. Vzestupná a sestupná melodie – stupnice, piano, mezzoforte, forte. Notová osnova, houslový klíč, nota celá, půlová, čtvrt'ová, noty g, a, h. Rytmické slabiky, tleskání, hra na tělo, metrum, rytmus, $\frac{3}{4}$ takt – Orffův instrumentář. Doporučené písně: Kočka leze dírou, Okolo Frýdku cestička, Pod naším okýnkem, Na tý louce zelený, Já mám koně, Nesem vám noviny, Jak jsi krásné, neviňátko, Štěstí, zdraví, pokoj svatý; Kalamajka, Marjánko, Černé oči, Dělání Doporučené poslechové skladby: L.van Beethoven - Symfonie č.6 Pastorální, V. Novák Bouře, B.Smetana - předehra k Prodané nevěstě, N.Paganini - Capriccio, C. Saint-Saëns - Karneval zvířat, J.J.Ryba - Česká mše vánoční, F. Mendelssohn-Bartholdy - Svatební pochod, V. Říhovský - Kalamajka, B. Flies - Princi můj maličký spi, I. Hurník – Pohádka, T. Oesten - Triumfální pochod, W. A. Mozart - Malá noční hudba, T. Oesten - Ozvěna, J. Haydn- Koncert sólista, M.Ravel - balet Daphnis et Chloe, C.Saint-Saëns - Slon, Abraxas – ZOO, Země se točí pořád dokola, A. Dvořák- V přírodě Pohybové hry: Hlava, ramena Cib, cib, cibulenka, Kalamajka	

HUDEBNÍ VÝCHOVA III. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	Upevňuje správné pěvecké návyky, rozšiřuje rozsah. Zpívá s dynamikou, stoupající a klesající melodií. Nacvičuje solmizační slabiky a zpěv podle pokynů učitele. Nacvičuje rytmická cvičení, doprovod k písním, 2/4 takt, pomlky. Vyjadřuje hudbu pohybem. Rozlišuje základní hudební nástroje podle zvuku. Pozorně poslouchá instrumentální a vokální skladby.	Dynamické značky, solmizační slabiky, grafické znázornění melodie Doporučené písně: Starosti s muzikou, Ach synku, synku, Slunce za hory, Vyletěla holubička, Dyby byla Morava, Dú Valaši, dú, Beskyde, Beskyde, Štědej večer nastal, Veselé vánoční hody, Koulelo se, koulelo, Až já pojedu přes ten les, Valčíček, Na tý louce zelený, Když jsem byl malučký, Běží liška k Táboru, Ej padá, padá rosička, Nic nedbám, Červená se line záře Orffův instrumentář, metrum, rytmus, délka tónů Hra na ozvěnu Pohybové hry, pohybový doprovod k polce, přísunový krok Nácvik dirigování Základní hudební nástroje (housle, klavír, flétna) Hudební skladatel Bedřich Smetana Doporučené poslechové skladby: I. Hurník – Kolovrátek; A. Webern – 6 orchestrálních kusů; V. Novák – V Tatrách; J. S. Bach – Chorální předehra; L. Mozart – Dětská symfonie; J. S. Bach – Mše h moll; W. A. Mozart – Kouzelná flétna; A. Vivaldi – Zima; A. Dvořák – Můj domov; B. Smetana – Z českých luhů a hájů; F. Chopin – Polonéza; L. van Beethoven – Symfonie č.5; B. Smetana – Prodaná nevěsta; A. Dvořák – Slovanský tanec č.15; S. Prokofjev – Popelka, Hodinová scéna L. Janáček – Příhody lišky Bystroušky J. Suk – V nový život	Vystoupení pro spoluobčany k Mezinárodnímu dni seniorů MED – vnímání autora mediálních sdělení (poslech) MUL – etnický původ (poslech) MED – kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení (porovnávání hudebních žánrů)

HUDEBNÍ VÝCHOVA IV. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby. Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	Upevňuje a zdokonaluje správný pěvecký a mluvený projev, zazpívá stupnici C dur, nacvičuje lidový dvojhlas a vícehlas. Nacvičuje rytmická cvičení, doprovod k písním. Poslechem pozná nejznámější hudební nástroje. Poslech instrumentálních a vokálních skladeb. Vyjadřuje hudbu pohybem.	Mollová a durová tónina Písňe lidové a umělé, lidový dvojhlas, kánon Doporučené písně: Znám já jeden krásný zámek, Ach, není tu, není, Išla Marina, Ó řebičku zahradnický, Voděnka studená, My sme Valaši, Chovejte mě má matičko, koledy, Už ty pilky dořezaly, Červená, modrá fiala, Teče voda z javora, Ten chlumecký zámek, Muzikanti, co děláte, A já su synek z Polanky Rozdíl rytmus - melodie Hudební nástroje – dechové, smyčcové, strunné, bicí Doporučené poslechové skladby : A. Dvořák – Symf. č.9 Z nového světa, B. Smetana – Vltava, P.I.Čajkovskij – Koncert b moll 3. věta, J.S.Bach – Sinfonia, J.Brahms – Variace na Haydnovo téma, J.Mysliveček – Oktet B dur, L.Janáček – Pilky z lašských tanců, D. Šostakovič – Symfonie č.10, J.Haydn – Symfonie G dur a fis moll, L.Janáček – Symfonieta, V.Novák – U muziky ze slovácké suity, A.Dvořák – Moravské dvojzpěvy, Árie ježibaby, M.Ravel – Dítě a kouzla Dirigování ve 2/4 taktu , pohybové hry	MUL – kulturní diference- (zpěv písní, hudba v našem regionu, rozmanitost hudebních kultur) MED – vnímání autora mediálních sdělen (poslech, aktivní a kritické naslouchání)

HUDEBNÍ VÝCHOVA V. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not. Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace. Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace. Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	Uplatňuje pěvecké dovednosti a zásady hlasové hygieny v pěveckém i mluvním projevu. Interpretuje státní hymnu. Zná stupnici C dur. Pracuje s notovou osnovou (zapisuje, čte, porovnává základní hudební značky). Dle svých schopností doprovodí píseň na rytmické a melodické hudeb. nástroje (Orff). Taktuje na základě svých schopností v 3/4 a 4/4 taktu. Poslouchá vybrané skladby, poslechem pozná smyčcové a dechové nástroje, pozná varhanní hudbu, vánoční hudbu, trampské písně.	Houslový klíč, noty v rozsahu c¹-c² repetice, dynamická znaménka Rytmus Hudební nástroje v symfonickém orchestru (smyčcové a dechové nástroje) Intonace a zpěv v durové a mollové tónině Dvojhlas a vícehlas (kánon) Jednoduché dvojhlasé písně v durové či v mollové tónině Doporučené písně: Rodné údolí, Panenka, Bejvávalo, Na tom bošileckým mostku, Tráva neroste, U panského dvora, Kdyby byl Bavorov, koledy, Žádnej neví, co jsou Domažlice, Ráda, ráda, můj zlatej Honzíčku, Čtyři koně jdou, Sedlák, sedlák Písně v 3/4 a 4/4 taktu Doporučené skladby: P. I. Čajkovskij – suita č.4-Mozartina J. J. Ryba – Česká mše vánoční W. A. Mozart – Don Giovanni, Menuet Fr. Škroup – Kde domov můj B. Smetana – Libuše, Prodaná nevěsta, Má vlast G. Bizet – Karmen A. Dvořák – Slovanské tance, Symfonie Z Nového světa L. Janáček – Lašské tance, Říkadla G. F. Händel – Vodní hudba	

Název předmětu: **Hudební výchova - druhý stupeň (Hv)**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je utvářen na 2. stupni školy ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Hudební výchova vzdělávací oblasti Umění a kultura včetně realizovaných průřezových témat, přičemž využívá bohatých mezipředmětových vztahů s dalšími předměty (Vv, Čj, Vko, Dě, Pč atd.).

Hudební výchova vychází z dosažené úrovně hudebního rozvoje žáků a plynule navazuje na obsah hudební výchovy na prvním stupni. Původně hravé přístupy k pěveckým, poslechovým, instrumentálním a hudebně pohybovým činnostem se postupně usměřují v tvořivou a cílevědomou práci. Domníváme se, že vnímání hudby je důležitou součástí života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit. V hudební výchově dále vedeme žáky k chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace, k získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti, k pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností, k celkovému rozvoji žákovy hudebnosti a kultivování jeho projevu a potřeb.

Hudba pomáhá v osobnosti žáka utvářet hierarchii hodnot, rozvíjet tvořivý přístup ke světu, aktivně překonávat životní stereotypy a obohacovat emocionální život. Konečným cílem je nejen naučit žáky hudbu citově prožívat, ale také chápat na úrovni hudebního rozvoje žáků i její společenské funkce.

Ve všech ročnících jsou jednotlivé písně ve vokálních činnostech pouze doporučené a vyučující ve výběru písní podle žánrů může uplatnit větší volnost.

Různé formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, např. skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce a krátkodobé projekty. Výuka probíhá zpravidla v kmenové učebně nebo v jiných vhodných učebnách. Ve výuce se zpravidla v některých ročnících spojují z organizačních důvodů (dělená výuka Tv) dívky a chlapci z jednoho ročníku. Předmět je vyučován s časovou dotací 1 hodina týdně ve všech ročnících druhého stupně. Výuka probíhá s celou třídou (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel vede žáky k:

- kultivaci svého pěveckého, hudebního a tanečního projevu,
- ztvárnění hudby pomocí pohybu, tance, zpěvu a hry na hudební nástroj,
- posílení správných pěveckých návyků,
- vnímají znějící hudbu a poznávají různých hudebních žánrů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů spojených s hudební výchovou a k emocionálnímu obohacení,
- rozpoznávání problémů a hledání nejvhodnějšího způsobu řešení,
- hledání vhodných způsobů interpretace a vyjádření hudby.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- kultivovanému chování a vyjadřování v hodinách hudební výchovy,
- uvědomění si hudby jako prostředku komunikace,
- samostatnému vyhledávání informací o hudbě z různých zdrojů,
- prezentaci hudebních znalostí žáků před jejich spolužáky.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci s ostatními spolužáky ve třídě v hodinách hudební výchovy,
- zažívání úspěchu při výuce hudební výchovy,
- respektování pravidel skupinové práce v hudební výchově,
- toleranci k různým hudebním kulturním hodnotám současnosti a minulosti.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- účasti na veřejných vystoupeních, soutěžích a přehlídkách,
- seznámení s životem a tvorbou významných osobností hudebního světa,
- ochraně a ocenění tradic hudby,
- posílení regionálního a vlasteneckého cítění a národní hrdosti.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- používání jednoduchých rytmických nástrojů,
- šetrnému zacházení s pomůckami do hudební výchovy,
- vyjádření hudby pohybem.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

HUDEBNÍ VÝCHOVA VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Zpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Doprovází rytmicky jednoduchou píseň na Orffovy, příp. jiné nástroje. Projevuje rytmické cítění a rytmickou paměť. Rozpoznává dané lidové tance. Sluchem rozlišuje zvuk vybraných hudebních nástrojů a pojmenovává je. Seznamuje se s hudební skladbou v kontextu s dobou vzniku, životem autora. Poslouchá vybrané skladby.	Vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena - lidové písně našeho regionu Instrumentální činnosti - nástrojová reprodukce známých písní (hra na flétnu a Orffovy nástroje, příp. jiné rpostředky) - rytmické hádanky, rytmické ozvěny - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - tvoření jednoduchých záznamů hudby pro Orffovy nástroje Hudebně pohybové činnosti - lidové tance – základní kroky (polka, mazurka) - krok pochodový a valčíkový - hra na tělo - dirigování Poslechové činnosti - poznávání hudebních nástrojů - vokální a instrumentální - státní hymna České republiky - B. Smetana - A. Dvořák - L. Janáček	

HUDEBNÍ VÝCHOVA VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické	Zpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky v jednohlase, popř. v dvojhlasě. Vyzná se v jednoduchém notovém zápisu. Vyhledává určené takty a rytmy. Doprovází správně melodicky a rytmicky jednoduchou píseň na Orffovy, příp. jiné nástroje. Tvoří vlastní rytmické motivy. Rozpoznává některé lidové tance (polka, valčík). Reprodukuje pohybem notový záznam. Taktuje dvoučtvrt'ový a tříčtvrt'ový takt. Pohybem vyjadřuje obsah písně. Rozpoznává hudební nástroje, jejich výrazové možnosti. Rozpoznává rozdíly komorní a symfonické hudby.	Vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu s ohledem na individuální předpoklady žáků Doporučené lidové a umělé písně charakterizující zvukovou proměnu české hudby: o Ktož jsú boží bojovníci o Batalion o Nebeští kavalérové o Chtíc, aby spal o Čtyři koně jdou o Široký, hluboký o Proč bychom se netěšili Instrumentální činnosti - hra na flétnu - rozlišení durové a mollové tóniny - nástrojová reprodukce známých písní (hra na flétnu a Orffovy nástroje, příp. jiné) - melodické a rytmické jednohlasy, dvojhlas - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje Hudebně pohybové činnosti - polka, valčík (krok pochodový a valčíkový) - hra na tělo - dirigování - dramaturgie písní Poslechové činnosti DOPORUČENÍ SKLADATELÉ A DÍLA: - <u>hudba gotická</u> o Hospodine, pomiluj ny o Ktož jsú Boží bojovníci - <u>hudba renesanční</u>	

prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Zařazuje skladbu do příslušného období (doba vzniku, život autora apod.). Rozlišuje skladbu vokální a instrumentální.	○ Růžička (Spirituál kvintet) ○ Kryštof Harant z Polžic - <u>hudba barokní</u> ○ A. V. Michna z Otradovic ○ P. J. Vejvanovský - <u>hudba klasicismu</u> ○ J. J. Ryba - <u>hudba romantismu</u> ○ B. Smetana ○ A. Dvořák ○ Z. Fibich - <u>hudba XX. století</u> ○ L. Janáček ○ B. Martinů ○ P. Eben	

HUDEBNÍ VÝCHOVA VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	Zpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popř. v dvojhlasě. Vyzná se v jednoduchém grafickém záznamu melodie. Zachycuje rytmus, popř. melodii zpívané nebo hrané písně pomocí notového záznamu. Vyhledává určené takty a rytmy. Doprovází správně rytmicky jednoduchou píseň na Orffovy, příp. jiné nástroje. Tvoří vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry. Tvoří jednoduchou pohybovou vazbu, rozpozná některé tance (polonéza, mazurka). Reprodukuje pohybem notový záznam. Využívá při poslechu získané zkušenosti. Rozpoznává hudební nástroje, jejich výrazové možnosti. Rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby. Rozlišuje skladbu vokální a instrumentální. Seznamuje se s hudební skladbou v kontextu s dobou vzniku, životem autora.	Vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu s ohledem na individuální předpoklady žáků - doporučené lidové a umělé písně charakterizující zvukovou proměnu české hudby: o Veni domine (Basiková) o Byl vlahý máj (trubadúrská píseň ze 13. st.) o Tři tamboři (fran. pol 18.st.) o Ukolébavka (Brahms) o Pstruh (Schubert) o Až já budu nade dvorem o Óda na radost (Beethoven) Instrumentální činnosti - hra na flétnu (dua, tria) - nástrojová reprodukce známých písní (hra na flétnu a Orffovy nástroje, příp. jiné) - melodické a rytmické jednohlasy, dvojhlas, trojhlas - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje Doporučené hudebně pohybové činnosti : - polonéza - hra na tělo - dramatizace písní <u>Vývoj hudby, doporučené poslechové skladby</u> STAROVĚK o Čína o Řecko, Řím STŘEDOVĚK - <u>hudba gotická</u> o Ars antiqua o Ars nova – G. de Machaut	MUL – Multikulturalita (základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách) VKM - Jsme Evropané - (pochopení souvislosti evropských kořenů kontinuity evropského vývoje, poznání a pochopení života a díla významných Evropanů-

Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Seznamuje se s vybranými skladbami. Zařazuje skladbu do příslušného období.	NOVOVĚK - <u>hudba renesanční</u> o O. di Lasso o G. P. da Palestrina - <u>hudba barokní</u> o J. S. Bach o A. Vivaldi o G. F. Händel - <u>hudba klasicismu</u> o J. Haydn o W. A. Mozart L. van Beethoven - <u>hudba romantismu</u> o F. Mendelssohn-Bartholdy o F. Chopin o P. I. Čajkovskij - <u>hudba XX. století</u> o C. Debussy o M. Ravel o G. Gershwin sonáta a sonátová forma, rondo, polyfonie, kánon, fuga ukázky přírodní akustické etnické hudby a srovnání s hudbou vážnou	ukázky děl evropských hudebních velikanů) MUL – základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách

HUDEBNÍ VÝCHOVA IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	Zpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhase. Vyzná se v jednoduchém notovém zápisu. Vyhledává určené takty a rytmy. Doprovází správně rytmicky jednoduchou píseň na Orffovy, příp. jiné nástroje. Projevuje rytmické cítění a rytmickou paměť. Tvoří vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry. Tvoří jednoduchou pohybovou vazbu, rozpozná některé moderní společenské tance. Reprodukuje pohybem notový záznam pohybem vyjadřuje obsah písně. Při poslechu využívá získané zkušenosti. Rozpoznává hudební nástroje, jejich výrazové možnosti. Zařazuje skladbu do příslušného stylu	Vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu s ohledem na individuální předpoklady žáků Doporučené lidové a umělé písně: o Pramínek vlasů o Růže z Texasu o Pár havraních copánků o Morituri te salutant o Motýl o Purpura o Yesterday - písně našeho regionu (Slovácko) Instrumentální činnosti - nástrojová reprodukce známých písní (hra na flétnu a Orffovy nástroje, příp. jiné) - melodické a rytmické jednohlasy, dvojhlas, trojhlas - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje Doporučené hudebně pohybové činnosti - hra na tělo - základní kroky některých lidových i i společenských tanců - dramaturgie písní Poslechové činnosti: Jazz Swing Rock 'n' roll Rock Folk a country	VKM – Jsme Evropané (společné hudební kořeny a zdroje evropské civilizace a jejich vzájemné předávání) VKM - Objevujeme Evropu a svět (projevy kultury v evropském a globálním kontextu)

Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednouchou pohybovou vazbu. Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	sluchem rozlišuje zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat. Seznamuje se s hudbou v kontextu s dobou vzniku, životem autora.	Pop Hudba a divadlo Opereta, revue, muzikál, kabaret, divadla „malých forem“ Hudba a film Hudební klipy Soudobá hudba Hudba různých etnik a jejich prolínání různými žánry	MUL – Multikulturalita (základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách)

Název předmětu: Výtvarná výchova – první stupeň (Vv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je utvořen z charakteristiky a obsahu vzdělávací oblasti Umění a kultura a vzdělávacího oboru Výtvarná výchova, součástí jsou dále rozvedená průřezová témata. Důraz je kladen na tvůrčí činnosti – tvorbu, vnímání a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Očekávané výstupy a výstupy směřují především k těmto okruhům činností: Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity a Ověřování komunikačních účinků.

Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v prvním, druhém a pátém ročníku jednu hodinu týdně a ve třetím a čtvrtém ročníku dvě hodiny týdně. Výuka probíhá zpravidla v nedělených kmenových třídách, případně jiných vhodných učebnách. Součástí výuky jsou vhodné výukové programy, návštěvy výtvarných expozic a výstav.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- pochopení výtvarného umění jako zvláštního způsobu poznání,
- posuzování a porovnávání výsledků své práce,
- zlepšování svých vědomostí a dovedností v oblasti výtvarné výchovy,
- poznávání umění a kultury jako neoddelitelné součásti lidské existence.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- vyhledávání informací k řešení daného problému,
- využívání získaných vědomostí a dovedností, k objevování různých variant řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace se světem,
- diskuzím, vhodné argumentaci,
- obhajobě výsledků své práce.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- účinné spolupráci ve skupině,
- vytváření pravidel, která sami respektují,
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro výtvarnou tvorbu a její pochopení.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- podílení na školních výstavách, soutěžích, výzdobách,
- vytváření pěkného pracovního prostředí,
- péči o úpravu svého zevnějšku.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- používání bezpečných a účinných materiálů, nástrojů a vybavení,
- dodržování vymezených pravidel,
- ochraně zařízení školy poškozením výtvarnou činností,
- vnímání nutnosti ochrany životního prostředí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA I. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků, představ. V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném a prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objemy a další prvky a jejich kombinace. Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Uspořádá si svůj pracovní prostor. Seznamuje se s výtvarnými potřebami. Poznává a osvojuje si vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů, se kterými bude pracovat. Osvojuje si základy bezpečnosti při práci. Vyjmenuje základní barvy, rozezná světlé a tmavé barvy. Použije vhodné barvy, správně je míchá a nanáší na plochu. Uspořádá svým výtvarným vyjádřením barvy tak, aby byla pokryta celá plocha daného formátu. Použije rytmizace jednoduchých dekorativních prvků a harmonických barev v pásu a ploše. Pozoruje a výtvarně vnímá tvar živočichů a rostlin. Chápe vzájemné souvislosti předmětů a uplatňuje při práci představivost a fantazii. Přibližně vyjadřuje proporce postavy. Uvědomuje si vlastní pocity a prožitky a výtvarně je ztvárňuje. Používá svoji originalitu a svobodně volí prostředky k výtvarnému vyjádření. Zdůvodní a obhájí své výtvarné pojetí. Vyjadřuje se k tvorbě své i druhých. Porovnává vlastní interpretaci s interpretací uznávanou. Seznamuje se s obraznými projevy malířů a ilustrátorů dnešní doby. Objasní vztah ilustrace a literárního díla. Respektuje spolupráci ve skupině. Vystavuje své práce.	Úvod Uspořádání pracovního místa Manipulace s kreslicím náčiním (správné držení, správný postup) Seznámení s výtvarným materiálem Bezpečnost při práci, manipulace s náčiním, pohyb ve třídě Rozvíjení smyslové citlivosti. Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie (hra s linií, různé druhy linií), tvary (v předmětech kolem nás), barevné kvality (barvy základní a odstíny barev, vlastnosti barev) Uplatňování subjektivity Aktuální témata – rok a jeho tradice. Typy vizuálně obrazných vyjádření – tematické kreslení na základě představ a fantazie, volná malba, ilustrace ke známým pohádkám a říkadlům. Ověřování komunikačních účinků Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – vysvětlování výsledků vlastní tvorby podle svých schopností. Počátky prezentace v rámci skupiny Tvorba a interpretace uznávaných autorů (Lada, Smetana, Čapek) Osobní postoj v komunikaci – odlišnost názorů Instalace výstavy (třída, chodba).	ENV-Vztah člověka k prostředí-kresba zvířat

VÝTVARNÁ VÝCHOVA II. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků, představ. V tvorbě projevuje své zkušenosti, uplatňuje je v plošném a prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objemy a další prvky a jejich kombinace. Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky. Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření;	Připraví a zorganizuje svoji výtvarnou činnost. Rozezná základní výtvarné techniky a výtvarný materiál. Vybere a použije dostupné zobrazovací prostředky. Rozezná barvy základní a podvojně. Využívá základní klasifikace barev a světlostní kontrast. Uspořádá svým výtvarným vyjádřením barvy tak, aby byla pokryta celá plocha daného formátu. Použije rytmizaci jednoduchých dekorativních prvků a harmonických barev v pásu i ploše. Vytvoří plošnou i prostorovou kompozici. Pozoruje, výtvarně vnímá a zachytí tvar těla živočichů a rostlin. Reprodukuje své smyslové zážitky do plošného i prostorového vizuálně obrazného vyjádření. Rozvine svou fantazii a výtvarně vyjádří podle pocitů a nálad na základě citového prožitku. Snaží se o vystižení jednotlivých proporcí postavy v různém prostředí. Vyjádří vlastní zkušenosti prostřednictvím vytvořených tvarů a zachycením popředí a pozadí. Zdůvodní a obhájí své výtvarné pojetí. Vyjadřuje se k tvorbě své i druhých. Vyjádří lidové zvyky a tradice.	Uspořádání pracovního místa Manipulace s kreslícím náčiním (správné držení, správný postup, bezpečnost) Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie (hra s linií), tvary (předmětech kolem nás, dekorativní řešení plochy pomocí geometrických nebo přírodních prvků), barevné kvality (základní klasifikace barev, kombinace barev na základě přírodních zákonitostí), jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) Uspořádání objektů do celku Sběr přírodnin a jejich uplatnění ve výtvarném projevu Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (fotografie, tiskoviny, televize, ilustrace v knize) Uplatňování subjektivity Aktuální téma – rok a jeho tradice. Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru Dotváření na základě fantazie Typy vizuálně obrazných vyjádření: tematické kreslení na základě přímého dojmu – krajina, zvířata, rostliny, pohádky – zachycení dějové linky, ilustrace textu, volná malba	ENV-Vztah člověka k životnímu prostředí – (malba a kresba krajiny)

odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Objasní vztah ilustrace a literárního díla. Zná dětské ilustrátory. Respektuje spolupráci ve skupině. Uvědomuje si význam ochrany kulturních památek. Vystavuje své práce, podílí se na úpravě prostředí školy.	Ověřování komunikačních účinků. Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – objasňování výsledků vlastní tvorby podle svých schopností, počátky prezentace v rámci skupiny Ilustrátoři dětských knih Vztah ilustrace a literárního díla. Osobní postoj v komunikaci – vyjádření k dané vizuální situaci, odlišnost názorů – tolerance a porovnávání Instalace výstavy (třída, chodba)	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA III. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Žák Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků, představ. V tvorbě projevuje své zkušenosti, uplatňuje je v plošném a prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objemy a další prvky a jejich kombinace. Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky. Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření;	Žák Předvede přípravu pracovního místa a vlastní výtvarné činnosti. Rozezná základní výtvarné techniky a výtvarný materiál. Rozezná barvy teplé a studené. Určí vlastnosti barev. Dokáže míchat a překrývat barvy. Kombinuje vizuálně obrazná vyjádření. Použije rytmizaci jednoduchých dekorativních prvků a harmonických barev v pásu a ploše. Vytvoří plošnou i prostorovou kompozici. Použije celou plochu. Vyjadřuje se výtvarně na základě svého vnímání. Rozvine svou fantazii a výtvarně se vyjádří podle pocitů a nálad na základě citového prožitku. Uplatňuje svoji originalitu, vytváří nové a neobvyklé předměty a souvislosti. Pozoruje, výtvarně vnímá a zachytí tvar těla živočichů a rostlin. Rozlišuje lidskou postavu (muž, žena, dítě), vyjadřuje typické pohyby postavy. Uvědomuje si svoji originalitu, sám hledá prostředky pro výtvarný projev. Zdůvodní a obhájí své výtvarné pojetí.	Příprava pracovního místa. Organizace vlastní výtvarné činnosti. Poznávání výtvarných nástrojů a technik. Používání neobvyklých materiálů a nástrojů. Rozvíjení smyslové citlivosti. Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie (hra linií, využívá přítlak a odlehčení), barevné kvality (ředění a míchání barev, barvy ročních období, světlostní a teplotní kontrast, výrazové vlastnosti barev, barevná harmonie), jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) Malba a kresba na základě smyslového vnímání Kompozice plochy a prostoru Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (fotografie, tiskoviny, televize, ilustrace v knize) Uplatňování subjektivity Aktuální témata – rok a jeho tradice, výstavy Prožitky v kresbě a malbě Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru Dotváření na základě fantazie Typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů, reklama, tematické kreslení na základě přímého dojmu, výtvarné dotváření přírodnin, grafický záznam pohybu, fantazijní kresba, vyjádření osobního zážitku, kombinace neobvyklých předmětů, zvíře a postava v pohybu, pohádky a pověsti (zachycení děje) Ověřování komunikačních účinků Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	ENV-Vztah člověka k prostředí-ztvárnění rodné obce

odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Vyjadřuje se k tvorbě své i druhých. Uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot. Rozliší lidové zvyky a tradice. Nalezne společné znaky ilustrace a literárního díla. Vyjmenuje některé dětské ilustrátory. Respektuje spolupráci ve skupině. Uvědomuje si význam ochrany kulturních památek. Vystavuje své práce, podílí se na úpravě školy. Seznamuje se s různými druhy výtvarného umění.	– vysvětlování výsledků vlastní tvorby podle svých schopností Osobní postoj v komunikaci – vyjádření k dané vizuální situaci, odlišnost názorů, posouzení názoru druhého Ilustrátoři dětských knih Instalace školní výstavy (třída, chodba) Druhy výtvarného umění – malířství, sochařství	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA IV. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné). Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevené vlastní životní zkušenosti i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy. Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky. Používá běžných pojmů z nauky o barvě. Využívá běžné i netradiční materiály a nástroje. Zpřesňuje vyjádření lidské postavy a hlavy. Zobrazí pohyb postavy v akci. Uplatňuje výrazové vlastnosti linie. Využívá lineární a kreslené písmo. Orientuje se v řazení prvků v tvarové i barevné kompozici. Vytváří jednoduché prostorové objekty. Modeluje podle skutečnosti. Rozvine svou fantazii a výtvarně vyjádří podle pocitů a nálad na základě citového prožitku. Uplatňuje svoji originalitu v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření. Experimentuje s danými objekty v prostoru a ploše. Vytváří na základě vlastních zkušeností, fantazie a představivosti vizuálně obrazná vyjádření. Zachytí tvar těla živočichů a postav v klidu i v pohybu. Zhodnotí, obhájí a zdůvodní vlastní uměleckou výpověď. Vyjadřuje se k tvorbě své i druhých. Uvědomuje si zvyky a tradice jako	Rozvíjení smyslové citlivosti Kresba (pastel, křída) Malba (vodové a temperové barvy) Koláž, mozaika, textilní aplikace Barvy podzimu Světlostní a barevné kontrasty Věci denní potřeby, užité umění Lidské, reálné i fantastické postavy, hlavy Hra s linkou, hra s písmeny, číslicemi Řazení prvků v ploše, symetrická řešení Lineární a barevné vyjádření vnitřní stavby rostlin Modelování z modelovací hmoty Uplatňování subjektivity Osobité vyjádření společenské události Osobité vyjádření fantazijní dějové situace Výtvarné hraní s objekty (písmena) Výtvarné vyjádření zážitků ze života dětí Pohyb těla a jeho umístění v ploše a v prostoru Rok a jeho tradice. Výstavy. Ilustrace textů Volná malba Animovaný film, comics Fotografie Reklama, hračky Ověřování komunikačních účinků. Tolerance a porovnávání Umělecká díla současnosti a minulosti Komunikace se spolužáky	

	kulturní dědictví národa, chápe jejich význam i hodnotu. Hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle. Porovnává rozdíly výtvarných děl. Vnímá umění jako bohatství své země. Uvědomuje si význam ochrany kulturních památek. Jmenuje nejznámější dětské ilustrátory a pozná jejich dílo. Vystavuje své práce, podílí se na výtvarném řešení svého okolí.	Výtvarné zachycení zvyků a tradic Různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti (malířství, sochařství, architektura, užité umění) Kultura bydlení, kultura odívání. Výtvarná úprava knihy Účast na instalaci školní výstavy, výzdoba školy	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA V. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné). Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevené vlastní životní zkušenosti i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy. Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků	Uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky. Používá běžných pojmů z nauky o barvě. Vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření. Zpřesňuje vyjádření lidské postavy a hlavy. Vystihuje různé velikosti postav vzhledem k prostoru. Uplatňuje výrazové vlastnosti linie. Rozezná základní tvary lineárního a kresleného písma. Orientuje se v řazení prvků v tvarové i barevné kompozici. Uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly. Navrhne dekoraci. Užívá různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů, modeluje. Rozvine svou fantazii a výtvarně se vyjádří podle pocitů nálad na základě svého citového prožitku. Uplatňuje svoji originalitu v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření. Uvědomuje si možnosti originality při návrhu vlastního řešení. Experimentuje s danými objekty v prostoru a v ploše. Výtvarně zachytí tvar těla živočichů v pohybu.	Rozvíjení smyslové citlivosti Kresba, malba, koláž, akvarel, textilní aplikace, mozaika Elementární poučení o teorii barev Barevnost přírody Barevné vztahy objektů a pozadí Světelný a barevný kontrast Lidská hlava a postava Hra s různými druhy linie Písmeno jako dekorativní prvek Dekoratívni řazení prvků v ploše a v prostoru (symetrická i asymetrická řešení) Užité umění, životní prostředí Plošná i prostorová kulisa (loutkové divadlo) Prostorové útvary, objekty, hračky Uplatňování subjektivity Vyjadřování subjektivních pocitů a nálad Osobité vyjádření společenské události Osobité vyjádření literárních textů, ilustrace Výtvarné vyjádření zážitků Výtvarné hraní s objekty (písmena, číslice) Fantazijní kresba, malba Tematické kreslení na základě představ a fantazie Zvířata v klidu i v pohybu Poutač, reklama	

svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění). Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Zachytí linii postav v klidu i v pohybu. Zhodnotí, obhájí a zdůvodní vlastní uměleckou výpověď. Vyjadřuje se k tvorbě své i druhých. Dokáže spolupracovat se svými spolužáky. Uvědomuje si hodnotu zvyků a tradic. Chápe rozmanitost kultury různých sociokulturních skupin jako prostředek k obohacení vlastní kultury. Uvědomuje si význam výtvarného umění jako kulturního dědictví národa a chápe nutnost jeho ochrany. Vnímá výtvarné umělecké dílo a chápe jeho význam. Vybaví si výtvarný žánr i jeho souvislosti s dobou a místem vzniku. Vystavuje své práce, podílí se na výtvarném řešení svého okolí.	Comics, malá skupina postav v pohybu Ověřování komunikačních účinků Tolerance a porovnávání Umělecká díla současnosti a minulosti Komunikace se spolužáky Výtvarné zachycení zvyků a tradic Různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti Umělecké styly Besedy na téma: malířství, sochařství, kresba, grafika, architektura, současná ilustrace, kultura bydlení Vycházky Návštěvy, výstavy Účast na instalaci školní výstavy Výzdoba školy	

Název předmětu: Výtvarná výchova – druhý stupeň (Vv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka výtvarné výchovy umožňuje poznávat okolní svět i schopnosti žáků, aby citlivě vnímali svět kolem sebe, prožívali jej a objevovali v něm estetické hodnoty. Žáci si osvojují potřebné výtvarné techniky, rozvíjejí fantazii, prostorovou představivost, smysl pro originalitu vlastní výraz. Pracuje se ve dvojicích, skupinách nebo jednotlivě podle typu zadané práce. Materiál si žáci obstarávají podle pokynů vyučujících. Součástí výuky jsou výukové programy, pravidelné tematické exkurze a návštěvy výstav.

Očekávané výstupy a výstupy směřují především k těmto okruhům činností: Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity a Ověřování komunikačních účinků.

Vzdělávací obsah vychází ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova vzdělávací oblasti Umění a kultura a souvisí s dále uvedenými průřezovými tématy a předměty Pracovní činnosti a Hudební výchova. Předmět je vyučován v šestém a sedmém ročníku dvě hodiny týdně a v osmém a devátém ročníku s dotací jednu hodinu týdně. Výuka probíhá v odborné učebně hudební a výtvarné výchovy, kmenové třídě, v areálu školy nebo v jejím okolí. Ve výuce se zpravidla v některých ročnících spojují z organizačních důvodů (dělená výuka Tv) dívky a chlapci z jednoho ročníku. Výuka probíhá s celou střídou (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny).

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- pochopení výtvarného umění jako zvláštního způsobu poznání,
- posuzování a porovnávání výsledků své práce,
- zlepšování svých vědomostí a dovedností v oblasti výtvarné výchovy,
- poznávání umění a kultury jako neoddelitelné součásti lidské existence.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- vyhledávání informací k řešení daného problému,
- využívání získaných vědomostí a dovedností, k objevování různých variant řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace se světem,
- diskuzím, vhodné argumentaci,
- obhajobě výsledků své práce.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- účinné spolupráci ve skupině,
- vytváření pravidel, která sami respektují,

- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro výtvarnou tvorbu a její pochopení.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- podílení na školních výstavách, soutěžích, výzdobách,
- vytváření pěkného pracovního prostředí,
- péči o úpravu svého zevnějšku.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- používání bezpečných a účinných materiálů, nástrojů a vybavení,
- dodržování vymezených pravidel,
- ochraně zařízení školy poškozením výtvarnou činností,
- vnímání nutnosti ochrany životního prostředí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Komponuje dekorativní plochu z linií různé síly, hustoty a směru. Užívá techniku malby. Rozvíjí barevné citění při výtvarném vyjádření vztahu ke skutečnosti. Zvýrazňuje děj a obsah převážně teplou nebo studenou barevností. Využívá perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření. Výtvarně vnímá, analyzuje a zobrazuje prostor s přírodními a umělými detaily. Rozvíjí tvořivost na základě fantazie, výtvarně vyjadřuje představy o budoucnosti lidstva. Vytváří dekorativně užitékované předměty na základě poznávání vztahů, tvarů, funkce, materiálu a techniky. Využívá znalostí o základních, barvách k osobitému výtvarnému vyjádření. Výtvarně se vyjadřuje k tradicím, zvykům a svátkům.	Rozvíjení smyslové citlivosti <i>* prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše.</i> <i>*smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, tiskoviny, kombinace ve vlastní tvorbě.</i> Uplatňování subjektivity <i>*prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</i> <i>*typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů, volná malba, komiks</i> Perspektiva ve vlastním výtvarném vyjádření. Ověřování komunikačních účinků <i>*osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření.</i> Stavba a barevnost objektů, detail. Subjektivní výtvarné vyjádření reality.	MED – Fungování a vliv médií ve společnosti (práce s tiskovinou)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Výtvarně vnímá, analyzuje a zobrazuje morfologickou stavbu a vnitřní členění přírodnin, jejich řezů a struktur. Interpretuje dle svých možností proporce lidské hlavy. Snaží se zobrazit tvarovou a prostorovou skladbu předmětů a architektonických tvarů. Komponuje dekorativní plochu z geometrických, stylizovaných přírodních a věcných prvků a harmonických barev Poznává výtvarné principy a tvárné vlastnosti různých materiálů. Poznává a využívá tvárných vlastností textilu při jeho zpracování a využití v nové estetické funkci (textilní aplikace, batika). Rozvíjí svou představivost a tvořivost. Využívá představivost a fantazii ve vlastním výtvarném projevu.	Rozvíjení smyslové citlivosti <i>*prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše.</i> <i>*uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru</i> <i>*smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, film, tiskoviny, televize, hudba, výběr, kombinace ve vlastní tvorbě.</i> Uplatňování subjektivity <i>*uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn</i> <i>*typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, komiks, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry .</i> <i>Ověřování komunikačních účinků</i> <i>*osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých)</i> Ověřování komunikačních účinků <i>*komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</i> <i>- využití hudby k rozvoji výtvarné fantazie</i> <i>-prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace</i> <i>*proměny komunikačního obsahu</i>	MED – tvorba mediálního sdělení (obrazné vyjádření k popisu) VKM – Evropa a svět nás zajímá (Výtvarný projekt - umění středověku, architektura, tvorba životního prostředí mající vztah k Evropě) VKM – Jsme Evropané (Např. charakteristické stavby románského slohu, důraz na společné kulturní kořeny evropských národů)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností, zkušeností získaných	Výtvarně vnímá, analyzuje prostorové útvary předmětů, jejich objemovost a prostorové uspořádání (výsek nejbližšího okolí, domy, stroje, auta). Snaží se vyjádřit tvarové a barevné znaky zajímavých přírodnin a jejich skupin, zobrazit je volně s vystižením modelace, případně prostorových vztahů. Rozvíjí zobrazování lidské figury, zpřesňuje její proporce, snaží se vyjádřit pohyb s využitím názoru a představy. Zobrazuje lidskou hlavu na základě pozorování i představy s pokusem o výraz a mimiku, barevnou a tvarovou nadsázku. Rozvíjí prostorové vidění, citění a výtvarné zobrazování prostorových útvarů na základě pozorování a poučení o prostorovém zobrazení (zátiší), rovnoběžné zobrazení, perspektivní jevy (architektura). Poznává zásady lineární a barevné dekorativní kompozice, využívá linie různé síly, hustoty, směru, výrazu a kontrastu. Osvojuje si písmo (lineární a plošné, řadí ho do slov a krátkých nápisů, grafické značky). Ověřuje výrazové možnosti písma v hravých a experimentálních činnostech. Poznává výrazové vlastnosti různých materiálů (barvu, plochu, tvar a strukturu) a výtvarně je zpracovává, např. textil (textilní aplikace, úprava textury, batika), plastické materiály (nádoby, bižuterie, loutky).	Rozvíjení smyslové citlivosti * <i>prvky vizuálně obrazného vyjádření</i> – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření * <i>uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</i> – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř i mezi objekty. * <i>reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</i> – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) * <i>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</i> – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě. Uplatňování subjektivity * <i>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</i> – akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace * <i>typy vizuálně obrazných vyjádření</i> – objekty, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, comics, fotografie, reklama, komunikační grafika, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	VKM – Evropa a svět nás zajímá -. Práce s uměleckým dílem. Výtvarný projekt - Cestujeme po Evropě MED – Fungování a vliv médií ve společnosti. (Práce s internetem - vyhledávání www stránek - orientace Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky. Estetická a komunikativní funkce písma. Krása písma).

ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku. Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Poznává výtvarné principy monumentálně dekorativní tvorby v souvislosti s prostorem a architekturou (vitráž, mozaika, keramika, kamínky, sklo, dřevo). Interpretuje svým pohledem umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti. Vyhledává a srovnává různé způsoby uměleckého vyjadřování. K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií.	Ověřování komunikačních účinků <i>*komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</i> – utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace. Techniky kresby Techniky malby Kompozice počítačová grafika, fotografie, video, animace.	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace. Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsah	Výtvarně vyjádří základní proporce předmětu, postavy. Snáží se chápat vztah materiálu, techniky a výtvarné formy. Využívá výrazových možností materiálu. Barevně vyjadřuje fyzický pocit nebo psychický stav ověřením funkcí barvy, děj nebo událost s důrazem na expresivně symbolickou funkci barvy. Poznává vztah funkce, formy a prostorového výrazu. Rozlišuje obsah vizuálně obrazných vyjádření uměleckých projevů. současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích. Porovnává rozdílné výtvarné vyjádření u práce a uměleckého díla.	Rozvíjení smyslové citlivosti <i>* prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř i mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh)</i> <i>*smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.</i> Uplatňování subjektivity <i>*prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</i> <i>*typy vizuálně obrazných vyjádření –ilustrace textů, volná malba, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama</i> Ověřování komunikačních účinků <i>*komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace</i>	VKM – Jsme Evropané – (dějiny umění - Vztah k architektuře a životnímu prostředí). MED – práce v realizačním týmu - (Reklama a propagační prostředky: obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)

Název předmětu: **Výchova ke zdraví – druhý stupeň (Vkz)**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je utvořen z obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Zdraví je v něm chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody, který je ovlivňován stylem života, chováním podporující zdraví, kvalitou mezilidských vztahů, životního prostředí atd. Protože zdraví je důležitým předpokladem pro aktivní, spokojený a šťastný život a pracovní uplatnění, je poznávání a praktické ovlivňování zdraví jednou z priorit školního vzdělávání. V hodinách tohoto předmětu se zaměřujeme na posílení zdravotní gramotnosti žáků, kterou chápeme jako schopnost porozumět informacím souvisejícím se zdravím, aktivně je vyhledat a na základě toho jednat s cílem zlepšovat vlastní zdraví. Jde nám především o praktické dovednosti a praktickou aplikaci poznatků, které žáci získali v modelových situacích i v každodenním životě školy. V hodinách jsou realizována některá témata projektu škola podporující zdraví, do kterého je škola zapojena, a jsou doplněna výstupy o ochraně člověka za běžných rizik a mimořádných událostí. Předmět je realizován v osmém ročníku s dotací jedna hodina týdně. Výuka probíhá zpravidla v dělených třídách rozdělených podle pohlaví na chlapce a dívky. Výuka probíhá v kmenových třídách, v areálu, popř. v jiných vhodných volných nebo odborných učebnách školy.

Vzdělávání a očekávané výstupy vycházejí z okruhů: Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Hodnota a podpora zdraví a Osobnostní a sociální rozvoj. Vzdělávání směřuje k získání zdravotně preventivních návyků směřujících ke zdravému životnímu stylu a aktivní podpoře zdraví, na dovednosti odmítat návykové látky, předcházet úrazům, získat orientaci v základních otázkách sexuality a v uplatňování odpovědného sexuálního chování a v upevnění a prohloubení návyků poskytovat základní první pomoc. Předmět Výchova ke zdraví je vyučován v osmém ročníku s dotací 1 hodina týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty pro život člověka,
- efektivnímu učení, organizaci vlastního učení, celoživotnímu vzdělávání
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní a sociální pohody.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- vnímání nejrůznějších problémových situací (mimořádné, krizové) a k jejich řešení,
- využití získaných dovedností a vědomostí a k objevování různých variant řešení,
- získání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i to, co zdraví ohrožuje a poškozuje,
- obhájení svých rozhodnutí a aplikace známých postupů při řešení obdobných situací.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- vyhledávají a třídění informací o zdraví, jejich propojování a využívání v praktickém životě,
- zapojení do diskuze, k naslouchání promluvám druhých lidí a vhodných reakcí na ně,
- uplatňování bezpečného a odpovědného sexuálního chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy,
- využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- spolupráci ve skupině na problémech týkajících se zdraví,
- podílení se na utváření příjemné atmosféry, pravidel a jejich dodržování v týmu,
- upevňování dobrých mezilidských vztahů a v případě potřeby požádání druhých o pomoc nebo spolupráci při řešení problému a její poskytnutí druhým,
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím se základními etickými a morálními postoji,
- vytváření pozitivní představy o sobě samém a podporuje jeho zdravou sebedůvěru a samotný rozvoj.

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- respektování názorů jiných a schopnosti vcítit se do situací ostatních, odmítání nátlaku a hrubého zacházení, uvědomování si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- aktivnímu zapojení do činností podporujících zdraví ve škole i v obci,
- chápání společenských a školních norem a zákonů v oblasti zdraví.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- ochraně zdraví při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech,
- chápání dobrého fyzického stavu a duševní pohody jako předpokladu výběru odpovídající profesní dráhy,
- využití ICT pro hledání informací,
- ovládnutí základních postupů první pomoci,
- k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení,
- dodržení pravidel a plnění povinností.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí. (VZ-9-1-06) Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví. (VZ-9-1-03) Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. (VZ-1-9-04) Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě (VZ-9-1-01) Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická skupina, rodinné prostředí)	Diskutuje o důležitosti převzetí odpovědnosti za své zdraví. Formuluje podstatu zdravotní gramotnosti Rozumí pojmům: zdravotní gramotnost a zdravý životní styl. Rozlišuje tělesné, duševní a sociální zdraví a další rozměry zdraví a rozumí tomu, jak spolu souvisí. Nachází souvislosti mezi uspokojováním lidských potřeb a hodnotou zdraví. Rozlišuje a hodnotí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti vůči sobě i jiným a vyvozuje z tohoto chování závěry. Zná doporučené preventivní postupy při onemocnění nepřenosnými nemocemi. Nachází souvislosti mezi zdravím a dobrým soužitím. Respektuje pravidla nekonfliktního soužití se spolužáky a vrstevníky a chápe jejich význam pro zdraví. Podle svých možností přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě a ve škole. Uvádí příklady pozitivního a negativního vlivu třídy a rodiny na kvalitu sociálního klimatu z hlediska zdraví.	Podpora zdraví a jeho formy Pojmy: zdravotní gramotnost, prevence, péče a podpora zdraví, odpovědnost za zdraví, zdravý životní styl, program zdravá škola Hodnota a podpora zdraví Celostní pojetí zdraví a nemoci, zdraví a základní lidské potřeby Chování lidí a jeho následky Ochrana před nepřenosnými nemocemi - prevence onemocnění srdce a cév - prevence onkologických nemocí Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztah ve dvojici (kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství) Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, škola, vrstevnická skupina, obec)	

z hlediska prospěšnosti zdraví. (VZ-9-1-02) Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi. (VZ-9-1-14) Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. (VZ-9-1-05) Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. (VZ-9-1-10) Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá lékařskou pomoc. (VZ 9-1-08)	Vyhledá příklady manipulativního vlivu reklamy, vrstevníků a sekt. Vytvoří vlastní reklamu na zdravý životní styl. Pozná znaky manipulace a agrese a uplatňuje dovednosti komunikační obrany. Podle svých možností dodržuje zásady zdravého životního stylu a aktivní podpory zdraví. Popíše svůj režim dne. Cvičí vybrané relaxační a regenerační techniky k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. Začleňuje relaxační a regenerační postupy do režimu ve škole i mimo školy. Rozlišuje běžné, infekční civilizační choroby a aktivně se proti nim brání. Zná nejznámější pohlavní nemoci a základní zásady prevence před onemocněním. Objasní způsoby přenosu infekčních chorob. Zdůvodní význam očkování i jeho možná rizika. Samostatně vyhledá v případě potřeby pomoc, případně zkontaktuje kompetentního člověka.	Bezpečné chování a komunikace - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, nebezpečí sekt - manipulativní reklama a informace – reálné a nereálné informace v médiích Tělesná a duševní hygiena, denní režim, aktivní podpora zdraví - režim dne, hygiena, otužování, denní režim, vyváženost aktivit Stres a jeho vztah ke zdraví (působení na tělo, mysl a chování) - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy Ochrana před přenosnými nemocemi - přenos nákazy a prevence před ní - respirační a přenosné potravou, přenosné krví a sexuálním kontaktem, - civilizační choroby - sexuálně přenosné nemoci HIV/AIDS	VDO – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, předvádění komunikace se záchrannou službou)

Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky. (VZ-9-1-07) Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou a morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování. (VZ-9-1-12) Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví. (VZ-9-1-11) Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. (VZ-9-1-15)	Zná nejrozšířenější civilizační nemoci a zásady jejich předcházení. Vysvětlí údaje na obalech různých potravinových výrobků. Zná a podle svých možností uplatňuje zásady zdravého stravování v jídle a v pití. Uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plně tělesné a duševní zralosti. Pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se v možnostech i důsledcích jejich použití. Vysvětlí smysl věrnosti ve společném životě manželů a negativní dopady jejího porušování. Popíše změny probíhající v dospívání a diskutuje o problémech období puberty. Chová se kultivovaně k opačnému pohlaví. Pečuje o osobní hygienu i o hygienu svého oděvu. Uplatňuje pravidla intimní osobní hygieny. Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě. Zná a respektuje základní bezpečnostní pravidla silniční a železniční dopravy z pohledu chodce, cyklisty i cestujícího na železnici. Popíše doporučený postup činnosti v případě dopravní nehody. V modelových situacích popíše nebo předvede postup poskytnutí první pomoci u nejčastějších typů zranění při dopravě, v domácnosti a ve škole.	Výživa a zdraví, zdravé stravovací návyky - pitný režim, poruchy příjmu potravy, vliv potravin na zdraví člověka Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk Zásady zdravého životního stylu – zdravá výživa Sexuální dospívání - početí, těhotenství, porod, plánované rodičovství, sexuální zdrženlivost, negativní dopady potratu, předčasný sex, promiskuita, sexuální orientace, poruchy pohlavní identity, pohlavní změny v životě člověka a jejich reflexe Puberta, dospívání - tělesné a duševní změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví (dopravní výchova: pravidla silničního provozu z pohledu chodce a cyklisty a spolujezdce, rizika v silniční a železniční dopravě Péče o zdraví a poskytování první pomoci (při dopravní nehodě, v domácnosti, ve škole, při sportu a ve volném čase), nácvik resuscitace	

Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce. (VZ-9-1-09) Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým. (VZ-9-1-13) Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí a mimořádných událostí. (VZ-9-1-16)	Rozpozná rizika fyzického a duševního násilí, jeho příznaky, projevy a dopady na vlastní osobu či jiné. Předchází rizikům, v případě nebezpečí adekvátně reaguje. Podílí se na přípravě akce zaměřené na podporu zdraví ve škole. Uvede zdravotní rizika spojená se zneužitím návykových látek, kouřením, alkoholem, drogami, hracími automaty. V modelových situacích nacvičuje různé způsoby odmítání návykových látek. Vhodně reaguje v situacích, kdy hrozí násilí, není lhostejný a ví, kde a jak zajistit pomoc. Obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek. Podílí se na organizaci a praktické realizaci dne zdraví ve škole vycházející z programu zdravá škola. Rozlišuje pojmy: nouzový stav, krizové řízení a havárie. Modelově provede improvizovanou ochranu osob při úniku radioaktivních, chemických nebo biologických látek. Popíše postup v případě nálezu nevybuchlé munice, podezřelé anonymní zásilky nebo teroristického útoku.	Sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem Zdravá škola – škola podporující zdraví (pilíře, zásady, příprava akce pro ostatní žáky) Autodestruktivní závislosti Psychická onemocnění a násilí namířené proti sobě samému - návykové látky a bezpečnost v dopravě - návykové látky a zákon - počítače a hazardní hry, gamblerství - trestná činnost, doping ve sportu Zdravá škola – škola podporující zdraví Prevence fyzického a duševního násilí a násilí namířené proti sobě samému Mimořádná událost a krizové řízení, krizová situace, nouzový stav Individuální a improvizovaná ochrana Havárie s únikem nebezpečných látek Biologické a chemické zbraně Teroristický útok	

Název předmětu: **Tělesná výchova - první stupeň (Tv)**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je utvářen z charakteristiky vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a obsahu stejnojmenného vzdělávacího oboru, součástí jeho obsahu jsou dále zařazená průřezová témata. Tělesná výchova má pro žáky velmi důležitý význam, protože je jedním z nejučinnějších prostředků kompenzace převážně jednostranného pracovního zatížení žáků ve škole. Cílem výuky tělesné výchovy je vyvolat u žáků prožitek a radost z tělesného pohybu a dále je motivovat k tělesné činnosti, nikoliv výuku převážně orientovat na výkonnost. Ve vyučování je kladen důraz na pohybový rozvoj žáků podle principů všestrannosti, a to nejen na zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jejich charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit kolektivu). Prvky zdravotní tělesné výchovy jsou využívány v jednotlivých hodinách tělesné výchovy formou průpravných, kompenzačních, vyrovnávacích a relaxačních cvičení.

Očekávané výstupy vycházejí z okruhů učiva: Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a Činnosti podporující pohybové učení a okruhů Zdravotně tělesné výchovy: Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení, Speciální cvičení a Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti.

Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v prvním až pátém ročníku vždy dvě hodiny týdně. Výuka probíhá zpravidla v nedělených třídách (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny), a to v tělocvičně, gymnastickém sálku, školním hřišti, popř. jiném vhodném místě (areál TJ Jiskra). Součástí tělesné výchovy je plavecký výcvik probíhající zpravidla ve druhém a třetím ročníku. Výuka plavání, která probíhá mimo areál v plaveckém bazénu, je v rozsahu 20 vyučovacích hodin ročně, tj. celkem 40 hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení pohybových schopností a dovedností,
- získávání návyku správného držení těla,
- rozvíjení obratnosti a fyzické zdatnosti,
- průpravným cvičením pro míčové hry, technice házení, chytání, přihrávání a s jednoduchými základy miniher,
- účasti na soutěžích a prezentaci výsledků své práce,
- ochotě se sebezdokonalovat svým přístupem a příkladem.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení smyslu pro účelný pohyb,
- přípravě na sportovní výkon (obuv, oděv, úpravu vlasů, jiné doplňky),
- spolupráci při řešení problémů (v kolektivních sportech) a vzájemné toleranci.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- správným reakcím na povely učitele,
- zvládnutí základů požadovaných cvičení,

- shromažďování informací z různých sdělovacích prostředků o sportu,
- kultivovanému vyjadřování při provádění sportovních činností.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- účinné spolupráci v družstvech, respektování daných pravidel,
- upevňování charakterových vlastností, rozvíjení sociálních vztahů (výhra x prohra, povzbuzení),
- snaze pochopit důležitost organizace a spolupráce hlavně formou her (dodržovat pravidla, podřídit se, spolupracovat).

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- schopnosti vcítit se do situace ostatních, odmítání útlaku a hrubého zacházení a nedodržování pravidel,
- účasti na různých sportovních soutěžích (školních, regionálních, okresních apod.),
- posilování vlasteneckého cítění sledováním mezinárodních sportovních akcí.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- zapojování do všech pohybových činností dle svých možností a schopností,
- používání různého sportovního náčiní a náradí a dodržování všech pravidel bezpečnosti při zacházení s nimi,
- udržování cvičebního úboru v čistotě a pořádku.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

TĚLESNÁ VÝCHOVA I. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení. Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy. Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	Dodržuje správné držení těla při různých činnostech. Správně dýchá při pohybových činnostech. Cvičí kompenzační a relaxační cviky. Zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu. Uplatňuje zásady pohybové hygieny. Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti. Respektuje zdravotní handicap spolužáků. Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Provádí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění. Jedná v duchu fair play. Zvládne přihrávkou jednoruč, obouruč, driblink. Rozlišuje míč na basketbal a volejbal. Dodržuje dohodnutou spolupráci a taktiku v družstvu. Uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo. Uběhne 50 m. Cvičí techniku skoku do dálky a správnou techniku skoku z místa. Provádí kotoul vpřed, stoj na lopatkách . Provádí jednoduchá cvičení na žebřinách. Skáče přes švihadlo. Provádí cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti. Podbíhá dlouhé švihadlo a cvičí na lavičkách. Používá správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze. Dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny. Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv. Užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní.	Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu. Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play. Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti. Základy <u>sportovních her</u> – míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost, organizace při Tv, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování. Bezpečnost při sportování. Tělocvičné pojmy – komunikace v Tv.	MUL – Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce ve skupinách a družstvech)

TĚLESNÁ VÝCHOVA II. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy. Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	Dodržuje správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků. Správně dýchá při pohybových činnostech. Cvičí kompenzační a relaxační cviky. Zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu. Uplatňuje zásady pohybové hygieny. Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti. Respektuje zdravotní handicap spolužáků. Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Provádí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění. Jedná v duchu fair play. Zvládne přihrávku jednoruč, obouruč, driblink. Rozlišuje míč na basketbal a volejbal. Cvičí vybíjenou. Provádí cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti. Dodržuje základní pravidla her. Soutěží jako člen družstva. Dodržuje dohodnutou spolupráci a taktiku. Uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo. Užívá nízký start při nácviku sprintu. Uběhne 50 m. Cvičí techniku skoku do dálky. Cvičí správnou techniku skoku z místa. Provádí kotoul vpřed a vzad, stoj na lopatkách. Provádí jednoduchá cvičení na žebřinách. Skáče přes švihadlo. Podbíhá dlouhé švihadlo.	Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu. Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play. Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti. Základy <u>sportovních her</u> – míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost, organizace při Tv, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování. Základy <u>atletiky</u> – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu. Základy <u>gymnastiky</u> – cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly.	MUL-Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce při hraní míčových her)

Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	Cvičí na lavičkách. Provádí přetahy a přetlaky. Šplhá na tyči. Používá správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze a na švédské bedně. Dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti a v přírodě. Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv. Užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní. Zvyká si na vodní prostředí. Dodržuje základní hygienické návyky. Adaptuje se na vodní prostředí. Zvládá základy plaveckého způsobu prsa nebo kraul. Uplave minimálně 10 metrů v bazénu. Dosáhne z kteréhokoliv místa kraje bazénu. Učí se přivolat záchranu. Dodržuje určená pravidla bezpečnosti.	Bezpečnost při sportování Tělocvičné pojmy – komunikace v Tv Hygiena plavání Adaptace na vodní prostředí Základní plavecké dovednosti Plavecký způsob Bezpečnost	Výuka plavání prostřednictvím plavecké školy v plaveckém bazénu mimo školu v rozsahu 20 hodin.

TĚLESNÁ VÝCHOVA III. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti Uplatňují správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy. Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích Uplatňuje hlavní zásady hygieny	Dodržuje správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků. Správně dýchá při pohybových činnostech. Cvičí kompenzační a relaxační cviky. Zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu. Uplatňuje zásady pohybové hygieny. Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvalu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti. Respektuje zdravotní handicap spolužáků. Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Provádí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění. Jedná v duchu fair play. Zvládne přihrávku jednoruč, obouruč, driblink. Rozlišuje míč na basketbal a volejbal. Ovládá hru s basketbalovým míčem. Cvičí střelbu na koš. Cvičí vybíjenou a přehazovanou. Provádí cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti. Dodržuje základní pravidla her. Soutěží jako člen družstva. Dodržuje dohodnutou spolupráci a taktiku. Uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo. Pozná zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje.	Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti Základy <u>sportovních her</u> – míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při Tv, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování Základy <u>atletiky</u> – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	MUL – lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)

a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	Ovládá techniku hodu kriketovým míčkem. Užívá nízký start při nácviku sprintu. Uběhne 50m. Užívá taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami. Je schopen zapojit se do štafetového běhu. Cvičí techniku skoku do dálky. Cvičí správnou techniku skoku z místa. Provádí kotoul vpřed a vzad, stoj na lopatkách . Provádí jednoduchá cvičení na žebřinách. Skáče přes švihadlo. Podbíhá dlouhé švihadlo. Cvičí na lavičkách. Provádí přetahy a přetlaky. Šplhá na tyči. Přitahuje se do výše čela na hrazdě. Používá správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze. Dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny. při sportování v tělocvičně, na hřišti a v přírodě. Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv. Užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní. Upevňuje základní hygienické návyky. Provádí výcvik dvou plaveckých způsobů. Uplave minimálně 25 metrů jedním z plaveckých způsobů. Umí přivolat záchranu. Dodržuje pravidla bezpečnosti při plavání a pohybu v bazénu. Seznamuje se s pravidly bezpečného plavání ve volné přírodě.	Základy <u>gymnastiky</u> – cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly Bezpečnost při sportování Tělocvičné pojmy – komunikace v Tv Hygiena plavání Základní plavecké dovednosti Plavecké způsoby Bezpečnost	Výuka plavání prostřednictvím plavecké školy v plaveckém bazénu mimo školu v rozsahu 20 hodin.

TĚLESNÁ VÝCHOVA IV. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her. Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her. Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	Provádí základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Cvičí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění. Uplatňuje pohybové činnosti v průběhu vyučovacího procesu i odpočinku. Dodržuje správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků. Správně dýchá při pohybových činnostech. Provádí kompenzační a relaxační cviky. Uplatňuje zásady pohybové hygieny. Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě. Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Používá vhodné sportovní oblečení a obuv. Zdokonaluje své pohybové dovednosti na základě pozorování výkonů ostatních spolužáků. Provádí přihrávky jednoruč, obouruč, driblink. Cvičí podle pokynů hru s basketbalovým míčem. Cvičí střelbu na koš a přehazovanou. Aplikuje pravidla vybíjené, přehazované, malé kopané, florbalu do prováděných her. Provádí cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti. Hází kriketovým míčkem. Předává štafetový kolík při štafetovém běhu.	Příprava organismu Význam pohybu pro zdraví TV chvilky, protažení a sportování o přestávce Zdravotně zaměřené činnosti Hygiena při Tv Bezpečnost při pohybových činnostech První pomoc v podmínkách Tv Rozvoj pohyblivosti a koordinace	

Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.	Běží 60m a 200m. Rozlišuje taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem. Skáče do dálky. Provádí správnou techniku skoku z místa. Šplhá na tyči. Cvičí na žíněnce – napojované kotouly, přemet stranou. Přitahuje se do výše čela na hrazdě. Odráží se z můstku při cvičení na koze, provádí výskok do kleku a dřepu, roznožku. Cvičí na švédské bedně. Používá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní. Dodržuje povely pořadových cvičení. Dodržuje pravidla kolektivního sportování. Je schopen soutěžit v družstvu. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje ji. Rozliší dodržení a porušení pravidel. Zjistí zdroje informací o sportovních akcích. Připraví pro ostatní informaci o účasti na sportovních soutěžích.	<u>Základy sportovních her</u> – míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů <u>Základy atletiky</u> - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu <u>Základy gymnastiky</u> - cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení, akrobacie Komunikace v Tv – tělocvičné pojmy Organizace při Tv Zásady jednání a chování- fair play, olympijské ideály a symboly Zdroje informací o pohybových činnostech	

TĚLESNÁ VÝCHOVA V. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her. Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením. Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her.	Provádí základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Cvičí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění. Uplatňuje pohybové činnosti ve vyučovacím procesu i odpočinku (TV chvílky, protažení a sportování o přestávce). Dodržuje správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků. Správně dýchá při pohybových činnostech. Provádí kompenzační a relaxační cviky. Uplatňuje zásady pohybové hygieny. Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě. Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Používá vhodné sportovní oblečení a obuv. Zdokonaluje své pohybové dovednosti na základě pozorování výkonů ostatních spolužáků. Provádí přihrávky jednoruč, obouruč, driblink. Cvičí střelbu na koš a přehazovanou s basketbalovým míčem. Aplikuje pravidla vybíjené, přehazované, malé kopané, florbalu do prováděných her. Provádí cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti. Hází kriketovým míčkem. Předává štafetový kolík při štafetovém běhu. Běží 400m a 60m.	Příprava organismu Význam pohybu pro zdraví Zdravotně zaměřené činnosti Hygiena při Tv Bezpečnost při pohybových činnostech První pomoc v podmínkách Tv Rozvoj pohyblivosti a koordinace <u>Základy sportovních her</u> – míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů <u>Základy atletiky</u>	

Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace. Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy. Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	Rozlišuje taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem. Skáče do dálky. Provádí správnou techniku skoku z místa. Šplhá na tyči nebo na laně. Cvičí na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různými zakončeními, přemet stranou a stoj na ruku. Přitahuje se do výše čela na hrazdě. Odráží se z můstku při cvičení na koze, provádí roznožku. Cvičí na švédské bedně. Provádí posilovací cvičení s plnými míči. Používá tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní. Zná pojmy z pravidel sportů a soutěží. Dodržuje povely pořadových cvičení. Soutěží v družstvu podle pravidel. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje je. Rozliší dodržení a porušení pravidel her a soutěží. Zjistí zdroje informací o sportovních akcích. Připraví pro ostatní informaci o účasti na sportovních soutěžích. Připraví si vhodné cviky a činnosti na zahřátí organismu. Předcvičuje pro ostatní. Měří pásmem a vyhodnotí atletické disciplíny skok daleký a hod kriketovým míčkem.	- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu <u>Základy gymnastiky</u> - cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení, akrobacie Komunikace v Tv – pojmy Organizace při Tv Zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály a symboly Zdroje informací o pohybových činnostech Organizace jednoduchých pohybových činností Speciální cvičení	

Název předmětu: Tělesná výchova - druhý stupeň (Tv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova vzdělávací oblasti Člověk a zdraví včetně realizovaných průřezových témat, přičemž využívá mezipředmětové vztahy k celé řadě předmětů, např. Přírodopisu, Hudební výchovy, Výchovy ke zdraví, Výtvarné výchovy, Zeměpisu atd.

Předmět je koncipován jako soubor různých přitažlivých příležitostí k pohybovým činnostem v denním režimu žáků. Ve výuce vytváříme žákům příležitosti, v nichž se pohybové dovednosti stávají zdrojem prožitku, motivace a uspokojení. Z prožitků tělesné výchovy je vytvářen vztah k pohybu, který je podstatným prvkem zdravého životního stylu. Význam má i zdravotně preventivní, korektivní a rozvojová funkce zdravotně tělesné výchovy. Vzdělávání v předmětu je zaměřeno na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu, poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit.

Očekávané výstupy vychází těchto okruhů učiva: Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a Činnosti podporující pohybové učení.

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v šestém až devátém ročníku, šestém ročníku s hodinovou dotací tři hodiny (z toho jedna hodina se vyučuje společně pro všechny žáky ze stejné třídy jako sportovní hry), v sedmém až devátém ročníku se vyučuje dvě hodiny týdně. Žáci využívají zpravidla tělocvičnu nebo gymnastický sálek na prvním stupni a ve venkovním areálu hřiště na míčové hry a doskočiště. V příznivém počasí se vyučuje tělesná výchova na jiném určeném místě (např. stadion TJ Jiskra aj.).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- poznávání smyslu a cíle svých aktivit,
- plánování, organizování a řízení vlastní činnosti,
- zpracování informací o pohybových aktivitách v rámci nabídky školy,
- sebehodnocení a stanovení si vlastních cílů, umožňujících vnímat vlastní pokrok.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- vnímání nejrůznějších problémových situací a způsobu jejich řešení,
- kritickému myšlení, k uvážlivým rozhodnutím, která jsou schopni obhájit,
- zodpovědnosti za svá rozhodnutí,
- správným způsobům řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- komunikaci na odpovídající úrovni,
- osvojení kultivovaného ústního projevu,

- dodržování pravidel slušného chování,
- pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- rozvoji spolupráce uvnitř kolektivu,
- vytváření pravidel práce v týmu,
- poskytnutí pomoci a spolupráci s ostatními.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- respektování názorů ostatních,
- formování volných a charakterových rysů,
- zodpovědnému rozhodování, podpoře a ochraně zdraví, ohleduplnosti ke druhým,
- aktivnímu zapojení do sportovních činností,
- rozlišování a uplatnění práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák...).

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- efektivitě při organizování vlastní práce,
- spoluorganizování svého pohybového režimu,
- využívání znalostí a dovedností v běžné praxi,
- ovládnutí základních postupů první pomoci,
- dodržování obecných pravidel bezpečnosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

TĚLESNÁ VÝCHOVA VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Činnosti ovlivňující zdraví Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. Činnosti podporující pohybové učení	Předchází jednostrannému zatížení. Osvojuje si hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech. Poznává sílu kolektivu při dosažení dobrého výsledku. Věnuje se sportování aktivně (i ve volném čase). Uvědomuje si vliv drog a důsledků a důsledků na organismus. Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných dovedností a usiluje o sebezdokonalování. Zvládá techniku atletických disciplín. Osvojuje si základy techniky nízkého startu, skoku do dálky a výšky, hodů míčkem. Uplatňuje při vytrvalosti vůli. Zvládá základní gymnastické prvky. Nacvičuje cvičební prvky na hrazdě i kruzích. Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí. Uplatňuje při cvičení svůj fyzický fond. Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech. Osvojuje si dle svých předpokladů základní herní činnosti, využívá je při vlastní hře. Spolupracuje se svými spoluhráči, dodržuje zásady fair play.	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost, Prevence a korekce jednostranného zatížení Hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech Základy první pomoci při tělesné výchově. Drogy a jiné škodliviny, jejich vliv na organismus. Péče o sebe sama – zvládání zátěžových situací, zlepšování fyzické kondice, relaxace. Pohybové dovednosti – nástupové tvary a přesuny, rozvoj rychlosti, vytrvalosti a síly Atletika Atletická abeceda, průpravná běžecká cvičení Nízký start, startovní povely, běh na 100m, běh na 60m Běh vytrvalostní na 600 a 1000m Běh v terénu – rovnoměrný, nerovnoměrný, „indiánský“ běh přes nízké překážky Skok daleký a vysoký – odrazová cvičení, nácvik techniky Hod míčkem – z místa, chůze, rozběhu Gymnastika Organizace a bezpečnost, dopomoc, názvosloví, technika pohybu Akrobacie – kotouly vpřed a vzad, nácvik kotoulu letmo, stoj na lopatkách Hrazda – náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín Kruhy – komíhání ve svisu Přeskoky – průpravná cvičení pro nácvik odrazu z můstku, skrčka a roznožka přes kozu Šplh – tyč, lano	V případě příznivých klimatických podmínek

Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Snaží se je využívat při různých pohybových hrách a činnostech. Cvičí při hudbě, posiluje kondici. Dbá na správné držení těla. Usiluje o rozvoj své svalové zdatnosti. Koordinuje organizaci v prostoru a při pohybových činnostech. Zvládá bezpečný pohyb na bruslích, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře. Uplatňuje a využívá při všech činnostech a hrách. Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti, označí nedostatky a jejich příčiny. Podporuje fair play jednání. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz). Zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží Dodržuje zásady přípravy organismu před pohybovou aktivitou. Kompenzuje zatížení organismu po pohybové činnosti. Jedná v duchu fair play a uvědomuje si význam sportování pro zdraví. Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování. Poznává pravidla vybraných her – vybíjená, košíková, florbal, fotbal.	Sportovní hry: vybíjená, přehazovaná, ringo, pálkovaná. Úpoly Přetahy a přetlaky, úpolové odpory Rytmická a kondiční gymnastika Technika pohybů – kroky, skoky, obraty Výběr vhodného hudebního doprovodu Tance – kroky, držení – lidové, country Cvičení s hudbou, aerobik Kalanetika, fitbal Bruslení bezpečný rozjezd všemi směry a zastavení Komunikace v Tv Zásady bezpečnosti při sportování (vhodná obuv, oděv, hygiena, přesuny, povely) Tělocvičné názvosloví, povely, signály, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech Turistika a pobyt v přírodě Zásady jednání a chování SPORTOVNÍ HRY Příprava ke sportovnímu výkonu (držení těla při činnostech, správné dýchání, oblečení a sportovní obuv) Strečink Vztah ke sportu – zásady jednání a chování (následky porušování pravidel, význam sportování pro zdraví člověka, zdravotní handicap) Zásady bezpečnosti při sportování (povely, signály, vhodné oblečení a obutí) základy sportovních her: míčové hry a pohybové hry	

TĚLESNÁ VÝCHOVA VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Činnosti ovlivňující zdraví Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. Činnosti podporující pohybové učení Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Zná význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu. Umí změřit srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj. Věnuje se sportování aktivně i ve volném čase. Osvojuje si hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech. Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení. Zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky. Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při pohybové přípravě. Zvládá cvičební prvky akrobacie, na hrazdě i kruzích. Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí. Koordinuje organizaci prostoru a pohybových činností. Poznává sílu kolektivu při dosažení dobrého výsledku. Cvičí při hudbě. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Uvědomuje význam sebeobraných činností. Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech. Seznamuje se historií a současností sportu.	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Protahovací, posilovací a koordinační cvičení. Základní rychlostní, vytrvalostní a silová cvičení. Atletika - průpravná běžecká cvičení, atletická abeceda, technika běhu, taktika běhu v závodech. Běh na 100m, 60m. Rovnoměrný, „indiánský“ běh v terénu i na dráze. Vytrvalý na dráze – 1200m Štafetový běh – předávka. Běh přes nízké překážky. Průpravná cvičení pro rozběh a odraz pro skok daleký, vysoký. Hod míčkem z rozběhu. Vrh koulí – nácvik techniky, vrh z místa Gymnastika Akrobacie - kotoul vpřed, vzad, kotoul letmo - přemet stranou, stoj na rukou -rovnovážné polohy v postojích Hrazda po čelo – náskok do vzporu zákmihem seskok, výmyk Kruhy – komihání ve svisu trampolínka – skoky s odrazem prosté, kladina – náskok, chůze, obraty, seskok Koža – přeskok přes kozu našít – roznožka, skrčka s dopomocí (švédská bedna) Šplh - tyč, lano Rytmická a kondiční gymnastika - dívky Aerobik – technika pohybů. Cvičení s náčiním – švihadlo, stuha.	Nabídka vícedenní akce: Lyžařský výcvikový kurz v trvání 5-7 dní

Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Činnosti ovlivňující zdraví Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Seznamuje se s pravidly, zásadami jednání a chování. Ovládá pravidla hry, teorii grafického značení jednoduchých herních činností. Uplatňuje ve hře herní kombinace. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích. Osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře. Poznává základní techniky sjezdového lyžování a snowboardingu. Zná nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině a chování na společných zařízeních – vleky, sjezdovky, běžecké tratě a zimní turistice a řídí se jimi. Zná zásady přivolání první pomoci.	Krátká pohybová skladba s hudebním doprovodem. Technika tanců – výběr z lidových, country Posilovací cvičení bez náčiní – kalanetika. Posilovací a uvolňovací cvičení s náčiním – medicimbaly, lavičky, žebříny Úpoly - chlapečci -úpolová obratnost - pády stranou, vzad, přetahy, přetlaky, odpory -střehy, držení v postoji a na zemi Sportovní hry - dívky Míčové hry – basketbal – herní činnosti jednotlivce, útočné a obranné kombinace, taktika hry. Volejbal- nácvik odbití spodem, bagr Florbal- práce s balonkem, herní činnosti jednotlivce, pravidla Chlapečci míčové hry – fotbal – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, řízená hra - utkání Basketbal-herní činnosti jednotlivce, systém hry, obrana, útočná fáze, nácvik střelby. Sezónní sporty Bruslení – zvládá bezpečný rozjezd a zastavení - zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry. Sjezdové lyžování – základní lyžařské techniky.	V případě vhodných klimatických podmínek

TĚLESNÁ VÝCHOVA VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Činnosti ovlivňující zdraví Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Činnosti podporující pohybové učení Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	Poznává význam pohybu pro zdraví. Zvyšuje zdravotní zdatnost. Věnuje se sportování aktivně i ve volném čase. Osvojuje si hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech. Podle svých předpokladů zvládá techniku i taktiku rychlého a vytrvalého běhu na dráze i v terénu. Zvládá techniku atletických disciplín. Při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli. Získané dovednosti uplatní ve hře, soutěži nebo rekreačních činnostech. Má radost, že zvládl základní gymnastické prvky. Cvičební prvky na hrazdě i kruzích. Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí. Zvládá jednoduché taneční kroky. Koordinuje organizaci prostoru a pohybových činností.	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Základní rychlostní, vytrvalostní a silová cvičení. Správné držení těla. Atletika Běh na 60m, 100m, 400m. Běh vytrvalostní na 1500m, běh přes nízké překážky Štafetový běh Skok daleký, vysoký - technika flopu Hod míčkem, granátem Vrh koulí – upevňování: sun, odvrh, měření Gymnastika Akrobacie – jednoduchá sestava s dopomocí: skoky na místě, z místa, přemet stranou, stoj na rukou do kotoulu s dopomocí Hrazda jednoduchá sestava s dopomocí, kruhy – houpání s obraty, u záhupu seskok, nácvik jednoduché sestavy s dopomocí, trampolínka – skoky s pohyby nohou, švédská bedna naděl – náskok, přeběh, seskok, kotoul Koža – přeskok přes kozu našír – roznožka, skrčka s dopomocí Šplh na tyči s přírazem, lano Rytmická a kondiční gymnastika - dívky Aerobik – jednoduchá sestava s hudebním doprovodem.	

Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci. Činnosti ovlivňující zdraví Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Poznává sílu kolektivu při dosažení dobrého výsledku. Cvičí při hudbě, posiluje kondici. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků. Stručně popíše historii a současnost sportu. Seznamuje se s pravidly, zásadami jednání a chování. Zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, obraty a zastavení. Chápe bruslení jako vhodnou pohybovou pohybovou i společenskou činnost.	Cvičení s náčiním – švihadlo, míč, pohybová skladba s hudebním doprovodem. Relaxační a kondiční cvičení bez náčiní – pilates, s náčiním - fitbal Úpoly - chlapani - úpolová obratnost - pády stranou, vzad, přetahy, přetlaky, odpory -sťřehy, držení v postoji a na zemi - obrana proti objetí, škrčení Sportovní hry - dívky Míčové hry – volejbal – herní činnosti jednotlivce – odbití obouruč vrchem i spodem, podání horní i dolní přihrávka, taktika hry. Florbal – hra, zdokonalují herní činnosti Basketbal hra - chlapani Míčové hry – basketbal – herní činnosti jednotlivce, obranné kombinace – osobní – zónová obrana, útočné kombinace, řízená hra - utkání Florbal-herní kombinace, zdokonalují základní typy střelby, hra. Fotbal Volejbal-herní činnosti jednotlivce, odbití obouruč vrchem i spodem, podání horní i dolní přihrávka, taktika hry. Sezónní sporty Bruslení – zvládá bezpečný rozjezd a zastavení - zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry - ovládá pohyb na bruslích s hokejovým nářadím Komunikace v Tv	Při vhodných klimatických podmínkách

TĚLESNÁ VÝCHOVA IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Činnosti ovlivňující zdraví Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	Poznává význam pohybu pro zdraví. Věnuje se sportování aktivně i ve volném čase. Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů rychlého a vytrvalého běhu na dráze i v terénu. Zvládá techniku atletických disciplín. Při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, má osvojené návyky a dodržuje je. Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy. Jednoduchá sestava, cvičební prvky na hrazdě i kruzích. Zvládne obtížný prvek s dopomocí. Koordinuje organizaci prostoru a pohybových činností. Poznává sílu kolektivu při dosažení dobrého výsledku. Cvičí při hudbě. Zvládá jednoduché taneční kroky, při tanci používá správnou techniku. Podle svých možností zlepšuje úroveň svých dovedností.	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Atletika Běh vytrvalý do 1500 m dívky a do 3000 m chlapci Běh přes nízké překážky, štafetový běh. Skok daleký, skok vysoký Hod míčkem, granátem, vrh koulí Sprint Gymnastika Akrobacie, hrazda, kruhy, trampolína, švédská bedna - samostatné sestavení a provedení jednoduché sestavy. Šplh Koža – přeskok přes kožu nadél i našír – skrčka, roznožka, odbočka Kruhy – jednoduchá sestava Rytmická a kondiční gymnastika - dívky Aerobik – jednoduchá vlastní sestava s hudebním doprovodem Cvičení s náčiním – švihadlo, obruč - krátká pohybová skladba s hudebním doprovodem. Relaxační a kondiční cvičení bez náčiní – pilatek, strečink	

Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. Činnosti ovlivňující zdraví Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Uvědomuje si své možnosti ve střetu s protivníkem. Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků. Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, obraty a zastavení. Chápe bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost.	Úpoly - chlapci - úpolová obratnost - pády stranou, vzad, přetahy, přetlaky, odpory - střehy, držení v postoji a na zemi - únik z držení - sebeobrana – zneškodnění soupeře Sportovní hry - dívky Míčové hry – volejbal – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, základy herních systémů, taktika hry Doplňkové sporty Basketbal – hra, taktika Florbal – hra, systém hry. - chlapci Míčové hry – volejbal – herní činnosti jednotlivce – odbití obouruč vrchem i spodem, podání horní i dolní přihrávka, taktika hry basketbal – řízená hra - utkání Florbal – velký – pravidla, herní činnosti, útočné kombinace – hra Fotbal Sezónní sporty Bruslení – zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry - hokej - chlapci - technika jednoduchých skoků a obrátů na bruslích – akrobacie - dívky	Při vhodných klimatických podmínkách

Název předmětu: Pracovní činnosti – první stupeň (Pč)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět pracovní činnosti je vytvořen ze vzdělávací oblasti a vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, součástí obsahu jsou dále vymezená průřezová témata. Obsahem předmětu jsou pracovní činnosti, které žákům slouží k získání uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a k profesionální orientaci.

Pracovní činnosti se vyučují jako samostatný předmět v prvním až pátém ročníku školy s dotací jedna hodina týdně. Výuka probíhá zpravidla v nedělených třídách v učebně, odborných učebnách a v okolí školy. Důraz je kladen: na osvojení si základních pracovních dovedností a návyků v různých pracovních činnostech, používání vhodných nástrojů, nářadí, pomůcek, vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku, bezpečnost při práci.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení jemné motoriky a manuální zručnosti,
- rozlišování jednoduchých pracovních nástrojů, poznávání k čemu slouží, bezpečnému zacházení,
- rozlišování různých materiálů, všímání si jejich vlastností,
- osvojování si jednoduchých pracovních operací a postupů, organizování práce

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- zájmu o řešení ekologických problémů – třídění odpadu, ochrana přírody.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- práci ve skupině, podpoře a rozvíjení kultivovaného chování a vyjadřování.
- vzájemné spolupráci.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- spolupráci ve skupině,
- společnému hodnocení práce,
- prezentování výsledků své práce na školních výstavách,
- uznávání práce vlastní i svých spolužáků.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- dodržování hygieny a bezpečnosti práce,
- respektování školního řádu a vnitřního řádu odborných učeben.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- bezpečnému a správnému používání pracovních nástrojů, pomůcek, náčiní,
- poskytování první pomoci při úrazu (žáci dbají na ochranu zdraví svého i svých spolužáků),
- postupnému vytváření pozitivního vztahu k práci,
- orientaci v různých oborech lidské činnosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

PRACOVNÍ ČINNOSTI I. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Konstrukční činnosti Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. Práce s drobným materiálem Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Pracuje podle slovního návodu a předlohy. Pěstitelské práce Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování. Pečuje o nenáročné rostliny. Příprava pokrmů Chová se vhodně při stolování.	Tvoří otázky podle předlohy. Tvoří modely dle vlastní fantazie. Staví z kostek. Tvoří s přírodninami i s jiným materiálem. Provádí jednoduché pracovní operace. Vybírá si potřeby ke své práci. Tvoří z modelovací hmoty předměty jednoduchých tvarů. Tvoří z papíru. Tvoří z obkreslených a vystřižených tvarů obrázky. Zachází bezpečně s nůžkami. Poznává základní životní podmínky rostlin. Nakreslí jednoduché schéma svého pozorování. Pečuje o pokojové rostliny. Pěstuje rostliny s většími semeny. Stanoví pravidla správného stolování.	Konstrukční činnosti Práce s předlohou. Jednoduché pracovní postupy a operace (špejle, dřívka od nanuků, krabičky, korkové zátky, propichování, navlékání, spojování, svazování, stříhání). PRÁCE S PAPÍREM Skládání Překládání Stříhání Vystřihování Nalepování Slepování Pozorování Základní podmínky pro pěstování rostlin. Ošetřování rostlin (zalévání, rosení, otírání listů) Pěstování rostlin (hrách, fazole) Pravidla správného stolování.	

PRACOVNÍ ČINNOSTI II. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Práce s drobným materiálem Pracuje podle slovního návodu a předlohy. Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Konstrukční činnosti Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi Práce s drobným materiálem Pracuje podle slovního návodu a předlohy. Pěstitelské práce Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování. Pečuje o nenáročné rostliny. Příprava pokrmů Chová se vhodně při stolování. Připraví tabuli pro jednoduché stolování.	Tvoří z papíru. Využívá co nejlépe plochu papíru. Správně zachází s nůžkami. Tvoří s přírodninami a s jiným materiálem. Tvoří s textilií. Tvoří s návodem, předlohami pro práci se stavebnicemi. Staví s různých typů stavebnic. Tvoří modely podle předloh i podle vlastní fantazie. Tvoří z modelovací hmoty předměty z pozorování života kolem sebe. Poznává základní životní podmínky rostlin. Rychlí větvičky zlatice, třešně ve vodě. Napiše záznam ze společného pozorování. Pečuje o pokojové rostliny. Vybere názvy k pokojovým rostlinám. Dodržuje pravidla chování při stolování. Připraví místo ke stolování.	PRÁCE S PAPIŘEM Skládání, překládání. Stříhání, vystřihování, nalepování, slepování, obkreslování. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Jednoduché pracovní operace a postupy. Pracovní pomůcky a nástroje (špejle, drátky, korek, krabičky, karton) PRÁCE S TEXTILEM Stavebnice. Sestavování modelů. Práce s návodem. MODELOVÁNÍ Hnětení, válení, ubírání, spojování. PĚSTITELSKÉ PRÁCE Pozorování. Základní podmínky pro pěstování rostlin. Ošetřování a pěstování rostlin. PŘÍPRAVA POKRMŮ Jednoduchá úprava stolu. Pravidla správného stolování.	ENV – vztah člověka k prostředí- náš životní styl (odpady, využití odpadového materiálu)

PRACOVNÍ ČINNOSTI III. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Práce s drobným materiálem Pracuje podle slovního návodu a předlohy. Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Konstrukční činnosti Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. Pěstitelské práce Pečuje o nenáročnou rostlinu. Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování. Příprava pokrmů Připraví tabuli pro jednoduché stolování. Chová se vhodně při stolování	Tvoří z papíru. Tvoří jednoduché prostorové tvary z papíru. Tvoří různé ozdoby Tvoří z modelovací hmoty. Tvoří s přírodninami i s jiným materiálem. Využívá různé techniky. Vybere vhodné pracovní pomůcky. Tvoří s textiliemi. Osvojuje si šití. Tvoří s předlohami. Tvoří s různými typy stavebnic. Předvede montáž a demontáž modelů. Zařadí 6 druhů pokojových rostlin. Vybere podzimní druhy zeleniny. Pečuje o květiny ve třídě. Napíše společné záznamy o postupu práce. Připraví místo ke stolování. Získává orientaci v základním vybavení kuchyně. Připraví jednoduchý pokrm studené kuchyně. Aplikuje pravidla chování při stolování.	PRÁCE S PAPIREM Skládání. Překládání Rozřezávání, stříhání, nalepování, slepování, obkreslování, vystřihování MODELOVÁNÍ Hnětení, válení, ubírání, spojování PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Jednoduché pracovní postupy a operace. Pracovní pomůcky PRÁCE S TEXTILEM KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Stavebnice, sestavování modelů. Práce s návodem, předlohou. PĚSTITELSKÉ PRÁCE Ošetřování, pěstování rostlin PĚSTITELSKÉ PRÁCE Pozorování PŘÍPRAVA POKRMŮ Jednoduchá úprava stolu. Pravidla správného stolování. Základní vybavení kuchyně.	ENV-Vztah člověka k prostředí-náš životní styl (péče o pokojové rostliny) MUL – Lidské vztahy – uplatňování zásad slušného chování

PRACOVNÍ ČINNOSTI IV. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Práce s drobným materiálem Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu. Pěstitelské práce Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny. Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	Tvoří předměty ze zbytků různého textilního materiálu. Tvoří z modelovací hmoty. Tvoří z papíru většího formátu. Tvoří z tenkého kartónu. Tvoří z přírodnin. Nalézá lidové zvyky, tradice. Vybere vhodné pomůcky. Rozhodne o vhodném zacházení s pomůckami, vyřeší základní první pomoc. Zalévá, kypří, umývá listy, odstraňování odumřelých částí rostlin. Předvede přesazování květin. Napíše záznam o postupech činnosti. Předvede péči o pokojové rostliny. Vybere rostliny k řezu. Vybere podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje. Zaujme stanovisko k zásadám hygieny a bezpečnosti práce, vyřeší případné poranění.	PRÁCE S TEXTILEM MODELOVÁNÍ PRÁCE S PAPIREM A KARTÓNEM PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Lidové zvyky tradice. Pracovní pomůcky a nástroje. Jednoduché pracovní postupy. Organizace práce. První pomoc. PĚSTITELSKÉ PRÁCE Pozorování. Základní podmínky pro pěstování rostlin. Ošetřování rostlin Pěstování rostlin Rozmnožování rostlin Úprava květin do váz	

Příprava pokrmů Orientuje se v základním vybavení kuchyně. Přípraví samostatně jednoduchý pokrm. Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni. Konstrukční činnosti Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	Používá základní vybavení kuchyně. Ukáže, jak připraví jednoduchý pokrm studené kuchyně. Aplikuje pravidla správného stolování a společenského chování. Ukáže, jak udrží pořádek a čistotu na pracovní ploše. Vyřeší první pomoc při úrazu v kuchyni. Předvede montáž a demontáž modelu. Zaujme stanovisko k zásadám hygieny a bezpečnosti práce, vyřeší první pomoc při úrazu. Tvoří podle vlastní představy. Tvoří podle učitelova návodu a instrukcí. Staví jednoduché modely.	PŘÍPRAVA POKRMŮ Základní vybavení kuchyně. Výběr potravin. Pravidla správného stolování. Jednoduchá úprava stolu. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Stavebnice. Sestavování modelů. Práce s návodem, předlohou.	

PRACOVNÍ ČINNOSTI V. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Práce s drobným materiálem Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu. Konstrukční činnosti Provádí při práci se stavebnicemi, jednoduchou montáž a demontáž. Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu. Pěstitelské práce Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny. Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	Rozvíjí se v šití. Porovná různé druhy látek a textilií. Tvoří prostorové konstrukce. Tvoří z papíru. Posoudí vlastnosti materiálů. Tvoří z různých materiálů. Zařadí do činností prvky lidových zvyků a tradic. Nalézá vhodné pracovní pomůcky. Stanoví si pořádek na pracovním místě. Zaujme stanovisko k zásadám hygieny práce. Vyřeší první pomoc při úrazu dle svých schopností. Předvede montáž a demontáž stavebnice. Tvoří složitější stavebnicové prvky. Staví podle slovního návodu, předlohy náčrtu. Zaujme stanovisko k zásadám hygieny práce a bezpečnosti práce. Vyřeší první pomoc při úrazu. Rozdělí jedovaté a pokojové rostliny. Předvede přesazování a rozmnožování rostlin. Napíše záznam z pozorování. Předvede péči o některé druhy rostlin. Rozhodne o vhodných pracovních pomůckách, nástrojích, nářadí. Rozhodne o zásadách hygieny a bezpečnosti práce.	PRÁCE S TEXTILEM PRÁCE S PAPÍREM A KARTÓNEM Vytrhávání, střihání, lepení, slepování, vystřihování. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálu. Lidové zvyky, tradice, řemesla. Pracovní pomůcky a nástroje. Jednoduché pracovní oparech a postupy. Organizace práce. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Stavebnice. Sestavování modelů. Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem. PĚSTITELSKÉ PRÁCE Pěstování, přesazování. Rostliny pokojové, rostliny jedovaté.	MUL – Lidské vztahy – (návuk první pomoci v krizové situaci)

Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu. Příprava pokrmů Orientuje se v základním vybavení kuchyně. Připraví samostatně jednoduchý pokrm. Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	Stanoví základní vybavení kuchyně. Předvede přípravu jednoduchého pokrmu studené kuchyně. Rozvíjí fantazii při přípravě pokrmů. Aplikuje pravidla správného stolování a společenského chování. Udržuje pracovní plochu v čistotě a pořádku. Zaujme stanovisku k základům hygieny a bezpečnosti práce. Vyřeší první pomoc při úrazu v kuchyni v rámci svých schopností.	PŘÍPRAVA POKRMŮ Základní vybavení kuchyně. Výběr potravin. Jednoduchá úprava stolu. Pravidla správného stolování.	

Název předmětu: Pracovní činnosti – druhý stupeň (PČ)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a svět práce stejnojmenné vzdělávací oblasti, realizovaných průřezových témat a s využitím mezipředmětových vztahů (matematika, fyzika, přírodopis, chemie, výchova ke zdraví atd.). Žáky vedeme k praktickému poznávání materiálů, jejich vlastností, techniky a jejího praktického využití, ve vyšších ročnících k provádění laboratorních prací, práci s laboratorní technikou, pěstitelským pracím a směřování k profesionální orientaci žáků.

Předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v šestém až devátém ročníku školy. Časová dotace v učebním plánu je 1 vyučovací hodina týdně v každém ročníku. V šestém až devátém ročníku pracují žáci v rámci okruhů: Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou a Pěstitelské práce a chovatelství. Všemi ročníky s výjimkou osmého, kde je zařazen okruh Využití digitálních technologií, prolíná okruh Práce s technickými materiály. V posledních dvou ročnících je zařazen okruh Svět práce. V okruhu Práce s laboratorní technikou se realizují laboratorní práce od šestého do devátého ročníku z předmětů: Fyzika, Chemie a Přírodopis. K výuce jsou využívány kmenové třídy i učebny odborných předmětů (počítačová učebna, školní dílny, cvičná kuchyňka, učebna fyziky a chemie, laboratoře přírodopisu a laboratoř chemie a venkovní areál školy se záhony a pozemky). Výuka probíhá podle počtu žáků zpravidla v dělených třídách.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci,
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí,
- pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení,
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnosti.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů,
- zodpovědnému rozhodování v oblasti volby dalšího studia a profesní orientaci.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- účinné komunikaci při výběru a použití technických materiálů,
- porozumění pojmům souvisejícím s volbou povolání,
- předkládání dostatečného množství a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci a dodržování pravidel práce v týmu,
- utváření příjemné atmosféry, ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi,

- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů,
- chápání práce jako příležitosti k seberealizaci a sebeaktualizaci.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- pochopení vlivů různých činností člověka na životní prostředí,
- respektování školního a vnitřního řádu učeben.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů a materiálů,
- dodržování vymezených pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví,
- praktickému použití osvojených poznatků pro uplatnění na trhu práce,
- rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

PRACOVNÍ ČINNOSTI VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák	Školní výstupy Žák	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Práce s technickými materiály Dodržuje obecné základy bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu. Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technickou kázeň. Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. Příprava pokrmů Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. Pěstitelské práce, chovatelství Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	Dodržuje řád učebny, bezpečnost a hygienu práce. Postupuje podle pokynů při vzniku úrazu. Dbá na bezpečnost vlastní a druhých. Dodržuje základní postupy při opracování přírodních materiálů. Měří, rýsuje, řeže, stříhá a brousí materiály. Pracuje s různými materiály. Volí použití vhodných pracovních nástrojů a nářadí podle potřeby materiálu. Pracuje podle jednoduché technické dokumentace a dokáže ji napodobit. Samostatně pracuje na úkolech. Vhodně si rozvrhuje pracovní dobu. Zhotovuje výrobek podle předem daných rozměrů a parametrů. Zhotovuje výrobek podle vlastní fantazie. Rozumí úloze techniky v životě člověka. Vyhledává informace o technice. Vysvětlí zásady třídění odpadu a jeho smysl. Vysvětluje význam třídění odpadů na životní prostředí. Vybere a podle návodu připraví jednoduché pokrmy ze zajištěných potravin dle zásad zdravé výživy. Používá základní kuchyňský inventář a základní spotřebiče školní cvičné kuchyně. Připraví jednoduchý pokrm v souladu se zásadami zdravé výživy. Seznamuje se s nejčastějšími postupy při pěstování a ošetřování rostlin a zkouší správné postupy tak, aby jim zajistil co nejlepší základní životní podmínky.	Práce s technickými materiály Organizace a bezpečnost práce Vlastnosti materiálu - přírodní materiály - tvorba výrobků z různých materiálů jednoduchá technická dokumentace, náčrt Pracovní pomůcky - nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálů Pracovní postupy - zhotovení výrobků z různých materiálů Technika - úloha techniky v životě člověka - tradice a řemesla Technika a životní prostředí - odpady Příprava pokrmů příprava pokrmů za studena úprava stolu a stolování Pěstitelské práce Základní postupy a podmínky pro pěstování rostlin	ENV – Vztah člověka k prostředí (třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí)

Pěstuje a používá květiny pro výzdobu. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. <u>Práce s laboratorní technikou</u> Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů. Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři. Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci.	Seznamuje se s nejčastějšími postupy při pěstování rostlin. Pěstuje a ošetřuje podle pokynů vybrané rostliny v určených prostorách a areálu školy, přičemž je využívá pro vhodnou výzdobu. Vybírá, používá a ošetřuje pomůcky nutné k pěstování rostlin. Dodržuje řád venkovních i vnitřních prostor školy a zásady bezpečné práce při pěstování rostlin. Popisuje jednotlivé části mikroskopu a vysvětluje jeho význam pro pozorování. Správně nastavuje mikroskop. (objektiv, světlo) Používá správné pojmy pro laboratorní techniku, přístroje a suroviny a pracuje s nimi podle instrukcí. Samostatně vytváří preparát. Pracuje podle pracovního postupu. Popisuje svoji práci a pozorování a vytvoří o něm zápis. Vypracuje laboratorní protokoly se závěrem o svých poznatcích dle návodu. Seznámí se s řádem učebny laboratoře a dodržuje její pravidla.	Základní pomůcky k pěstování rostlin a jejich používání Praktické pěstování a ošetřování rostlin. Zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování. Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových rostlin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, květina v exteriéru a interiéru, řez, jednoduchá vazba a úprava Ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování vybraných druhů. <u>Práce s laboratorní technikou</u> mikroskop základní laboratorní postupy a metody Laboratorní práce vztahující se k učivu přírodopisu v 6 ročníku dle výběru vyučujícího min. 2 laboratorní práce Laboratorní práce vztahující se k učivu fyziky v 6 ročníku, např. měření fyzikálních vlastností pevného tělesa (délka, hmotnost, objem, hustota); zapojení jednoduchého elektrického obvodu min. 2 laboratorní práce	<u>Pří 6</u> <u>Fy 6</u>

PRACOVNÍ ČINNOSTI VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Práce s laboratorní technikou Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci. Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů. Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři. Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. Pěstitelské práce, chovatelství Volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne	Správně nastavuje a šetrně používá mikroskop. Používá správné pojmy pro laboratorní techniku, přístroje a suroviny a pracuje s nimi podle instrukcí. Samostatně vytváří preparát. Pracuje podle pracovního postupu. Popisuje svoji práci a pozorování a vytvoří o něm zápis. Vypracuje laboratorní protokoly se závěrem o svých poznatcích dle návodu. Podle popisu vyrábí herbář. Provádí pozorování v přírodě. Pracuje s lupou, popř. dalekohledem. Zná a uplatňuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při práci v laboratoři i v terénu. Vysvětlí pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. Dodrží doporučený pracovní postup pro pěstování konkrétní rostliny tak, aby měla základní podmínky ke svému životu. Vybírá, používá a ošetřuje pomůcky nutné k pěstování rostlin. Pěstuje a ošetřuje podle pokynů vybrané rostliny v určených prostorách a areálu školy, využívá některé pro výzdobu. Dodržuje řád venkovních a vnitřních prostor školy a zásady bezpečné práce při pěstování rostlin. Popíše a ukáže správný postup při běžném úrazu vzniklém při pěstování rostlin nebo způsobeném domácími zvířaty.	Práce s laboratorní technikou mikroskop základní laboratorní postupy a metody Laboratorní práce z Př vztahující se k učivu 7. ročníku: (např. buňka, vyšší rostliny, hmyz, jednobuněčné organismy, min. 2 laboratorní práce Laboratorní práce z Fy vztahující se k učivu 7. ročníku (např. klid a pohyb tělesa, tlaková síla, účinky síly, elektrické obvody) min. 2 laboratorní práce Řády odborných učeben Pravidla první pomoci při úrazu v laboratoři a venkovních prostorách Pěstitelské práce, chovatelství Základní podmínky pro pěstování rostlin Léčivé rostliny a koření – pěstování vybrané rostliny, rostliny a zdraví, léčivé účinky rostlin, jedovaté rostliny, rostliny jako drogy, zneužití, alergie Praktické pěstování a ošetřování rostlin. První pomoc při úrazu a poranění v pěstitelských pracích	Př 7 Fy 7 Př - rostliny

pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty. Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty. Příprava pokrmů Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni. Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. Práce s technickými materiály Dodržuje obecné základy bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu. Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	Seznámí se se základními pravidly chovu vybraných domácích zvířat. Popíše podmínky a zvláštnosti chovu vybraných drobných zvířat. Používá základní vybavení školní cvičné kuchyně. Bezpečně obsluhuje školní kuchyňské spotřebiče. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. Popíše jednoduchý postup při poskytnutí první pomoci ve cvičné kuchyně. Vybere a podle návodu připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. Dodržuje řád učebny, bezpečnost a hygienu práce. Pracuje podle jednoduché technické dokumentace a dokáže ji napodobit. Rozumí úloze techniky v životě člověka. Vyhledává informace o technice. Zhotovuje výrobek podle předem daných rozměrů a parametrů. Zhotovuje výrobek podle své fantazie.	Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost, kontakt se známými a neznámými zvířaty Příprava pokrmů Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu Potraviny – výběr, nákup, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů – úprava pokrmů zastudena, základní způsoby tepelné úpravy Úprava stolu a stolování Práce s technickými materiály Organizace a bezpečnost práce, důležité technologické postupy. Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody. Úloha a význam techniky v životě člověka. Pracovní postupy – zhotovení výrobků z různých materiálů.	

PRACOVNÍ ČINNOSTI VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Svět práce Posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a profesní přípravy. Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. Příprava pokrmů Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. Využití digitálních technologií Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky. Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení. Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu.	Vyhledává v různých zdrojích požadavky na jednotlivá zaměstnání. Analyzuje vlastní schopnosti a dovednosti a vybírá adekvátní možnosti povolání. Získává informace o jednotlivých oborech. Zdůvodňuje výběr povolání. Vyhledá pro něj zajímavá povolání. Využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. V modelových situacích a činnostech prezentuje svou osobu v souvislosti s trhem práce. Zvládá základní postupy při přípravě zdravých pokrmů a nápojů. Zpracovává a upravuje informace. Seznamuje se s digitálními technologiemi a jejich užitím. Podle návodu popíše základní zásady ošetřování a ochrany digitální techniky. Používá počítačové programy a zpracovává informace podle zadání. Vzájemně propojuje zařízení. Dodržuje řád učebny a bezpečnostní pravidla.	Svět práce Trh práce: povolání lidí, rovnost příležitosti na trhu práce Volba profesní orientace: osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb (Úřad práce), náplň učebních a studijních oborů schopnost prezentace v modelových situacích na trhu práce Příprava pokrmů základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů Využití digitálních technologií Digitální technika – PC a periferní zařízení Digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI) zásady manipulace s digitální technikou Počítačové programy pro zpracování informací Mobilní služby – operátoři, tarify	Úřad práce – exkurze na poradenské pracoviště v rámci profesionální orientace Exkurze do pracovního prostředí v rámci profesionální orientace (ukázky činností)

Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava. Práce s laboratorní technikou Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést experimentální práce. Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů. Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři. Pěstitelské práce, chovatelství Volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin.	Získává informace o operátorech a tarifních službách Nastaví mikroskop ke kvalitnímu pozorování. Používá správné pojmy pro laboratorní techniku, přístroje či suroviny a pracuje s nimi podle instrukcí. Vytvoří sám vlastní preparát. Pracuje podle pracovního postupu. Popisuje svoji práci a své pozorování. Vypracuje laboratorní protokol dle návodu se závěrem o svých poznatcích. Zná a uplatňuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při práci v laboratoři i v terénu. Vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu při práci v laboratoři. Dodržuje správný postup při úrazu v laboratoři. Navrhne a vyzkouší pracovní postup pro pěstování rostliny se zajištěním základních životních podmínek.	Práce s laboratorní technikou Práce s mikroskopem, lupou, popř. dalekohledem či jiným přístrojem. základní laboratorní postupy a metody Laboratorní práce z Př vztahující se k učivu 8. ročníku: (např. obratlovci, člověk) min. 2 laboratorní práce Laboratorní práce z Fy vztahující se k učivu 8. ročníku: (např. práce, výkon, energie, elektrické pole, elektrický proud, elektrické napětí, Ohmův zákon, určení množství tepla přijatého a odevzdaného při pokojové teplotě, ověřování principu fungování transformátoru atd.) min. 2 laboratorní práce Laboratorní práce z Che vztahující se k učivu 8. ročníku: (např. filtrace, měření pH, reakce CaO s vodou - důkaz produktu indikátorem, určování kyselosti a zásaditosti neznámých vzorků pomocí indikátoru) min. 2 laboratorní práce Pěstitelské práce, chovatelství praktické pěstování a ošetřování rostlin	Př 8 Fy 8 Che 8

PRACOVNÍ ČINNOSTI IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
Svět práce Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. Posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a profesní přípravy. Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. Práce s technickými materiály Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technickou kázeň. Příprava pokrmů Používá základní kuchyňský inventář, bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.	Vyhledává v různých zdrojích požadavky na jednotlivá zaměstnání. Analyzuje vlastní schopnosti a dovednosti a vybírá adekvátní možnosti povolání. Využije informace o jednotlivých středních školách z různých informačních zdrojů. Zdůvodní svůj výběr budoucího studia. Vytváří vlastní způsob prezentace své osoby v modelových situacích. Pracuje s různými materiály. Samostatně pracuje na úkolech, využívá vhodné pracovní nástroje. Používá základní vybavení cvičné kuchyně. Bezpečně obsluhuje školní kuchyňské spotřebiče. Vybere a podle návodu připraví jednoduché pokrmy ze zajištěných potravin dle zásad zdravé výživy. Předvede základní pravidla stolování, společenského chování a obsluhy u stolu. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ve cvičné kuchyňce.	Svět práce Trh práce – požadavky kvalifikační, zdravotní. Možnost vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby. Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání (drobné, soukromé) Práce s technickými materiály Jednoduché pracovní operace a postupy. Příprava pokrmů vybavení kuchyně, bezpečnost, hygiena, potraviny, výběr, nákup, skladování jídelníček, příprava pokrmů – základní postupy, stolování	Návštěva Veletrhu vzdělávání středních škol v rámci volby povolání a střední školy Exkurze do pracovního prostředí v rámci profesionální orientace (ukázky činností) Besedy se zástupci středních škol ve škole

Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni. Práce s laboratorní technikou Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci. Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů. Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři. Pěstitelské práce, chovatelství Volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin.	Popíše a předvede v modelové situaci postup při poskytnutí první pomoci při běžných úrazech v kuchyni. Správně nastaví mikroskop k pozorování. Používá správné pojmy pro laboratorní techniku, přístroje či suroviny a pracuje s nimi podle instrukcí. Vytvoří sám vlastní preparát. Vypracuje laboratorní protokol dle návodu se závěrem o svých poznatcích. Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při práci v laboratoři i v terénu. Vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu při práci v laboratoři a terénu. Sestavuje složitější elektrické obvody. Sestaví transformátor a vysvětlí jeho princip. Dodržuje pravidla řádů odborných učeben. Zvolí a dodrží pracovní postup pro pěstování konkrétní rostliny tak, aby měla základní podmínky ke svému životu.	Práce s laboratorní technikou Práce s mikroskopem, lupou, popř. dalekohledem či jiným přístrojem. Laboratorní práce z Př vztahující se k učivu 9. ročníku: (např. obratlovci, člověk, půda) min. 2 laboratorní práce Laboratorní práce z Fy vztahující se k učivu 9. ročníku: (např. elektromagnetické jevy, vznik střídavého proudu, polovodičové součástky, měření elektrického proudu a napětí atd.) min. 2 laboratorní práce Laboratorní práce z Che vztahující se k učivu 9. ročníku: (např. modelace, důkaz vodíku a uhlíku v sacharóze, důkaz vodíku v bílkovině hrachu, hoření plastů, sestavování modelů uhlovodíků atd.) min. 2 laboratorní práce Pěstitelské práce, chovatelství praktické ošetřování a pěstování rostlin	Př 9 Fy 9 Che 9

Název předmětu: Etická výchova – první stupeň (Etv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vychází z charakteristiky průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova a doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova. Ve svém vzdělávacím obsahu přímo souvisí s dalšími průřezovými tématy.

Etická výchova zakládá a upevňuje osobní předpoklady pro začlenění do reálného života úspěšnou spoluprací s druhými, posílením osobnosti žáka, osvojením dovedností nezbytných pro úspěšné založení rodiny, nalezení a realizaci své profese, hledání životních rolí. Psychosociální dovednosti, kterými je žák vybavován, směřují nejen do oblasti osobnostního růstu, ale i do oblasti spolupráce a pomoci druhým.

Základním cílem a předpokladem etické výchovy je prosociálnost, lépe řečeno tendence k prosociálnímu jednání. Je to takové chování a jednání, které vede k pozitivním vztahům, je zaměřeno na spolupráci, schopnost dialogu, ochotě pomoci jiným. Cílem není jenom osvojení tohoto chování, ale vedení žáků k tomu, aby se to stalo jejich vnitřní potřebou, což je ve shodě se zlatým pravidlem mravnosti „Co (ne)chceš, aby jiní dělali tobě, (ne)dělej ty jim.“

Vyučovací předmět má v prvním až pátém ročníku časovou dotaci jedna hodiny týdně. Výuka se realizuje se všemi žáky třídy většinou v kmenové učebně, v případě potřeby a vhodných tématech se využívají další učebny nebo areál školy. Etická výchova je vždy zařazena v rozvrhu hodin v pondělí. V každém ročníku je součástí nabídky pro žáky návštěva a poznávání různého sociálního prostředí uskutečněná v návaznosti na témata výchovy. Etická výchova využívá při výuce širokého spektra metod prožitkové pedagogiky s ohledem na kolektiv žáků a dispozici pedagoga, vzhledem k tomu, že učivem se stává žák a žakovská skupina v běžných situacích každodenního života. Předmět je přednostně vyučován třídním učitelem třídy. Jako součást výuky je v pátém ročníku žákům nabízen vícedenní programový pobyt zaměřený na zdravý životní styl a v prvním až čtvrtém ročníku jeden jednodenní programový výjezd se zaměřením na pozitivní vztahy, prohloubení výuky a sebepoznávání.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- zodpovědnému přístupu ke vzdělávání,
- řízení a organizaci učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- samostatnému uvažování,
- rozpoznání problému a schopnosti navrhnout jeho řešení,
- komplexnímu pohledu na jevy a skutečnosti,
- kritickému myšlení, vyslovení, přijetí a pozitivnímu zpracování konstruktivní kritiky.

Kompetence komunikační

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení základních komunikačních a asertivních dovedností,
- aktivnímu naslouchání druhým,

- schopnosti vyjádřit a obhájit svá stanoviska a rozhodnutí.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- spoluvytváření pravidel a podílu na jejich dodržení,
- účinné spolupráci ve skupině,
- sebepoznání,
- pozitivnímu hodnocení druhých a pozitivnímu přístupu k životu,
- ovládnutí a řízení svého jednání a chování,
- zaměření získaných dovedností k plnohodnotnému soužití a spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- úctě k člověku, lidské důstojnosti a toleranci jiných,
- přijetí zodpovědnosti, uvědomění si práv, povinností a své zodpovědnosti za druhé,
- úctě k hodnotám rodiny, tradic i duchovním hodnotám,
- úctě a respektování přírody.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- získání schopnosti pracovat bezpečně s materiály a nástroji a také dodržovat vymezená pravidla – při praktických činnostech,
- ochraně výsledků jejich práce i prací jiných - prostřednictvím praktických situací.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

ETICKÁ VÝCHOVA I. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
EV-3-1-01	Základy mezilidských vztahů Osvojí si oslovování křestními jmény. Používá vhodné formy pozdravu. Dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě. Osvojí si vhodné formy vyjádření prosby, vděku a omluvy.	• představení se, významy jednotlivých křestních jmen, důvody pro oslovování křestními jmény, oslovování učitele a dospělých osob ve škole • vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu	Jednodenní programový výjezd (výlet, exkurze) celé třídy PT-OSV realizovány v rámci výstupů
EV-3-1-02	Vnímá důležitost pravidel v životě člověka. Vztahy v naší rodině Uvědomuje si hodnotu rodiny a význam rodičovské lásky.	• pravda a lež, pozdrav a jeho formy, omluva – význam, formy, prosba, poděkování za vykonané dobro, vysvětlení základních pravidel pro práci v etické výchově – sezení v kruhu • hodnota rodiny, význam rodičovské lásky	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Mezilidské vztahy OSV – Komunikace OSV – Poznávací schopnosti
EV-3-1-03	Základy sebeúcty a úcty k druhým Osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým. Zachovává vzájemnou úctu při mezilidské interakci. Dostatečně zvládá starost o svoje věci.	• uvědomění si vlastní hodnoty, moje jméno, oslava narozenin a svátku • způsoby připsování pozitivních vlastností druhým, vzájemná úcta při mezilidské interakci – pozdrav	OSV – Sebepoznání a sebepojetí
EV-3-1-06	Spolupráce a tvořivost Hledá, co ho spojuje se spolužáky a lidmi okolo. Osvojí si základní formy spolupráce.	• oslovení, kamarádství, základní rozlišování pocitů u sebe a u druhých, péče o vlastní věci	OSV – Kreativita
EV-3-1-07	Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů. Tvořivě hledá způsoby, jak vyjadřovat dobro svým spolužákům.	• hledání, co nás spojuje se spolužáky a lidmi okolo nás • podpora spolupráce, společné plnění úkolů	OSV – Psychohygiena OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Kooperace a kompetice
EV-3-1-04	Základy prosociálnosti Vnímá prosociálnost jako běžnou součást každodenního života. Zvládá základní formy prosociálního chování v rodině.	• zbabování strachu z neznámého řešení úkolu a tvořivého experimentování • tvořivá pomoc spolužákům	OSV - Kreativita
EV-3-1-03	Zvládá základní formy prosociálního chování ve škole. Svůj vývoj dokladuje prostřednictvím vlastního portfolia.	• vnímání a prožívání prosociálnosti • pomoc v běžných rodinných a školních situacích • tvorba vlastního žakovského portfolia	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika

ETICKÁ VÝCHOVA II. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
EV-3-1-02	Třída jako společenství Podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel. Dodržuje pravidla nejen ve třídě, ale i v jiných skupinách. Orientuje se ve stylu působení sankcí. Vnímá své základní práva a povinnosti. Základní komunikační dovednosti Osvojí si vhodné způsoby kladení otázek. Rozlišuje vhodné a nevhodné či hrubé výrazy ve své verbální komunikaci. Rozvíjí svou trpělivost a neskáče druhým do řeči.	• význam třídy v životě žáka, význam pravidel, • dodržování dohodnutých pravidel • význam a způsoby sankcí (odměna a trest) • transfer pravidel do reálného života, základní práva a povinnosti • důvody k tázání, význam tázání se, vhodné a nevhodné způsoby kladení otázek • vnímavost ke vhodným a hrubým výrazům ve verbální komunikaci • vnímavost k právu druhého být vyslechnutý	Jednodenní programový výjezd (výlet, exkurze) celé třídy PT - OSV realizovány v rámci výstupů OSV – Komunikace OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Spolupráce a soutěžitivost OSV – Poznávací schopnosti OSV – Mezilidské vztahy
EV-3-1-03	Formování zdravého sebepečení a sebeúcty Vnímá vlastní jedinečnost a originalitu. Vytváří si základy svého sebepoznání. Vnímá odlišnosti a podobnosti lidí. Pozitivní hodnocení druhých Osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých.	• zcitlivění pro poznání typických rysů vlastní osobnosti, základy sebepoznání, hledání toho, v čem jsem výjimečný, moje silné a slabé stránky, já a lidé v mém okolí – odlišnosti a podobnosti, pojmenování základních pocitů	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Sebeoznání a sebepečení OSV – Psychohygienu
EV-3-1-05	Pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách. Uvědomuje si pozitivní vlastnosti lidí v okolí. Zvládá projevat pozornost, laskavost a uznání druhým.	• důvody k pozitivnímu hodnocení druhých, • poznávání pozitivních vlastností lidí v mém okolí zejména v rodině a ve třídě • způsoby připisování pozitivních vlastností druhým, projevy pozornosti, laskavosti a uznání v běžných podmínkách	
EV-3-1-06	Tvořivost Rozvíjí tvořivé myšlení.	• představivost a obrazotvornost • nácvik tvořivosti při společném plnění úkolů, samostatného pozorování a zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu	OSV – Kreativita
EV-3-1-04	Prosociální dovednosti Zvládá prosociální dovednosti dělení se a darování.	• dělení se a darování a význam pro mezilidské vztahy	
EV-3-1-03	Využívá tvořivost při darování.	• využití tvořivosti při darování – vymyšlení a vytvoření dárku pro druhé atd. • tvorba vlastního portfolia (žakovské portfolio)	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika

	Svůj vývoj dokladuje prostřednictvím vlastního portfolia.		

ETICKÁ VÝCHOVA III. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
EV-3-1-01	Zúčastněné naslouchání Rozvíjí schopnosti naslouchat druhým.	důležitost naslouchání v životě člověka především ve škole a v rodině, důsledky nepozornosti při naslouchání, výhody naslouchání	Jednodenní programový výjezd (výlet, exkurze) celé třídy PT-OSV realizovány v rámci výstupů OSV – Komunikace OSV – Kreativita OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Poznávací schopnosti OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Mezilidské vztahy OSV – Psychohygienu OSV – Komunikace OSV – Psychohygienu OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
EV-3-1-06	Tvořivost Rozvíjí své speciální schopnosti související s tvořivostí. Rozvíjí své divergentní myšlení. Rozvíjí tvořivost v oblasti mezilidských vztahů.	speciální schopnosti související s tvořivostí, divergentní myšlení význam tvořivosti v mezilidských vztazích, způsoby realizace tvořivosti v mezilidských vztazích zvláště v rodině a třídním kolektivu nácvik tvořivosti v mezilidských vztazích, vytváření prožitků radosti pro druhé	
EV-3-1-04	Komunikace citů Identifikuje základní city. Vyjadřuje city v jednoduchých situacích. Vyjadřuje pozitivní city. Eliminuje urážky, které vyjadřuje vůči druhým.	uvědomění si vlastních citů a pocitů pojmenování základních citů a jejich vyjádření vyjadřování citů spojených s obdivem a laskavostí k druhým sdělování radosti, eliminace vzájemného urážení se	
EV-3-1-07	Empatie Reflektuje situaci druhých. Poskytuje adekvátní pomoc. Dokáže chápat situace a chování především v rodině a ve škole na základě vlastních zkušeností a zážitků. Identifikuje důvody radosti a smutku u sebe a druhých. Dokáže zmírnit prožívání smutku druhých.	vnímavost k situaci druhých pochopení situace druhých prostřednictvím vlastních zkušeností a zážitků pochopení rodičů, sourozenců a dalších členů rodiny, vzájemné pochopení ve třídě důvody k radosti a smutku u sebe a u druhých zmírňování prožívání smutku u druhých	
EV-3-1-04	Prosociální chování Navazuje a rozvíjí kamarádské vztahy. Vyjadřuje vhodnými formami zájem o prožívání a chování druhých.	význam blízkého člověka pro život jednotlivce základy kamarádství význam kamarádství, vlastnosti dobrého kamaráda způsoby vyjádření zájmu o prožívání a chování druhého	
EV-3-1-03			

	Osobnostní a sociální vývoj dokladuje prostřednictvím vlastního portfolia.	• význam vyjadřování zájmu o druhého pro mezilidské vztahy • tvorba vlastního žákovského portfolia	

ETICKÁ VÝCHOVA IV. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
EV-5-1-01	Neverbální komunikace Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace. Vnímá základní prvky neverbální komunikace.	• seznámení s možnostmi neverbální komunikace • zásady neverbální komunikace, postoje těla, mimika, úsměv, zrakový kontakt, gesta, podání ruky • zásady efektivní neverbální komunikace	Jednodenní programový výjezd (výlet, exkurze) celé třídy PT-OSV realizovány v rámci výstupů OSV – Komunikace
EV-5-1-03	Pozitivní hodnocení druhých Dokáže vyjádřit druhému pochvalu. Správně reaguje na pochvalu, kterou obdržel. Vhodně vyjadřuje odpuštění druhým. Dokáže se usmířit s druhými. Projevuje úctu k handicapovaným.	• formy pozitivního hodnocení druhých, přepisování pozitivních vlastností druhým • formy pochvaly, význam a účinnost pochvaly • správná reakce na pochvalu, umění odpustit, význam odpuštění • formy vyjádření odpuštění, usmíření • úcta k handicapovaným	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Mezilidské vztahy
EV-5-1-04	Komunikace citů Vnímá důležitost usměrňování vlastních citů. Vnímá problematiku sympatie. Sociálně přijatelným způsobem usměrňuje svůj hněv. Empatie Chápe důležitost empatie. Zvládá přátelské přijetí lidí okolo sebe. Vnímá reakce druhých a snaží se je vyhodnotit. Dokáže vyjádřit soucit. Reálné a zobrazené vzory Prezentuje své vzory. Identifikuje, co ho na jeho vzorech přitahuje.	• usměrňování základních citů • pocity spokojenosti • problematika sympatie • pocity smutku a obav a jejich usměrňování • hněv a jeho zvládnání • pochopení důležitosti empatie • zážitek přijetí pro každé dítě • nácvik přátelského přijetí • pomocí empatie předpokládat reakci druhých • vyjádření soucitu • já a moje vzory,	OSV – Poznávání lidí OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Mezilidské vztahy OSV - Komunikace OSV – Poznávací schopnosti

EV-5-1-02	Dokladuje osobnostní a sociální vývoj prostřednictvím vlastního portfolia.	• hledání vzorů • vzory v rodině • čím vzory přitahují • tvorba vlastního portfolia (žakovské portfolio)	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika

ETICKÁ VÝCHOVA V. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
EV-5-1-01	Dialog jako prostředek komunikace Zvládá vést dialog s druhými v rovnocenné i podřízené pozici.	• význam dialogu, zásady dialogu • nácvik dialogu s rodiči, učiteli a vrstevníky	Jednodenní nebo vícedenní programový výjezd celé třídy (výlet, exkurze) PT-OSV realizovány v rámci výstupů OSV – Poznávání lidí OSV – Komunikace OSV – Sebeznání a sebepečení OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Rozvoj schopností poznávání
EV-5-1-02	Sebehodnocení a sebeúcta Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky. Vnímá a reflektuje svoje úspěchy. Vytváří své pozitivní sebehodnocení. Vnímá vliv pozitivního naladění na svůj život. Prohlubuje sebezpečení. Rozlišuje způsoby vhodné a nevhodné sebepečení. Rozvíjí své sebeovládání. Utváří si, vnímá a reflektuje své cíle.	• vnímání úspěchu a jeho význam • sebehodnocení a jeho podpora • význam pozitivního naladění a jeho vliv na zdraví • rozvoj sebeznání a sebezpečení • způsoby vhodné a nevhodné sebepečení • význam komunikace při sebepečení • sebeovládání • překonávání překážek při dosahování cílů • cílevědomost	
EV-5-1-05	Iniciativa a tvořivost Vnímá a reflektuje význam iniciativy pro společnost. Iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky. Reflektuje své neúspěchy a vyvozuje z nich poučení pro další jednání. Rozvíjí smysluplné využití volného času.	• iniciativa ve vztahu k jiným • výhody a rizika iniciativnosti, zásady iniciativnosti • hledání možností, jak vycházet s druhými v rodině ve škole a mezi vrstevníky	
EV-5-1-06	Asertivita Vnímá důležitost asertivity pro svůj život. Dokáže rozlišit vhodnost nabídky k aktivitě především od svých vrstevníků. Reaguje asertivně na nevhodné nabídky k aktivitě. Zvládá techniku odmítání.	• nepřijatá iniciativa, zpracování neúspěchu • smysluplné využití volného času • základy asertivity • význam asertivity • rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži	
EV-5-1-06	Prosociální chování Povzbuzuje druhé. Projevuje zájem o spolužáky a vrstevníky.	• pomlouvání, • schopnost odmítnout nabídku k užívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání, technika odmítnutí,	

EV-5-1-02	Dokáže být druhým prospěšný. Respektuje druhé. Vyjadřuje prosociální chování vůči druhým svobodně. Osobnostní vývoj dokladuje prostřednictvím portfolia.	• povzbuzení druhých, služba pro druhé • zájem o spolužáky a vrstevníky, respektování druhých • svobodné přijetí vlastních závazků a povinností vůči druhým, zodpovědnost za svá rozhodnutí • tvorba vlastního portfolia. (žákovské portfolio)	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika

Název předmětu: Etická výchova - druhý stupeň (Etv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vychází z charakteristiky průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova a doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova. Ve svém vzdělávacím obsahu přímo souvisí s dalšími průřezovými tématy.

Etická výchova zakládá a upevňuje osobní předpoklady pro začlenění do reálného života úspěšnou spoluprací s druhými, posílením pozitivních rysů osobnosti žáka, osvojením dovedností nezbytných pro úspěšné založení rodiny, hledáním vhodné profesionální orientace a životní role. Psychosociální dovednosti, kterými je žák vybavován směřují nejen do oblasti osobnostního růstu, ale i do oblasti spolupráce a pomoci druhým.

Základním cílem a předpokladem Etické výchovy je prosociálnost, přesněji tendence k prosociálnímu jednání. Je to takové chování a jednání, které vede k pozitivním vztahům, je zaměřeno na spolupráci, schopnost dialogu, poskytnutí pomoci jiným osobám a skupinám, rozvíjí schopnost rozlišit a realizovat společenské cíle bez aktuálního očekávání odměny.

Vyučovací předmět má v šestém až devátém ročníku časovou dotaci 1 hodiny týdně. Výuka se realizuje se všemi žáky třídy většinou v kmenové učebně, v případě potřeby a vhodných tématech se využívají k výuce i další učebny nebo areál školy a obce. V každém ročníku je součástí nabídky pro žáky návštěva různého sociálního prostředí uskutečněná v návaznosti na témata sociální výchovy a programové pobyty (adaptační pobyt, lyžařský výcvikový kurz, orientační dny, ukončovací pobyt) ve spolupráci se souvisejícími předměty. Etická výchova využívá při výuce širokého spektra metod prožitkové pedagogiky a s ohledem na kolektiv žáků a dispozici pedagoga, rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty žáků. Předmět je přednostně vyučován třídním učitelem třídy a je zařazen zpravidla do rozvrhu na pondělí.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- zodpovědnému přístupu ke vzdělávání,
- řízení a organizaci učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- samostatnému uvažování a hledání problémů souvisejících s minulostí člověka a oblastí poznávání,
- rozpoznání problému a schopnosti navrhnout jeho řešení a řešit problémové situace ve školském prostředí,
- komplexnímu pohledu na jevy a skutečnosti,
- kritickému myšlení, vyslovení, přijetí a pozitivnímu zpracování konstruktivní kritiky.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení základních komunikačních a asertivních dovedností,
- aktivnímu naslouchání druhým,

- schopnosti vyjádřit a obhájit svá stanoviska a rozhodnutí.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- spoluvytváření pravidel a podílu na jejich dodržení,
- účinné spolupráci ve skupině,
- sebezpoznání,
- pozitivnímu hodnocení druhých a pozitivnímu přístupu k životu,
- ovládání a řízení svého jednání a chování,
- zaměření získaných dovedností k plnohodnotnému soužití a spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- úctě k člověku, lidské důstojnosti a toleranci jiných,
- přijetí zodpovědnosti, uvědomění si práv, povinností a své zodpovědnosti za druhé,
- úctě k hodnotám rodiny, tradic i duchovním hodnotám,
- úctě a respektování přírody.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- získání schopnosti pracovat bezpečně s materiály a nástroji a také dodržovat vymezená pravidla – při praktických činnostech,
- ochraně výsledků jejich práce i prací jiných - prostřednictvím praktických situací.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

ETICKÁ VÝCHOVA VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
EV-9-1-01	Otevřená a citlivá komunikace Otevřeně a citlivě komunikuje. Uvědomuje si příčiny komunikačních šumů a chyb. Zvládá odstraňovat komunikační překážky a bariéry. Rozvíjí schopnost naslouchat druhým.	otevřené vyjadřování, rozměr citlivosti a lásky vůči druhému v komunikaci, komunikační chyby, komunikační šum, komunikační překážky a bariéry, důležitost respektu a vzájemného naslouchání, komunikace ve ztížených podmínkách, hádka, eliminace hrubých výrazů ve vyjadřování	OSV – Komunikace (komunitní kruh) Adaptační pobyt – 2-3 denní programový pobyt celé třídy zaměřený na vzájemné poznávání, pomoc, spolupráci a vytvoření důvěry
EV-9-1-09	Rozhodnost a řešení problémů Vnímá problém jako výzvu. Uvědomuje si potřebu tvořivě řešit problém.	pozitivní formulace problému, analýza problému, schopnost podívat se na věc očima druhého, způsoby řešení problému	PT-OSV realizovány v rámci výstupů
EV-9-1-03	Uvědomuje si potřebu tvořivě řešit problém. Spolupracuje s druhými ve ztížených podmínkách. Zpracovává své zkušenosti a vyvozuje z nich závěry využitelné pro další jednání.	spolupráce ve ztížených podmínkách kritické posuzování svých výsledků a vyvozování závěrů z nich pro využití v budoucnosti	OSV – Komunikace (verbální a neverbální sdělování)
EV-9-1-06	Fair play Vnímá výhody a nevýhody soutěživosti. Dokáže se chovat prosociálně i v soutěživých situacích. Reflektuje význam pravidel ve hře. Jedná ve stylu fair play.	význam a zásady soutěživosti, zdravá soutěživost, význam pravidel, význam pravidel ve hře a jejich dodržování, asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích, prosociálnost a sport, umění férově se prosadit a obhájit	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
EV-9-1-05	Média jejich vliv na člověka Vnímá pozitivní vzory prezentované médii. Reflektuje vliv médií na svůj život. Reflektuje vztah médií a svého volného času. Rodina, ve které žiji Více poznává vlastní rodinu. Spolupodílí se na zlepšování atmosféry ve vlastní rodině. Projevuje úctu k členům rodiny a starším lidem. Otevřeně v rodině komunikuje. Reflektuje svoji kritičnost vůči rodičům a dalším autoritám. Uplatňuje osvojené sociální dovednosti v rodině. Etika a ochrana přírody	nabídka pozitivních vzorů v médiích, kritický přístup k působení médií, média a volný čas poznání vlastní rodiny a jejích pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení atmosféry v rodině, komunikace v rodině, pochopení jednotlivých členů rodiny, reflexe kritičnosti v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke stáří, uplatnění sociálních dovedností v rodině úcta k životu ve všech jeho formách, citlivý vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti	OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Kooperace a kompetice OSV – Poznávání lidí (vzájemné poznávání) OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Mezilidské vztahy (respekt) OSV – Kreativita (Výzdoba třídy)
			OSV – Kooperace a kompetice OSV – Sebepoznání a sebepojetí (co o sobě vím a co ne) OSV – Mezilidské vztahy

EV-9-1-02	Projevuje úctu k životu ve všech jeho formách. Vnímá krásu a mnohotvárnost přírody. Přijímá zodpovědnost za životní prostředí. Aktivně se podílí na ochraně přírody. Dospívání Reflektuje vztahy mezi chlapci a dívkami. Rozvíjí svoji sexuální identitu. Dokumentuje svůj osobnostní vývoj a pokroky ve vzdělávání.	přírody, zodpovědnost za životní prostředí, ochrana přírody a prosociálnost, etický rozměr ochrany přírody • vztahy mezi děvčaty a chlapci • přátelství a láska • mládí a příprava na lásku • sexuální identita • tvorba vlastního portfolia, zájmy a záliby, koníčky, nadání, úvahy o budoucím povolání	(vztahy a naše skupina, třída, rodina) OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika OSV – Komunikace

ETICKÁ VÝCHOVA VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
EV-9-1-01	Pravdivá komunikace Rozvíjí základní komunikační dovednosti. Uvědomuje si význam pravdivé komunikace. Uvědomuje si nebezpečí lži pro mezilidské vztahy.	• připomenutí základních komunikačních dovedností, význam pravdivé komunikace • autentičnost v komunikaci, souhlasnost verbální a neverbální komunikace, • nebezpečí polopravd a lží, čest a dobré jméno, tajemství	Škola v přírodě (LVK) v délce 5-7 dní PT-OSV realizovány v rámci výstupů
EV-9-1-02	Přiměřené sebevědomí Vytváří si přiměřené sebevědomí. Dále rozvíjí své sebepřijetí. Rozvíjí své sebepoznání. Rozvíjí práci se svými chybami.	• rozvoj sebevědomí • podpora sebeoceňování, sebepřijetí • radost a optimismus v životě • sebepoznání – silné a slabé stránky • práce s chybami, seberozvoj,	OSV – Poznávání lidí OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Komunikace
EV-9-1-08	Pozitivní hodnocení událostí a druhých Pozitivně hodnotí situace a události.	• vnímavost k „pozitivitě“ situace a události	OSV – Sebeoznání a sebepojetí OSV – Seberegulace a sebeorganizace

EV-9-1-05	Dokáže pozitivně přeformulovat situace a události. Reflektuje dobro, které mu projevilo jeho okolí a dokáže za něj projevit vděčnost. Reálné a zobrazené vzory Všimá si vzorů ve svém nejbližším okolí. Vnímá působení vzorů ve svém životě. Rozlišuje pozitivní vzory od pochybných idolů. Identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory. Vnímá nebezpečí identifikace a imitace pochybných vzorů. Reflektuje svůj vztah k autoritě. Rozvíjí svůj mravní úsudek na příkladech ze života vzorů.	• schopnost přeformulovat význam situace a události • význam dovednosti pozitivně přeformulovat význam situace a události • verbální vyjádření pozitiv druhých • reflexe nad dobrem, které od druhých přijímáme • základní informace o vzoru vlivů na život jedince • funkce vzorů • změny ve vzorech během lidského vývoje • senzibilizace pro rozlišování vzorů • nebezpečí pochybných idolů • vliv reálných vzorů • prosociální vzory ve vlastní rodině • prosociální vzory ve veřejném životě • vliv zobrazených vzorů a vhodné literární a filmové prameny, smysl autority, vztah k autoritě • podstata imitace a identifikace • pravidla zdravé identifikace • nebezpečí nezdravé identifikace • rozvoj mravního úsudku na příkladech ze života vzorů	OSV – Mezilidské vztahy OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
EV-9-1-04	Asertivita Vnímá asertivitu ve vztahu ke zdravému sebeprosazení. Nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním. Neagresivním způsobem obhajuje svá práva.	• agresivní a pasivní styl chování • podstata asertivity • vysvětlení a nácvik asertivních technik • asertivní komunikační dovednosti • zdravé sebeprosazení se	
EV-9-1-09	Prosociálnost ve ztížených podmínkách Dokáže jednat prosociálně ve ztížených podmínkách.	• limity prosociálnosti • prosociální chování k neoblíbeným, nesympatickým atd. lidem	
EV-9-1-02	Dokumentuje svůj osobnostní vývoj a pokroky ve vzdělávání.	• prosociální rozhodování a chování ve vypjatých situacích • tvorba vlastního portfolia	

ETICKÁ VÝCHOVA VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
EV-9-1-02	Důstojnost lidské osoby Vnímá důstojnost lidské osoby u každého člověka. Orientuje se v lidských právech. Zvládá pozitivně hodnotit druhé v obtížných situacích. Reflektuje své potenciality.	• lidská práva • zdroje lidských práv • rovnost • svoboda • potenciality člověka • pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích	Orientační dny (třídenní programový kurz mimo školu) PT-OSV realizovány v rámci výstupů OSV – Poznávání lidí OSV – Psychohygiena
EV-9-1-01	Komunikace citů Přiměřeně komunikuje city. Dokáže vyjadřovat vyšší city. Dokáže nenásilným způsobem zvládat prudké emoce. Dokáže přiměřeným způsobem vyjadřovat své negativní city. Zvládá techniky přeladění. Vnímá spojitost mezi zdravím a emocemi.	• nácviky vyjádření citů • emoce a hodnocení jevů • vyšší city a jejich typy • vyjadřování vyšších citů • pocity vzteku a impulsivnosti, • usměrňování citů • přeladění • dopady jednání při hněvu, ve strachu a při pesimismu • techniky vyjádření negativních citů • zdraví a emoce	OSV – Mezilidské vztahy OSV – Komunikace OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
EV-9-1-04	Asertivita Reflektuje asertivní práva. Dokáže rozlišit manipulativní chování a vhodně na něj reagovat. Dokáže správně argumentovat.	• typy manipulátorů, manipulační pověry • zásady reakce na manipulaci • asertivní práva, způsoby správné argumentace • přijatelný kompromis • požádání o laskavost, stížnost	OSV – Kreativita
EV-9-1-10	Sexuální zdraví Utváří si zodpovědný vztah k sexualitě. Vnímá mládí jako přípravu na lásku a partnerský život. Vnímá význam sebeovládání pro zdravý rozvoj vlastní sexuality.	• zodpovědný vztah k sexualitě • etický aspekt sexuality • nezralé rodičovství • sebeovládání a sexualita	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika

EV-9-1-05	Média a jejich vliv na člověka Kriticky přistupuje k informacím z médií. Vytváří si strategie účinné obrany proti manipulaci médií.	• eliminace vlivu agrese z médií • rozlišování mezi realitou a pseudorealitou • účinná obrana proti manipulaci médií	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika	
EV-9-1-09	Komplexní prosociálnost Dokáže se chovat prosociálně k jakémukoliv člověku.	• význam komplexní prosociálnosti • formy komplexní prosociálnosti • pomoc anonymnímu člověku • osobní angažovanost • projekty na řešení sociálních problémů		
EV-9-1-07	V kontextu své situace a svých možností přispívá k řešení sociálních problémů. Osobně se angažuje a podílí na vytváření pozitivního školního klimatu.			
EV-9-1-10	Etika a ekonomika Zvládá rozumně nakládat s penězi. Vnímá peníze jako prostředek. Rozvíjí ekonomické ctnosti ve svém životě. Reflektuje rizika konzumního způsobu života.	• rozumné nakládání s penězi • peníze jako prostředek • vztah mezi ekonomikou a etikou • rozvíjení ekonomických ctností (šetrnost, podnikavost, skromnost) • konzumní způsob života		
EV-9-1-08	Etické ctnosti Reflektuje mravní normy a hodnoty. Respektuje normy, které se ho týkají. Rozvíjí morální úsudek.	• mravní hodnoty a normy • podněty pro rozvoj morálního úsudku • každodenní události a morální úsudek • morální úsudek a školní prostředí		OSV – Sebepoznání a sebepojetí
EV-9-1-02	Dokumentuje svůj osobnostní vývoj a pokroky ve vzdělávání.	• tvorba vlastního portfolia		OSV – Seberegulace a sebeorganizace

ETICKÁ VÝCHOVA IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
EV-9-1-07	Sociální empatie Je vnímavý k sociálním problémům. Analyzuje prožitky a situace lidí se sociálními problémy. Vnímá dopady sociálních problémů na člověka. Rozvíjí účinnou prevenci a strategie při obraně proti sociálně patologickým jevům.	• seznamování se se sociálními problémy, typy sociálních problémů • analýza a popis prožitků a situace lidí s různými sociálními problémy, dopad sociálních problémů na člověka a jeho okolí, vnímavost k obtížné situaci druhých	Vícedenní ukončovací pobyt na závěr školní docházky mimo školu PT-OSV realizovány v rámci výstupů OSV – Sebepoznání a sebepojetí

EV-9-1-04 EV-9-1-05	Asertivita ve skupině Jedná asertivně i ve ztížených podmínkách. Reaguje vhodně i na neoprávněnou kritiku. Rozvíjí asertivní chování ve vrstevnické skupině.	• sociálně patologické jevy a jejich rizika pro děti a mládež, hodnota stáří, mezigenerační vztahy • asertivita ve ztížených podmínkách, reakce na neoprávněnou kritiku	OSV – Komunikace
EV-9-1-08	Já potenciální vzor pro druhé Žije uvědomělým způsobem života. Zvládá autonomní jednání. Reflektuje smysl svého života. Formuluje si cíle svého života. Komplexní prosociálnost a rozvojová pomoc Rozvíjí porozumění k etnickým, národnostním, sociálním a náboženským minoritám. Je vnímavý k potřebám lidí z chudých částí světa. Vyhledává informace o lidech z jiných koutů světa, především tam, kde vládne chudoba. Aktivně se účastní humanitárních aktivit zaměřených na zmírnění bídy a chudoby ve světě. Uplatňuje toleranci ve svém jednání.	• techniky, jak vhodně reagovat na neoprávněnou kritiku, asertivita ve skupině • smysl a cíl mého života, ušlechtilý životní cíl, • moje postoje, moje role • zodpovědný život • mé schopnosti a okolí • autonomie a konformita • informace o menšinách • vztah k menšinám • využití prosociálnosti v multikulturní společnosti • pozitivní vztah k diverzitám • tolerance • bída světa • informace o situaci zemí třetího světa • formy humanitární pomoci, humanitární projekty	OSV – Psychohygiena OSV – Kooperace a kompetice
EV-9-1-10	Duchovní rozměr člověka Získává podněty pro utváření vlastního světónázoru. Toleruje lidi s jiným světónázorem. Získává informace o různých světónázorech. Aplikuje postoje a dovednosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy.	• obrana proti sektám • utváření vlastního světónázoru • tolerance k lidem s jiným světovým názorem • informace o různých světónázorech	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika OSV – Poznávání lidí (plánování učení a studia) OSV – Seberegulace a sebeorganizace (plánování učení a studia)
EV-9-1-10	Etická stránka lidské sexuality Aplikuje etické ctnosti ve svém sexuálním životě. Uplatňuje věrnost ve vztahu. Rozvíjí úctu k druhému. Rozvíjí svoji odpovědnost za vztah s druhými.	• etické ctnosti a sexualita • věrnost není slabost • úcta k druhému • odpovědnost za vztah • dobro a zlo • svědomí • morální dilemata • etické ctnosti • etika pevného bodu	OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích – vedení dialogu) OSV – Kreativita
EV-9-1-09	Etické ctnosti Reflektuje rozdíly mezi dobrem a zlem. Vnímá a rozvíjí úsudek svého svědomí. Reflektuje morální dilemata. Rozvíjí etické ctnosti.	• etika pevného bodu • běh lidského života – lidský vývoj • tvorba vlastního portfolia	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
EV-9-1-01	Reflektuje etiku pevného bodu. Dokumentuje svůj osobnostní vývoj a pokroky ve vzdělávání.		OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Seberegulace a sebeorganizace

Nepovinné předměty

Název předmětu: Náboženství - první a druhý stupeň (Náb)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět žákům umožňuje formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání, konfrontovat je s vědecky a nábožensky (křesťansky) formulovanými pohledy na svět a hledat svou vlastní životní hodnotovou orientaci. Nabízí přístup k biblickému poselství, k učení křesťanských církví a k jejich tradici a otevírá možnost života s církví.

Předmět je určen všem žákům, kteří projeví zájem. Podmínkou je vyplněná přihláška podepsaná zákonnými zástupci žáka. Pokud je žák přijat do nepovinného předmětu Náboženství, absolvuje výuku až do 9. ročníku.

Předmět je vyučován formou nepovinného předmětu podle školského zákona (zákon č. 561/2004 Sb., v platném znění) s časovou dotací 1 hodinu týdně a jeho výuka probíhá v kmenové třídě či odborné učebně, výjimečně v sakrálních prostorách v obci (kostel, kaple). Předmět je nabízen žákům 1. až 9. ročníku, realizuje se podle aktuálního zájmu a je vyučován podle ročníků či ve skupinách tvořených z více ročníků. Zpravidla se spojují žáci v 1. a 2., 4. a 5., 6. a 7. a také v 8. a 9. ročníku. Předmět využívá možnosti projektové výuky.

Součástí výuky může být dále: návštěva kostela, církevního objektu, kulturně historické památky spjaté se životem římskokatolické církve a křesťanství (exkurze do místní charity, domova důchodců, apod., účast na projektech charity, Papežského misijního díla, apod.).

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které se v rámci liturgického roku opakují, spirálovitě prohlubují a jsou propojovány do vzájemných souvislostí.

Výuka vychází z dokumentu "Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku ZŠ" schváleným Českou biskupskou konferencí a MŠMT ČR v roce 2004.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- porozumění symbolickému způsobu vyjadřování v jazyce bible i v jazyce církve,
- vnímání události svého života a zpracovávání jej jako životní zkušenosti.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- reflexi problémových situací a diskusí o nich,
- zdůvodňování různých návrhů svých řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- prohloubení porozumění různým typům textů,
- rozlišování různé literární druhů v Bibli.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- rozvíjení osobnosti zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem,

- rozvoji duchovního rozměru osobnosti žáků.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženství a k lidem bez víry,
- seznamování s kořeny židokřesťanské tradice.
- postojům odpovědnosti vůči světu, lidem, ale i Bohu.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- rozvoji zdravého postoje vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti,
- chápání práce nejen jako zdroj výdělku zajišťující určitou životní úroveň, ale také jako povolání spolupracovat na rozvíjení dobré budoucnosti pro lidi a svět.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

NÁBOŽENSTVÍ I. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
	Žák je otevřený k pozitivnímu vnímání života a Boha jako dárci života. Žák zakusí atmosféru slavení Vánoc a spojí si ji se skutečností, že Ježíš je dar Boha člověku. Žák umí reprodukovat základní události Ježíšova života a vnímá v nich výzvu k následování. Žák obecně vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané slaví vítězství života nad smrtí.	Bůh nám dává život Vánoce, Bůh nám dává svého Syna Bůh nám dává své slovo Velikonoce, Bůh nám dává nový život	

NÁBOŽENSTVÍ II. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
	Je otevřený pro vnímání světa jako Božího stvoření a člověka, který v něm má své místo a svůj úkol. Je otevřený pro vnímání adventní doby jako doby přípravy na oslavu příchodu Ježíše Krista jako Zachránce. Je otevřený pro vnímání vánočních událostí jako oslavy Božího jednání, které zachraňuje člověka. Vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista slaví zachraňující jednání Boha s člověkem.	Všechno stvořené nám vypráví o Bohu Bůh k nám mluví Bůh k nám přichází Ježíšovy zázraky Velikonoce	

NÁBOŽENSTVÍ III. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
	Žák je otevřený pro vnímání světa a člověka jako Božího stvoření, které člověk toužící být větší než Bůh porušuje. Žák je na základě jednotlivých přikázání Desatera pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet. Žák je na základě Ježíšova příkladu pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí, umí zhodnotit svátost smíření jako pomoc člověku v situaci mravního selhání a je připraven se na ní podílet. Žák je pozorný vůči slavení mše svaté a je připraven vědomě se na tomto slavení podílet.	Bůh k nám přichází (první lidé, hřích a milosrdenství) Desatero, cesta ke štěstí (Mojžíš, jednotlivá přikázání) Pozvání k hostině Svátosti (smíření, eucharistie) Významné události církevního roku Hostina s Ježíšem	

NÁBOŽENSTVÍ IV. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
	Umí vyjádřit vlastními slovy, že život je jako cesta, na které může být křesťanství orientačním bodem. Vnímá souvislost příběhu o cestě do zaslíbené země s cestou svého života. Vnímá souvislost obrazu cesty za světlem s cestou svého života k Bohu. Získá představu o Božím království, které ohlašuje Ježíš svým životem a učením, a uvede ji do souvislosti se svým životem. Vnímá souvislost cesty života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista s cestou svého života.	Jsem na cestě, Bible Cesta do zaslíbené země, Mojžíš Cesta za světlem, advent Boží království Cesta života, Velikonoce, křížová cesta	

NÁBOŽENSTVÍ V. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
	Na základě biblického příběhu o Abrahamovi vnímá Boha jako toho, který vybízí k následování, dává příslib plnosti a zůstává s člověkem. Zřetelněji rozlišuje v souvislosti se slavením Vánoc rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevuje zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa. Je pozorný vůči základní existenciální zkušenosti se životem a smrtí, je otevřený pro jejich náboženskou hloubku a rozpoznává ji životě druhých lidí a v liturgii. Vnímá svět včetně jeho transcendentního rozměru. Je připravený v síle křesťanské naděje převzít svůj podíl odpovědnosti na spoluvytváření světa, jehož součástí je také církev.	Abraham slyší Boží hlas Slyším Boží hlas Já jsem vzkříšení a život Církev – náš společný dům	

NÁBOŽENSTVÍ VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
	Umí interpretovat příběh o Davidovi a aplikovat příklad Davidova jednání ve vlastním životě Je připravený podle principů křesťanské etiky a evangelijní zprávy o Ježíšově narození rozvíjet vztah k sobě, ke druhým lidem a k Bohu jako vztah důvěry a přátelství. Přijímá vyznání víry jako svědectví víry, která se šíří. Je připraven vyznání víry šířit dál. Umí si propojit podstatu eucharistické slavnosti s oslavou smrti a vzkříšení Ježíše Krista, která je základem křesťanské naděje.	Rostu vstříc světlu Učit se dívat novými očima Vyznání víry Silnější než smrt	

NÁBOŽENSTVÍ VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
	Je připravený rozvíjet symbolické vnímání světa ve svém životě. Umí charakterizovat konkrétní svátosti a svátostiny v souvislosti s Božím působením v životě člověka. Je v perspektivě Boží lásky k člověku a s vědomím vlastních schopností připravený aktivně se zapojit do organizované pomoci druhým. Je připravený ptát se po smyslu utrpení ve světě a reflektovat postoj vlastní víry v konfrontaci s křesťanskou odpovědí spojenou s vírou v to, že Bůh vstupuje v Ježíši Kristu do utrpení člověka, a s vírou ve vzkříšení.	Tajemství života Vidět bližního/Jeho světlo vstupuje do světa Cesta bezbranného	

NÁBOŽENSTVÍ VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
	Rozliší různá pojetí svobody a víry v současném světě, chápat Desatero jako jejich vyjádření a prohloubit vnímání prvních tří přikázání. Vysvětlí událost narození Ježíše jako příchod Božího království na svět, které tady není, ale přesto už je a je připravený se pro ně zasazovat konkrétním jednáním. Konfrontuje se s vlastní vinou a s vědomím skutečnosti, že Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy a vstal z mrtvých, aby ukázal, že Boží láska je silnější než lidská provinění, a je otevřený pro křesťanský pohled na vinu a odpuštění. Reflektuje své životní situace s vědomím hodnot formulovaných ve čtvrtém, pátém, šestém, sedmém a osmém přikázání Desatera.	Společný život s Bohem Budoucnost již začala Obklopení láskou Přijmout zodpovědnost	

NÁBOŽENSTVÍ IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřez. témata, mezipředm. vztahy)
	Interpretuje příběh Ezaua a Jákoba a vybrané evangelijní příběhy a rozumí jim jako znamením Boží blízkosti a příkladům zkušenosti, kdy se Bůh sdílí s člověkem. Rozumí rozdílům a společným prvkům v učení světových náboženství a postoj vzájemné tolerance vnímá jako základní zásadu vlastního jednání. Realisticky ocení vlastní dary na základě vztahu mezi mužem a ženou realisticky a je připravený nakládat s nimi k dobrému. Aplikuje ve svém životě jednotlivé oblasti křesťanské spirituality.	Před otevřenými dveřmi Lidé hledají Boha Náboženství vyvoleného národa Bůh a člověk Žít v jednotě s Bohem	

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků (pravidla)

I. Cíl hodnocení

Hodnocení vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupu pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální potřeby žáků a doporučení školských poradenských zařízení. Součástí hodnocení je i sebehodnocení žáků, jejich snaha a schopnost posoudit nejen svoji práci, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy. K záznamu hodnocení a sebehodnocení se používají elektronické žákovské knížky, sešity, žákovská portfolia a další pomůcky.

II. Obecná pravidla hodnocení prospěchu a chování žáků

1. Být otevřený v přístupu k žákům a zákonným zástupcům, stanovit a vysvětlit všechna kritéria ještě před hodnocením.
2. Umožnit žákům co největší účast na hodnotícím procesu.
3. Snažit se hodnotit individuální pokrok žáka bez srovnání s ostatními žáky ve stejné třídě či skupině.
4. Brát chybu jako součásti procesu vzdělávání, na kterou má žák právo, a je pro něj příležitostí učit se lépe.
5. Hodnotit prospěch a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání a chování žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným školním výstupům formulovaným ve školním vzdělávacím programu a vzhledem k těmto Pravidlům pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.
6. Uplatňovat pedagogický takt, zejména: neklasifikovat žáky ihned po jejich návratu do školy po vícedenní nepřítomnosti, pokud se nejedná o dřívější učivo, hodnotit u žáka hlavně to, co umí a jeho výkon (nehodnotit známkou neodevzdané práce, domácí úkoly a projekty), hodnotit jen procvičené a zažité učivo nebo výstupy.
7. Získávat podklady pro hodnocení prospěchu a chování žáka různými metodami, formami a prostředky: např. soustavným diagnostickým pozorováním a sledováním výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy, včetně testů vytvořených jiným subjektem na zakázku školy, analýzou různých činností žáka, konzultacemi s ostatními učiteli, popř. s dalšími odborníky, rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka atd.
8. Ve způsobu hodnocení žáka se specifickými vzdělávacími potřebami vycházet ze znalosti příznaků postižení a doporučení školního speciálního pedagoga, pedagogicko-psychologické poradny a speciálního pedagogického centra, zvýraznit při něm motivační složku hodnocení a jevy, které žák zvládl.
9. Hodnotit jednoznačně, srozumitelně, srovnatelně s předem stanovenými kritérii, věcně a všestranně.
10. Vycházet při hodnocení z platné verze školního vzdělávacího programu: „Škola pro zdravý život“.
11. Přezkoušet žáka z nehodnocených výstupů a učiva za dané pololetí, nebo mu odložit klasifikaci, pokud nebude dostatek podkladů k jeho hodnocení.
12. Domácí úkoly jsou zadávány v rozsahu a obtížnosti přiměřené osobnosti dítěte a tak, aby zbytečně nezatěžovaly rodinné prostředí dítěte. Neplnění domácích úkolů je možné zohlednit v hodnocení žáka.

III. Pravidla pro použití hodnocení prospěchu klasifikací (známkou)

1. Znamka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.
2. Klasifikuje se jen probrané a procvičené učivo. Žáci musí mít dostatek času k naučení, procvičení a zažití učební látky.
3. Učitel vyváženě hodnotí a promítá do hodnocení: vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
4. Při klasifikaci známkou používá učitel pěti klasifikačních stupňů.
5. Klasifikace se dělí na průběžnou a celkovou. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí.
6. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci pololetí se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé hodnocené období.
7. Při určování stupně prospěchu přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka, ohodnocuje jeho píli a přístup k vzdělávání v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží také ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům, především v předmětech s výchovným zaměřením, souhrnná klasifikace proto není čistým aritmetickým průměrem obdržovaných známek, ale neměla by být se známkami v zásadním rozporu.
8. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období všichni učitelé po vzájemné dohodě.
9. Hodnocení výkonu žáka klasifikačním stupněm musí být objektivní, přiměřeně náročné, průkazné a jednotné.
10. Žák všech ročníků základní školy musí být z každého povinného i povinně volitelného předmětu hodnocen známkou alespoň čtyřikrát za každé pololetí s výjimkou tělesné výchovy a předmětu s dotací jedna hodina týdně, v nichž stačí hodnocení alespoň třemi známkami za každé pololetí. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období a všechny známky zapisují do elektronické nebo papírové žákovské knížky žáka ve shodě se svou evidencí. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kdy je tento způsob doporučen školským poradenským zařízením.
11. Učitel žákovi sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkovém hodnocení. Hodnocení zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí učitel žákovi nejpozději do 10 dnů od odevzdání práce. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zákonným zástupcům žáka, a to prostřednictvím zápisů do elektronické žákovské knížky současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.
12. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. Všechny písemné práce (s větším rozsahem než je učivo za uplynulý týden) jsou předem oznámeny, aby žáci měli dostatek času se připravit.
13. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 20 minut, informuje vyučující učitel ostatní učitele formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
14. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každém hodnocení a klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní, písemné). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo ukončení pracovní

právního vztahu v průběhu klasifikačního období předá tento přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

15. Vyučující učitel předmětu zapíše celkovou známku nejpozději v určené datum na konci pololetí do třídního výkazu a katalogového listu nebo archu třídy a dbá na přesnost a úplnost zápisu.

16. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uchovávají po dobu celého klasifikačního období, dále po dobu, kdy zákonní zástupci žáka mohou požádat o přezkoumání hodnocení výsledků vzdělávání žáka, tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin a vzhledem k možným případům odložení hodnocení, opravných a komisionální zkoušek se podklady pro hodnocení žáků uchovávají až do 31. 10. následujícího školního roku. Opravené písemné nebo grafické práce musí být po tuto dobu k dispozici na předložení žákům, jejich zákonným zástupcům i vedení školy.

17. Za první pololetí škola vydá žákovi výpis z vysvědčení a za druhé pololetí vysvědčení.

18. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů: průběžně prostřednictvím elektronické žákovské knížky, výpisem známek nebo vysvědčením, dále na třídních schůzkách, na požádání i jindy, přednostně v konzultačních hodinách.

19. Za mimořádné zhoršení prospěchu se považuje snížení známky o dva stupně a více. Případy mimořádného zhoršení prospěchu žáků a jejich neprospěch se projednávají v pedagogické radě (pedagogickou radu tvoří všichni pedagogičtí pracovníci školy). V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje vyučující učitel tohoto předmětu zákonného zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem nejpozději do 14 dnů od hodnotící pedagogické rady za dané čtvrtletí.

20. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské pobyty, výuka ve škole při nemocnici, dočasné umístění ve výchovném ústavu) vyučující respektuje známky žáka, kterými žáka hodnotí škola, kterou dočasně navštěvoval. Žák se znovu nepřezkoušuje.

21. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

22. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

23. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

24. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

25. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

26. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

27. Výsledky práce v nepovinných předmětech se hodnotí známkou, pro hodnocení se odpovídajícím způsobem použijí tato Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Žák musí být z nepovinného předmětu hodnocen nejméně dvakrát za každé pololetí.

28. Výchovný poradce je povinen seznamovat ostatní vyučující s doporučením z psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv výchovného poradce na pedagogické radě.

IV. Pravidla pro použití slovního hodnocení prospěchu žáků

1. Učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce.
2. Při hodnocení se přihlíží ke vzdělávacím a osobnostním předpokladům žáka.
3. Hodnocení je vždy adresné.
4. Hodnocení je prvotně zaměřeno na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledku činnosti žáka. Žák dostává informace o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech.
5. Při slovním hodnocení se postupuje obdobně podle kritérií pro klasifikaci známkou, neboť musí být zachována vazba mezi klasifikací známkou a slovním hodnocením.
6. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání. Tento způsob se upřednostňuje pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, přičemž vychází ze znalosti postižení nebo znevýhodnění.
7. Při slovním hodnocení se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

V. Pravidla pro použití hodnocení chování žáků

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
2. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
3. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou i mimo školu.
4. Nedostatky v chování žáků se projednávají na pedagogické radě.
5. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím elektronické žákovské knížky,
 - na třídních schůzkách (3-4x ročně), nebo na individuálně sjednané schůzce,
 - okamžitě při mimořádném porušení školního řádu,
 - kdykoliv na požádání, přednostně v konzultačních hodinách.
6. Poznámky a pochvaly týkající se chování žáka ve škole nebo při činnostech organizovaných školou zapisují vyučující učitelé do elektronické žákovské knížky.

VI. Způsoby hodnocení žáků

Pro hodnocení žáka je jako hlavní způsob hodnocení používána klasifikace klasifikačním stupněm (známkou), která v případě žáků se specifickými výukovými poruchami může být doplněna nebo zcela nahrazena v některých předmětech slovním hodnocením. Vedle hodnocení známkou lze využít i hodnocení bodové nebo procentuální dle určené škály, které se na známku následně převádí. Nástrojem využitelným pro hodnocení práce žáků je žákovské portfolio. V portfolio žáka se shromažďují takové doklady o činnostech žáka, ze kterých je zřejmé částečné či úplné zvládnutí dané problematiky. Materiály do portfolio jsou zásadně zařazovány s vědomím a souhlasem žáků.

VII. Kritéria hodnocení

a) Kritéria hodnocení prospěchu žáků

1. Rozsah znalostí a dovedností (úplnost, přesnost, trvalost zapamatovaných faktů, pojmů, definic, termínů, zákonitostí, vztahů, postupů).
2. Hloubka porozumění (vlastní interpretace informací, postupů, návodů, dokládání příklady, vysvětlování, zdůvodňování, zařazování do kontextu).
3. Kvalita práce s informacemi (práce s různými informačními zdroji, vyhledávání, porovnávání, třídění, kombinování, využívání, kritické hodnocení, prezentace).
4. Produktivita (plnění úkolů, různorodost, včasnost, pestrost, formální úroveň písemností a produktů, struktura a srozumitelnost vyjadřování).
5. Užívání získaných znalostí, dovedností, postojů (plnění praktických úkolů, řešení reálných problémů, práce v projektech, podíl činnosti v týmu, navrhování řešení, tvořivost, rozvíjení myšlenek, formulování hypotéz).

Plnění kritérií lze sledovat pomocí předem definované škály pro hodnocení známkou i slovně

Rozsah znalostí a dovedností

1	výborný	100 – 90%	100 – 90 bodů
2	chvalitebný	89 – 75%	89 – 75 bodů
3	dobrý	74 – 50%	74 – 50 bodů
4	dostatečný	49 – 25%	49 – 25 bodů
5	nedostatečný	24 – 0%	24 – 0 bodů

Hloubka porozumění

- 1 kladení otázek k věci, dovednost vyučovat druhé, rozvíjení tématu, kritické posouzení, vytvoření originálu, předvedení
- 2 správná aplikace, ověření, rozbor
- 3 vyjádření vlastními slovy, uvedení příkladu, přiřazení
- 4 zopakování, označení, seřazení
- 5 rezignace, apatie, nulová snaha

Kvalita práce s informacemi

- 1 vytvoření nové, přehledné, srozumitelné informační struktury, relevantní data
- 2 přítomnost hlavní myšlenky v informační struktuře, většinou relevantní data
- 3 myšlenková hodnota rozptýlena v balastu, rozporná nebo neúplná data
- 4 vyhledávání a převzetí cizí informační struktury
- 5 nepřítomnost pokusu, absence jakékoli snahy

Produktivita

- 1 četné, rozmanité, úplné, strukturované, formálně správné výstupy pokrývající všechny oblasti vzdělávání
- 2 formálně správné výstupy pokrývající podstatné oblasti vzdělávání
- 3 výstupy s formálními nedostatky, pokrývající jen některé oblasti vzdělávání
- 4 nesrozumitelné, nedokončené výstupy nebo výstupy okrajového významu
- 5 žádné výstupy

Užívání získaných znalostí, dovedností, postojů

- 1 úplnost, správnost, bohatost použitých prostředků
- 2 neúplnost, převaha vhodně použitých prostředků
- 3 neúplnost, vzájemná rozpornost použitých prostředků
- 4 neúspěšný pokus, irelevantní prostředky
- 5 rezignace, bezradnost, lhostejnost

b) Kritéria hodnocení chování žáků

1. Zdvořilost (způsob oslovování, rozloučení, pozdrav, prosba, poděkování, omluva a tak dále).
2. Způsob komunikace (nepoužívá vulgaritu, hlásí se o slovo, neskáče do řeči, mluví věcně).
3. Respekt k lidem (nevysmívá se druhému, neponižuje ho, nenapadá slovně ani fyzicky, bere ohled, ocení přínos, zapojí ho do činnosti).
4. Úcta k hodnotám (nepoškozuje majetek, nepůjčuje si věci bez dovolení, zachází s věcmi šetrně).
5. Úroveň plnění si povinností (řádně a včas dochází do školy, plní uložené úkoly, pravidly třídy a pokyny).
6. Obrana práv (upozorní na nebezpečné jednání ohrožující život, na zdraví nebo práva druhých, zastane se slabšího, ohradí se proti nespravedlivému jednání, uplatňuje demokratické principy ve školní samosprávě).

VIII. Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a kázeňská opatření. Vždy se zaznamenávají do třídních výkazů (katalogových listů) s výjimkou pochvaly třídního učitele.

1. Pochvaly a jiná ocenění

Pochvaly slouží k ocenění žáka a jeho chování ve škole a školních akcích i mimo školu. Rozlišujeme: pochvalu ředitele školy a pochvalu třídního učitele.

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění, a to za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Ústní nebo písemnou pochvalu uděluje žákovi zpravidla před kolektivem třídy nebo školy třídní učitel nebo ředitel školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno, a do dokumentace školy. Jiné pochvaly od pedagogů se zapisují do elektronické nebo papírové žákovské knížky.

2. Kázeňská opatření

a) Kázeňská opatření reagují na žákovo nevhodné chování, které není v souladu se školním řádem. Kázeňskými opatřeními jsou podmíněné vyloučení žáka ze školy, vyloučení žáka ze školy, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- **napomenutí třídního učitele,**
- **důtku třídního učitele,**
- **důtku ředitele školy,**
- **podmíněné vyloučení žáka,**
- **vyloučení žáka ze školy.**

b) Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit po projednání s ředitelem školy napomenutí nebo důtku třídního učitele; udělení napomenutí a důtky třídního učitele neprodleně zapíše do dokumentace školy (žakovské knížky, katalogového listu).

c) Ředitel školy uděluje ředitelskou důtku po projednání v pedagogické radě. Ředitel školy nebo jím pověřený třídní učitel oznámí neprodleně důvody udělení výchovného opatření prokazatelným způsobem zástupci žáka. Výchovné opatření k posílení kázně se nezaznamenává na vysvědčení, pouze do dokumentace školy. Za jeden přestupek se uděluje pouze jedno opatření k posílení kázně.

d) Ředitel školy nebo školského zařízení může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy. Podmíněné vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy je možné pouze za splnění základní podmínky, že žák má za sebou splnění povinné školní docházky, tj. pokud žák navštěvoval základní školu devět let. O podmíněném vyloučení a vyloučení žáka se rozhoduje ve správním řízení, proti kterému se mají zákonní zástupci možnost odvolat. O odvolání rozhoduje krajský úřad. O podmíněném vyloučení žáka ze školy rozhoduje ředitel v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školním řádem. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka ze školy také, dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty stanovené v rozhodnutí o podmíněném vyloučení zaviněného závažného porušení povinností stanovených školním řádem. Ředitel musí vyloučit žáka školy v případě zvláště závažného zaviněného porušení povinností stanovených školním řádem školy. Za zvláště závažné zaviněné porušení povinností stanovených školním řádem se považují zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo vůči ostatním žákům. Dopustí-li se žák takového chování, oznámí ředitel školy tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl.

e) **Pro účely hodnocení chování žáka rozlišujeme:**

- **méně závažná porušení školního řádu** (nejméně závažné, neúmyslné nebo z nedbalosti vzniklé činy, kterými zpravidla nevzniká škoda na majetku či zdraví, např. zapomínání pomůcek a úkolů),
- **závažná porušení školního řádu** (méně závažné úmyslné činy nebo činy vzniklé z hrubé nedbalosti, při nichž již může dojít ke škodě na majetku školy /osob/, např. lhaní, podvádění, poškození majetku),

- **závažnější porušení školního řádu** (zpravidla úmyslné a záměrné činy, kterým vzniká buď větší škoda na majetku či ohrožení zdraví, např. fyzický (slovní útok, krádež, záměrné větší poškození majetku),
- **zvláště závažná porušení školního řádu** (zpravidla nejzávažnější úmyslné činy, např. (kyber)šikana, distribuce a (zne)užívání návykových látek, zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky).

f) Porušení školního řádu posuzuje učitel nebo jiný pedagog, který byl daného porušení svědkem, případně který byl pověřen jeho vyšetřením. Zjištěné porušení školního řádu se zapisuje do elektronické žákovské knížky. Kázeňské opatření se ukládá neprodleně po zjištění porušení školního řádu na základě zvážení závažnosti tohoto porušení. Kritéria udělování dalších kázeňských opatření shrnuje tabulka:

Druh opatření	Závažnost porušení	Ukládá	Informuje se
Napomenutí třídního učitele	závažná a opakovaná méně závažná	třídní učitel	žák a jeho zákonný zástupce
Důtka třídního učitele	závažnější a opakovaná závažná	třídní učitel	žák a jeho zákonný zástupce, vých. poradce
Důtka ředitele školy	zvláště závažná nebo opakované závažnější	ředitel školy	žák a jeho zákonný zástupce, zást. ředitele

f) Hodnocení neomluvené absence žáka

U ojedinělé jednorázové neomluvené absence (do výše 6 hodin) se projedná návrh na udělení ředitelské důtky. V případě opakované neomluvené absence (nejvýše do 10 hodin) se kromě projednání návrhu na udělení ředitelské důtky také na konci pololetí projedná na pedagogické radě návrh na sníženou známku z chování o jeden stupeň. V případě opakované neomluvené absence (nad 10 hodin) se na konci klasifikačního období projedná na pedagogické radě návrh na sníženou známku z chování o jeden nebo dva stupně. Stupeň hodnocení za neomluvené hodiny bude definitivně stanoven na základě individuálního posouzení každého případu ředitelem školy po projednání v pedagogické radě.

IX. Ukazatele pro jednotlivé stupně hodnocení

a) Ukazatele jednotlivých stupňů při použití hodnocení známkou a slovního hodnocení

1 – výborný

Ovládá učivo. Samostatně uplatňuje znalosti a dovednosti. Je samostatný, tvořivý, pohotový, dobře chápe souvislosti. Vyjadřuje se výstižně, souvisle a adekvátně věku, přesně, správně. Je pilný, snaží se. Dokáže pracovat s informacemi, spolupracovat a samostatně se učit.

2 – chvalitebný

V podstatě ovládá učivo. Vyžaduje drobnou pomoc při uplatňování znalostí a dovedností. Celkem samostatný, tvořivý a pohotový. Vyjadřuje se celkem výstižně a souvisle. Celkem se snaží, zpravidla je pilný. Dokáže pracovat s informacemi, potřebuje drobnou pomoc s jejich tříděním nebo interpretací. Při spolupráci vyžaduje drobnou podporu. Dokáže se celkem samostatně učit, vyžaduje drobnou pomoc.

3 – dobrý

Učivo ovládá s mezerami. Při uplatňování znalostí a dovedností vyžaduje pomoc, je méně samostatný. Je méně tvořivý, pohotový a vesměs napodobuje ostatní. Vyjadřuje se ne vždy přesně, někdy nesouvisle, často dělá chyby. K práci potřebuje dost často podnět. Při práci s informacemi potřebuje pomoc. Při spolupráci vyžaduje pomoc. Se samostatným učením má někdy problémy, vyžaduje pomoc.

4 – dostatečný

Učivo ovládá se závažnými mezerami. Znalosti a dovednosti i přes pomoc uplatňuje se zásadními chybami. Napodobuje ostatní, ovšem často chybně, je nesamostatný, nechápe souvislosti. Vyjadřuje se nesouvisle, se značnými obtížemi. Malá píle, snaha, a to i přes podněty. Při práci s informacemi dělá zásadní chyby. Při spolupráci vyžaduje výraznou podporu. Se samostatným učením má značné problémy, vyžaduje pomoc.

5 – nedostatečný

Učivo neovládá. Neovládá znalosti a dovednosti. Je nesamostatný, těžkopádný, někdy bezradný. Ani s pomocí se neumí vyjádřit nebo jen kusým způsobem. Podněty k práci jsou neúčinné. I přes poskytnutou pomoc nedokáže vybrat, utřídit nebo interpretovat informaci. I přes výraznou pomoc nedokáže spolupracovat s ostatními, nedokáže se samostatně učit.

U – uvolněn

Žák může být na základě rozhodnutí ředitele zcela nebo zčásti uvolněn z výuky předmětu nebo předmětů na základě odůvodněné žádosti zákonného zástupce, a to ze závažných důvodů, zejména zdravotních.

N – nehodnocen

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v 1. nebo 2. pololetí hodnotit z vážných důvodů ani v náhradním termínu, vyplní se „nehodnocen (a)“ a důvody se vyplní ve školní matrice.

b) Ukazatele pro jednotlivé stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se hodnotí na základě dlouhodobého sledování projevů žáka na vysvědčení stupni:

stupeň 1 - velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování stanovená ve školním řádu a zpravidla se dopouští jen méně závažných nebo závažných porušení školního řádu. Pokud se žák se ojedinele dopustí závažnějších porušení školního řádu, je z jeho strany jednoznačně vidět snaha o nápravu a zlepšení chování a lze předpokládat neopakování tohoto chování. Do konce klasifikačního období již u něj nedochází k takovému porušování školního řádu. Žák je přístupný výchovnému působení a výchovným opatřením, snaží se své chování upravit.

stupeň 2 - uspokojivé

Žák se v zásadě dodržuje pravidla chování stanovená ve školním řádu, dopustí se ale záměrně a opakovaně závažnějších porušení školního řádu, nebo ojedinele zvláště závažného porušení školního řádu, přičemž je současně z jeho strany vidět snaha o nápravu a zlepšení chování. Žák ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob. Žák se zpravidla se i přes důtku třídního učitele nebo důtku ředitele školy dopouští dalších závažnějších přestupků proti pravidlům školního řádu. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se o nápravu svého chování.

stupeň 3 - neuspokojivé

Žák zvláště závažně a zaviněně porušuje své povinnosti stanovené školním řádem. Zpravidla se opakovaně dopouští zvláště závažných porušení školního řádu. Z jeho strany není dostatečná snaha o nápravu a zlepšení chování. Svým chováním a jednáním výrazně negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo ve škole, vážně ohrožuje zdraví nebo bezpečnost svou nebo jiných osob.

Svá pochybení a výchovná opatření buď nepřijímá, nebo je vůči nim apatický, a obvykle pokračuje i přes důtku ředitele školy v dalším porušování pravidel školního řádu.

Návrh na sníženou známku z chování navrhuje třídní učitel po předchozí konzultaci s ředitelem školy nebo ředitel školy a tento návrh je projednán na hodnotící pedagogické radě za klasifikační období. S konečnou platností o hodnocení chování žáka rozhoduje ředitel školy.

X. Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

Žák je hodnocen stupněm:

- a) **prospěl/a s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebným, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré;
- b) **prospěl/a**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením;
- c) **neprospěl/a**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí;
- d) **nehodnocen/a**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených ŠVP na konci prvního pololetí,

XI. Uvolnění z výuky

- a) Jestliže je žák z výuky některého předmětu v 1. nebo 2. pololetí uvolněn, vyplní se uvolněn. Nelze-li žáka v 1. nebo 2. pololetí klasifikovat ani v náhradním termínu, vyplní se "nehodnocen". Důvody pro uvolnění nebo neklasifikování žáka se uvedou v katalogovém listu žáka.
- b) Ředitel školy určí způsob zaměstnání žáka v době vyučování předmětu, ze kterého byl uvolněn.

XII. Podrobnosti o komisionálních přezkoušeních a opravných zkouškách

a) Komisionální přezkoušení

1. Komisionální přezkoušení se koná, pokud zákonný zástupce žáka požádá o přezkoumání výsledků hodnocení žáka na konci 1. nebo 2. pololetí školního roku do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, a to do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného nebo příbuzného předmětu stejné vzdělávací oblasti.
4. Výsledek přezkoušení nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo

stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.

6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu (katalogového listu) poznámku o vykonaných komisionálních přezkoušeních, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem přezkoušení.

b) Opravná zkouška

1. Opravné zkouška se koná:

- jestliže žák má na vysvědčení nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakoval ročník na daném stupni základní školy,

- jestliže žák je v 9. ročníku a na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů.

2. Komise pro opravnou zkoušku je jmenována stejně jako komise u komisionálního přezkoušení.

3. Komise pro opravnou zkoušku je tříčlenná a tvoří ji stejní členové jako u komisionálního přezkoušení.

4. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení se žákovi vydá nové vysvědčení.

5. O opravné zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.

6. Žák může v jednom dni vykonat pouze jednu opravnou zkoušku.

7. Konkrétní obsah a rozsah opravné zkoušky stanoví ředitel školy v souladu se ŠVP.

8. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogy stanoví ředitel školy na červenové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

9. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

10. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

11. Třídní učitel zapíše do katalogového listu žákovi, který konal opravnou zkoušku:

(katalogový list – opravné zkoušky – předmět – dne – hodnocení).

7. Seznam použitých zkratek

(s výjimkou fyzikálních a chemických značek a chemického a fyzikálního názvosloví)

Aj	Anglický jazyk
Čas	Člověk a svět
Čj	Český jazyk a literatura
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ČNO	České národní obrození
DD	Dětský domov
Dě	Dějepis
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
ENV	Enviromentální výchova
Etv	Etická výchova
EU	Evropská unie
Fy	Fyzika
Che	Chemie
Hv	Hudební výchova
HW	Hardware
ICT	Informační a komunikační technologie
IČ	Identifikační číslo organizace
Inf	Informační výchova (povinný předmět nebo volitelný předmět)
INT	Integrace
IVP	Individuální vzdělávací plán
KHS	Krajská hygienická stanice
KK	Klíčové kompetence
LMP	Lehké mozkové postižení
Ma	Matematika
MED	Mediální výchova
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MUL	Multikulturní výchova
MV	Mezipředmětové vztahy
OSN	Organizace spojených národů
Náb	Náboženství
Nj	Německý jazyk
OSV	Osobnostní a sociální výchova (průřezové téma)
P	Předmět
PC	Počítač (notebook)
Pč	Pracovní činnosti
PČP	Pravidla českého pravopisu
PLPP	Plán pedagogické podpory
Pnp	Psaní na počítači
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
PRO	Projekt
Prv	Prvouka
PSP	Periodická soustava prvků
PSS	Pravoúhlá soustava souřadnic
Př	Přírodopis
PU	Počítačová učebna
PT	Průřezová témata

RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SPC	Speciální pedagogické centrum
SPU	Specifické poruchy učení
SSČ	Slovník spisovné češtiny
SVP	Speciální vzdělávací potřeby
SW	Software
ŠD	Školní družina
ŠJ	Školní jídelna
ŠK	Školní klub
ŠPP	Školské poradenské pracoviště
ŠPZ	Škola podporující zdraví (Zdravá škola)
ŠSP	Školní speciální pedagog
ŠVP ZV	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Tv	Tělesná výchova
ÚP	Úřad práce
VDO	Výchova demokratického občana
VKM	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Vko	Výchova k občanství
Vkz	Výchova ke zdraví
Vv	Výtvarná výchova
Ze	Zeměpis
ŽP	Životní prostředí

8. Přílohy (seznam)

8. A Příloha č. 1 ŠVP Školní družiny
(viz zvláštní příloha)

8. B Příloha č. 2 ŠVP Školního klubu
(viz zvláštní příloha)